JAZZ. BLUES. EMPROVIZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

EKİM • KASIM • ARALIK 1996 • SAYI 4 • 150.000 TL.

- AKBANK JAZZ FESTİVALİ
- MICHAEL BRECKER GELİYOR
- EFES PILSEN BLUES FESTİVALİ
- CRR'DE JAZZLI GÜNLER
- HÜLYA TUNÇAĞ
- SELÇUK SUN
- STEPHANE GRAPPELLI
- DAVUL PİYASASI

ISSN 1300-8846
04
9 771300 884607

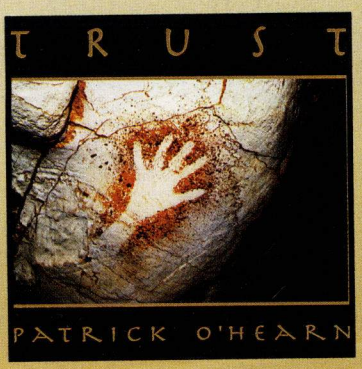

Dünyanın kendi alanlarında en ileri ve saygın markaları* en geniş Jazz, Klasik Müzik ve Audiophile CD koleksiyonları, en gelişmiş ses ve görüntü düzenleri en popüler Audio Visual konseptleri, en yeni Home Theater ve Surround Sound teknolojileri, anahtar teslimi İleri Kumanda - Kontrol Ev Otomasyon sistemleri; Adcom / AMX / Anthem AudioQuest / Auvidis / Bellaphon / Boston Acoustics / B&W / Chesky / CMP / Concord Denon / ECM / Enja / Harmonia Mundi / Higher Octave / Infinity / Magnepan Mark & Levinson / Martin Logan / Mission / Monster Cable / Narada / Proceed Reference Recordings / Rel / Opus 111 / Solid / Sonic Frontiers / Telarc / Thiel / Verabra Vidikron - Faroudja.

B&W 600 Series
Home Theater
Speaker System

AKUSTA

HOME THEATER & AUDIO GALLERIES

AKUSTA NİŞANTAŞI: Abdi İpekçi cad. Zati apt. 40/2 Nişantaşı-İstanbul (212) 241 65 50 / 51
AKUSTA MASLAK: Atatürk Oto San. Nazmi Akbacı Ticaret Merkezi, D Blok Mağazaları 95-96 Maslak-İstanbul (212) 276 49 28 / 34
* TÜM MARKALAR TÜRKİYE'DE **RKD LTD** TARAFINDAN TEMSİL EDİLMEKTEDİR. AKUSTA BİR **RKD LTD** KURULUŞUDUR.

içindekiler

Billie Holiday - Fotoğraf: Herman Leonard

5 **NARDIS**

6 **RIFFS**
NEŞET RUACAN'IN GÜZEL KALEMİNDEN; JAZZ'DA VE HAYATTA KABİLİYET

16 **KİM NEREDE BİZDE**
İSTANBUL VE ANKARA'DAKİ KLÜPLER

17 **BLUE NOTE**
DÜNYADAKİ BLUE NOTE KLÜPLERİNİN PROGRAMLARI

20 **ŞU JAZZ DEDİKLERİ**
ALİ SÖNMEZ; KOLEKSİYONCULAR, RADYOCULAR GİBİ ONU İZLEYEN PEK ÇOK KESİMDEN OKUYUCUMUZA YİNE ÖNEMLİ BİLGİLER AKTARIYOR

24 **DÖRTTEBİR**
- *AKBANK JAZZ FESTİVALİ; MEFARET AKTAŞ'IN KALEMİNDEN*
- *ESKİŞEHİR MÜZİK FESTİVALİ; EYÜP İBLAĞ'IN KALEMİNDEN*
- *EFES PILSEN BLUES FESTİVALİ; NİSSO NİYEGO'NUN KALEMİNDEN*
- *CRR'DE JAZZ'LI GÜNLER; İLHAN BABAOĞLU'NUN KALEMİNDEN*

44 **AD-LIB**
DENİZ DÜNDAR STEPHANE GRAPPELLI'Yİ ANLATIYOR

48 **ÜÇÜNCÜ AKIM**
HÜLYA TUNÇAĞ

52 **Hİ-Fİ**
BİZ İKİMİZ?
THE LONDON HI-FI
ADNAN ARDUMAN

54 **RÖP.**
SULÇUN SUN / İ. ATIL İNAÇ
KAMİL ERDEM / TUNÇEL GÜLSOY
DAVID SANCHEZ / YAVUZ BAYDAR

62 **PORTRE**
BILLIE HOLIDAY / LALE KUYUCU

66 **FOKUS**
İSTANBUL DAVUL PİYASASI
ZUHAL FOCAN

68 **ANILAR**
- *ELLA / CİHAT ŞENER*
- *TONİKLİ TEYYARE / MAHMUT YALAY*
- *BIG BAND ANILARI: KOMPLE BİR SANATÇI: BUDDY RICH*
ORHAN ARGUN

73 **DR. JAZZ**
JAZZ'DA FORM TAKİP EDEBİLMEK
RENE MACAROĞLU

76 **CD REVIEWS**

87 **KÖRLEME**
SANATÇIMIZ TAHSİN ÜNÜVAR'A SERDAR KARABATI BLIND-FOLD YAPTI

88 **BULMACA**

90 **JAZZ RADYOLARI**
AÇIK RADYO, TRT3, HÜR FM, RADYO FOREKS, CAPİTOL VE RADYO ODTÜ, YAPI RADYO PROGRAMLARI, FREKANSLARI

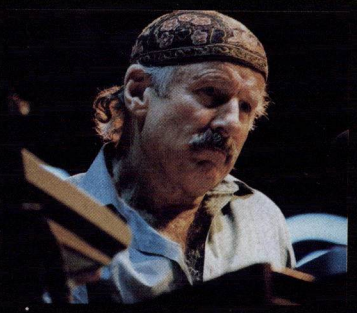

CHARISMA
Lee Morgan
Englewood Cliffs, NJ
1966

N A R D I S

Merhabalar,

Önümüz yine jazz... Günler, haftalar hızla aktı, yeşil köşeli sayımızın üzerinden 3 ay geçti, gitti. Dergimizin dördüncü sayısı elinizde. Yani, yayın hayatımızdaki birinci yılımızı doldurmuş oluyoruz. Türkiye koşullarında böyle bir dergiyi çıkartıyor olmanın sorumluluğunu taşımak beni çok heyecanlandırıyor. Dergiyi sahiplenmeniz, okumanız, ilgilenmeniz jazz müziğine paralel diğer dalları da hareketeye geçirecektir, hiç şüpheniz olmasın. Ülkemizin en çok üretime ihtiyacı var, her konuda olduğu gibi. Kerem Görsev yeni albümünü yaptı bile. Önümüzdeki günlerde pek çok müzisyene "Hoca"lık yapan Emin Fındıkoğlu'nun ilk CD'si piyasaya çıkıyor. Pera'da jazz bölümü eğitime başladı. Çok yakında yeni müzisyenler kazanacağız. Bunlar az şey mi?

Yeni sayımızı hazırlarken ağırlık tabi ki festivaller ve gelecek olan müzisyenler oldu ama bunun yanında jazz'ın diğer isimleri ile ilgili çalışmalara her zamanki gibi yer verdik. Billie Holiday, Stephane Grappelli, Joe Zawinul, Charles Mingus gibi.

Akbank Jazz Festivali'nin 6.sını izlemeye hazırlanırken gördüğüm şey diğer ülkelerde yapılan festivallere daha bir benzer olmasıydı. Dört değişik mekanda, work-shop'larla dinleyici ve ilgileneni sanatçıyla daha yakınlaştıracak ve bilgilendirecek olması ülkemiz açısından çok önemli. Bunları yazmamın bir nedeni de geçen yılki Akbank Festivali sırasında izleyicilerden birinin itirazı üzerine, bir gazetinin sütunlarında günlerce tartıştık. Hangisi jazz, ne kadar jazz, diye. Benim düşüncem; insanların bilmediği şeyden çekiniyor ve uzaklaşıyor olması. Dergimizin de yayınlanmasının tek nedeni bu. Jazz'ı anlatmak, açıklamak, bilgilendirmek. Jazz'ın yelpazesinin genişliği nedeniyle herkes adı jazz olan herşeyi sevecek, dinleyecek demek değildir. Kendi kulak lezzetine uygun olanı seçebilmek ise alt yapı gerektirir. Önceden hazırlanmayı, bilgilenmeyi gerektirir. Hakkında hiçbir şey bilmediğiniz, hiç dinlemediğiniz bir müziği dinlemeye kalkmak, sonra da bu jazz mı, diye sormak bence o sanata da sanatçıya da hakarettir.

Bu arada dergimize gelen mektuplar gün geçtikçe artıyor. Bunlardan bir tanesi, bence çok önemli olanı Fransız Jazz Hot Dergisi'nin Genel Yayın Yönetmeni Yves Sportis'den gelen mektuptu. 1996 yılının En İyi Çalışması'nı Jazz okuyucuları adına seçmemi istiyordu. Büyük sorumluluk tabi ki. Okuyucularımıza soracak zaman yok, değerlendirmeye alınmak önemli. Hepiniz adına, "Charlie Haden Quartet West / Now Is The Hour" çalışmasını seçerek belirledim. Daha sonra, CD Review bölümümüzde de göreceğiniz gibi kritik yapan arkadaşlarımızın çoğundan bu albümün review'u gelince doğru seçim yaptığıma inandım. Bunlardan da sadece iki tanesini ardarda yayımlayarak, farklı üsluplardan, sizlerin de bilgisine sunmak istedim.

1997'nin ilk günlerinde yine jazz'la, blues'la dolu, görüşmek üzere...

ZUHAL FOCAN

JAZZ

AYLIK DERGİ

GENEL YÖNETİM

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni
Bülent Özükan
Genel Koordinatör
Uğur Büke
Genel Müdür
Nilgün Özükan
Sorumlu Yönetmen
Saba Karabey

YAYIN & REKLAM YÖNETMENİ
Zuhal Focan

KATKIDA BULUNANLAR
Eyüp İblağ, Lale Kuyucu, Merih Akoğul, Dr. Metin Kalender, Nilüfer Ruacan, Nisso Niyego, Tunçel Gülsoy, Serdar Karabatı

TASARIM

Kreatif Yönetmen
Murat Öneş
Sanat Yönetmeni
Mehmet Edeoğlu
Tasarım
Yıldız Ertan

TEKNİK

Matbaa Müdürü: Memduh Arslan
Teknik Koordinatör: Güven Turan
Renk Ayrımı: İzzet Özbay, Şenol Şenoğlu
Repro Teknik: Ömer Kulak
Montaj: Ali Babayiğit
Signa Station: Barış Turan
Baskı: Sami Gökırmak

SATIŞ & ABONE

Satış Müdürü: Adnan Demirtaş
Satış Sorumlusu: Hamit Bintaş
Satış ve Abone İlişkileri: Oktay Özer
Abona İşleri: Aynur Topal, Necati Hızal, Tuncay Uğuşkan, Mustafa Çebi

MUHASEBE

Muhasebe Müdürü: Jale Ürper
Sedef Erdinç, Sultan Olgeç, Kazım Doğan

İDARE

Personel ve İdari İşler Müdürü: Turgay Budak
İdare Amiri: Hüseyin Kutlu
Ulaşım: Hüseyin Akkuş, Yasin Güneysu

Yazışma Adresi
e mail: boyut@turk.net
Jazz
PK 701 Şişli 80225 / İstanbul
Telefon: 0 212 231 40 80 (5 Hat)
225 85 41 (6 Hat)
Fax: 0 212 240 48 24 / 246 62 66

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar- Ambalajcılar Sitesi
No: 109, Bağcılar-İstanbul
Telefon: 0 212 629 05 72 (3 Hat)
Fax: 0 212 629 05 75
AYLIK DERGİ
Fiyatı: 150.000 TL (KDV dahil)
K.K.T.C. fiyatı: 150.000 TL.

BOYUT YAYIN GRUBU

© 1996 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.
Cumhuriyet Cad. No:317 Nur Han 80230 Harbiye/İSTANBUL

RIFFS

Jazz'da ve Hayatta Kabiliyet

Neydi bu kabiliyet kavramı? Eski hayatlarımızdan genetik olarak gelen üstünlükler mi? Yoksa, olağanüstü bir öğrenme yeteneği mi? Bu soruların cevapları henüz tam olarak verilemedi. Benim de bunlara cevap verecek gücüm yok ama, yine de bu kavramı tecrübelerimle karşılaştırıp biraz yorumlamak istedim.

Bence kabiliyet, sizi amacınıza ulaştıracak olan otobüs durağına yakın bir yerde oturma şansından ibaret. Siz hergün o otobüsün geldiğini pencerenizden görüyorsunuz ve kolayca evinizden çıkıp biniveriyorsunuz. Oysa bir başkası, aynı otobüse binmek için yarım saat evvelden hazırlıklar yaparak evden çıkıyor ve 20 dakika çamurlu yollardan yürüyerek hergün aynı otobüsü yakalayabiliyor. Buna sahip olmayı kim istemez? Ama gelin görün ki sonuçlar her zaman aynı olmuyor, yani siz sıcacık evinizden üşümeden bindiğiniz otobüsten inip kahveye gidiyorsunuz, yarım saatlik yoldan gelen ise belki tıp fakültesini bitiriyor. Üstelik siz otobüsün geldiğini gördüğünüz için fazla bir ön hazırlık yapmazken, diğeri zamanını ve enerjisini hesaplayarak bu konu hakkında bir metod geliştiriyor. Daha da fenası siz belki hayatta bir sürü başka kavrama da böyle rahat yaklaşabildiğinizi sanarken, diğeri bütün kavramlara metodlu yaklaşma gerektiğini çok iyi biliyor.

Tarihte çok ünlü süper kabiliyetlerin, hayatın diğer gerçeklerine karşı nasıl metodsuz yakalandıklarını çok iyi biliyoruz. Bu yüzden çevremizdeki üstün kabiliyetli gençlerin eğitimine bizler de çok ciddi metodlarla yaklaşmak zorundayız. Onların bu üstünlüklerini yok farzetmeden ve ezmeden, onları metod mantığının keyfine ve insanca uğraşına tanıştırmanın yollarını bulmak görevimiz olmalı. Onlara yapılacak en kötü şey, belki de bu üstünlüklerinden aşırı şekilde gurur duymalarını körüklemek olabilir. Onlara sahip oldukları üstünlüğün kutlanacak birşey olduğunu söylerken, hemen ardından metodsuz kabiliyetin geçici olabileceğini hatırlatmalı kanımca.

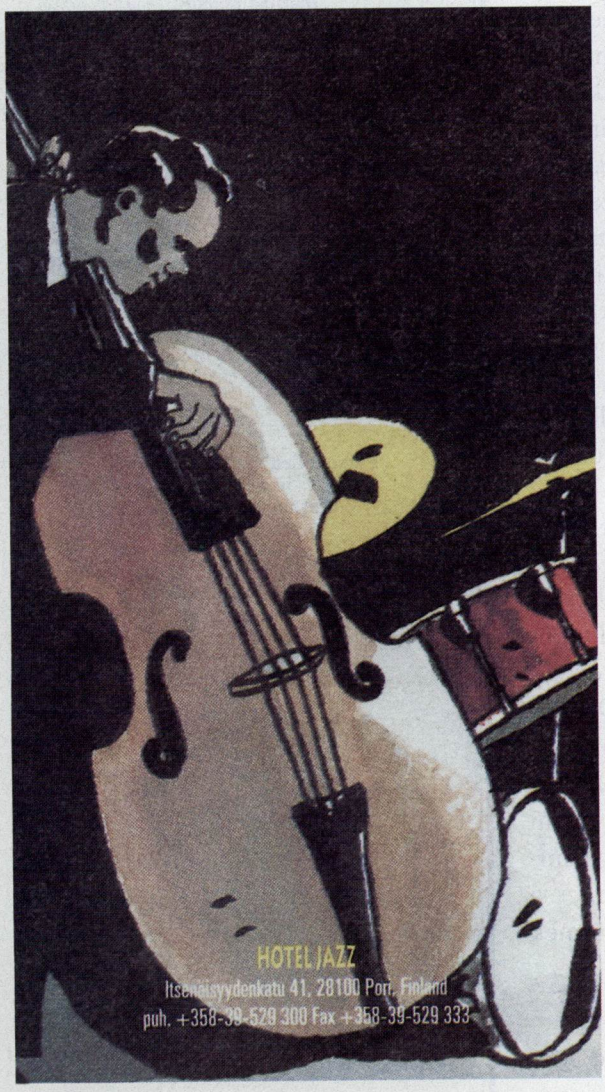

Gençliklerinde kabiliyetsiz damgası yemiş birçok yetişkin insan tanıdım. Bunlardan bir çoğunun bugün eriştiği müzikal zevk, incelik ve bilginin bugün hayatını müzikten kazanan birçok insanın yanına bile uğramadığını hayretle gördüm.

Öyle sanıyorum ki ilerleyen teknoloji müziği gerçekten seven bu insanların farklılığını ortaya çıkarmada çok yeni metodlar geliştirecek ve bu düşünce sahibi kabiliyetsizlerin neler yaratabileceğini çalacağız ve duyacağız.

Neşet Ruacan

Caz Derneği Internet'te

1991'de İstanbul'da kurulan Caz Derneği ile Prizmanet-Video On Line işbirliği ile gerçekleştirilen ve ilk kez 3. İstanbul Jazz Festivali sırasında hizmete giren sayfalarda Türk jazz müzisyenleri ile ilgili bilgiler bulacaksınız. Bu tanıtım bilgileri içinde sanatçıların özgeçmişlerinden başka yayımladıkları albümler ile ilgili bilgiler yer alırken, seslendirdikleri bazı eserlerden de kısa bölümler dinlemek mümkün.

Internet'deki Caz Derneğine ulaşım için www.vol.com.tr/OTHER/DERNEKLER/JAZZ/jazz.html.

RIFFS

Sony MüzikThis Is Jazz Adıyla Uygun Fiyatlı Bir Seri CD'yi Piyasaya Sundu

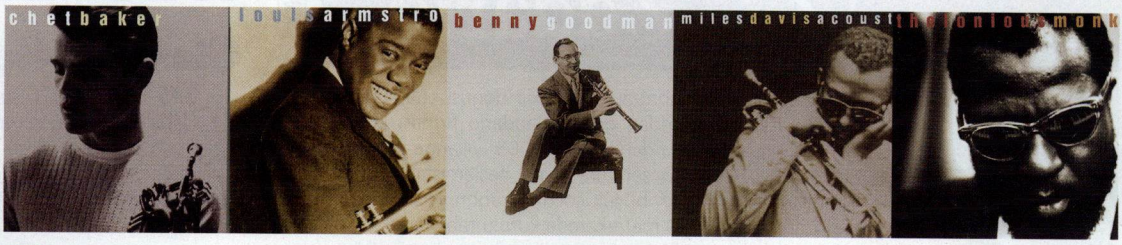

Sony Müzik 10 adetlik bu CD serisini koleksiyoncular ve yeni başlayanlar için piyasaya sürdüğünü söylüyor. Temiz bir kayıtla sanatçıların en iyi performanslarını sergiledikleri parçaları dinleyebilmek sanatçı ve müziğini tanıma açısından anlamlı. Bu seriden şu anda piyasada bulabileceğiniz sanatçılar Louis Armstrong CK64613, Chet Baker CK64779, Dave Brubeck CK64620, Benny Goodman CK64620, Thelonious Monk CK64624, Charles Mingus CK64624, Duke Ellington CK64617, Miles Davis/Acoustic CK64616, George Benson CZK64631, Weather Report CK64627.

Pan Yayınları Müzik Kitaplarına Bir Yenisini Daha Kattı

Temel Müzik Teorisi

İnsan yaratıcılığına konu olan her alanda olduğu gibi müzik çalışmalarında da, salt zeka ve yeteneğin yanısıra bir yığın kural, sayısız usul ve geniş bir terim dağarcığından oluşan birikimin de bir o kadar gerekli olduğunu biliyoruz. Klasik müzikte kullanılan yerleşik kalıplar, kurallar ve terimler, müzik teorisini öğrenmek isteyen öğrenci, öğretmen ve akademisyenler yanında, müzik alanı dışında mesleklere sahip bireylerin, kısacası müzikle ilgilenen herkesin her zaman gereksinim duyacakları önemli bir bilgi hazinesidir.

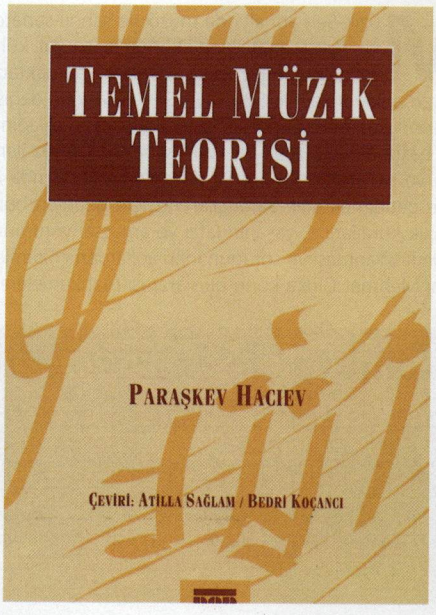

Klasik müziğin geleneksel ritmik ve armonik yapısı üzerine bütün bilgileri ve terimleri okuyucularına sunmayı hedeflemiş olan "Temel Müzik Teorisi" adlı yapıt, müzik eğitimi alan kişilerin geniş kapsamlı ve eksiksiz bir çalışma yapabilmeleri için düzenli bir eğitim programı çerçevesinde değerlendirilebilecek tarzda hazırlanmış, konuyla ilgili her ayrıntıyı içeren alıştırmaları ile iyi bir ders kitabı, tanınmış klasik müzik parçalarından ve halk müziklerinden alınmış yüzelliyi aşkın örnekle, her zaman el altında bulundurulması gereken iyi bir başvuru kaynağı olmaya aday görünmektedir.

Yavuz Oymak

Türkiye'de İlk Defa, Pera Güzel Sanatlar'ın Yeni Binasında Jazz ve Müzikal Eğitimi Başladı...

Adını basında Güzel Sanatlar Koleji olarak duyuran Pera Güzel Sanatlar bu yıl Türkiye'de ilk defa dünyanın önde gelen müzik koleji olan Berklee'de eğitim görmüş olan aynı zamanda dergimizde de Dr.Jazz adıyla yazan arkadaşımız Rene Macaroğlu tarafından jazz gitar, tüm enstrümanlar için jazz teori ve armonisi konularında Eylül ayından itibaren akademik bir eğitim programına başladı. 4 yıllık bu eğitim sonucunda başarılı öğrencilere Milli Eğitim Bakanlığı'ndan onaylı sertifika verilmektedir. Başlayan arkadaşlarımıza başarılar diliyoruz.

RIFFS

D'Addario

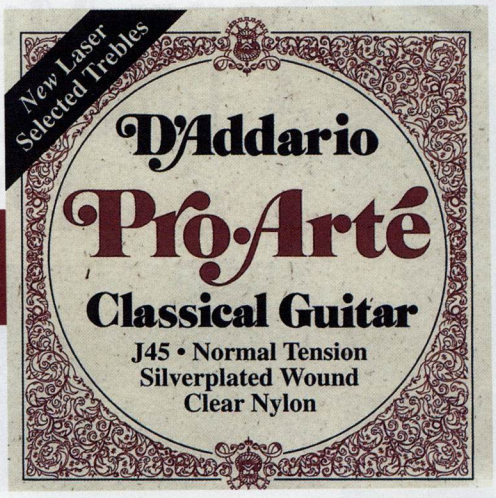

New York Manhattan'ın 40 mil doğusunda, temeli 1700 senelerinden gelen D'addario firması Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 1905 yıllarında müzik enstrüman tellerinin seri üretimine başlamıştır. Kurucu Charles D'addario'nun büyük çocukları John ve Jim D'addario şu anda 12000 metrekarede kurulu fabrikası ve 350 çalışanı ile günde 310 bin gitar teli imal etmektedir. Dünyada en fazla pazar payı olan üretimlerinde kullandığı naylon ve tel bir yılda dünya çevresini 3 defa dönüyor. Bu inanılmaz üretimi düşünerek tellerin dış ambalajında doğaya dönüşebilir karton kullanmaya başladı. D'addario tamamen bilgisayar kontrolünde, en son teknolojiyi kullanarak, en mükemmel klasik, elektro, akustik gitar telleri ve akla gelen birçok enstrüman tellerini en kaliteli biçimde, bir tel boyunca çapı 200 defa 0,1 mikron mertebesinde laserle hassas bir biçimde ölçerek, hemen tüm kaliteli enstrümanlara arzulanan tınıyı sağlıyor. Gitar tellerinde kopma nedeni sarım yapılan çekirdek telin homojen olmaması, eşiğe oturmaması ve ençok gerilen telin topuzlarının takılmada teli zayıflatmasıdır. D'addario en kaliteli hammadde ile sarım yaparak çekirdek telini kendisi üretmektedir. Çekirdek tel ayrı bir işlemle heksagonal olarak tekrar çekilmekte böylece tele mukavemet sağlayarak eşiğe tam oturması sağlanmaktadır. Sarım işlemi soğutularak yapılmakta ve tel direnci değişmemektedir. Kalın olan bas tellerinde sarımda ısı çok yükseldiğinde telin özellikleri değiştiğinden bu sene "slowound" adlı yeni bir tel geliştirildiğinden ve farklı olarak 3 kat sarım bir defada fakat düşük hızda yapılmakta, böylece tel ısınıp sertleşmemektedir. İyi bir enstrüman tamamen kaliteli bir telle istenen neticeyi verir. Nitekim, Joe Satriani, John Pattitucci, Dave Mustane, Larry Carlton, Pat Metheny, Gary Hoey, Carlos Santana, Sawyer Brown, Todd Reynolds, Pierre Henri Xuereb, Laurinel Owen gibi birçok ünlü müzisyenin tercihi bu tellerdir.
Türkiye'de her tür D'addario çeşiti bütün enstrümanlar için çok alternatifli takım olarak ve tek telleri ile en yaygın şekilde bulunmaktadır.

Cenap Aksoy

Dünya Müzik Endüstrisi MESAM'ı Destekliyor.

mesam
Türkiye Müzik Eseri Sahipleri Meslek Birliği

Dünyanın ünlü plak şirketlerinden sonra büyük editörler de Türkiye'ye gelmeye başladı. Dünyanın en büyük müzik yapım şirketi EMI Gema'dan ayrılarak temsilciliğini Müzikotek'e verdi. Polygram şirketi de İstanbul'da kendi ofisini kurma çalışmalarına başladı. BMG ve Warner şirketleri yönetimleri de aynı kararı aldılar. Tüm batı müzik endüstrisi MESAM'ın bu yıl kutlanacak olan 10.Yıl törenine bestecileri ile katılma kararı aldı. Bu kararı almalarına Türkiye müzik piyasasındaki hareketliliği farketmelerinden başka TV, radyo ve mağazaların da desteklemesiyle telif haklarının toplanarak ödenmesi oldu.

Dağhan Baydur

Müzik-Sen Müzik ve Sahne Sanatçıları Sendikası Sanatçı Borçlanmalarıyla İlgili olarak TBMM İnsan Hakları ve Adelet Komisyonuna Başvurdu.

Müzik-Sen adı altında müzik ve sahne sanatçılarını bünyesinde toplayan sendika, üyesi sanatçıların ekonomik, sosyal, kültürel ve mesleki çıkarlarını koruyan ve geliştirilmesi için çalışmalar yapmaktadır. Kamuoyunda "Geç Emeklilik" olarak adlandırılan ve 506 sayılı SSK yasasında değişiklik yapılarak emeklilik ve yaş sürelerini uzatılması öngörülmektedir. Bu yasa taslağında özellikle müzik ve sahne sanatları başta olmak üzere, bir kısım sanat dallarında ileri yaşlarda yapılması olanaklı olmayan ve sanatçıların bu yasal düzenleme karşısında çalışarak emekli olmaları imkansız hale getirilmektedir. Sanatçılarımız için getirilen borçlanma hakkının, SSK'ca evrensel hukuk kurallarına, yasanın lafzı ve amaçsal yorumuna ve insan haklarına aykırı bir şekilde kısıtlanması ve sorunun idari yollardan çözümlenememesi nedeniyle sendika başkanı Mehmet Çırıka konu uluslararası mahkemelere gidecek, demektedir.

Kadıköy'de Jazz ve Blues Sevenler Derneği Kuruldu

Kadıköy'lü Jazz ve Blues Sevenler Derneği'nin açılışı 28.09.1996 'da Caferağa Dumlupınar Sokak, No:23 Kadıköy adresindeki Lokallerinde yapıldı. Her gün canlı müzik yapılacak olan lokalle yalnız üyeler girebilecek.
Tel: 0.216.347 24 92

KADIKÖY MÜZİSYENLER DERNEĞİ 1996

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), bu yıl dünyada 21 kişi ve kuruma Global 500 ödülü verdi. Amaç, çevre konusunda başarılı projeleri tanıtmak ve teşvik etmek. Türkiye'den bu ödüle layık görülen tek kuruluş Garanti oldu.

GLOBAL 500

Doğal hayatın korunmasına yönelik projeleri desteklediğimiz için verilen bu ödül, bizi çok heyecanlandırdı. Hayalimiz, herkesin çevre ödülü aldığı bir Türkiye. Lütfen siz de alın. Hayal olarak kalmasın.

GARANTİ

Charles Mingus ve Müziği

Jazz müziğinin asi isimlerinden, modern müziğin öncü besteci ve yorumcusu Mingus'a altı yaşında iken Noel'de ailesi tarafından trombon hediye edilir. Ders aldığı trombon hocasının yetersiz oluşu yüzünden, uzun bir süre problemin kendisinde olduğuna inanmış. Dört yıl sonra Brit Woodman'la (daha sonraları Duke Ellington'ın trombonisti olan) tanışır. Woodman Mingus'un ailesine viyolonsel almalarını önerir. Mingus'un şansına yine vasat bir hoca düşer ve ortaokul orkestrasının viyolonsel sandalyesini kaptırır.

Mingus bu sıralarda müzikal başarısızlıklarına alışmakta iken iki müzik türü dikkatini çekmiştir. Kilise müziği ve Woodman'ın kendisini götürdüğü konser müziği (Duke Ellington'ın müziği). Ellington'ın müziği o yıllardan itibaren Mingus'u derinden etkileyecektir.

Ortaokulun ilerleyen yıllarında, Mingus jazz-band'in üyesi olur, aynı band'de çalan Buddy Collette, Mingus'a kontrabas çalmasının jazz-band için daha uygun olacağını tavsiye eder. Mingus kontrabas'a geçer ve Collette onu kontrabascı Red Callender'a götürür. Beş yıl Callender'la çalıştıktan sonra New York Filarmoni kontrabascısı H.Rheinschagen ile çalışır ve bu çalışmalar Mingus'un mükemmel bir kontrabascı olmasını sağlar.

1941 ve 51 yılları arasında, tanınmış müzisyenlerle çalışan Mingus Tal Farlow'dan ayrıldıktan sonra New York'a yerleşir ve postanede memur olarak çalışmaya başlar. "Bird (Charlie Parker) herzaman kompozisyonlarımı desteklemiştir, fakat hiçbir zaman iyi bir besteci olduğumu söylememiştir" der Mingus bir röportajında.

1932'de Mingus Debut Records adlı kendi plak şirketini kurar. Mingus'un bu plak şirketini kurmasının amacı 1953 yazında Brooklyn'de yapacağı seri workshop'ları kayıt edip yayınlamayı planlamasıdır. Daha sonraları bu workshop'lar, besteciler workshop'ı olmuştur. Bu seri konserlerde çalınan parçalar neredeyse baştan sona notaya alınmıştı. Mingus kendini sonradan rahatsız eden bu yazım tarzı için söyle der; "Bu seri konserlerden iki önemli şey çıkarttım. İlki kafamda duyduğum bir jazz kompozisyonunu kağıda döktüğümde partisyonda çok fazla notanın olması, jazz veya klasik müzisyenler tarafından doğru yorumlanamayacağı. İkinci durum, jazz tamamen yazılı müzikten oluşamaz. Jazz'ın serbest üfleme (blowing), kişisel üfleme yapısına ters düşer. Klasik müzikçi bütün notaları doğru çalabilir fakat doğru duyguyu, yorumu veremez. Jazz müzisyeni yazılı partisyonu okuyabilir ve jazz duygusunu verebilir. Öte yandan bestecinin değil de kendi hissettiği kişisel duygusunu yansıtır. 4 vuruşluk, 4 ölçülük bir cümlenin nasıl çok farklı şekillerde yorumlandığını hayretle görürsünüz".

"Bir kritiğin yazdığına göre, yazmış olduğum eserlere bu Mingus'undur demek zormuş. Onun anlamadığı, ben bir tür'e, ritmik duyguya bağlı kalmayı sevmediğim. Her yaptığım Mingus'dur. Bu yüzdendir ki yazmış olduğum müziklere jazz demek istemiyorum. Ben klasik müzik zannettiğim tarz da yazıyorum. Tabiiki doğaçlama önemli bir unsur. Çok iyi hazırlanmış, yaratıcı bir doğaçlamanın Bach ve Beethoven'ın eserleri kadar değeri vardır. Eğer siz senfonik müziğin içinde, çalgıcılar için doğaçlama süresi bırakırsanız -benim yaptığım budur- her çalışta değişik müzik olacaktır".

"Charlie Mingus zamanın en iyi kontrabascılarından ve mükemmel bir bestecidir. Benim gibi o da yaratıcı, her zaman kendini yenileyen ve dışavurumcu bir karaktere sahipti" der Miles Davis.

Mingus 150'nin üzerinde eser yaratmıştır. Çoğu, pekçok kez yeniden düzenlenmiş ve plak kaydı yapılmıştır (Atlantik Plak Şirketi'nden İlhan Mimaroğlu ve Nasuhi Ertegün de Mingus'un birçok çalışmasına katkıda bulunmuş değerli Türk müzikçileridir).

Mingus'un yarattığı değişik kompozisyon tarzlarını şöyle sıralayabiliriz;

* Program Müziği (Pithecanthropus Erectus-İnsanlığın Tarihi)
* Funky, Bluesy, Gospel kökenli müzikler (Better Git It In Your Soul ve Eat That Chicken)
* "Third Stream" Çağdaş Müzik (Revelations)
* Hard Bop
* Jam-sessions (Massey Hall Concert, Carnegie Hall Concert)
* Free Jazz (What Love, Stormy Weather)
* Film Müzikleri (Shadows)

Değişik Enstrümanları Kullanması;

* Kendi solo piyano çalışması (Mingus Plays Piano)
* Jazz Beşlisi -Trompet, tenor sax, piyano, kontrabas, davul- (Mingus Moves)
* Piyanosuz Dörtlü (Dannie Richmond, Eric Dolphy ve Ted Curson)
* 5 trompet, 4 trombon, tuba, viyolonsel, obua, flüt, 6 saksofon, piyano, kontrabas ve 3 davulcu (Half Mast Inhibition ve Bemoanable Lady)
* 2 trompet, trombon, korno, flüt, fagot, 2 saksofon, arp, piyano, gitar, vibrafon, 2 kontrabas ve davul (Revelation)

Duke Ellington'dan etkilenen Mingus'un müziğinde benzerlikler de görülmektedir. Her ikisinin müziklerindeki benzerlikleri şöyle sıralayabiliriz;

* Orijinalite, kompozisyonal kalite ve değişiklik,
* Doğaçlama ile kompozisyonun ince karışımı,
* Yorumcunun, yaratıcılığının ön plana çıkartılması.

Mingus'un Ellington'a ithaf ettiği birçok çalışması ve plak kayıtları vardır.

Mingus yaratıcı, modern, devrimci, taviz vermeyen en önemli besteci ve yorumcusu olarak jazz tarihindeki yerini almıştır.

Ali Perret

Jazz Üzerine Birkaç Söz

Çok eski geçmişinde Afrikalı'ydı belki ama 1910'lara kadar bir halk müziğiydi. New Orleans odaklı, günlük yaşamla içiçe, dinleyici sayısı yüzbini geçmeyen ve müzisyenleri bir elin parmakları kadar olan bir müzik. İlk jazz plağı 1917 tarihli. Ancak ondan sonra Amerika'da yaygın olarak dinlenen bir müzik oldu. Sonra da Avrupa'da. 1940'dan sonra bütün dünya jazz'ı tanıyordu. 30'lu yıllar onun en parlak -yükselme- dönemidir. Hep siyahlar yapmadı bu müziği. Örneğin, Original Dixieland Jazz band bir beyaz müzisyenler topluluğuydu ve yukarıda sözünü ettiğim ilk jazz kaydı bu beşliye aittir.

Jazz'ın kökenine baktığımızda onun bir "üst sınıf müziği" olmadığını görürüz. Bir aristokrat, bir burjuva müziği değildir. Genelde "alt sınıf" müziğidir ve kilise şarkılarından, cinsel özlemlere kadar geniş bir etkilenme ve söylem alanı vardır. Fazlaca politik mesajları yoktur. Yaşam üzerine, hüzün, ayrılık, dostluk, aşk üzerinedir sözler. Bu içeriği ile bir sınıf müziği olmaktan da uzaklaşır ama haksızlık etmeyelim, başkaldırıcıdır zaman zaman, eleştiricidir. Söyleyecek şeyleri vardır.

Bugüne baktığımızda ise jazz'ın içinde herşeyi, evet herşeyi bulabilirsiniz. İyi midir bilemem ama jazz'ın hem söylemi genişlemiştir, hem dinleyicisi, hem de anlatım tekniği. Jazz bugün bir dünya müziğidir.

Jazz'da kötüler yok mu? Olmaz mı? Yapbozcular, kötü taklitçiler, aşırmacılar, katlediciler, öykünmeciler, üretim özürlüler... Çürük elmalar her yerde ve her zaman vardır. Ama olsun; kötüler olmalı ki iyilerin ne denli iyi olduklarını anlayabilelim. Kolay değildir jazz müzisyeni olmak. Sanıldığının aksine doğaçlama çok zordur. Her "benim" diyenin başedebileceği bir iş değildir. Anlayan biri dinlediğinde adamı rezil eder. "Hadi girelim parçaya, sonra birer doğaçlama..." ile olmaz jazz. Jazz nasıl olur? Alt yapınız hazırdır, eğitiminizi almış ve üretiminizle kendinizi kanıtlamışsınızdır. Beyninizin gizli köşelerindeki yeni üretimlerinizi de dinleyicilerinize sunarsınız. İşte bu dinlenebilir bir doğaçlamadır. Saygın bir yaklaşımdır. Saygı görürsünüz ama "bunlar nasıl olsa anlamazlar"a sığınırsanız kaybeden ne yazık ki siz olursunuz. Belki bir kez birileri yutar ama yalnız bir kez!

Bir de "ben yalnız kendi bestelerimi çalarım" kötüleri var. Hiç bir standarda ellerini sürdükleri görülmemiştir. Ortak payda yoktur jazz insanları ile aralarında. Bu nedenle de bilemezsiniz nedir, kaçtır? Ama o ustaca kaçmaktadır. Üretmek ne kadar saygınsa, üretilmişleri yorumlamak, onlara yeni açınımlar kazandırmak da en az onun kadar saygındır. İyi jazz'cı uçuşunu, iki kanadını da kullanarak yapandır.

Jazz müzisyeni kendi sınırlarını hatta enstrümanının ve müziğin sınırlarını aşabilendir. Bu nedenle jazz müzisyeni de, iyi jazz eleştirmeni de bulmak güçtür. Jazz bir dünya görüşüdür ve jazz'cı bu görüşün anlatımcısıdır. Yaşamı hem iyi kavramalı hem de bunu iyi ve tutarlı anlatmalıdır. Sözünü söylerken ima etmek yerine doğrudan ve açık olmalıdır.

Çok iddialı bir yaklaşım olacak belki ama, Klasik Batı Müziği'nin 1200'lerden yükseldiğini varsayarsak bu günkü zirveye 800 yılda gelebilmiştir. Oysa jazz 1900'lerde başladığı yükselişini 90 yılda bugüne taşıyabilmiştir. Bu sözlerden klasik müziği küçümsediğim anlamı çıkarılmamalıdır. Klasik müziğin geldiği noktayı gözardı etmeden jazz'a hakkını vermek istiyorum. Doğaçlamaya, yaratıma, çeşitlenmeye, her türlü yenilenmeye bu denli açık ve geleceği olan bir başka müzik türü olduğuna inanmıyorum. Bu nedenlerle belki de geleceğin müziğidir jazz.

Cihat Şener

Kerem Görsev Yeni Albümünü Tanıttı

Kerem Görsev For Murat adlı üçüncü albümünün tanıtım kokteylinde sanatçı dostlarıyla birlikteydi. Aşağıdaki fotoğrafta sanatçı Metin Çotal, Kamil ve Gül Özler ile birlikte.

Reggae Konserleri Başlıyor

The British Council ve Pozitif'in her yıl tekrarladığı geleneksel reggae konserlerinin bu yıl ilki Misty In Roots. Britanya çıkışlı reggae'de farklı bir konuma sahip olan Misty In Roots, reggae tarihinin de en uzun ömürlü topluluklarından biridir (19 yılı aşkın). İstikrarlı spritüel duyarlılık, zaman içinde yakaladığı kendine has köklü sound ve yıllar boyu sadık kaldıkları kardeşlik ve birlik mesajları bugün hala geçerlidir. Bugünkü popülaritelerinin en önemli etkeni Tom Robinson ve The Clash ile yaptıkları konserdir. 1980'lerde Afrika'ya yönelen grup bugün Siyah Kıta'yı müziklerinin hipnotik boyutu ve sağlam ritimleriyle büyük kitlelere taşımayı başarmışlardır.

İstanbul	18 Ekim 1996	Staras Stüdyoları (Bomonti)	22:00
Ankara	19 Ekim 1996	Saklıkent	22:00

Ankara Caz Derneği
Yeni Sezon Etkinliklerine Başladı

Ankara Caz Derneği, Ankara'da jazz müziğinin varlığını ve gelişmesini desteklemek amacıyla 1996 yılının başında kuruldu. Dernek bu amacı tam olarak gerçekleştirmek için jazz sanatçılarını, jazz dinleyicilerini biraraya getirmeyi hedefliyor. Ankara'da jazz kamuoyu oluşturmaya yönelik konserler, dinletiler ve müzik üzerine söyleşiler yapmayı planlıyor.

Dernek uzun vadede Ankara'ya kalıcı bir jazz festivali kazandırmanın yanısıra jazz eğitimine yönelik projeler geliştirmeyi hedefliyor. Üniversiteler ve çeşitli sanat kuruluşlarıyla yapılacak işbirliği çerçevesinde "atölyeler" düzenlemek ve yurtdışında eğitim olanakları için burs sağlamak derneğin projeleri arasında yer alıyor. Ayrıca, hedeflenen amaçların birçoğuna zemin oluşturacak müzik arşivi, kitaplığı ve dinleme odalarının yanısıra dinleti ve söyleşi mekanı da üyelerin kullanımına açılacak.

Bu kapsamda 1996 yılı boyunca başarılı konserler düzenleyen dernek bu yıl da Kasım ayında ODTÜ Bahar Şenliği kapsamında konserlerden başka gitar üzerine bir de seminer düzenlemiştir. Neşet Ruacan ve Önder Focan tarafından yürütülecek seminerlerle eşzamanlı olarak da bir dizi konser düzenlenecektir. Bu konserlerde Emin Fındıkoğlu Grubu, Önder Focan Grubu, Lodos, Acid Trippin', Neşet Ruacan Grubu, Tuna Ötenel Beşlisi ve Asiaminor konserleri yer alacaktır.

Bu yılın ilk konser etkinliği ise 5 Ekim tarihinde, saat 21:00'de Saklıkent'de gerçekleştirilecek olan Kerem Görsev, Eric Revis ve Ateş Tezer'den oluşan Kerem Görsev Trio olacaktır.

İstanbul'daki Caz Derneği Ne Yapıyor...

Ankaralı ve İzmirli jazz derneklerinin bu özverili çalışmalarından oldukça utanan İstanbullu Dernek 20 Kasım'daki olağan genel kurul toplantısı ve yeni yönetim oluşturabilmek için ön çalışmalara başladı.

Bu arada İzmirli jazz severlere müjdemiz var. Derneğimizin ilk şubesini açma çabalarımız devam ediyor. Önümüzdeki sayımızda ilk çalışmaların sonucunu umarım bildireceğiz.

İstanbul'da Festival Sonrası Jazz'lı Geceler Cafe Gramofon'da Devam Edecek...

Cafe Gramofon yeni sezonunu 1 Ekim'de Finlandiyalı virtüöz kemancı Vitali Samharadze ile açıyor. İstanbul'un ününü kanıtlamış tek canlı jazz müziğinin yapıldığı mekanı olan Cafe Gramofon bu yıl sezonu ilginç bir kemancı ile açıyor. 1991'den beri Finlandiya'da yaşayan Gürcü kemancı Vitali Samharadze Almanya, İsveç ve Kuzey Avrupa'da çok tanınıyor.

Pekçok festivalin gediklisi olan sanatçı 1996 başlarında Stephane Grappelli'ye adadığı bir de albüm gerçekleştirmiş.

Jack Hana, Art Blakey, Fraiser & His Freiends, Michael Urbaniak, Rosenberg Trio, Ulf Johansson, Bob Gulotti, Gipsy Kids, Daniel Walsh, Michel Henning & Experimenti Berlin gruplarından başka 2 yıldır Pori Jazz Festivaline katılan Önder Focan sanatçının birlikte çaldığı isimlerden sadece bazıları.

1-5 Ekim tarihlerinde bu uluslararası sanatçıya gitarıyla Önder Focan ve Türk müzisyenlerden oluşan bir grup eşlik edecek.

Jazz'ın Çingene Ruhlu Müzisyeni

İstanbul Jazz Festivali'nin yıldızlarından Josef Eric Zawinul Bundan tam 64 yıl önce Viyana'da dünyaya geldi. Grubu Syndicate ile Açıkhava Tiyatrosunu dolduran jazz severlere konser verdiği 7 Temmuz akşamı, sahnede aynı zamanda yaşgününü de kutladı. Konserin bir diğer sürprizi de Syndicate'in perküsyoncusu Arto Tunçboyacıyan'ın kısa bir süre önce uçak kazasında ölen ağabeyi müzisyen Onno Tunç'a adanmasıydı.

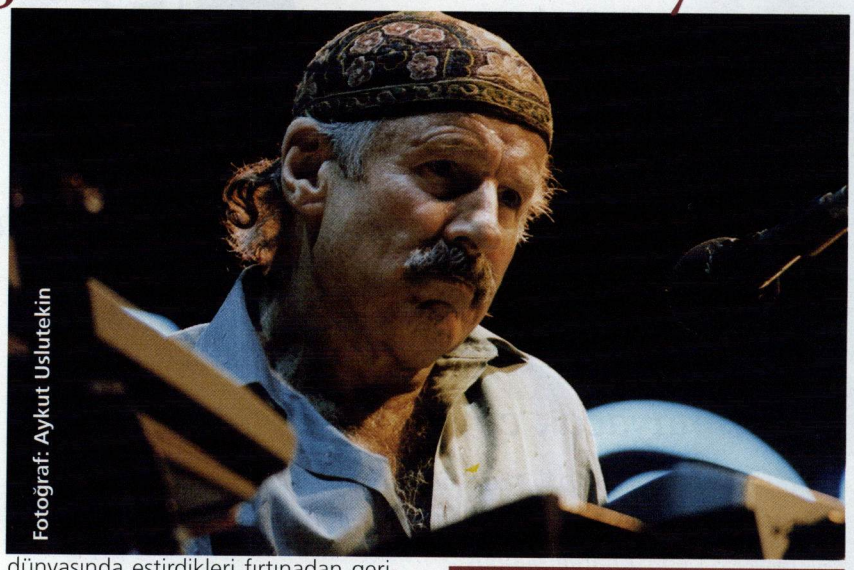

Fotoğraf: Aykut Uslutekin

Müziğe çok erken yaşlarda akordeon çalarak başlayan Zawinul'u bütün müzik hayatı boyunca ençok etkileyen unsur kuşkusuz atalarından miras kalan Çek ve Macar kökenli çingene kültürü olmuş. 7 yaşından itibaren Viyana Konservatuarı'nda klasik müzik eğitimi almaya başlayan küçük Zawinul, 1944 yılında II.Dünya savaşı sürerken müttefik kuvvetlerin bombardımanlarından korunmak için Çekoslovakya'ya götürülür. Burada daha çok piyano çalma fırsatını bulan Zawinul savaş bitince Viyana'ya geri döner. Avusturyalı Hans Kolner'le tanışması jazz'la yakınlaşmasını sağlar. 1953-58 arası birçok jazz sanatçısıyla birlikte çalışır. 1959 yılında Berklee Müzik Akademisinden burs kazanmasının ardından Amerika'ya göç eder. Okula başladıktan bir süre sonra Slide Hampton ile çalmaya başlar. 1959-61 yılları arasında şarkıcı Dinah Washington'a konserlerinde eşlik eder. Sonra sırasıyla Harry "Sweet" Edison, Joe Williams ve Cannonball Adderley'nin grubuna katılır. Aynı dönemlerde birçok beste yapar ki bunlardan biri olan Mercy, Mercy, Mercy ile Grammy ödülü kazanır. Country Preacher'de yine bu döneme ait bir başka bestedir. 1970 yılına kadar Adderley'in grubunda kalan sanatçı, ünlü tenor saksofoncu Coleman Hawkins ve Ben Webster ile '95 Yapı Kredi Gençlik Festivali ile İstanbul'da çalan trombon ustası J.J.Johnson gibi pekçok müzisyenle de kayıt çalışmalarını bu yıllarda gerçekleştirmiş.

1966'da piyanist besteci Friedrich Gulda ile "İyi Piyano ve Orkestra İçin Konçerto" adlı bestesini seslendirir.

Miles Davis'in In A Silent Way, Big Fun, Bitches Brew ve Live-Evil albümlerinde müzisyen ve besteci olarak yeralır. Davis'in grubundan birlikte ayrıldığı Wayne Shorter ile ünlü fusion grubu Weather Report'u kurarlar. Grubun diğer müzisyenleri bascı Miroslav Vitous, davulcu Alphonse Mouzon ve perküsyonda ise Airto Moreira'dır. 1986'da grup dağılana dek hemen her yıl bir albüm çıkarırlar. Amerika'da defalarca yılın en iyi jazz topluluğu seçilirler. Jazz dünyasında estirdikleri fırtınadan geriye bugün 15 albüm kalır.

Birdland (1977) gibi belleklerden kolay kolay silinmeyen pekçok başyapıt bu dönemde bestelenir. Zawinul partneri Wayne Shorter hakkında hep iyimser konuşur. Onun için "hala arkadaşız ve öyle de kalacağız" derken grubun dağılışını "başka projeler geliştirebilmek için değişikliğe ihtiyacımız vardı" şeklinde açıklar. Dağılışın hemen ardından değişik kültürlerle ilgili çalışmalar meyvasını verir. İlki Immigrants albümü diğeri de, '96 Parliament Jazz Festivali'nde izlediğimiz Afrikalı şarkıcı Salef Keita ile yaptıkları Amen albümü. Amen Tam 13 hafta Billboard'un tepesinden inmez ve dünya müzikleri kategorisinde Grammy'ye aday olur.

1987 yılında davulcu Peter Erskine ile Weather Update adında bir topluluk kurar, bir yıl sonra da Syndicate'i. Değişik kültürlerden gelen müzisyenleri bir araya getiren Syndicate projesi, besteci Zawinul'ın geniş ufkunun bir eseri olarak çalışmalarını hala sürdürmekte.

Bestelerinden bahsederken "müziğimin derinliklerinde Orta ve Doğu Avrupa folklorünün etkisi fazlasıyla yer alır" derken yaptığı besteleri "ilk bestelendikleri anlardaki halinde bırakırım, üzerinde tekrar çalışmam, böylece bu doğallığın bestelerimi daha güçlü kıldığını düşünürüm" şeklinde açıklar.

Zawinul, besteci Anton Brucknerhaus'ın yüzüncü doğum yıldönümü için sipariş edilen Stories Of The Danube adlı senfonik eserini, 1993'de ülkesi Avusturya'da ilk kez Bruckner Festivali'nin açılışında seslendirmiş, sonra ABD, Avrupa ve Japonya'da. 7 bölümlük eserde Franz Joseph kişiliği ile pekçok tarihi olayın yanısıra II.Dünya Savaşı ve Osmanlılar da anlatılmakta. Down Beat Dergisi'nin yıllık okuyucu anketinde 23 kez yılın en iyi tuşlu çalgılar müzisyeni seçilen Zawinul, kırılması güç bir rekora imza atmış bulunmakta.

Besteci, müzisyen ve orkestra lideri Joe Zawinul, elektronik aletlere olan merakı ile pekçok özel synthesizer geliştirmiş. Nefesli bir enstrüman gibi üfleyerek çaldığı ve "Pepe" adını verdiği küçük enstrümanı bunlardan sadece biri (oğlu Ivan da aynı zamanda bir ses teknisyeni). Malibu sahiline bakan evinin garajını stüdyo haline getiren sanatçı, Syndicate elemanları ile yaptığı Lost Tribes (1993) albümünü burada kaydetmiş.

1996 yazında önce Parliament Müzik Festivali'nde Wayne Shorter'i, hemen ardından İstanbul Caz Festivali'nde Joe Zawinul'u karşılarında gören Weather Report hayranları, grubun tekrar birleşmeleri konusundaki söylentilerin henüz açıklığa kavuşmamasına rağmen umutlarını yitirmeden beklemeye devam etmekteler.

Joe Zawinul ile yazışma adresi:
36 E 12th, 5th Floor, New York City/NY 10003, USA

Şule Uslutekin

Zawinul Seçme Diskografi

Weather Report ile
- Weather Report
- Sporting Life
- Night Passage
- Mysterious Traveller
- Tale Spinnin
- Heavy Weather
- Domino Theory
- Black Market

Syndicate ile
- The Immigrants
- Black Water
- Lost Tribes

Salif Keita ile
- Amen

Miles Davis ile
- Bitches Brew
- In A Silent Way
- Big Fun
- Live-Evil

Kendi Liderliğinde
- Dialects
- Zawinul

Aksanat Etkinliklerine Devam Ediyor

6.Uluslararası Jazz Festivali Kapsamında video ve laser-disk'den gösterilecek filmlerin hepsi İngilizce orijinal ve kaçırılmayacak cinsten.

02/10/1996, 13:00, *Lady Day The Many Faces of Billie Holiday*
02/10/1996, 18:00, *The Last Of The Blue Devils (Kansas City Jazz)*
03/10/1996, 13:00, *Charlie Mingus*
03/10/1996, 18:00, *Standards (K.Jarrett, G.Peacock, J.D.Johnette)*
04/10/1996, 13:00, *John Scofield "Live 3 Ways"*
04/10/1996, 18:00, *Airto Moreira "Rhythm and Colors"*
05/10/1996, 13:00, *The World According to John Coltrane*
05/10/1996, 18:00, *Stolen Moments: Red, Hot and Cool*
06/10/1996, 13:00, *A Great day In Harlem*
06/10/1996, 18:00, *Thelonious Monk, Straight No Chaser*
07/10/1996, 13:00, *Standards K.Jarrett, G.Peacock, J.D.Johnette*
08/10/1996, 13:00,*Thelonious Monk, Full Portrait*
08/10/1996, 18:00, *Lady day The Many Faces of Billie Holiday*
09/10/1996, 13:00, *Dizzy Gillespie "A Night In Tunisia"*
09/10/1996, 18:00, *Ron Carter "Live Double Bass"*
10/10/1996, 13:00, *Roots, Salute To The Saxaphone*
10/10/1996, 18:00, *John Scofield "Live 3 Ways"*
11/10/1996, 13:00, *Airto Moreira "Rhythm and Colors"*
11/10/1996, 18:00, *Eric Dolphy "Last Date"*
12/10/1996, 13:00, *Art Blakey&The Jazz Messengers*
12/10/1996, 18:00, *A Great Day In Harlem*
13/10/1996, 13:00, *Stolen Moments: Red, Hot and Cool*
13/10/1996, 18:00, *Miles Davis, Miles In Paris*

JAZZ 10

1) Charlie Haden	**Now Is The Hour**
2) Jashua Redman	**Wish**
3) Jan Garbarek	**Visible World**
4) James Carter	**Conversin' With The Elders**
5) George Benson	**That's Right**
6) Jaco Pastorious	**The Birthday Concerts**
7) Dave Weckl	**Ray of Hope**
8) Bob James Trio	**Straight Up**
9) Joe Henderson	**Straight No Chaser**

Top10 Listesinin oluşmasındaki yardımlarından dolayı Lale Kaset-Tünel Hakan Atala, Nişantaşı-Akusta, Nişantaşı Altuğ Müzik'e teşekkür ederiz.

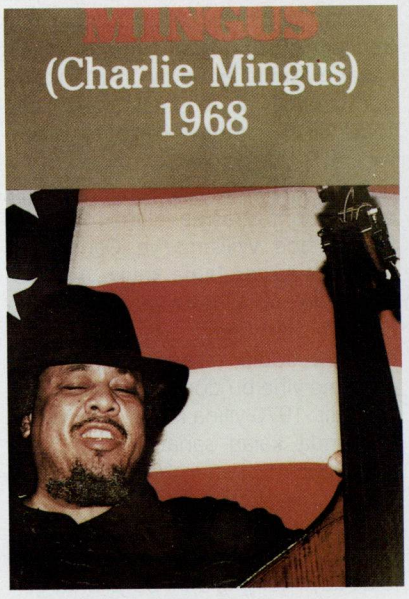

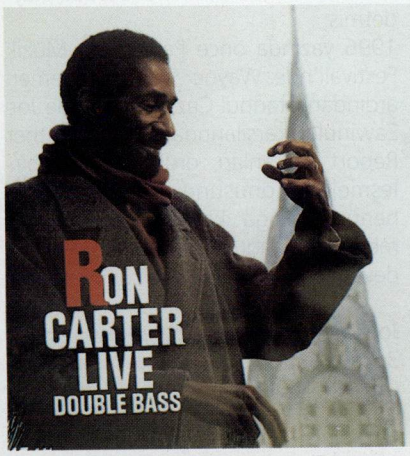

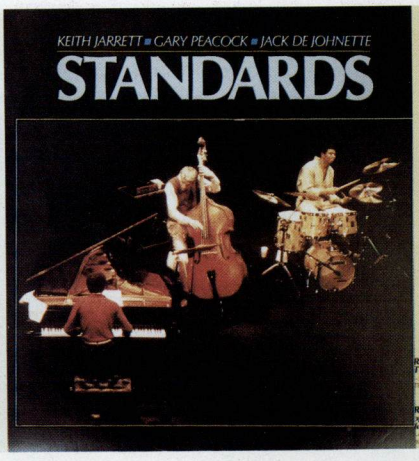

blues
swing
cool jazz
bebop
hard bop
free jazz
spiritual
hot jazz
acid jazz
ragtime
mac time

TM

TÜRKİYE'DE ONUNCU YIL

medina/turgul DDB

[Kulüpler tarafından bildirilen program Temmuz'a kadar aşağıdaki gibidir. Ancak her zaman ani değişiklikler olabileceği göz önüne alınarak, telefonla konfirmasyon yapılmasında fayda vardır.]

Gökhan Özses / gitar
Emin Samil Ilgazlı / gitar
Mustafa Darıdere / bas
Mert Önal / davul
Her Gece **Bodrum Mavi Bar**'da
23:00-02:30
Tel. 0.252.316 39 32

Ajlan Büyükburç / vokal
Tayfun Balarısı / piyano
Pazartesi Akşamları 10:00-12:00 arası
Galatasaray'lılar Evi'nde
Tel: 0.212.2641097

Önder Focan / gitar
Selçuk Sun / bas
Cankut Özgül / davul
Salı akşamı 22:30-01:30 saatleri arasında **Cafe Gramofon**'da
Tünel Meydanı No: 3, Beyoğlu-İstanbul
Tel. 0.212.2930786

Tahsin Ünüvar / sax, flüt
Selim Benba / piyano
Taylan Cemgil / bas
İzzet Hiçkalmaz / davul
Çarşamba Akşamları 22:30-01:30 saatleri arasında **Boat Gramofon**'da
Bebek Benzin İstasyonu Karşısı
Tel: 0.212.2930786

Taylan Cemgil

Önder Focan, Selçuk Sun

Ajlan Büyükburç / vokal
Önder Focan / gitar
Selçuk Sun / bas
Cankut Özgül / davul
Çarşamba akşamı 22:30-01:30 saatleri arasında **Cafe Gramofon**'da
Tünel Meydanı No: 3, Beyoğlu-İstanbul
Tel. 0.212.2930786

Nilüfer Ruacan / piyano
Mahmut Yalay / bas
Ateş Tezer / davul
Her Perşembe 22:30-01:30 saatleri arasında **Cafe Gramofon**'da
Tünel Meydanı No: 3, Beyoğlu-İstanbul
Tel. 0.212.2930786

Yalçın Ateş / alto ve bar. saksofon
Selçuk Sun / piyano
Cemal Serezoğlu / bas
Perşembe-Cuma-Cumartesi akşamları 22:00-01:00 saatleri arasında
The Marmara Oteli **Tepe Bar**'da, Taksim-İstanbul
Tel. 0212-2514696

Mine & Ajlan / vokal (Latin Jazz)
Ercüment Vural / klavye
Cumartesi akşamları 10:00-12:00 arası
Galatasaray'lılar Evi'nde
Tel: 0.212.2641097

Sibel Köse / vokal
Alan Ginter
Tuna Ötenel / piyano
Yahya Dai / saksofon
Canan Aykent / davul
Cuma akşamları 10:30-01-:30 saatleri arasında **Mimarlar Derneği Lokali**'nde
Mebus Evleri Ergin Sokak, No:24 Ankara
Tel:0.312.2211282

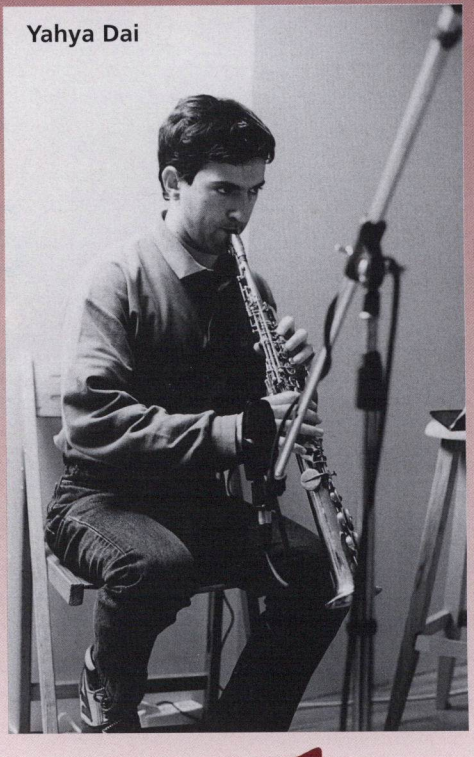
Yahya Dai

Kim nerede Bizde

Şenova Ülker&Mahmut Yalay

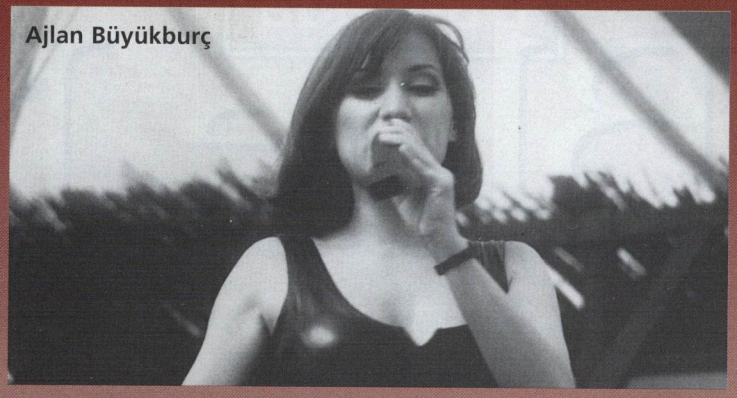

Ajlan Büyükburç

Alan Ginter
The Soul Brothers
Her Cuma akşamları 21:00-01:00
saatleri arasında **Manhattan**'da
Çevre Sok. No:7 Çankaya-Ankara
Tel:0.312.4276263

Janusz Szprot
Alan Ginter
Yahya Dai
Nüsret Gürs
Cumartesi akşamları 10:30-01-:30
saatleri arasında
Mimarlar Derneği Lokali'nde
Mebus Evleri Ergin Sokak, No:24 Ankara
Tel:0.312.2211282

Ateş Tezer

http://www.webcom.com/~ijazz/bluenote.html

Dünyada Blue Note

NEW YORK

1-6 Ekim	Ray Brown Trio Benny Green+Gregory Hutchinson özel konuklarıyla
(1-2 Ekim	Milt Jackson,
3-4 Ekim	Marlena Shaw,
5-6	Süper bascı Christian McBride, John ClaytonJr., Stephane Grapelli
7-9 Ekim	Bucky Pizarelli ve Jon Burr
10-13 Ekim	Ray Brown Trio + özel konuklar
11-12 Ekim	Ernie Andrews
10-13 Ekim	Diana Krall
14 Ekim	Verve Records Release Party Nancy Wilson
15-20 Ekim	Llew Matthews, John B.Williams& Roy McCurdy, Bruno De Pillipi, The Don Friedman Trio ile
21 Ekim	Marco Ricci& Matt Wilson Jimmy Heath'in 70. doğumgünü özel all star big band
22-27 Ekim	Frank Wess, Antonio Hart, Slide hampton, Barry Harris ve Blues Brazil
28 Ekim	Big Allanbig& Blues Etilicos (double feat.) James Carter&Nnena Freelon
29 Ekim-3 Kas.	TBA
4 Kasım	Klaus Suonsari All Stars
5-10 Kasım	Joe Henderson Big Band
11 Kasım	Anli Sugano
12-17 Kasım	Wayne Shorter
18 Kasım	John Gunther/ Greg Gisbert Quintet
19-24 Kasım	Celia Cruz+Jose "El Canario" Alberto Grubu
25 Kasım	NYU Jazz Orkestrası özel konuklarıyla solist John Scofield
26 Kas.-1Ara.	McCoy Tyner Trio ve John Scofield Quartet Avery Sharpe& Aaron Scott Seamus Blake, Kevin Hayes, Larry Gronadier&Bill Stewart
3-8 Aralık	Betty Carter& Her Quartet
9 Aralık	Cecil Payne& Bebop Generations
10-15 Aralık	Dianne Reeves
16 Aralık	The BMI/NY Jazz Orchestra
17-22 Aralık	TBA

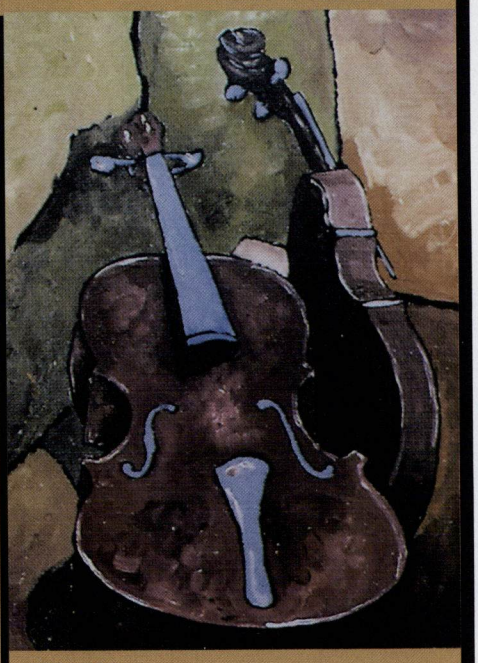

TOKYO

9-14 Eylül	Christian McBride Quartet ve Diana Krall Trio
16-21 Eylül	Larry Carlton
23-28 Eylül	Brenda Russell
30 Eylül-5 Ekim	Helen Merrill
7-12 Ekim	Friedman Trio&Jacky Terrasson Trio
14-19 Ekim	Tom Scott&L.A.Express feat.Ray Parker Jr. Steve Gadd, Bobby Lyle, Ralph McDonald, Larry Kimpel
21-26 Ekim	Niacin feat. Billy Sheenan, John Novello, Dennis Chambers
28 Ekim-2 Kas.	Herbie Hancock
4-9 Kasım	Take 6 Unplugged Live
11-19 Kasım ve 21-23 Kasım	Al Jerreau
25-30 Kasım	Jimmy Smith Quintet
2-7 Aralık	Courtney Pine Carroll Thompson ile
9-14 Aralık	Caccilic Norby

YAPI KREDİ KÜLTÜR • SANAT

MÜBİN ORHON

ROBERT VE LISA SAINSBURY KOLEKSİYONU

Hayatının büyük bölümünü yurtdışında geçiren,
çağdaş Türk resminin önemli sanatçılarından Mübin Orhon'un,
Robert ve Lisa Sainsbury Koleksiyonu'nda yer alan 63 eseri,
Türkiye'de ilk defa, Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde sergileniyor.

2 EKİM - 25 EKİM 1996

YAPI KREDİ
KAZIM TAŞKENT
SANAT GALERİSİ

İstiklâl Caddesi 285 Beyoğlu 80050 İstanbul Telefon: (0212) 252 47 00/257

YAPI KREDİ

ATCW

Derleyen: Ali Sönmez

Şu Jazz dedik

"JAZZ, grup ilişkisini kaybetmeksizin bireyin özgür olduğu tek

Genç koleksiyoncu

Duke Ellington

29 Nisan 1899 - 24 Mayıs 1974

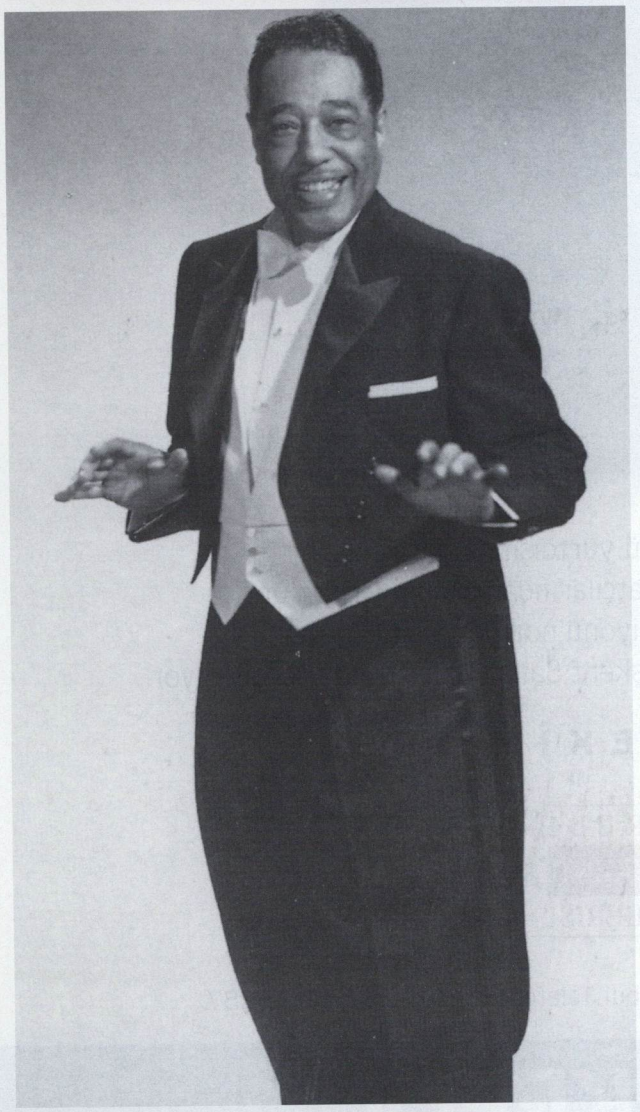

Jazz eleştirmenlerinin büyük bir çoğunluğuna göre, yüz yıllık jazz tarihini en derinden etkilemiş müzisyen, 20. yüzyılın en başarılı bestecilerinden biri kabul edilen piyanist, aranjör ve orkestra şefi Duke Ellington'dır. 50 yılı aşan müzik yaşamı boyunca 1000'den fazla seçkin besteye imzasını atan, bir o kadarının da aranjmanını yapan Ellington, jazza form, armoni ve orkestrasyon bakımından pek çok yenilik getirmişti. Bugün CD kataloglarında Duke Ellington'ın 200'e yakın albümü yer almakta. Büyük orkestra estetiğinin gerçek yaratıcısı olduğu kadar, küçük grup çalışmalarında da piyanosuyla nitelikli yapıtlar seslendiren bu usta müzisyenin jazz dünyasına bıraktığı muhteşem mirası böylesine sınırlı bir sütunda gerektiği ölçüde yansıtmak tabii ki olanak dışı. Ama her zaman olduğu gibi, Ellington'ın albümleriyle ilgili önerilerimizi de, jazza karşı ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırmaya çalıştık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

- Early Ellington (1927-34) RCA/BLUEBIRD ND 86852
- Reminiscing in Tempo (1928-60) COLUMBIA/LEGACY CK 48654
- Duke Ellington: Solos, Duets and Trios (1932-67) RCA/BLUEBIRD ND 82178
- The Duke's Men - Duke Ellington Small Groups, Vol. 1 (1934-38) COLUMBIA C2K 46993 (2 CD)
- The Great Ellington Units (1940-41) RCA/BLUEBIRD ND 86751
- The Essential Recordings (1940-42) CHARLY/LE JAZZ CD2
- In the Sixties (1966-67) RCA/BLUEBIRD PD 89565

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

- The Duke Ellington Carnegie Hall Concerts - January, 1943 (1943) PRESTIGE PCD-34004 (2 CD)
- Piano Reflections (1953) CAPITOL JAZZ 92863
- Ellington at Newport (1956) COLUMBIA CK 40587
- Back to Back (1959) VERVE 823637
- Anatomy of a Murder (1959) RYKODISC RCD 10039
- First Time! The Count Meets The Duke (1961) COLUMBIA CK 40586
- Louis Armstrong & Duke Ellington: The Complete Sessions (1961) ROULETTE 93844
- Money Jungle (1962) BLUE NOTE 46398
- Duke Ellington and John Coltrane (1962) IMPULSE! MCAD 39103
- The Far-East Suite (Special Mix) (1966) RCA/BLUEBIRD 66551
- ...And His Mother Called Him Bill (1967) RCA/BLUEBIRD ND 86287
- New Orleans Suite (1970) ATLANTIC JAZZ 1580

KOMPLE SETLER

(Fanatik ve "tuzu kuru" Ellington hayranları için)

- The Blanton-Webster Band (1940-42) RCA/BLUEBIRD ND 85659 (3 CD)
- Black, Brown and Beige (1944-46) RCA/BLUEBIRD ND 86641 (3 CD)
- Duke Ellington - The Private Collection (1956-68) SAJA 91041 (10 CD)

Not: Duke Ellington'ın pek çok başyapıtını arşivlerinde barındıran COLUMBIA / SONY, bu büyük ustaya layık düzeyde kapsamlı CD setlerini her nedense hâlâ piyasaya sürmedi.

leri...

sanat biçimidir." Dave Brubeck

ŞU CAZ DEDİKLERİ

(Her Pazartesi akşamı 20.00-21.00, TRT Radyo-3)

7 Ekim **Clifford Brown**
4 Kasım **Paul Desmond**
1 Aralık **Rahsaan Roland Kirk**
Özel Programları

Değerli Jazz'severler,

Geçtiğimiz sayılarda sizlere jazz'ın dünya üzerindeki belli başlı üç merkezi olan New Orleans, New York ve Paris'teki jazz mekânlarını kapsamlı bir biçimde tanıttık. Bu defa, ABD'deki diğer büyük kentlerde bulunan jazz klüplerini isim, adres ve telefon numaralarıyla vermekle yetiniyoruz. Bir başka sayımızda da, diğer ülkelerdeki caz klüpleriyle ilgili benzer bilgileri dikkatinize sunacağız. Jazz öylesine evrensel bir müzik ki, dünyanın hangi köşesine uzanırsanız uzanın, jazz'ın tüm keyif ve coşkusuyla yaşandığı bir mekânı keşfedebilirsiniz...

Ve Diğer Jazz Kentleri: A.B.D.

ATLANTA

Cafe 290 290 Hilderbrand Rd., Atlanta, GA 30328; Tel: (404) 256 3942
Red Light Cafe 553 Amsterdam Ave., Atlanta, GA 30306; Tel: (404) 874 7828

BALTIMORE

Benny's 2701 N.Charles St., Baltimore, MD 21202; Tel: (410) 366 7779
Buddies Pub & Jazz Club 313 N.Charles St., Baltimore, MD 21201; Tel: (410) 332 4200
The New Haven 1552-1554 Havenwood Rd., Baltimore, MD 21218; Tel: (410) 366 7416

BOSTON

Regattabar 1 Bennett St., Cambridge, MA 02138; Tel: (617) 876 8742
Scullers Jazz Club (Double Tree Guest Suites Hotel) 400 Soldiers Field Road, Boston, MA 02134; Tel: (617) 266 5458
Willow Jazz Club 699 Broadway, Somerville, MA 02144; Tel: (617) 262 6311

CHICAGO

Andy's Lounge 11 E.Hubbard, Chicago, IL 60611; Tel: (312) 642 6805
The Bop Shop 1807 Division St., Chicago, IL 60622; Tel: (312) 235 2334
The Bulls 1916 N. Lincoln Park West, Chicago, IL 60614; Tel: (312) 337 3000
Cotton Club 1710 S.Michigan Ave., Chicago, IL 60616; Tel: (312) 341 9787
The Green Mill 4802 N.Broadway, Chicago, IL 60640; Tel: (312) 878 5552
The Green Orchid (Bismarck Hotel) 171 W.Randolph, Chicago, IL 60601; Tel: (312) 236 0123
Hot House 1152 N.Milwaukee, Chicago, IL 60622; Tel: (312) 235 2334
Jazz Showcase (Blackstone Hotel) 636 S.Michigan Ave., Chicago, IL 60605; Tel: (312) 427 4300
Metropole (Fairmount Hotel) 200 N.Columbus Dr., Chicago, IL 60601; Tel: (312) 565 8000
Pops For Champaigne 2934 N.Sheffield Ave., Chicago, IL 60657; Tel: (312) 472 1000

CINCINNATI

The Blue Wisp 19 Garfield Place, Cincinnati, OH 45202; Tel: (513) 721 9801
The Greenwich Tavern 2442 Gilbert Ave., Cincinnati, OH 45206; Tel: (513) 221 6764

CLEVELAND

The Boarding House 11311 Euclid Ave., Cleveland, OH 44106; Tel: (216) 421 8100
The Bop Stop 1216 W.6th St., Cleveland, OH 44113; Tel: (216) 664 6610

KANSAS CITY

Club at Plaza III 4749 Pennsylvania, Kansas City, MO 64112; Tel: (816) 444 6969
The Drum Room 1020 Westport Rd., Kansas City, MO 64111; Tel: (816) 756 3786

LOS ANGELES

5th Street Dicks 3347 W.43rd Place, Los Angeles, CA 90008; Tel: (213) 296 3970
The Jazz Bakery 3233 Helms Ave., Los Angeles, CA 90934; Tel: (310) 271 9039
Lunaria 10351 Santa Monica Boulevard, Los Angeles, CA 90025; Tel: (310) 282 8870
Marla's Jazz Superclub 2323 Martin Luther King Jr. Boulevard, Los Angeles, CA 90008; Tel: (213) 294 8430
St. Marks 23 Windward Ave., Venice, CA 90291; Tel: (310) 452 2222

MIAMI

MoJazz Jazz Club 928 71st St., Miami Beach, FL 33141; Tel: (305) 867 0950
Van Dykes Cafe 846 Lincoln Rd., Miami Beach, FL 33139; Tel: (305) 534 3600

MILWAUKEE

Christopher's Jazz Club 1101 N.Old World Third St., Milwaukee, WI 53203; Tel: (414) 271 6368
The Estate 2423 N.Murray Ave., Milwaukee, WI 53211; Tel: (414) 964 9923

MINNEAPOLIS / ST. PAUL

Jazzville 9th & Robert, St. Paul, MN 55118; Tel: (612) 291 1767
Mackenzie 918 Hennepin, Minneapolis, MN 55403; Tel: (612) 333 7268
New Riverside Cafe 329 Cedar Ave. South, Minneapolis, MN 55454; Tel: (612) 333 4814
O'Gara's 164 N.Snelling, St. Paul, MN 55104; Tel: (612) 644 3333

ORLANDO

Sapphire Jazz & Blues Club 54 N.Orange, Orlando, FL 32801; Tel: (407) 246 1419

PHILADELPHIA

JJ's Grotto 27 S.21st St., Philadelphia, PA 19103; Tel: (215) 988 9255
Morgan's 17 E.Price St., Philadelphia, PA 19144; Tel: (215) 844 6067
Ortlieb's Jazz House 847 N.3rd St., Phialdelphia, PA 19123; Tel: (215) 922 1035
Zanzibar Blue 301-305 S.11th St., Philadelphia, PA 19107; Tel: (215) 829 1990
Zoot Bistro/Jazz Club 126 Chestnut St. Philadelphia, PA 19106; Tel: (215) 925 6220

PHOENIX

All That Jazz 333 E.Jefferson, Phoenix, AZ 85004; Tel: (602) 256 1437
Orbit Cafe Central & Camelback, Phoenix, AZ 85012; Tel: (602) 265 2354
The Rhythm Room 1019 E.Indian School Rd., Phoenix, AZ 85014; Tel: (602) 256 4842
Timothy's 6335 N.16th St., Phoenix, AZ 85016; Tel: (602) 277 7634

SAN FRANCISCO

Club 36 (Grand Hyatt Hotel) Union Square, San Francisco, CA 94108; Tel: (415) 398 1238
DNA Lounge 375 11th St., San Francisco, CA 94103; Tel: (415) 626 1409
Eleven Ristorente & Jazz Bar 373 11th St., San Francisco, CA 94103; Tel: (415) 431 3337
Great American Music Hall V 859 O'Farrell St., San Francisco, CA 94109; Tel: (415) 885 0750
Jazz at Pearl's 256 Colombus Ave., San Francisco, CA 94133; Tel: (415) 291 8255
New Orleans Room (Fairmount Hotel) California & Mason St., San Francisco, CA 94106; Tel: (415) 772 5259
Yoshi's 6030 Claremont Ave.; Oakland, CA 94618; Tel: (510) 652 9200

WASHINGTON, DC

Blues Alley 1073 Wisconsin Ave., NW, Washington, DC 20007; Tel: (202) 337 4141
The Nest (Willard Inter-Continental Hotel) 1401 Pennsylvania Ave., NW, Washington, DC 20004; Tel: (202) 637 7321
One Step Down 2517 Pennsylvania Ave. NW, Washington, DC 20037; Tel: (202) 331 8864
Takoma Station Tavern 6914 4th St., NW, Washington, DC 20012; Tel: (202) 829 1999
Twins Lounge 5516 Colorado Ave. NW, Washington, DC 20011; Tel: (202) 882 2523

JAZZ TAKVİMİ

DOĞUMLAR

EKİM

1	Ekim 1946	Dave Holland
9	Ekim 1920	Yusef Lateef
9	Ekim 1934	Abdullah İbrahim
10	Ekim 1915	Harry "Sweets" Edison
10	Ekim 1917	Thelonious Monk
11	Ekim 1919	Art Blakey
11	Ekim 1941	Lester Bowie
13	Ekim 1909	Art Tatum
13	Ekim 1926	Ray Brown
13	Ekim 1927	Lee Konitz
13	Ekim 1940	Pharoah Sanders
16	Ekim 1923	Barney Kassel
16	Ekim 1969	Roy Hargrove
16	Ekim 1952	Ray Anderson
18	Ekim 1919	Anita O'Day
18	Ekim 1961	Wynton Marsalis
20	Ekim 1890	Jelly Roll Morton
21	Ekim 1912	Don Byas
21	Ekim 1917	Dizzy Gillespie
29	Ekim 1925	Zoot Sims
30	Ekim 1930	Clifford Brown
30	Ekim 1951	Trilok Gurtu
31	Ekim 1922	Illinois Jacquet
31	Ekim 1930	Booker Ervin

KASIM

2	Kasım 1931	Phil Woods
10	Kasım 1932	Paul Bley
12	Kasım 1911	Buck Clayton
12	Kasım 1923	Charlie Mariano
16	Kasım 1905	Eddie Condon
18	Kasım 1928	Sheila Jordan
18	Kasım 1936	Don Cherry
19	Kasım 1905	Tommy Dorsey
20	Kasım 1925	June Christy
21	Kasım 1904	Coleman Hawkins
24	Kasım 1912	Teddy Wilson
24	Kasım 1925	Al Cohn
25	Kasım 1924	Paul Desmond
25	Kasım 1931	Nat Adderley
28	Kasım 1934	Gato Barbieri
29	Kasım 1915	Billy Strayhorn

ARALIK

4	Aralık 1930	Jim Hall
6	Aralık 1920	Dave Brubeck
8	Aralık 1925	Jimmy Smith
9	Aralık 1932	Donald Byrd
11	Aralık 1938	McCoy Tyner
12	Aralık 1929	Toshiko Akiyoshi
14	Aralık 1920	Clark Terry
15	Aralık 1911	Stan Kenton
16	Aralık 1944	John Abercrombie
18	Aralık 1897	Fletcher Henderson
19	Aralık 1929	Bob Brookmeyer
19	Aralık 1969	Aziza Mustafa Zadeh
23	Aralık 1929	Chet Baker
24	Aralık 1944	Woody Shaw
25	Aralık 1944	Don Pullen
26	Aralık 1951	John Scofield
28	Aralık 1903	Earl Hines
28	Aralık 1962	Michel Petrucciani
29	Aralık 1952	Joe Lovano

ÖLÜMLER

EKİM

16	Ekim 1973	Gene Krupa
16	Ekim 1990	Art Blakey
28	Ekim 1975	Oliver Nelson
29	Ekim 1987	Woody Herman

KASIM

4	Kasım 1956	Art Tatum
7	Kasım 1994	Shorty Rogers
10	Kasım 1994	Carmen McRae
14	Kasım 1992	George Adams
17	Kasım 1955	James P. Johnson
18	Kasım 1994	Cab Calloway
21	Kasım 1978	Lennie Tristano
25	Kasım 1970	Albert Ayler
26	Kasım 1956	Tommy Dorsey

ARALIK

5	Aralık 1977	Rahsaan Roland Kirk
8	Aralık 1991	Buck Clayton
14	Aralık 1963	Dinah Washington
15	Aralık 1943	Fats Waller
16	Aralık 1944	Glen Miller
29	Aralık 1952	Fletcher Henderson

BIRD & DIZ (ve de evet, COLTRANE!)

Bebop akımının öncülüğünü yaparak Modern Jazz çağını açan Charlie Parker ve Dizzy Gillespie'nin birlikte çekilmiş fotoğrafları oldukça azdır. 1940'ların sonuna doğru yolları ayrılan bu iki dev müzisyen, 1950 yılında 52. Cadde'de bir kez daha buluşmuşlardı. İşin ilginç yanı o gece kendilerine eşlik eden bebek yüzlü genç tenor saksofoncu, 10 yıl sonra modern jazzın yönünü değiştirecek olan John Coltrane'den başkası değildi.

Jazz Sözlüğü

B

Bopper - Bop (ya da Bebop) müzisyeni

Bossa Nova - (Portekizce sözlük anlamı: Yeni Dalga) Samba'nın 1950'lerden itibaren 2/4'lük ritmde çalınan biçimi. Jazzda özellikle 60'lı yılların başlarında ilgi toplayan bu Brezilya kökenli popüler şarkı tarzı, diğer Afro-Latin ritmlere göre oldukça sakindir ve uzaktan uzağa Amerikan West Coast (Batı Kıyısı) cazının armonik yapısından etkilenmiştir.

Bounce - (Sözlük anlamı: Sıçrama) Dansa uygun hareketli ve kıvrak bir tempo(da çalma). (*"Bouncing With Bud"* - Bud Powell)

Box - (Sözlük anlamı: Kutu) 1. Başlangıçta piyano; daha sonra tüm telli sazlar ve özellikle gitar; 2. Kadın cinsel organı.

Boy - (Sözlük anlamı: Erkek Çocuk) 1. Kölelik döneminden itibaren, beyazların zencileri çağırış biçimi. Bu sözcüğe tepki olarak, zenciler de beyaz-lara, eşitlik ve olgunluk anlamı da içeren bir biçimde "Man" (sözlük anlamı: Adam) diye seslenirler; 2. Özellikle Blues alanında pek çok müzisyenin takma adı.

Brass - Trompet, trombon, tuba, vs. gibi bakır sazlar. Cazda, Avrupa müzik terminolojisine sadık kalınarak, saksofon ailesi bu grubun dışında tutulur. Oysa Rock müzikte "Brass" deyimi tüm nefesli sazlar için kullanılır. (**Brass Band** - özellikle New Orleans cazında görülen, bakır sazlardan oluşan müzik topluluğu.

Break - (Sözlük anlamı: Ara) 1. Bir parçada, doğaçlama solo yapan kişinin dışında kalan diğer müzisyenlerin çalmadığı bölüm. Bu bölümün uzunluğu genellikle iki veya dört mezürü aşmaz. (**Stop-Time** ile eş anlamlı); 2. Bu bölümde yapılan solo (**Lick** ile eş anlamlı). Arka arkaya eklenen "Break"ler, **Stop Chorus**'u oluşturur.

Breakfast Dance - (Sözlük anlamı: Kahvaltı Dansı) Caz klüplerinde gün ağırana kadar süren set.

Bridge - (Sözlük anlamı: Köprü) Bir parçadaki ana temanın iki bölümünü birleştiren kısa geçiş kısmı. 32 mezürlük AABA biçimindeki şarkı kalıbının B bölümü. (**Channel, Release, Inside** ve **Middle-Part** ile eşanlamlı)

Broken Time - 1. Belirgin bir vuruş yerine, geri plandaki tempoyu ima edecek biçimde kesik kesik vuruşlardan yararlanan bir ritm tutma şekli; 2. Sürekli bir temponun tutulmasına karşın, kesin ritm tekrarlarından kaçınan bir bas ve davul çalış tarzı.

Brother - (Sözlük anlamı: Birader) Zencilerin birbirlerine aralarındaki ırk kardeşliğini vurgulayan hitap biçimi (**Soul Brother** - Irkına ve kültürüne sahip çıkan bilinçli zenci. (*"Soul Brothers"* - John Coltrane & Milt Jackson))

(Four) Brothers - Woody Herman'ın "Second Herd / İkinci Sürü" diye adlandırdığı orkestrasında saksofon grubunu oluşturan ve Lester Young'ın izinde yürüyen dört beyaz müzisyen (Stan Getz, Zoot Sims, Al Cohn ve Serge Chaloff).

Brown - (Sözlük anlamı: Kahverengi) "Çukulata renkli" melez (**Brownie** - 1. Bir cent'lik bakır bozuk para; 2. Blues müzisyeni Walter "Brownie" McGhee ile trompetçi Clifford Brown'ın takma adları. (*"Brownie Speaks"* - Lou Donaldson)

Brushes - Davulcuların yavaş parçalarda yumuşak bir ses elde etmek için kullandıkları fırça.

Brute (The) - (Sözlük anlamı: Kaba saba, zalim) Piyanist James P. Johnson ile tenor saksofoncu Ben Webster'in takma adları. (*"Brute's Roots"* - Johnny Hodges)

Bruz - Kendine özgü sözcükler uydurup kullanan Lester Young'ın dostları için "Brother" yerine kullandığı deyim. (*"Bruz"* - Milt Jackson)

Buck - 1. Dolar; 2. Genç ve güçlü zenci; 3. Trompetçi Wilbur "Buck" Clayton'ın takma adı.

Bud - 1. Dost; 2. Saksofoncu Lawrence "Bud" Freeman ile piyanist Earl "Bud" Powell'ın takma adları. (*"Bud's Blues"* - J.J. Johnson)

Burn - (Sözlük anlamı: Yakmak, yanmak) Ateşli bir biçimde çalmak. (**Burner** - çok yetenekli müzisyen.)

AKBANK 6. ULUSLARARASI CAZ FESTİVALİ

AKBANK
6. INTERNATIONAL
JAZZ FESTIVAL

2 - 12 EKİM 1996

SABANCI CENTER

3 Ekim 1996 / **VANESSA RUBIN TRIO** •

M.S.Ü. RESİM VE HEYKEL MÜZESİ

4-6 Ekim 1996 / **KEREM GÖRSEV & ERIC REVIS** •

4-5 Ekim 1996 / **MARK DRESSER TRIO** •

5-6 Ekim 1996 / **YAT-KHA** •

AKSANAT, AKBANK SANAT MERKEZİ

7 Ekim 1996 / **KAÇAN KEÇİ** •

CEMAL REŞİT REY KONSER SALONU

- **JOHN SURMAN QUARTET** / 8-9 Ekim 1996
- **CHICO FREEMAN'S BRAINSTORM** / 8 Ekim 1996
- **ARTO TUNÇBOYACIYAN & MARC JOHNSON & WOLFGANG MUTHSPIEL** / 9 Ekim 1996
- **STEVE TURRE & SANCTIFIED SHELLS** / 10-11 Ekim 1996
- **JOHN LURIE & THE LOUNGE LIZARDS** / 10 Ekim 1996
- **ABDULLAH IBRAHIM TRIO** / 11-12 Ekim 1996
- **BENNY GOLSON 40th YEAR SPECIAL** / 12 Ekim 1996

Konserlerin tam biletleri, 600.000 TL, öğrenci biletleri ise 300.000 TL'dir. Biletler 16 Eylül'den başlayarak Cemal Reşit Rey Konser Salonu, Akmerkez, Capitol, Aksanat ve Akbank'ın İstanbul Nişantaşı, Beşiktaş, Bahariye, Şaşkınbakkal, Ankara Kızılay, İzmir Konak şubelerinden alınabilir.

REPRO

Organizasyon: POZİTİF

Tel: (0212) 252 51 67 - (0212) 245 41 76

AKBANK

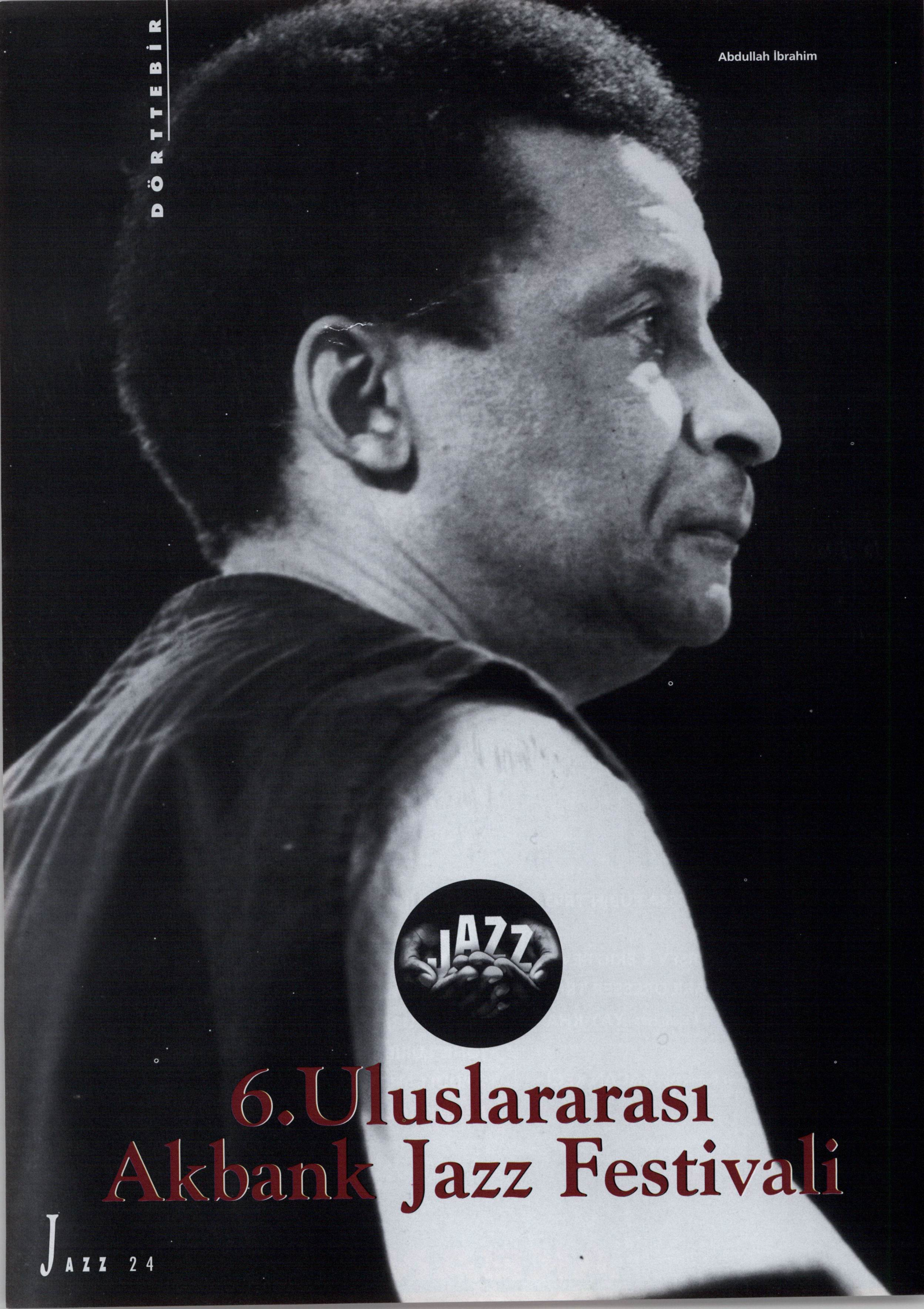

Abdullah İbrahim

6.Uluslararası Akbank Jazz Festivali

Mefaret Aktaş

En çok büyülendiğimiz konserlerde parlak spotların ışığı altında hep mekik gibi işleyen siyah eller gördük. 6.Uluslararası Akbank Jazz Festivali'nin afişini gördüğümde şimdiye dek izlediğim konserleri, dinlediğim albümleri düşündüm yeniden. "Simsiyah avuçlar içinde, bembeyaz bir Jazz". Hiçbir görüntü bu birlikteliği bunca güzel anlatamazdı. Jazz mı siyahların avucunda, yoksa siyahlar mı büyük bir arzuyla jazz'ın avucuna düşmüş bilmiyorum. Ama yıllardır süren bu beraberlikten hoşnutum.

Başlangıcından beri jazz severleri hem büyük ustalarla buluşturan, hem de yeni isimlerle tanıştıran festival bu yıl 2-12 Ekim tarihleri arasında Sabancı Center, Resim ve Heykel Müzesi, Aksanat ve CRR'de yapılacak. Her yıl bir kadın şarkıcının konseri ile açılan festival, bu yıl da 2-3 Ekim tarihlerinde **Vanessa Rubin** konseri ile başlıyor. Vanessa Rubin'in, modern pop parçalarını dahi swing melodileriyle aynı kefeye koyarak seslendiren jazz şarkıcılarından farkı, değişik tarzları, gerekli varyasyonları yaparak seslendirmesi. Rubin Kurt Weill'in My Ship'ini ve Sting'in Seven Days'ini ikizlermiş gibi değil de, iki uzak kuzenmiş gibi yorumlayabilen bir şarkıcı. Her yeni albümünün bir öncekinden daha başarılı olması, genç yaşta hep birinci sınıf müzisyenlerle çalışmasını sağladı. Son albümü Sings'de sanatçıya gitar, bas ve davulda Kevin Eubanks, Bob Hurst ve Smitty Smith eşlik ediyor. Midnight Cowboy yorumuyla tanıdığımız ve daha önce izleme fırsatı bulduğumuz Toots Thilemans ve **"deniz kabuğu virtüözü"** Steve Turre de albüme renk katmışlar.

Vanessa Rubin

Jazz'da bir takım standartları kim seslendirirse seslendirsin dinleyici her zaman ilk söyleyeni anar. Tıpkı Ella'nın How High The Moon'u veya Nancy Wilson'un Guess Who I Saw Today'i söyleyişi gibi. Yeni olmanın gayret ve cesaret istediği bu zorlu yolda, parçalarına kendisini kattığı ölçüde başarılı olan Vanessa Rubin'in konseri hiç kuşkusuz, jazz şarkıcısına hasret kaldığımız ülkemizde de oldukça büyük bir fırsat.

Festivalin Resim ve Heykel Müzesi'ndeki ikinci bölümü 4 ve 6 Ekim tarihlerinde **Kerem Görsev Duo** konseri ile açılacak. Günümüz jazz emekçilerinin başında gelen Kerem Görsev basçı **Eric Revis** ile vereceği konserlerle bir kez daha bizlerle olacak.

35 yaşındaki Kerem Görsev jazz çalışmalarına 1985'de İstanbul'da jazz klüplerinde çalışarak başladı. Düzenli klüp programlarında uzun zaman Ed Howard, Dave Jones, Rabin Kenyata, Doris Troy, Kenny Moore gibi sanatçılarla çalan Kerem Görsev, son yıllarda yerli jazz'cıların yanısıra Eric Revis, La Verne Butler ve Allen Harris ile de çalışıyor. Birçok festivalde Pat Metheny, Ralph Moore, Kenny Garret, Tommy Compbell, Joshua Redman, Wynton Marsalis'le de jam-session'lara katıldı. Kendi bestelerinden oluşan Hands and Lips (1995), I Love May (1996) ve geçtiğimiz günlerde piyasaya çıkan For Murat (1996) adlı üç albümü bulunan piyanist TRT İstanbul Radyosu Caz Orkestrası'nda da görev yapıyor.

Kerev Görsev ve Eric Revis

Bir süredir Görsev'le çalışan Amerikalı basçı Eric Revis ilk jazz eğitimini New Orleans'da baba Marsalis, Ellis Marsalis'den almış. Paul Chambers, Oscar Petitford ve Ron Carter'dan etkilenen Revis, birbuçuk yıl kadar Betty Carter'la çalıştı. '94 İstanbul Festivalinde de şarkıcıya eşlik etti. Revis'in çalıştığı diğer isimler ise Nicholas Payton, Billy Harper, Tess Marsalis ve Russel Gun.Festivalin ilginç konserlerinin ilki Resim ve Heykel Müzesi'nde gerçekleşecek. Her biri usta olan **Mark Dresser, Anthony Colemans ve Chris Speed**'den oluşan Mark Dresser Trio 4 ve 5 Ekim'de sahne alacak. Mark Dresser 1972'den beri profesyonel olarak Kuzey Amerika, Avrupa ve Uzak Doğu'da müzik yapan bir kontrabas sanatçısı ve besteci. Force Green ve Arcado ile Trio Du Clarinettes'den oluşan Double Trio, Dresser'in yakın zamanda kurduğu gruptur. Ülkemize gelecek üçlü ise birlikte daha önce The Cabinet of Dr.Caligari adlı bir sessiz filme müzik yapmışlar.

Geçen yıl izleme fırsatı bulduğumuz Anthony Braxton'la 10 yıl çalışan Mark Dresser, yine daha önce izlediğimiz Roy Anderson, John Zorn, Tim Berne ve Anthony Davis'le 60'ın üzerinde kayıt yapmıştır.

Üçlünün ikinci adamı Anthony Coleman da ünlü bir besteci ve John Zorn, Shelly Hirsh, Elliot Sharp ve Mark Ribot ile çalışmış bir keyboard sanatçısı. Besteleri Louis Sward, Joseph Kubena, Philip Bush ve Steve Drury gibi piyanistler tarafından çalı-

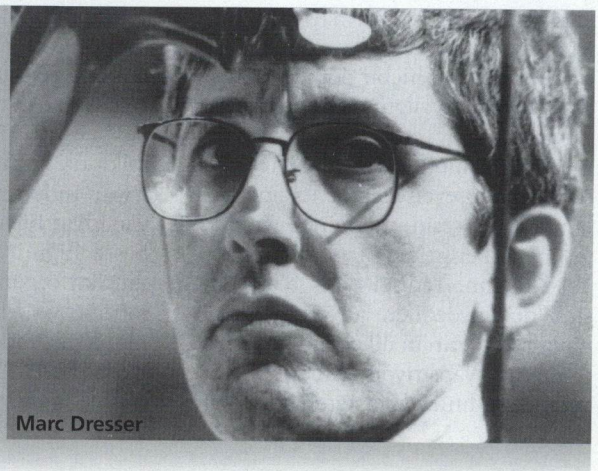
Marc Dresser

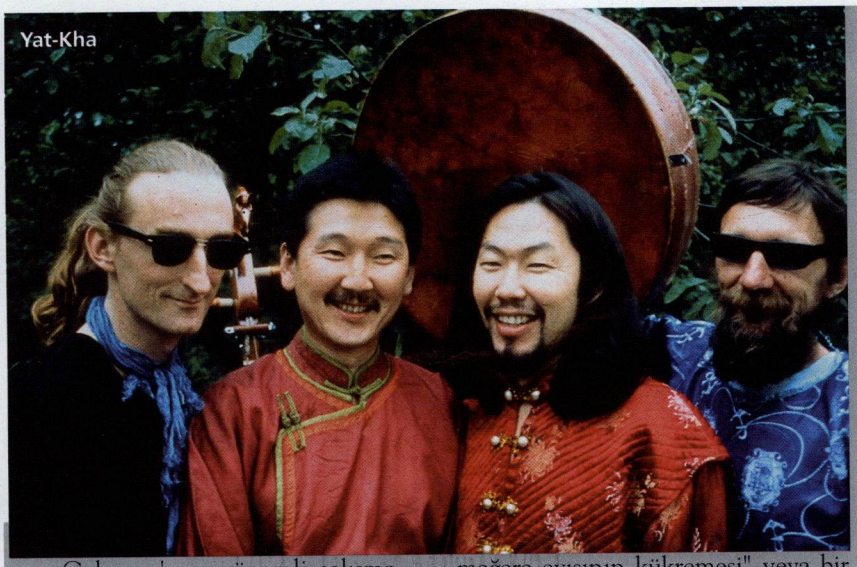
Yat-Kha

nan Coleman'ın en önemli çalışmaları, yine geçen yıl John Zorn'la gelen kontrabascı Greg Cohen ve sihirbaz davulcu Joey Baron'la yaptığı Sephardic Tinge ve Self Haters adlı grubuyla yaptığı Anatomie.

Trio'nun nefesli ustası Chris Speed alternatif jazz sahnesinde en aranılan müzisyenlerden. Seattle'lı genç sanatçı saksofon ve klarinet çalıyor. Şimdiye dek Tim Berne, Dave Douglas (o da John Zorn'la çalmıştı), Orange Then Blue, Eric Friedlander ve kendi grubu Human Feel ile çalışmış.

L.A.Times'ın bir konseri sonrasında hakkında "kimse 4 telli entrümanıyla ortaya çıkan bir adamın müziğiyle yere çivilenmeyi beklemiyordu" diye yazdığı Mark Dresser konserinde, bir dönem çok yaygın olan sessiz film üzerine canlı müzik metoduyla Un Chien Andalou ve A Propos De Nice filmlerine müzik yapacak.

Resim ve Heykel Müzesi'nde sahne alacak üçüncü grup ise **Yat-Kha**. Yat-Kha Türk jazz dinleyicisini oldukça şaşırtacak, alternatif bir grup.

Güney Sibirya, Tuva Cumhuriyeti tarafından dünyaya tanıtılan bir tür gırtlaktan şarkı söyleme sanatı olan kargryraa ustası ve Tuva'lı grup Yat-Kha'nın lideri Albert Kuvezin, ne batıda ne doğuda, hiçbir popüler akıma ilgi duymamış, ilginç bir müzisyen. Tuva'nın Sovyetler'den etkilenen müziğini icra etmeyi reddeden ve bu türü "gülümseyen folklor" olarak adlandıran Kuvezin, müziğinde yine de geleneksel enstrümanları kullanıyor.

Yat-Kha'nın, Yenisei Punk adlı Helsinki'de kaydedilen albümün genel havası, Kuvezin'in ülkesinin doğal atmosferini yansıtıyor. Albert Kuvezin'in sesi dinleyenler tarafından "bir mağara ayısının kükremesi" veya bir ağız yıkama reklamının efektlerine benzetiliyor. Yat-Kha aslında Tuva'nın geleneksel enstrümanı diz arp'ına verilen ad. Kuvezin diz arp'ı yanında gitar da çalıyor.

Bir başka bizim için garip enstrüman da Alexei Saaia tarafından çalınıyor. Morinhoor adlı iki telli çello'yu çalan ve vokal yapan sanatçı, Tuva Senfoni Orkestrası'nda klarinet çalıyor. Grubun kıdemlisi Evgeny Tkachev, '70'lerde birçok yerel rock grubunda davul çalmış. Yat-Kha'da ise tüngür ve perküsyon çalıyor. Grubun en yeni üyesi bir batılı. Albert Kuvezin'in batı müziğine karşı olan tepkilerini düşününce buna inanmak güç tabi. Akym geçen yıl Roxy'de izlediğimiz Shriekback, Domned ve PIL gruplarında çalmış. Türk sazı ve perküsyon çalıp, back vokal yapıyor. Yat-Kha konseri jazz dışında daha çok alternatif birşeyler arayanlar için oldukça uygun bir konser.

7 Ekim'de Aksanat'da konser verecek olan ikinci yerli grup **Kaçan Keçi**. Jazz, funk, blues ve çeşitli ülkelerin folklorik müzikleri gibi farklı türleri yorumlayan Oğuz Büyükberber, besteciliğini senfonik müzik, özgün tiyatro müziği ve elektronik müzik gibi farklı dallarda sürdüren Alper Meral ve gitarı kendine has farklı üslubu ile çalan Çağlayan Yıldız tarafından oluşturulmuş.

1970'de doğan Oğuz Büyükberber uzun süre resimle ilgilenir. İç Mimarlık öğrenimi sırasında klarinete başlayan ve çeşitli klüplerde jazz ve funk çalan Büyükberber bu süreçte Dejan's Olympia Brass Band, Nathan&Zydeco Cha Chas, Önder Focan ve Stella Chewesi gibi değişik türlerde müzik yapan yerli ve yabancı grup ve sanatçılarla çalışma fırsatı bulur. 1993 yılında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Yıldız Üniversitesince düzenlenen Üniversitelerarası müzik yarışmasında en iyi enstrüman ödülünü alır. Modern Dans Tiyatrosu için müzik besteleyip, Önder Focan'ın Sekiz adlı albümünde de yer alan sanatçı, folklorik müziklerle etkin bir biçimde ilgileniyor. Nikiforos Metaxa yönetimindeki "Fanari Tis Anatolis" (Anadolu Feneri) topluluğuna katılmış. Türk ve Yunan müziklerinin tarihteki ve günümüzdeki birçok türünü birlikte işleyen bu grubun kayıtlarında çalıp Yunanistan ve Türkiye'de konserler vermiş.

Grubun ikinci üyesi Alper Maral Alman Lisesi ve İstanbul Üniversitesi'ndeki Uluslararası İlişkiler öğrenciliği sırasında müzik çalışmalarını otodidaktik olarak sürdüren Maral, profesyonel kariyerine jazz piyanisti ola-

Oğuz Büyükberber

Fotoğraf: Sedat Antay

Jhon Surman

rak başlar. Özellikle 1990'dan beri çalıştığı Ortaoyuncular ve Devlet Tiyatroları için yazdığı oyun ve TV müzikleri yanında çeşitli uluslararası organizasyonlar için senfonikten elektroniğe birçok değişik türde kompozisyonlar hazırlar. 1989'dan, Kahire'de özel ödül alan Maral, çağdaş müziği çok yakından takip edip, değişik performans ortamlarındaki faaliyetleriyle müzikal gelişimini destekler. Solo ve toplu piyano icralarıyla birlikte bas trombon (Üsküdar Belediye Orkestrası) ve blokflüt müziğiyle de ilgilenir. Bu konudaki çalışmalarını Leyla Pınar yönetimindeki İstanbul Barok Topluluğu'nda ve Rönesans Korosu'yla sürdürür.

8 yaşında müziğe başlayan Çağlayan Yıldız 17 yaşından beri gitar çalıyor. Grup, festivalin tek Aksanat'da çalan grubu.

Birkaçyıl önce ülkemizde izleme şansına eriştiğimiz 52 yaşındaki besteci ve multi-entrümantalist **John Surman** '70 ve '80'li yıllarda tüm dünyaya yayılan, jazz'da Avrupa ekolünde John McLaughlin, Jan Garbarek ve Dave Holland ile birlikte önemli bir yere sahip, anahtar bir müzisyen. '90'lı yıllar ise sanatçının en verimli olduğu yıllar.

Müziğe bariton saksofonla başlayan Surman, soprano saksofon ve bas klarineti de büyük bir ustalıkla çalıyor. Nefesliler dışında elektronik müzikle de haşır neşir olan Surman 8 ve 9 Ekim tarihlerinde Quantet'iyle CRR'de sahneye çıkacak.

Sanatçının müzik kariyerinde '60'ların sonlarından bu yana sürekli olarak büyük isimler yer aldı. Alexis Korner, Ronnie Scott, Brotherhood of Breath, John McLaughlin, John Worren, John Taylor, Dave Holland ve Karin Krog bu isimlerden bazıları. John Surman'ın John Worren, John Taylor ve Dave Holland ile çalıştıktan sonra basta Barre Philips, davulda Stu Martin'le kurduğu trio, o yıllarda Avrupa'nın en çok konser veren, en canlı grubu oldu. John Surman'la festivale katılacak olan Karin Krog da uzun süredir birlikte çalıştığı bir isim. '70'li yıllarda Trio S.O.S., Mike Osborne, Miroslaw Vitous, Jack DeJohnette'le çalan ve Paul Bley, Bill Frisell ve Paul Motian'la birlikte bir quartet kuran Surman, 1994'de birçok solo albümün ardından, Brass Project'ler ve birçok sanatçının albümleri için besteler yaptı. Geçen yıl ülkemize gelen Balanescu Quartet'le de kayıtlar yapan usta sanatçının müziği birçok müzikal kaynağın birleşiminden ortaya çıkıyor. Klasik jazz geleneğine bağlılığına rağmen, İngiliz Folku ve koral müziğin melodik etkileri de onun müziğini etkiliyor.

Yıllardır Surman'a sesiyle eşlik eden **Karin Krog** da Dexter Gordon, Archie Shepp ve Jan Garbarek'le çalışmış bir yorum ustası. 59 yaşındaki şarkıcı Norveç'in çıkardığı en önemli jazz'cılardan sayılıyor.

Jhon Surman ve Karin Krog

Festivalin en eğlenceli konserini vereceğine inandığım Chico Freeman 8 Ekim'de (tek konser için) sahne alacak. Geçen yıl Eddie Palmieri'nin üstlendiği görevi devralan Freeman, efsane saksofoncu Von Freeman'ın oğlu. Saksofon, trompet ve piyano çalıyor. Jazz dünyasının birçok ünlüsünün yanısıra The Temptations, The Four Tops, Jackie Wilson, The Isley Brothers, The Eurythmics'le de popüler çalışmalar yapmış.

Cecil McBee, Hamiet Bluiett, Elvin Jones, Sam Rivers, Don Pullen ve Sun Ra gibi efsane jazz'cılarla birçok konsere çıkan Chico Freeman, müziğe başladığı ilk yıllarda Coltrane'den etkilenirken, yıllar geçtikçe değişik türlerin uyumlu karışımından oluşan kendi tarzını yaratmış.

Parliament Jazz Festivali'nde, Lester Bowie ile izlediğimiz Don Moye ile kurduğu The Leaders ile tüm Avrupa ve ABD'yi gezen Freeman bu grupla Mudfood, Out Here Like This ve Unforeseen Blessing adlı üç kayıttan sonra 1988'de aynı grupla bir dünya turnesi de yaptı.

Müziğinde sürekli değişiklikten yana olan Freeman, Afro-Küba, Salsa, Latin ve Brezilya müziğinin bir numaraları, Tito Puente, Machito, Irakere, Paulinha Da Costa, Nana Vasconcelos ve Eddie Palmieri gibileriyle de çalıştı.

Jazz, blues, rock ve funk altyapılı birçok müzisyenden oluşan **Brainstorm** "Cinnet"in kurulmasıyla sanatçının hayatında elektronik müzik devri başladı. Mystical Dreamer ve Sweet Explosion'da icra ettiği bu müziği Delmar Brown, Ricky Sebastian, Sergio Brandoo ve Norman Heaman'la tüm dünya çapında müzik severlere dinletti.

Chico Freeman, besteci ve müzisyen olarak içgüdüleri kendisini sürekli olarak öğrenmeye, keşfetmeye ve geliştirmeye yönelten bir sanatçı. Festivalde vereceği konser, hiç şüphesiz izleyiciyi heyecanlandıracak, şaşırtacak ve de çoşturacak.

9 Ekim'de ise CRR salonu **Arto Tunçboyacıyan, Marc Johnson, Wolfgang Muthspiel** üçlüsünü ağırlayacak. Hepsi de dünya çapında tanınan üçlüde, onları tanımayanların bile kulaklarına tanıdık gelen bir isim var, **Arto Tunçboyacıyan**.

Profesyonel müzik hayatına 11 yaşında başlayan Boyacıyan, 1981'de ağa-

Chico Freeman

beyi Onno Tunçboyacıyan'ın teşvikiyle jazz müziğinin Mekke'si New York'a taşındı. İnancı ve hata yapmaktan korkmayan kişiliğiyle kendini kısa zamanda jazz çevresinde kabul ettiren Tunçboyacıyan, aralarında Paul Motian, Chet Baker, Tony Williams, Michael Brecker, John Scofield, Arthur Blythe, Wayne Shorter, Oregon, Joe Zawinul gibi isimlerin ve toplulukların da bulunduğu sayısız jazz deviyle turneler, stüdyo kayıtları ve projeler gerçekleştirdi. Kendi adı altında iki solo albümü bulunan Arto Tunçboyacıyan, bugün Joe Zawinul's Syndicate ve Night Ark topluluklarıyla çalışmalarını sürdürüyor. Müziği "hayatımın sesi" olarak tanımlayan Arto Tunçboyacıyan dünyaca ünlü iki müzisyenle çalacak.

Üçlünün bence en çok tanınan ismi **Marc Johnson**. 80'li yıllarda en takdir edilen gruplardan olan Bass Desires'ın lideri, bascı ve besteci Marc Johnson aynı zamanda üçlüyü Right Brain Patrol adıyla biraraya getiren kişi.

Müziğe piyano çalarak başlayan 43 yaşındaki sanatçı bas çalmaya 16 yaşında başlamış. 1977 Woody Herman Band'a katılmış. Daha sonra ölümüne kadar Bill Evans'la çalıştıktan sonra 80'lerin ortasında davulcu Peter Erskine, gitarist Bill Frisell ve John Scofield'le Bass Desires'i kurmuş.

10 yıldan fazla John Abercrombie Trio'da çalan sanatçı, Lyle Mays, Eliane Elias, Enrico Pieranunzi gibi isimlerle de çalışmalar yapıyor. Johnson müzik hayatı boyunca Paul Motian, Stan Getz, John Scofield, Joe Lovano, Gary Burton, Michael Brecker, Ralph Towner ve Michael Franks gibi isimlerle çaldı ve kayıtlar yaptı.

Wolfgang Muthspiel ise 31 yaşında genç bir gitarist. Emprovize müzik tarzında başarılı çalışmaları bulunan Muthspiel ilk önemli çalışmalarını Gary Burton'ın grubuyla yaptı. İlk albümünü saksofoncu Bob Berg'le yaptı. Lider olarak yaptığı ikinci albüm ise Peter Erskine, John Patitucci, Richie Beirach ve Bob Berg'le yaptığı Promise. Paul Motian, Gary Peacock, Don Alias, Tom Harrell ile de birçok konser veren ve kayıtlar yapan Muthspiel çalışmalarını halen Paul Motian ve Marc Johnson'la sürdürüyor.

"Deniz Kabuğu Çalıcısı" **Steve Turre** ve **Kutsal Kabuklar** 10 ve 12 Ekim'de CRR'de sahneye çıkacak.

"Deniz kabuğu ve hayvan boynuzu" tüm **"brass"** entrümanların kökleridir diyerek kabukları saygıdeğer jazz enstrümanları haline getiren Steve Turre, bu çılgınlıklarla uğraşmaya başlamadan önce kendi halinde bir müzisyen olarak, Jazz Messengers, Van Morrison, Ray Charles, The Carnegie Hall Jazz Orchestra, Woody Shaw Sextet, Rahsaan Roland Kirk, McCoy Tyner's Big Band, Dizzy Gillespie's United Nations Orchestra'yla çalışmış bir trompetçi. Sanctified Shells ise Gillespie'nin son albümünün adı.

Turre müziğinde üç ayrı kültürü Afrika, Amerika ve Latin kültürünü biraraya getiriyor. 25 yıldır kabuk çalan Turre, piyano ve saksofon ekleyerek müziğini daha çok jazz'a benzettiğini düşünüyor. 25 yıl önce Art Blakey'le çalarken bir kabuk solo bile atan Turre'un kabuklarını kullandığı Rhythm Within ve Sanctified Shells adlı iki de albümü var.

Sanatçının, daha normal, davul, bas, piyano, çello, keman ve trombondan oluşan bir altılısı var. Eğer hep aynı şeyleri dinlemekten sıkılıp, değişiklik arıyorsanız bu konseri kaçırmayın. Turre'un yaptığı ne bir sihir, ne de elçabukluğu. Sadece yüzyıllardır elimizin altında olan kabukların büyük bir ustalıkla kullanılması.

Festivalin diğer bir ilginç şahsiyeti de **John Lurie**. Müziği hakkında fazla bir bilgi sahibi olmadığım, fakat aktör olarak izlediğim Lurie, festivale grubu **Lounge Lizards** ile katılıyor. John Lurie'nin müziği blues, jazz, rock ve klasik müzik gibi birçok tür arasında gidip gelen, mizah gücü ile beslenmiş bir tür. Kendisi bir soru üzerine müziğinin adını "Sahte Jazz" koymuş.

Arto Tunçboyacıyan

Steve Turre

Lurie liderliğindeki Lounge Lizards 1979'da jazz ve punk karışımı bir müzik yapmak için kurulmuş ama pek de istediği müziği yapamamış. John Lurie'nin oynadığı Stranger Than Paradise, Down By Law, The Last Temptation Of Christ adlı filmler gruptan daha fazla tanınmasını sağlamış. Coltrane, Monk ve Miles Davis hayranı saksofoncu şu sıralarda müzikte bir geçmişe dönüş yaşandığını düşünüyor.

Get Shorty, Blue In The Face, Mystery Train, Down By Law, Stranger Than Paradise gibi filmlerin müziklerini yapan, birçok Jim Jarmusch ve David Lynch filminde oynayan sanatçının besteleri Balanescu Quartet tarafından da seslendirildi.

Alternatif müziğin ve kült filmlerin tanınmış ismi Lurie ve grubu da 10 Ekim'de CRR'de olacak.

Jazz dünyasında evrenselliği yakalayabilen ender müzisyenlerden biri olan **Abdullah İbrahim** ise festivalin iki büyük jazz emekçisinden biri.

Şimdilerde 62 yaşında olan büyük piyanist profesyonel çalışmalarına ilk defa 1961'de Güney Afrika'nın en büyük müzisyenleri Hugh Masekela, Jonas Gwongwa ve Kippie Moeketsi'nin Jazz Epistles grubunda başladı. 28 yaşındayken bu grupla edindiği tecrübeleri de yanına alarak Zürih'e giden İbrahim, orada Duke Ellington'la tanıştı. Gençliğinde Afriya'ya yanaşan Amerikan gemilerinden satın aldığı jazz albümleri yüzünden Dollar lakabını alan ve gerçek adı Adolphe Brand olan piyanisti sahneey çağıran Ellington onu, ilk defa Dollar Brand olarak sundu. Ellington'la bir kayıt yaptıktan 3 yıl sonra ABD'ye giderek 1965 Newport Jazz Festivali'nde çalan Abdullah İbrahim o günden bu yana big band'lerle ve solo olarak 40'ın üstünde albüm yaptı.

1975-1990 yılları arasında sürgün hayatı geçiren büyük usta, dünyada hem özgünlük ve etkileşimin solo icracısı, hem de en başarılı piyanistlerden biri olarak tanınıyor.

Afrika insanının özgürlük sesi olan piyanist, kendisini bir müzisyen olarak görmüyor ve toplumdaki fonksiyonunun insanları eğlendirmekten daha fazla değer taşıdığını düşünüyor. Kendisini Afrika Devrimi'nin bir temsilcisi olarak görenlereyse "ben revolüsyonu temsil etmiyorum, revolüsyon benim" cevabını veriyor.

Çağımızın en büyük müzik ustalarından biri olarak kabul edilen Abdullah İbrahim'i ve Trio'sunu izlemek her zaman ele geçecek bir fırsat değil. 11 Ekim'de bu konseri kaçırmayın.

Benny Golson konseri Festivalin en önemli konseri. Çünkü besteci, sanatçı ve aranjör Golson 12 Ekim'de CRR'de. **Sanatta 40.Yıl** özel konserlerinden birini verecek. 1 Aralık 1956'da Dizzy Gillespie Orkestrası'nın Birdland Club'daki konserinin kayıtları piyasaya çıktığında Whisper Not adlı parçanın da ilk kaydını içeriyordu. Whisper Not, o zamanlar Dizzy Gillespie Orkestası'nda saksofon çalan Benny Golson'un bestesiydi. Parça klasik bir jazz standardı oldu ve şimdiye dek Quincy Jones, Wes Montgomery, Oscar Peterson, Jazz Messengers ve (Leonard Feather'ın sözleriyle) Ella Fitzgerald, Nancy Wilson, Anita O'Day ve Mel Torme gibi onlarca sanatçı tarafından kaydedildi. Whisper Not'tan sonra I Remember Clifford, Out Of The Past, Blues March, Fair Weather, Are You Real, Little Karen, Along Came Betty, Killer Joe, Just By Myself, Free Again, Blues On My Mind, Domingo gibi kalıcı parçaları da besteleyen Golson'u en iyi bilen müzisyenlerden biri de Miles Davis'dir. Davis, Golson'un Stablemates'inin ilk kaydını yapmıştı. Miles Davis'den sonra bu parçayı Dexter Gordon, Dizzy Gillespie, Milt Jackson, Stan Getz, Anthony Braxton, Art Farmer, Mal Waldron, Wes Montgomery, Lee Morgan, Tate Montolion&The Roots seslendirdi.

Şimdilerde Benny Golson efsanesinin 40.yılını kutlamak için jazz eleştirmeni ve prodüktör Mike Hennessy, Golson önderliğinde bir grup topladı. Topluluk yıllardır Benny'nin kaleminden akan unutulmaz melodilerin yeni yorumlarını sunacak.

Golson'a eşlik edecek ünlü isimler arasında Jon Hendricks, tromboncu Curtis Fuller, trompetçi Brian Lynch, 25 yaşındaki piyanist Geoff Keezer, bascı Dwayne Burno, davulcu Joe Farnsworth.

Tavsiyeye bile gerek yok. Bu konser sizi yıllarca geriye götürecek muhteşem bir konser olacak.

Akbank Jazz Festivali bu yıl da bu kadar. Pozitif Organizasyon yine son derece yüklü ve muhteşem bir program seçmiş. Festival konserle sınırlı değil. Konuklardan perküsyoncu Arto Tunçboyacıyan, nefesli ustası John Surman, Steve Turre, piyanist Kerem Görsev ve Down Beat, New York Times ve Village Voice'un yazarlarından jazz eleştirmeni ve Blue Note'un tanıtım sorumlusu Don Zucoff da Festival boyunca Aksanat'da branşları ve enstrümanlarıyla ilgili seminerlerde müzikseverlerle buluşacak. İyi festivaller...

6.Uluslararası Akbank Jazz Festivali Programı

Sabancı Center

02 Ekim 20:30	Vanessa Rubin Trio
03 Ekim 20:30	Vanessa Rubin Trio

Resim ve Heykel Müzesi

04 Ekim 18:30	Kerem Görsev & § Eric Revis
04 Ekim 21:00	Mark Dresser Trio
05 Ekim 18:30	Mark Dresser Trio
05 Ekim 21:00	Yat-Kha
06 Ekim 18:30	Yat-Kha
06 Ekim 21:00	Kerem Görsev & Eric Revis

Aksanat

07 Ekim 18:30	Kaçan Keçi

Cemal Reşit Rey Konser Salonu

08 Ekim 18:30	John Surman Quartet
08 Ekim 21:30	Chico Freeman's Brainstorm
09 Ekim 18:30	Arto Tunçboyacıyan & Mark Johnson & Wolfgang

Muthspiel

09 Ekim 21:30	John Surman Quartet
10 Ekim 18:30	Steve Turre& Sanctified Shells
10 Ekim 21:30	John Lurie& Lounge Lizards
11 Ekim 18:30	Steve Turre& Sanctified Shells
11 Ekim 21:30	Abdullah İbrahim Trio
12 Ekim 18:30	Abdullah İbrahim Trio
12 Ekim 21:30	Benny Golson 40th year Special

Seminerler, Aksanat

Don Lucoff	06 Ekim Pazar	15:00
Arto Tunçboyacıyan	08 Ekim Salı	15:00
John Surman	09 Ekim Cuma	15:00
Steve Turre	11 Ekim Cuma	15:00
Kerem Görsev	12 Ekim Cumartesi	15:00

Eskişehir Müzik Festivali

Eyüp İblağ

12-20 Ekim 1996 tarihleri arasında Eskişehir yeniden sanatla dolu günler yaşayacak. Zeytinoğlu Eğitim, Bilim ve Kültür Vakfı tarafından II.kez düzenlenen Uluslararası Eskişehir Festivali aynı zamanda pek çok ilk'e de tanık olacak.

Festivalin bu yılki konukları arasında ünlü jazz ustası Önder Focan ve reggae topluluğu Judge Dread de var.

Önder Focan Group

Grup 1993 yılında kuruldu. Önder Focan, Şenova Ülker, Nezih Yeşilnil, Cankut Özgül grubun ilk üyeleri. Grup iki senedir klüp etkinliklerinin dışında Türkiye'nin ilk jazz CD'si olan Erken'i çıkardı. 1994 yılından beri TRT 2'de kendi adındaki sürekli jazz programlarında yer aldı. 1994; 4.Akbank Uluslararası Caz Festivalinde, 1995; 34.Bursa Festivalinde, 2.Kuşadası Caz Festivalinde, 1996; CRR Konseri, 9.YKB İstanbul Müzik Festivali'nde çaldı. Grupta Şubat 1995'den beri bası Taylan Cemgil çalmaktadır.

Grubun müzikal çizgisi "Modern Main Stream Jazz" olarak nitelendirilebilinir. Grubun repertuarı bu müzikal çizgi içinde Önder Focan bestelerinden, geleneksel Türk Müziği parçalarından yapılan düzenlemelerden ve "Jazz Standard"larından oluşmaktadır.

Grubun kurucusu gitarist Önder Focan 1955 yılında Eskişehir'de doğdu. Müziğe 1970 yılında başladı. 1975 de jazz'a ilgi duydu ve çeşitli gruplar ile çalışmaya başladı. 1985 yılında kendi adına kurduğu grupla 1.Bilsak Caz Festivali'ne katıldı. Aynı yıl 13.Istanbul Festivali'nde, 1987'de 1.Bursa Caz Festivalinde çaldı. 1989, 1990 yıllarında çeşitli film müzikleri yaptı. Son iki yıldır Şenova Ülker, Nezih Yeşilnil, Cankut Özgül ile çalışmaktadır. 1994 Ocak ayında Selim Benba, İlkin Deniz ve Cankut Özgül ile birlikte 'Önder Focan Jazz Guitar' isimli kaseti ve yine 1994 yılının Aralık ayında ise 'Önder Focan Group-Erken-' adlı CD'yi ise Şenova Ülker, Nezih Yeşilnil, Cankut Özgül, Yahya Dai ve Can Kozlu ile yaptılar. 1994, 4.Akbank Caz Festivaline kendi grubu ile katıldı. 1995, 34. Bursa Kültür ve Sanat Festivaline yine kendi grubu ile katıldı. TRT2'de 1994 yılından beri Önder Focan Caz Orkestrası adlı sürekli programla yer almaktadır.

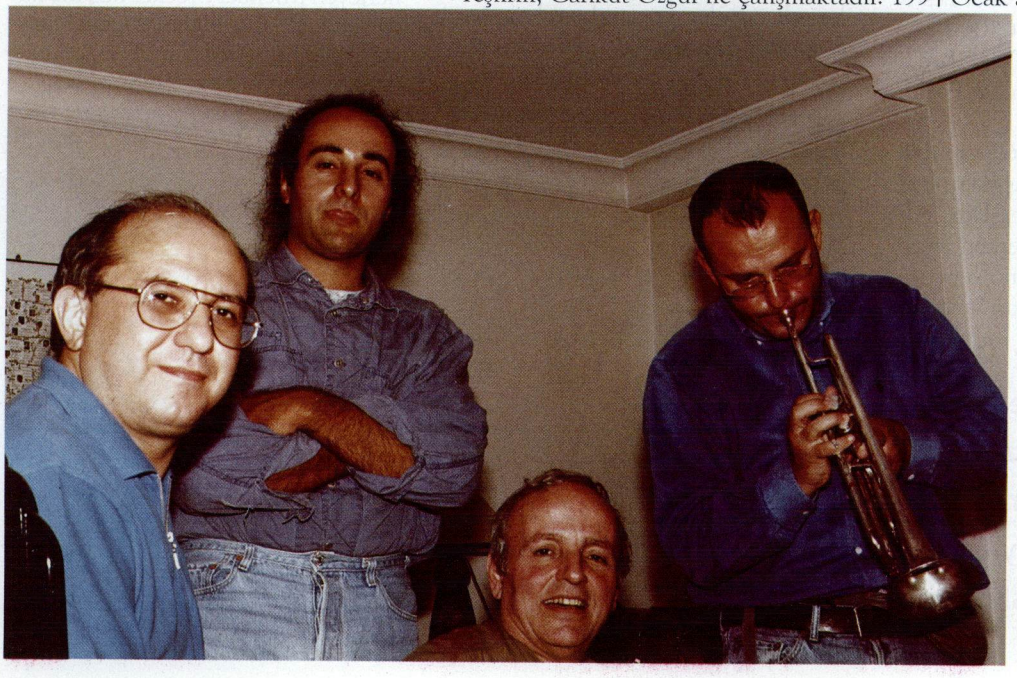

A.Ü.Kampüsü Spor Salonu
15 Ekim 21:15 Önder Focan Group
16 Ekim 21:15 Judge Dread
19 Ekim 18:45 Michael Brecker

1995, 30. Uluslararası Finlandiya Pori Jazz Festivalinde çeşitli gruplarla çaldı. Al Foster, Ted Curson, Niels Lan Doky, Roy Hargrove, Judy Farrow ve Vitali Samharadze ile kayıt ve jam-sessionlar yaptı. Sanatçı 1996 yılında 'Önder Focan Group- Sekiz' adlı ikinci CD' sini çıkardı. Bu yıl içinde grubu ile Cemal Reşit Rey Konser Salonu yıllık programı kapsamında bir konser verdi, 9.Uluslararası YKB Gençlik Festivali'nde, 31.Finlandiya Pori Jazz Festivali'nde Grubu ile (Romanyalı piyanist Marian Petrescu, bascı Mihail Petrescu ve kemancı Vitali Samharadze'den oluşan) yer aldı. 1996 3.Istanbul Caz Festivalinde ise Neşet Ruacan ve Kürşat And ile trio olarak yer aldı.

Grupta trompet ve flugelhorn çalan **Şenova Ülker** 1969-79 yılları arasında klasik müzik eğitimi aldı. ilk kez jazz çalışmalarına 1977 yılında Jazz Junior adlı grupla başladıktan sonra, Emin Fındıkoğlu'ndan jazz'ın teorisini öğrenmiştir. O süreden beri bir çok değerli jazz müzisyeni ile birlikte konserlerde ve festivallerde çalmış olup, halen çalışmalarını sürdürmektedir. 1979 yılından beri Istanbul Devlet Senfoni Orkestrası trompet grubu üyesidir. Ayrıca Istanbul Devlet Konservatuarı'nda trompet öğretmenidir. 1994, 4.Akbank Caz Festivalinde ve 1995, 34.Bursa Kültür ve Sanat Festivalinde, 1996 Mayısında CRR Konser Salonunda ve 1996 Yapı Kredi Gençlik Festivalinde Önder Focan Quartet'de yer aldı.

Piyanist **Selim Benba**, 1969 İstanbul doğumlu. Sanatçı yedi yaşında piyano ile müzik eğitimine başladı. Alman Lisesine devam ederken Faris Akarsu ile de klasik piyano repertuarını çalıştı. Okul Orkestrası ve çeşitli jazz gruplarında da yer aldı. İstanbul Oda Orkestrası'nda 6 yıl tenorluk yaptı. 1989'dan beri jazz çalışmalarına ağırlık verdi. Can Kozlu ile Jazz Tarihi ve Teorisi çalıştı. Önder Focan'ın Jazz Guitar adlı albümünde yer aldı. Halen çalışmalarını Tahsin Ünüvar ile sürdürmektedir.

Bascı **Taylan Cemgil** 1970'de Ankara'da doğdu. Müziğe 14 yaşında lise guruplarında çalarak başladı. Tahsin Ünüvar Quartet, Soren Ericksen Quartet, Önder Focan Guruplarında çeşitli kulüplerde çaldı. Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Bölümünde master yapmaktadır. 1995, 34.Bursa Kültür ve Sanat Festivalinde ve 1996 Mayısında CRR Konser salonunda Önder Focan Caz Orkestrasında yer aldı.

Grubun davulcusu **Cankut Özgül**, 1940 yılında doğdu. 60'lı yıllarda çeşitli dans müziği orkestralarında davul çalarak müzik hayatına başladı. 1975-80 yılları arasında Emin Fındıkoğlu Orkestrası ile İsviçre ve Norveç'de çalıştı. 1980-90 yıllarında Emin Fındıkoğlu, Tuna Ötenel ve Neşet Ruacan orkestralarında çalıştı. Cankut Özgül yumuşak tekniği ve tecrübesi ile Türk jazz Müziği'nin önde gelen davulcularındandır.1994, 4.Akbank Caz Festivalinde ve 1995, 34.Bursa Kültür ve Sanat Festivalinde, 1996 Mayısında CRR Konser Salonunda Önder Focan Caz Orkestrasında yer aldı.

Uzun süredir birlikte olan bu grup Eskişehir'de ilk defa verecekleri konserlerinde Önder Focan bestelerinden oluşan ve henüz kaydedilmemiş pekçok yeni parçaya yer verecekler.

Judge Dread

16 Ekim'de Eskişehir Festivali'nde yer alacak olan Reggae Grubu Judge Dread grubuna adını veren ve asıl adı Alex Hudges olan grup 60'lı yıllarda çalmaya başladı. Bu çalışmalarla öncelikle İngiltere'de büyük başarı ve ün kazandı. Judge Dread'in İngiltere'de listelere giren ve aylarca listelerde kalma başarısını gösteren parçaların reggae'nin anavatanı olan Jamaica'da da listelere girmesi başarılarının en önemli kanıtıdır. Judge Dread on kişilik grubuyla Türkiye'de ilk kez konser veriyor.

Michael Brecker Acoustic Group
Avrupa Turnesinin İlk Ayağında Üç Konser İçin Türkiye'de

Michael Brecker, tenor saksofon
Joey Calderazzo, piyano
James Genus, bas
Jeff "Tain Watts", davul

Jazz gelenekleri içinde kök salan, defalarca Grammy ödülü kazanan tenor saksofoncu Michael Brecker kendisini müzik dünyasının ömür boyu süren araştırmalarına adamış bir sanatçı. Son yirmi yıldır turne, kayıtlar ve besteciliğin zorlu yollarında ilerleyen Michael Brecker bugüne kadar üç adet solo albüm yapmış, bunlardan ilki ise Yılın En İyi Jazz Albümü dalında Grammy ödülü almış.

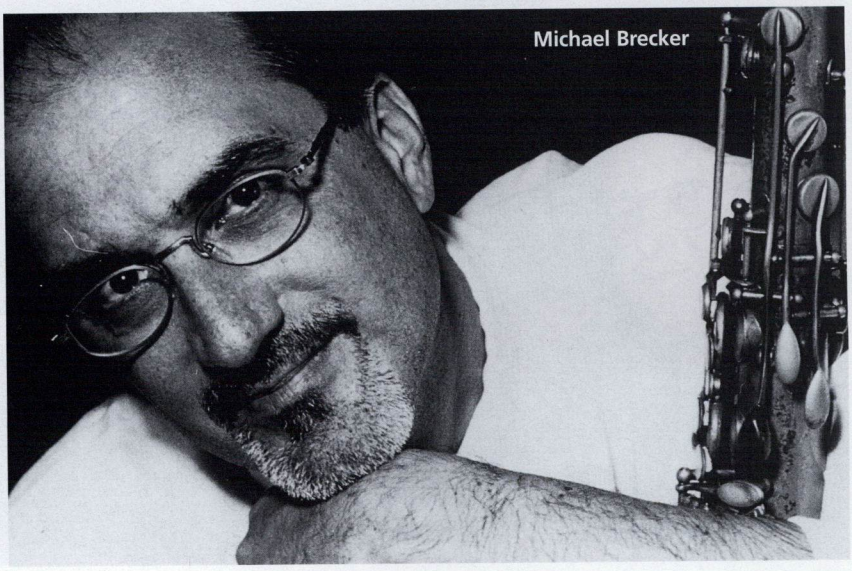
Michael Brecker

Defalarca Grammy Ödülünü kazanan ve yine pekçok kez Yılın En İyi Jazz Müzisyeni seçilen tenor saksofoncu Brecker, bu yılki Avrupa turnesine Eskişehir'den başlayacak.

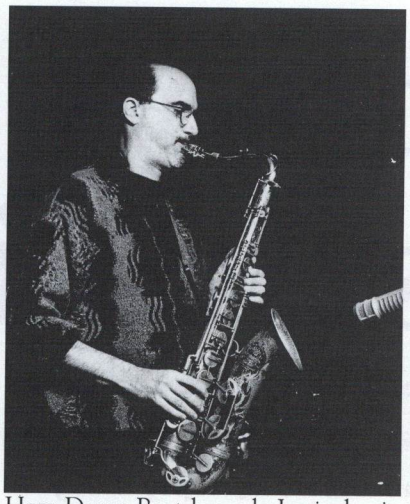

Bu yıl ülkemizde bir jazz devini daha ağırlıyoruz. Tenor saksofonun devi Michael Brecker'ın ülkemizde 2.Uluslararası Eskişehir Festivali çerçevesinde 19 Ekim'de vereceği ilk konserin aynı zamanda Avrupa turnesinin ilk ayağı olması da ayrı bir önem taşıyor. Ülkemize Major Müzik Organizasyon vasıtasıyla gelen sanatçının diğer konserleri 20 Ekim İstanbul CRR Konser Salonu ve 21 Ekim Bursa Tayyare Kültür Merkezinde.

Hem Down Beat hem de Jazziz dergilerince Yılın En İyi Jazz Müzisyeni ödülünü kazanan sanatçı kendi grubunun lideri olarak dünyanın her tarafında konserler verdi ve jazz müziğinde en saygın ve en başarılı isimlerle (Horace Silver, Herbie Hancock, Pat Metheny, McCoy Tyner, Charles Mingus, Jaco Pastorius, Quincy Jones, Chick Corea, George Benson, Freddie Hubbard, Dave Brubeck, Chet Baker, Don Cherry ve sayısız pop starı) birlikte çalması için peşinden en çok koşulan saksofonculardan biri oldu.

Philadelphia doğumlu olan Michael Brecker ve kardeşi başarılı trompetçi Randy Brecker'ın jazz müziğiyle tanışmaları piyanist babaları ve onun plak koleksiyonu vasıtasıyla oldu. Yedi yaşında klarinet çalmaya başladı, bundan alto saksofona ve sonunda kendi çalgısı olan tenor saksofona geçti. Henüz delikanlılık yaşlarında Miles Davis, Cannonball Adderley, John Coltrane ve Joe Henderson'ın plaklarına verdi kendisini. Onsekiz yaşında, Indiana Üniversitesi'ndeki bir yıldan sonra valizlerini topladı ve New York City'ye gitti.

Michael Brecker'ın farklı ve duygu yüklü tarzı yer sarsıcı grup Dreams'de kendisini hissettirdiğinde takvimler 60'ların sonlarını gösteriyordu. Rock ritimlerinin üstüne nefesli çalgılara yer veren (Michael Brecker, kardeşi Randy ve tromboncu Barry Rogers) ilk gruplardan biri olan Dreams, (ritim seksiyonunda Don Grolnick, Will Lee, John Abercormbie ve Billy Cobham) 1971 yılında dağılmadan önce Columbia Records için iki albüm yaptı.

1973 yılında Michael Brecker, Horace Silver ve onun quintet'iyle birlikte bir yıldan daha uzun süre geleneksel jazz sahnesindeki yerini aldı. 1974 yılında davulcu Billy Cobham ile daha uzun süreli bir turne ve kayıt çalışmaları sürdü. 1975 yılında Michael Brecker kardeşi Randy ile birlikte The Brecker Brothers adıyla ilk albümlerini yaptılar.

Brecker kardeşler, altı yıl içinde yedi kez Grammy'e aday gösterildikleri, uluslararasında büyük övgüler kazanan altı albüm yaptılar. Down Beat dergisine göre bu iki kardeş 70'lerin en tanınmış ve en etkili nefesli sound'unu yaratmıştır.

1977 yılında Michael Brecker ve Randy, Manhattan'da Seventh Avenue South adında bir jazz klübü açtılar. Burada bütün büyük isimler çaldı. Bu klüpte Michael Brecker, Mike Manieri, Steve Gadd, Don Grolnick ve Eddie Gomez arasında gece geç vakitlerde yapılan jam-session'ların sonucunda jazz'ın en önemli gruplarından biri Steps'in ilk tohumları atıldı. Brecker bu grupla birlikte altı albüm yaptı. Bunların üçü Steps adıyla, diğer üçü de Steps Ahead adıyla çıktı.

1979 yılında Brecker klasik Three Quartets kaydı için Chick Corea, Eddie Gomez ve Steve Gadd'la bir araya geldi. Bu arada Michael Brecker değişik projelerde solist veya eşlikçi olarak turnelere de devam etti. Bunların arasında Pat Metheny'nin 80/81, Jaco Pastorius'un Word of Mouth ve Cityspace ve aranjör Claus Ogerman ile olağanüstü senfonik işbirliği var. 1986 yılında Michael solo kariyerini devam ettirme kararı aldı.

İlk solo albümü, içlerinde Charlie Haden, Pat Metheny, Kenny Kirkland ve Jack DeJohnette'in de olduğu akustik jazz'ın kişisel bir dışavurumu gibiydi. Bu albüm hem Down Beat hem de Jazziz dergilerince Yılın En İyi Jazz Albümü ödüllerini aldı. İki dalda Grammy'ye aday gösterildi ve 21 hafta boyunca Billboard'ın Jazz Listesi'nde bir numarada kaldı.

1988 yılında Brecker ikinci solo albümünü yayımladı. Don't Try This At Home. Bu albüm En İyi Jazz Enstrümental Yorum dalında Grammy kazandı. Kendi grubuyla dünyanın her tarafında turneler yapan Michael Brecker aynı zamanda Japonya ve Avrupa'da Herbie Hancock Quartet'le, Tony Williams ve Ron Carter ile turnelere de katıldı.

Michael Brecker'ın üçüncü solo albümü Now You See It... (Now You Don't) 1990 yılında çıktı. Bundan kısa bir süre sonra Paul Simon'ın Rhythm Of The Saints albümünde ve turnesinde 15 ay boyunca saksofoncu olarak yer aldı. Brecker'ın bu turne sırasında tanıştığı Afrikalı sanatçılar onun Afrika müziğine eğilmesine de sebep oldular.

1992'de eve döndüğünde en son 10 yıl önce birlikte çalıştığı kardeşi Randy ile biraraya geldi ve Return Of The Brecker Brothers albümünü ve bunun ardından da bir turne yaptılar. Üç Grammy adaylığı ve bir yıllık turnenin ardından kardeşler 1994 yılında yeniden stüdyoya girip Out Of The Loop'u yaptılar. Bu albümle iki Grammy ödülü kazandılar. Bunlardan biri En İyi Modern Jazz Yorumu ödülüydü.

1995 yılında ABD ve Avrupa turnelerinin yanısıra Brecker kardeşler Çin Halk Cumhuriyeti'nde konser veren ilk uluslararası modern jazz grubu olmuştur.

Michael Brecker son günlerde McCoy Tyner ile birlikte stüdyoda ve turnelerde birlikte çalışmaktadır. Michael Brecker en son olarak Tony Williams, Dave Brubeck ve Herbie Hancock ile birlikte ortak çalışmalara imza atmıştır.

En önemlisi Michael Brecker kendi çalışması Tales From The Hudson için stüdyoya girdi. Altı yıl sonra yaptığı bu solo albümünde McCoy Tyner, Pat Metheny, Jack DeJohnette, Dave Holland ve Joey Calderazzo gibi jazz'ın dev isimleri var.

Michael Brecker Acoustic Group'un Türkiye Programı

19 Ekim 2.Uluslararası Eskişehir Festivali, A.Ü.Kampüsü, Spor Salonu, Saat 18:45
20 Ekim İstanbul CRR Konser Salonu, Saat 20:30
21 Ekim Bursa Tayyare Kültür Merkezi Saat 20:20

7. Efes Pilsen Blues Festivali

Bu yıl yedincisi yapılacak olan Efes Pilsen Blues Festivali yine çok keyifli geçeceğe benziyor. İstanbul, İzmir, Ankara ve Mersin'de gerçekleştirilecek olan festivalin konukları; Alvin Youngblood Hart, Geno Delafose, Topsy Turvy ve Carol Fran & Clarence Hollimon ikilisinden oluşuyor. 1990'dan bugüne blues-severleri yeni isimlerle tanıştıran ve büyük ilgi gören festivalde bu yıl yer alacak müzisyenleri siz bluesseverlere tanıtalım dedik. Unutmayın ki blues bir müzik türü olmaktan öte, bir tutkudur.

Nisso Niyego

Alvin Youngblood Hart

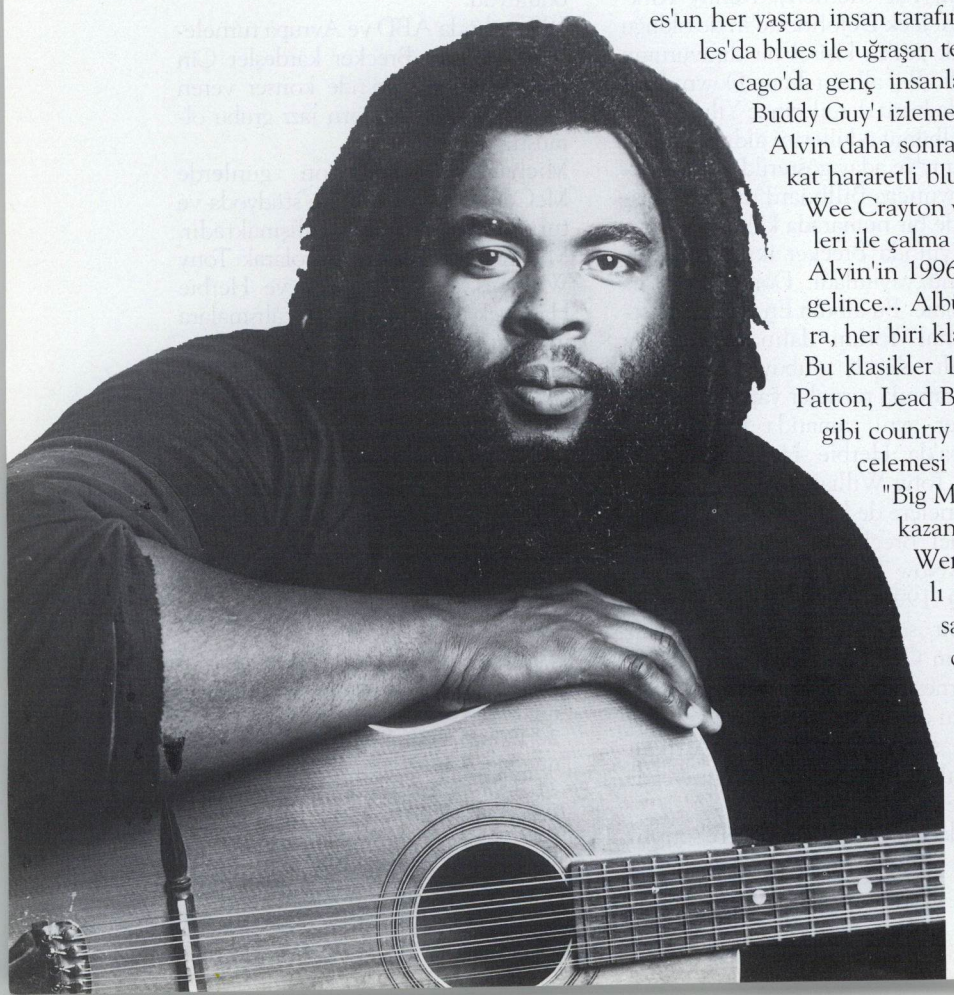

2 Mart 1963'de Oakland/Kaliforniya'da dünyaya gelen Alvin Youngblood Hart; vokalist, gitarist ve aynı zamanda başarılı bir besteci. Gerçek adı Gregory E. Hart. İnanması güç ama; "Alvin" adı, gençliğinde hiç kaçırmadan izlediği favori çizgi film kahramanı "Alvin of the Chipmunks"dan geliyor. Gitar çalmaya başladığında henüz 14 yaşında olan sanatçı, lisedeki garaj gruplarıyla çaldığında bile, temelinde blues temalarının yer aldığı Jimi Hendrix, Rolling Stones gibi grupları tercih ediyordu. Ailesi taşınınca liseyi Chicago'da bitiren Alvin, buranın üzerinde büyük bir etki bıraktığını; çünkü Chicago'da blues'un her yaştan insan tarafından sevilerek dinlendiğini söylüyor. Los Angeles'da blues ile uğraşan tek bir yaşıtına dahi zar zor rastlayan Alvin, "Chicago'da genç insanların 'Hadi, Muddy Waters'ı izlemeye gidelim, Buddy Guy'ı izlemeye gidelim' demesi sıradışı bir olay değildi" diyor. Alvin daha sonra Claremont, Pomona ve Riverside'daki ufak fakat hararetli blues sahnelerinin yer aldığı mahalli barlarda, Pee Wee Crayton ve Smokey Wilson gibi tecrübeli blues müzisyenleri ile çalma şansına erişti.

Alvin'in 1996'da piyasaya çıkan albümü "Big Mama's Door"a gelince... Albüm; Alvin Youngblood Hart'ın besteleri yanı sıra, her biri klasik olmuş folk ve blues parçalarından oluşuyor. Bu klasikler 1920'ler ve 1930'lardan Bukka White, Charley Patton, Lead Belly (Huddie Ledbetter) ve Blind Willie McTell gibi country blues ve folk şarkıcılarının dikkate değer bir incelemesi sonucu yaratılmış. Değişik tatlar alabileceğiniz "Big Mama's Door"da, Lead Belly tarafından popülarite kazanmış, blues'dan oldukça uzak "When The Boys Were On The Western Plain" ve "Gallows Pole" adlı folk şarkılarından ziyade, Mississippi'li efsanevi sanatçı Charley Patton'ın savaş öncesi blues gözdelerinden "Pony Blues" da yer alıyor.

1930'lardan kalma ağaç gövdeli gitarlarıyla yeni jenerasyon blues sanatçıları arasında önemli bir yere sahip olan Alvin Youngblood Hart'ı ve o herkesin dilinden düşmeyen "ellerindeki şimşekleri" izlemeyi sabırsızlıkla bekliyoruz.

Geno Delafose

Yeni bir zydeco efsanesi doğuyor!.. Başarılı bir zydeco akordiyonisti John Delafose'un oğlu Geno Delafose, henüz 24 yaşında olmasına rağmen şimdiden tecrübeli bir müzisyen oldu bile. Geno, daha 7 yaşındayken babasının aile grubu John Delafose and the Eunice Playboys ile çalmaya başladı. Daha önce siyah bir Fransız kovboy gördünüz mü bilemiyorum ama, Efes Pilsen Blues Festivali'nde Geno Delafose'u kaçırmazsanız bizzat göreceksiniz. Geno, Eunice kasabasından çıkan müzisyenlerin sıkça kullandığı kendilerine özgü akordiyonu büyük bir ustalıkla icra ediyor. Grubu French Rockin' Boogie'de ritm gitar çalan Charles Prudhomme ile davul çalan kuzeni Germaine Jack, aynı zamanda Eunice Playboys grubunun eski mezunları. 1992 tarihli "Pere E Garçon Zydeco" (Baba ve Oğul Zydeco) ve 1993 tarihli "Blues Stay Away From Me" isimli albümler dahil olmak üzere babası ile birlikte tam yedi albüme imzasını atan Geno Delafose'un ilk solo albümü, grubu "French Rockin' Boogie" ile aynı adı taşıyor. "Blues Stay Away From Me" albümündeki parçaların yarısında duyduğunuz akordiyon ve vokalleri Geno üstlenmiş. Babası ölmeden önce grup liderliğine soyunmaya başlayan Geno Delafose, solo albümünü çıkardığından beri kimsenin yardımı olmaksızın kendi ayakları üzerinde duruyor. Amerika'nın Los Angeles, Philadelphia, San Diego ve Orlando gibi eyaletlerinde yayınlanan müzik dergileri O'ndan öyle bir övgüyle bahsediyor ki; Eunice Playboys'un albümlerine dört üzerinden en fazla üç buçuk yıldız verirlerken, "French Rockin' Boogie" hep tam not alıyor.

Hatırlayacağınız gibi bu yılki Uluslararası İstanbul Jazz Festivali'nin ilk konuğu "Zydeco Twisters" idi. Kendi bestelerinden çok çaldıkları cover parçalarla daha çok şova dönük bir program yapan grup, Açık Hava Tiyatrosu'nu dolduran izleyicilerin "kurtlarını dökmüştü". Efes Pilsen Blues Festivali'nin Geno Delafose'u getirmesiyle birlikte, müzikseverler zydeco müziğini daha yakından tanıma fırsatı bulacak. Fikrimce Geno Delafose, Zydeco Twisters'dan bir kaç gömlek daha üstün; ona göre...

Guitar Shorty

Guitar Shorty'nin adı henüz bir çok müziksevere tanıdık gelmemesine rağmen, müthiş gitar performansı ve bunun yanında sahne soytarılıkları Buddy Guy ve Jimi Hendrix'in benzerlerini etkilemiştir. Hatırlayacağınız gibi Buddy Guy Açık Hava Tiyatrosu'nda müthiş bir konser vermişti. (Jimi Hendrix'i ise ancak bir kaç kez rüyamda verdiği konserlerde izledim.)

Houston'da doğan Guitar Shorty, henüz dokuz yaşındayken Florida'ya taşınmış. Amcasının ısrarları ve cesaretlendirmesi sonucu gitar çalmaya başlayan Topsy Turvy'nin şöhreti "vahşi blues şov gitaristi" olarak hızlı bir şekilde bütün dünyaya yayılıyor.

Sanatçının "Guitar Shorty" adını alması da oldukça ilginç: Gençlik yıllarında Florida'da Kissimmee adlı bir mahalli barda sahne almayı beklerken, "Baylar ve bayanlar; bu gecenin özel konuğu Guitar Shorty" anonsunu duyar. Topsy Turvy kim çıkacak diye beklerken, kulübün sahibi tarafından bulunan bu isimle kendisinin sahneye çağrıldığını öğrenir. Şaşkınlığını üzerinden atar atmaz sahnenin ön tarafındaki yerini alarak kariyerine bu isim altında başlar. O gün bu gündür Topsy Turvy'den ziyade Gu-

itar Shorty diye bilinmekte.

Guitar Shorty 50'li yıllarda Otis Rush, Ray Charles ve Sam Cooke gibi isimlerle turnelere çıktı. New Orleans'ta turnedeyken tanıştığı Guitar Slim, kariyerini fazlasıyla etkiledi. Sahneye çıktığı andan itibaren yerinde duramayan, hoplayan, zıplayan, yerlerde çalan Guitar Slim'i gören Shorty bunu kendisinin de yapacağına karar verdi ve o akrobatik hareketlerle bütünleşti. Umuyorum ki kendine özgü gitarını havaya fırlatmalarını ve en popüler hareketi olan amuda pozisyonunda gitar çalışını burada bizlere de yapar.

Carol Fran & Clarence Hollimon

"Carol Fran ile Clarence Hollimon, ilk kez 1957 yılında New Orleans'da tanışır. Carol o sıralarda Charles Brown ile aynı programda yer alırken, Clarence da gitarist Brown'ın grubuyla birlikte turnededir. Tam yirmialtı yıl boyunca tekrar birbirlerine rastlamazlar. Fakat 1983'de kader onları tekrar buluşturur ve bir daha hiç ayırmaz..." İşte Carol Fran ile Clarence Hollimon'ın Brezilya dizilerini andıran tanışma öyküsü.

Carol Fran ve Clarence Hollimon, müzik yaşantılarına birlikte çıkardıkları "Soul Sensation" adlı albümleriyle adım attılar. Ardından Black Top plak şirketinden yayınlanan "See There" albümü adeta bir bomba gibi patladı. Müzikseverlerin arşivinin vazgeçilmez albümlerinden biri olduğu gibi; Amerika'da söz sahibi Chicago Blues, Texas Blues ve Lucille's Blues Letter gibi dergiler de ikiliden övgüyle bahsetti. Herkesin ortak kanısı albümün son derece anlamlı ve duygulu olduğuydu.

Şu bir gerçek ki, Carol Fran ile Clarence Hollimon'ın müzikal işbirlikleri en çok bizlere yaradı. Efes Pilsen bu sanatçıları ülkemize, ayağımıza kadar sırf bluesseverler için bir şeyler yapalım, bizim de böylesine güzel faaliyetlere bir katkımız olsun diye getiriyor. Bize tek düşen ise biramızı keyifle yudumlarken müziğin tadını çıkarmak...

EFES PİLSEN BLUES FESTIVAL PROGRAM:

İSTANBUL
İstanbul Hilton Convention Center

31 Ekim	19:30
1 Kasım	19:30
2 Kasım	14:00
2 Kasım	19:30

İZMİR
İzmir Hilton

4 Kasım	19:30
5 Kasım	19:30
6 Kasım	19:30

ANKARA
Ankara Hilton

8 Kasım	19:30
9 Kasım	14:00
9 Kasım	19:30

MERSİN
Mersin Hilton

11 Kasım	19:30
12 Kasım	19:30

CRR'de Jazz'lı Günler Başlıyor...

İlhan Babaoğlu

19 Ekim'de Avrupa turnesine Eskişehir'den başlayan Michael Brecker İstanbullu izleyicileriyle 20 Ekim'de CRR Konser Salonu'nda buluşacak. 3 Kasım'da jazz severler Fransa'nın yetiştirdiği en önemli genç jazzcılardan Louis Sclavis'i izleyecekler. Müzik öğreniminden hemen sonra jazz klüplerinde başladığı kariyerine Henri Texier, Martial Solal, Stephane Grappelli gibi tanınmış birçok isimle aynı sahneyi paylaşarak devam etti. Müziğini özgürce kullanmayı arzulayan Louis Sclais, aralarında Jean Bolcato, Alain Gilbert, J.F.Canape, Steve Waring, Yves Robert gibi isimlerin bulunduğu 13 kişilik La Marmite Infernale orkestrasıyla yaratıcılığının sınırlarını zorladığı bir çalışma yaptı. Kollektif bir esere her sanatçının kendi dinamizmini taşıdığı bu orkestra ile Frankfurt, Berlin, Viyana, Cenevre olmak üzere bir çok Avrupa şehrinde turneye çıktı. Ayrıca, Maurice Merle, Jean Bolcato ve Christian Rollet'den oluşan ve 1968'den bu yana aralıksız konser gerçekleştiren Le Workshop de Lyon grubuyla avant-garde jazz müziğinin örneklerini Fransa ve yurtdışı turnelerinde sergiledi. Enerjisi ve güçlü kişiliği, doğaçlama yeteneği ve başarılı kompozisyonları ile eleştirmenlerin "saksofona ve klarinete hakimiyetini duyarlılığı ile birleştirmiş ender sanatçılardan" dedikleri Louis Sclavis, onbeş sene önce sessizce girdiği müzik dünyasında, bugün yerini sarsılmayacak bir şekilde sağlamlaştırmış genç bir sanatçı. Louis Sclavis, on senedir birlikte çalıştığı viyolonist Dominique Pifarelly ve kontrabasist Bruno Chevillon'dan başka, gitarda Marc Ducret'den oluşan dörtlüsü ile İstanbul'daki konserini gerçekleştirecek.

20 Ekim Michael Brecker 20:30
26 Ekim Black Sea Arts Pro 20:30
03 Kasım Louis Sclavis 20:30
05 Kasım Gateway 20:30
07 Aralık Oregon 20:30
21 Aralık İlhan Erşahin 20:30
28 Aralık Kerem Görsev 20:30

The Gateway Trio

John Abercrombie, gitar
Dave Holland, bas
Jack DeJohnette, davul, piyano

1994'de İstanbullu jazz severlere unutulmaz bir konser veren Gateway, 5 Kasım'da hasret giderecek.

John Abercrombie Portchester, NY'da doğdu. Greenwich Connecticut'da büyüdü. Gitar çalmaya 14 yaşında başladı. Daha sonra Boston'daki Berklee Müzik Okulu'na yazıldı. Orgcu Johnny "Hammond" Smith grubuyla turne turne gezmeye başladı. Bu sırada Brecker kardeşlerle de tanıştı. Onlar da sonraları çok tanınacak olan Dreams grubunu kurma aşamasındaydılar. Abercrombie, Dreams'in Columbia firmasından çıkan ilk plaklarında sesini ilk kez dinleyicilere duyurdu.

1969 yılında Berklee'den mezun olunca New York müzik piyasasına atılmaya karar verdi ve birkaç yıl içinde aranılan bir müzisyen haline geldi. Gil Evans, Gato Barbieri, Barry Miles gibi müzisyenlerle kayda girdi. Chico Hamilton'un grubuyla sürekli çalmaya başladı. Abercrombie en fazla dikkati Billy Cobham grubunun gitaristi olarak çekti. Bu grup Dreams'in yeniden birleşmesi kabul edilebilir çünkü grupta Brecker kardeşler de yer alıyordu. Kısa bir süre sonra ECM onu kayda girmesi için çağırdı ve Jan Hammer, Jack DeJohnette eşliğinde Timeless albümü ortaya çıktı. Gateway 1975'de Abercrombie, DeJohnette ve Dave Holland ortak çabası olarak çıktı ve ikinci Gateway albümü Gateway II olarak 1978 Haziran'ında piyasadaydı.

Abercrombie 1979'da piyanist Richie Beirach, bascı George Mraz ve davulcu Peter Donald'dan oluşan dörtlüsünü kurdu. Bunun meyvesi olarak Arcade, Abercrombie Quartet ve M albümleri ortaya çıktı.

Abercrombie'nin birçok ECM sanatçısı ile, ençok da Jack DeJohnette ve Ralph Towner ile ortak albümleri vardır. Abercrombie ve Towner birlikte Sargasso Sea (1976) ve Five Years Later (1982) albümlerini çıkardılar.

Abercrombie'nin Marc Johnson ve Peter Erskine'den oluşan turne trio'sunu Current Events, Getting There (Michael Brecker bu albümde konuk sanatçı) ve John Abercrombie, Marc Johnson, Peter Erskine albümleriyle dinleyebilirsiniz. Eleştirmenler bu grubu ancak meşhur Bill Evans ve Oscar Peterson trio'larında rastlanabilen, altıncı hislerin ortak çalışması sonucu erişilen yek vücutluk seviyesinde bütünleşmiş bulmaktadır.

1988 yılında çıkan Current Events albümünde Abercrombie ilk kez bir kayıtta gitar synthesizer kullandı. 1989 yılında çıkan John Abercrombie, Marc Johnson, Peter Erskine albümü onların konser albümüdür ve bu yenilikçi trio'nun müziğinin bir nevi ispatıdır. Repertuar dört yıllık birlikteliklerinin bir sonucudur.

Abercrombie'nin jazz standartlarına olan merakı, onun aktif araştırmacı ve eğitmen yanını tamamlamaktadır. John Abercrombie Autumn Leaves, Stella By Starlight gibi standartları yıllarca çaldığını ve çalmaktan hala büyük keyif aldığını ve bu parçaları çok iyi bildiği için çalarken kendini çok serbest hissedip, öyle de çaldığını söylüyor.

John Abercrombie jazz gitaristi olarak, gelişen teknoloji ile jazz standartları ile temsil edilen bir geleneği birbirine bağdaştıran eşsiz bir sese sahiptir. 1988'de Jazziz'deki bir röportajda Abercrombie, "jazz gitar geleneğini Charlie Christian ve Django Reinhardt'dan günümüze taşımak müziğimin önemli bir yönüdür, insanların beni jazz gitar tarihi ile doğrudan bağlantılı olarak, bazı müzikal sınırları (sadece gitar olarak değil) genişleten biri olarak algılamalarını istiyorum" demiştir.

1990'da çıkan Animato albümünde Abercrombie'nin besteci ve synthesizer ustası Vince Mendoza ve davulcu Jon Christensen ile sekiz özgün çalışması yer almaktadır.

Dave Holland; 1 Ekim 1946'da İngiltere Wolverhampton'da dünyaya geldi Erken yaşlarda müziğe ilgi duydu. 4 yaşında ukulele çalmaya başladı. 10 yaşında gitara, 13 yaşında bas gitara geçti. 15 yaşında kurduğu grupla dans klüplerinde çalmaya başladı. 16 yaşında katıldığı yeni bir grup epey tutulunca okulu bırakıp hayatını müzisyen olarak sürdürmeye karar verdi. Bas çalma hakkındaki fikirlerini geliştirmeye çalıştığı bu dönemde jazz plakları dinlemeye başladı ve plaklardan büyük basçı Ray Brown ve Leroy Vinnegar'ı tanıma fırsatı buldu. Bu müzisyenlerden çok etkilenen Holland hemen bir kontrabas edindi ve plaklarla çalmaya başladı. Bas gitarı da kontrabas ile yürüten Holland daha sonra Londra'ya yerleşti ve Guildhall müzik okulunda hocalık yapan Londra Filarmoni Orkestrası birinci kontrabascısı James E.Meritt'den ders almaya başladı. Hocasının tavsiyesi ile 1964'de Guildhall okulunun açtığı sınava girdi ve tam burs aldı. Okulda henüz ikinci yılında iken okul orkestrasının birinci bascısı oldu ve Londra Jazz çevresinden birçok müzisyenle tanıştı. İlk önceleri King Oliver ve Louis Armstrong tarzı New Orleans stili müzik yapan gruplarda yeraldı. Daha sonra swing'den modern tarza kadar değişen gruplar ile çalıştı. 1966'dan sonra Londra'da o günün çağdaş jazz akımlarından etkilenmiş olan müzisyenler ile çalışmaya başladı. Bunlar John Surman, John McLaughlin, Evan Parker, Kenny Wheeler, John Taylor, Chris Mac Gregor gibi sanatçılardı. Bu dönemde onu ençok etkileyen bascılar Charles Mingus, Scott LaFaro, Jimmy Garrison, Ron Carter ve Garry Peacock'du. Okulda yaptığı çalışmalarda onu ençok etkileyen çağdaş klasik besteci Bela Bartok oldu.

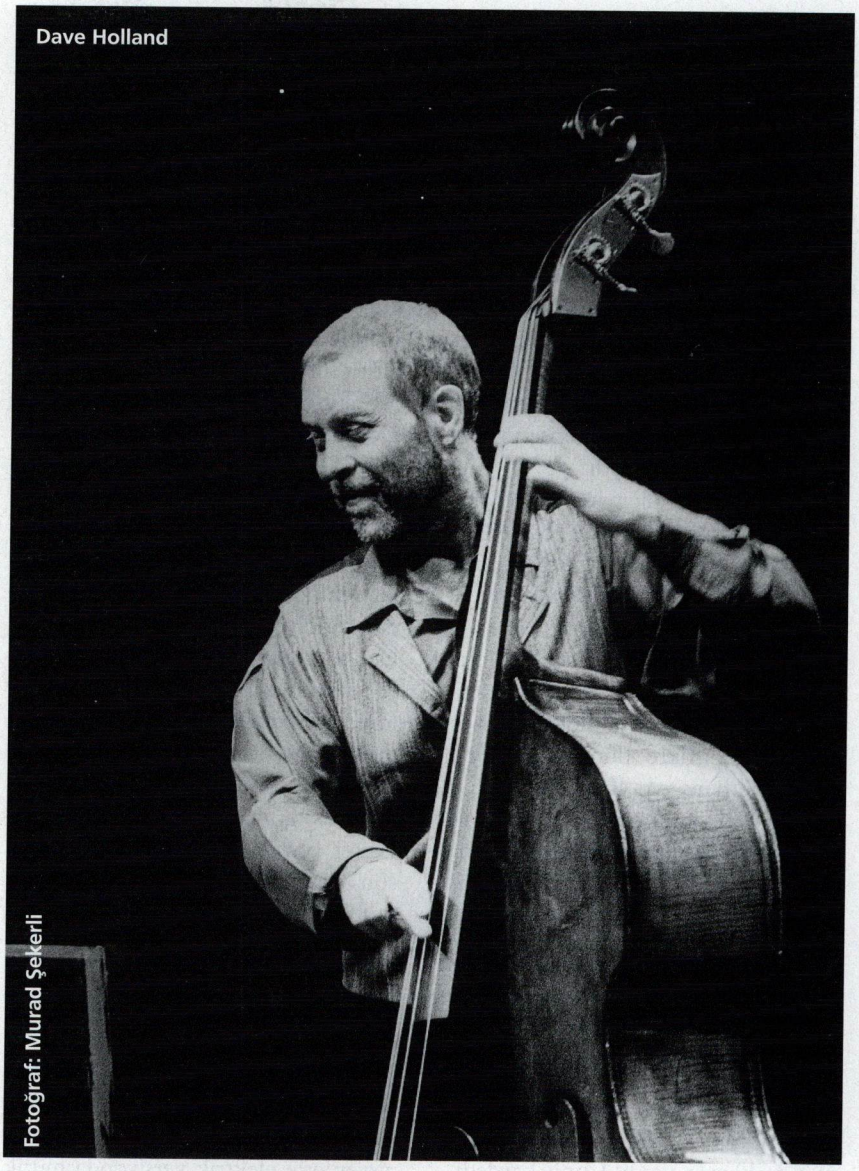
Dave Holland

Fotoğraf: Murad Şekerli

1967'den itibaren Ronnie Scott Klüp'de Coleman Hawkins, Ben Webster ve Joe Henderson gibi ünlülerle çalmaya başladı. 1968 yılında Miles Davis bu klüpte onu dinledi ve grubuna katılmasını teklif etti. Bunun üzerine Holland New York'a taşınıp Miles ile turnelere çıkmaya başladı. 1970'de grubun bir diğer üyesi olan Chick Corea ile gruptan ayrılıp Anthony Braxton ve Barry Altschul ile Circle grubunu kurdular. Holland bu dönemde basın yanısıra viyolonsel de çaldı. Bir yıl sonra grup dağılınca Holland Stan Getz'in grubuna katıldı. Kısa bir süre Thelonius Monk ile de çalışma şansı elde etti ve Sam Rivers ile uzun yıllar devam edecek olan bir müzikal ilişki kurdu. Aynı yıl epey tutulacak olan ilk albümü Conference Of The Birds'ü çıkardı. 1973 yılında Getz grubundan ayrıldı ve Anthony Braxton ile duo ve grup olarak aynı şekilde Sam Rivers ile de çalışmalarını sürdürdü.

Beklenmedik bir rahatsızlık onu bir yıl kadar müzik çalışmalarından uzak tuttu. Toparlanınca 1982 sonlarında solo viyolonsel albümü Life Cycle'ı çıkardı ve hemen sonra uzun zamandır hasretini çektiği tam zamanlı beş-

lisini kurdu. Grubun ilk versiyonu Kenny Wheeler, Julian Priester, Steve Coleman ve Steve Ellington'dan oluşuyordu. Daha sonra grupta Marvin "Smitty" Smith ve Rubin Eubanks yer aldı. Grup üç albüm çıkardı ve 1987'ye kadar turnelere çıktı. Grup dağıldıktan sonra Jack DeJohnette ve Steve Coleman'dan oluşan trio'suyla yoluna devam etti ve 1988'de The Triplicate albümünü çıkardı. Hank Jones ile çalıştı ve iki albüm çıkardı. Birinde Billy Higgins de yer aldı. Aynı zamanda konservatuar hocalığı da yapmaktaydı.

1988'de Steve Coleman, Kevin Eubanks ve Marvin "Smitty" Smith ile yeni grup kurdu. Grup 1989'da Extensions adlı plak için kayda girdi. Plak Down Beat tarafından yılın albümü seçildi. 1990'da Jack DeJohnette'in Herbie Hancock ve Pat Metheny'den oluşan Parallel Realities grubu ile birlikte dünya turnesine çıktı. Metheny ve Roy Haynes ile Grammy'e aday gösterilen bir plak yaptı. 1992'den itibaren Herbie Hancock üçlüsünün bir üyesi olarak görülmeye başladı ve aynı yıl Joe Henderson'un Grammy ödülü alan So Near, So Far albümünde çaldı.

1993'de Avrupa turnesine çıktı, solo konserler verdi ve solo albüm çıkarttı. Sonra Betty Carter, Geri Allen, Jack DeJohnette ile yoğun turnelere çıktı. Grup Londra Kraliyet Salonu'nda konser verdi. Canlı kaydedilen konser 1994'de Feed The Fire adı altında piyasaya çıktı.

Dave 1994'de halen şimdi birlikte çalışmakta olduğu Steve Nelson, Eric Person ve Gene Jackson'dan oluşan dörtlüsünü kurdu. Yazı Gateway Trio ile geçirdi. Üçlü Ekimde ECM için albüm kaydına girdi. Holland'ın dörtlüsü Avrupa ve Amerika'da çaldı ve 1995 başlarında kayda girdi, albüm Nisan '96'da piyasaya sürüldü. Yılın geri kalan kısmında Holland hem kendi grubu hem de Gene Jackson'lu Herbie Hancock Trio'su ile çalışmalarını sürdürdü.

9 Ağustos 1942 doğumlu olan **Jack DeJohnette**, bir klasik piyano mezunudur. 60'lı yılların ortasında Charles Llyod ile çalıştıktan sonra Miles Davis'in grubuna Tony Williams'ın yerine girdi. Miles Davis'in Bitches Brew albümünde çalmış olan üç davulcudan biridir. Üç yıl Miles Davis ile çalıştıktan sonra kendi grubunu kurdu. İlk grubun adı Compost'dur. Bu sıralar DeJohnette Columbia, daha sonra da Prestige firmaları için çalışmaktadır. Daha sonra ECM'e girdi ve Directions grubunu kurdu. Ardından Lester Bowie ile New Directions ve son olarak da 1979'da Special Edition grubunu kurdu. Bu son grup bazı stil ve müzisyen değişiklikleriyle günümüze dek süregelmiştir. David Murray, John Purcell, Chico Freeman ve diğerleri ile ilk zamanlar akustik sound'lu müzik yapan grup 80'li yıllardan sonra ve şimdi Garry Thomas, Greg Osby, Lonnie Plaxico gibi müzisyenlerle elektrik versiyonda müzik yapıyor.

Jack DeJohnette 1974'den 1984'e kadar ECM için çalıştı, on solo albüm çıkardı ve ortak çalışmalar için en ünlüsü Jarrett, Peacock, DeJohnette Trio'sudur. Album Album adlı son ECM plağı 1985 yılının yıllık Down Beat okuyucu anketi sonucunda en iyi albüm seçildi. sanatçı daha sonra Impulse/MCA ile çalışmaya başladı. Audio-Visualscapes adlı albümü 1989 yılı Down Beat eleştirmenler oylamasıyla yılın albümü seçildi. Pat Metheny, Herbie Hancock ile yaptığı Parallel Realities albümü ile ticari başarı da sağladı (bu albüm Japonya'da yılın albümü seçildi). En son çalışması Extra Special Edition (Bobby McFerrin konuk vokalist) dahil son üç CD'si Blue Note firmasından çıkmıştır.

Yıllık Down Beat okuyucu anketlerinde Jack DeJohnette aşağıdaki yılların en iyi davulcusu seçilmiştir. 1991, 1989, 1988, 1987, 1986, 1984, 1983, 1982, 1981, 1980, 1979.

Oregon 7 Aralık'ta CRR'de

Ralph Towner, gitar, piyano
Paul McCandless, obua
Glen Moore, bas, piyano

Ralph Towner 1940'da Washington'da doğdu. 5 yaşında Oregon'a taşındı ve orada büyüdü. 5 yaşında plakları dinleyerek piyanoda taklit etmeye, doğaçlama yapmaya başladı. Towner ailesinde herkes müzisyendi. Aile orkestrasında bakır üflemeli, tahta üflemeli ve yaylı çalgıları çalanlar mevcuttu. Ralph 7 yaşında trompet eğitimi almaya başladı. Dixieland, swing, ve polka gruplarıyla çalmaya başladı. Annesi piyano öğret-

meni ve kilise orgçusu olmasına rağmen o kendi kendine piyano ve doğaçlama çalışmayı sürdürdü.
Oregon Üniversitesi'nde klasik kompozisyon okudu 1963'de mezun olunca Viyana'ya üniversite hayatının dördüncü yılında keşfetmiş olduğu gitar üzerine eğitim almaya gitti. Oregon ve Viyana arasında gidip gelmelerden sonra 1968'de New York'a yerleşti ve kariyerine orada gitarist, piyanist, besteci olarak devam etmeye karar verdi. 1980'de çaldığı enstrümanlar arasına synthesizer'ı da kattı.
1970'den itibaren kendi adına 30 plak yaptı ve Keith Jarrett, Weather Report (Joe Zawinul ve Wayne Shorter), Egberto Gismonti, Gary Burton, John Abercrombie, Gary Peacock, Jack DeJohnette, Jan Hammer, Eddie Gomez, Elvin Jones, Freddie Hubbard, Oregon, Paul Winter Consort gibi müzisyen ve gruplarla konser verdi, ortak albümler çıkardı. Birçok ödül kazandı. Bunlar arasında iki Alman Grammy ödülü (1976 Deutsche Shallplatten Preis. Jan Garbarek, Eberhard Weber ve Jon Christiansen ile yaptığı Solstice albümü dünyanın 1976'da yapılmış en iyi jazz kaydı seçildi. 1988'de Oregon grubu ile (Paul McCandless, Glen Moore, Trilok Gurtu) Amerika Grammy ödülüne Ecotopia albümü ile layık görüldü ve New York'lu gitarcılar arasında akustik gitar dalında New York Jazz ödülünü aldı. Tüm dünyada Asya, Afrika, Güney Amerika, Doğu ve Batı Avrupa, Avusturalya, Yeni Zelanda, Japonya ve Kuzey Amerika'da konserler verdi. Birçok jazz klübünde; Carnegie Hall, Lincoln Center, Berlin Philarmonic Hall, Vienna Mozart Hall gibi önemli konser salonlarında çaldı.
Towner enstrümental bestelerinin yüz adedini kaydetti. Orkestra için yazmış olduğu eserleri Stuttgart Opera Orkestrası, St.Paul Oda Orkestrası, Indianapolis Senfoni Orkestrası ve Freiburg Festival Orkestrası tarafından çalındı. Son senfonisi Cabrillo Festival Orkestrası ve Philadelphia Orkestrası tarafından çalındı. Klasik gitarda doğaçlama ve performans teknikleri üzerine bir kitap yazdı. Klasik gitar için bir süit besteledi. Yaylılar dörtlüsü, üflemeliler beşlisi ve synthesizer'lar için AT&T Rockefeller Vakfı tarafından desteklenen beste çalışmaları yaptı, yönetti. Geçtiğimiz aylarda Carlo Mazzacurati'nin Un'altra Vita adlı filminin müziklerini besteledi. Apollo astronotları onun müziğini bir kasetle ay'a götürdüler ve bestelerinden Icarus ve Ghost Beads'i ay üzerinde bulunan 2 kratere resmen isim olarak vererek onu onurlandırdılar.
En son çıkan plakları Intuition firmasından çıkan Oregon çalışması Always, Never and Forever, ECM'den çıkan Peter Erskine'in de perküsyon çaldığı Open Letter adlı solo albümü ve yine ECM'den çıkan Gary Peacock ile duo albümü Oracle'dır.
Paul McCandless, obua üzerindeki parmak pozisyonları bu enstrümanın doğaçlama müzikte kullanılmasını zorlaştırmaktadır. Paul McCandless klasik müziğin dışında da bu enstrümanı kullanabilen bir şampiyondur. Kendisi zaten klasik eğitimli bir müzisyendir. McCandless, Manhattan Orkestrası, Duquesne Wind Orkestrası gibi orkestralarla obua ve bas klarineti ile turnelere katıldı ve en büyük konser salonlarında çaldı. Oregon dışında Winter Consort, Aneette Peacock, Cyrus Faryar ve Paul Stookey ile kayda girdi. Ralph Towner, Glen Moore albümü Trio/Solos ECM 1025'a konuk sanatçı olarak katıldı.

İlhan Erşahin 5tet

McCandless, grup doğaçlaması yapmanın, ruhu tamamen çıplak bırakmak için bir araç olduğunu söylüyor ve bu "kim olduğunuz ve nerede olduğunuzun gerçek bir yansımasıdır" diyor. Bu bağlamda Paul McCandless Oregon'un en yoğun kişiliklerindendir. Soloları da yoğun ve iddialıdır.

Glen Moore için müzik yapmak meditasyon ile kıyaslanabilir bir tecrübe. Moore, Oregon doğaçlama yaptığı zaman sizi yükseklere götürür diyor. Moore'un grubun diğer üyeleri gibi derinlemeisne bir klasik müzik temeli yok ama, eserleri hiç de basit nitelendirilebilecek türden değildir. Oregon/Elvin Jones Together albümündeki "Three Step Dance", "May 24, 1976"daki keman süiti, Moore'un son zamanlarda Steve Reich'ın yenilikçi (olağanüstü disiplinli) orkestrasıyla çalışmış piyanist Larry Karush ile yaptığı güzel duo albüm bu söylediğimize örnektir.

Garry Karr ve James Hernett ile bas çalışan Moore müzikteki kendi yolunu çizdi ve Jan Hammer, Jeremy Steig ve Winter Consort'un albümlerine pozitif katkılarda bulundu.

1970/71'de Paul Bley, Annetta Peacock Synthesizer Show ile çalıştı. Bu süre içinde deneysel çalışmalar yaptı. Moore bugün zamanını New York Jankry Ensemble ve Oregon arasında geçirmektedir.

Oregon'un tarihi oldukça eskisine dayanıyor. 1960 yılında Oregon Üniversitesi'nde Ralph Towner kompozisyon ve Glen Moore tarih ve edebiyat öğrencisi iken tanıştılar ve aralarında dostluk ve müzakal arkadaşlık başladı. 60'ların ortasında her ikisi de Avrupa'ya gitti. Towner Viyana'da klasik gitar okuduktan sonra döndüğünde Brezilya müziğine merak sardı. Moore ise Kopenhag klüplerinde Ben Webster, Dexter Gordon gibi müzisyenlerle birlikte çaldı. 1969'da her ikisi de jazz'ın beşiği New York'a yerleşti. Aynı yılın yazı ikisi de efsanevi Woodstock festivaline Folkie Tim Hardin grubu elemanları olarak katıldılar. Sitarcı, tablacı ve perküsyonist Collin Walcott ve Paul Winter Consort ile çalan obuacı Paul McCandless ile tanışmaları burada oldu. Evet Oregon'un tarihi bu kadar eskilere dayanıyor. Collin Walcott grup ile çeşitli albümlerde çaldıktan ve unutulmaz katkılarda bulunduktan sonra grupla seyahat sırasında bir otobüs kazası sonucu yaşamını yitirdi. Grup Collin Walcott ile en son 1984'de çıkan Crossing albümü için kayda girmişti. Walcott'un ölümü grubu çok sarstı. Olayın üzüntüsünü ancak Mayıs 1985'de biraraya gelip onun anısına konser düzenleyerek attılar. Konsere Don Cherry, Pat Metheny ve Meredith Monk da geldi. Hiç sitarcı gelmedi ama üç perküsyoncu geldi. Jack DeJohnette, Nana Vasconcelos ve Avrupa'da yeni tanınmakta olan bir isim Hintli Trilok Gurtu. Walcott daha önce kendisiyle karşılaşmış ve herhangi bir sebeple yerine birisi geçecekse buna ilk aday olarak Trilok'u göstermişti. Trilok Gurtu'yu Oregon ile İstanbul Jazz Festivali'nde izleme şansı bulmuştuk.

Oregon'un müziğinde eğlenceden öte amaçlar da güdülmektedir. Müzikleri Avrupa klasik müzik yeteneği ve Amerikan jazz müziği geleneğini baz alarak onları ve gezegende mevcut tüm müzikleri aşıp öteye geçmektedir. Onların sound'u olumlu düşünce ile ileriye yönelik bir düşünce gücüdür diyebiliriz. Oregon'un hiçbir zaman modası geçmez, dinlendiği zaman her yer onun mekanı olur çıkar. Onun müziği hayatın film müziği gibidir, her zaman şimdiki zamandadır, geçmiş ve gelecek de eşit görüntüsel manzaralar halindedir.

Zaman akıp gider ve müzik biter. Keşke daha da olsaydı...

CRR'de Jazz'lı günler bu kez Eddie Henderson'la gelen İlhan Erşahin 5tet ve geçtiğimiz günlerde yeni CD'si For Murat'ı çıkaran Kerem Görsev'le devam ediyor.

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 7

Guitar Shorty
Carol Fran
Geno Delafose & French Rockin' Boogie
Alvin Youngblood Hart

Efes Pilsen Blues Festivali, bu yıl da blues'un dünyaca ünlü 4 büyük ustasını konuk ediyor. Blues'un ve dostluğun keyfini birlikte paylaşalım...

İSTANBUL HILTON CONVENTION & EXHIBITION CENTER 30, 31 Ekim, 1 Kasım '96 Saat: 19.30, 2 Kasım '96 Saat: 14.00 ve 19.30 **Bilet satış:** 11 Ekim '96'dan itibaren Vakkorama Suadiye (0-216) 350 87 42, Rumeli (0-212) 234 42 81, Taksim (0-212) 251 28 88, Galleria (0-212) 559 54 44, Akmerkez (0-212) 282 09 65 **İZMİR HILTON** 4, 5, 6 Kasım '96 Saat: 19.30 **Bilet satış:** 18 Ekim '96'dan itibaren Vakkorama Alsancak (0-232) 421 65 90, Beymen Alsancak (0-232) 422 72 75 **ANKARA HILTON** 8 Kasım '96 Saat: 19.30, 9 Kasım '96 Saat: 14.00 ve 19.30 **Bilet satış:** 18 Ekim '96'dan itibaren Vakkorama (0-312) 425 22 85, Polo Karum (0-312) 426 82 34, Dost Music Center (0-312) 425 80 57, Taylan Elektronik (Atakule) (0-312) 439 32 79 **MERSİN HILTON** 11, 12 Kasım '96 Saat: 19.30 **Bilet satış:** 25 Ekim '96'dan itibaren Mersin Hilton (0-324) 326 50 00, Vakkorama Adana (0-322) 453 30 52

Kapılar konserlerden 1 saat önce açılacaktır. Gece boyunca fast-food servisi vardır.

EFES Pilsen BİRA

HILTON TURKEY

Organizasyon: POZİTİF (0-212) 244 33 94

EFES Pilsen'in kültür ve sanata katkıları artarak sürecek.

Stephane Grappelli

Deniz Dündar

Grappelli 1908 yılında Paris'te doğdu. Müziğe org çalarak başlayan Grappelli kemanla 12 yaşında tanıştı ve Paris Konservatuarı'nın solfej bölümünü bitirdi. Hayatını kazanmak için sessiz filmlere müzik yapan ve kimi zaman da sokaklarda çalan Grappelli'yi arkadaşı Stephane Mougin Fransa'nın ünlü orkestrası Gregorians'la tanıştırdı. Bu orkestrada önceleri piyano, sonra da keman çalarak işe başlayan Grappelli, Croix du Sud adlı kulüpte gitarist Django Reinhardt'la tanıştı. Grappelli ile Django'nun müzikal beraberliği Hotel Claridge'de başladı.

Grappelli'nin anımsadığına göre Django ile kulistedirler. Django yavaş yavaş çalarken kendisi de onun çaldığı akorlar üzerine doğaçlamaya başlar. Az sonra orada bulunan kontrabasçı Louis Volla, Grappelli ve Django'ya kendisinin de katılması gerekliliğini hisseder. Ardından Django'nun kardeşi de gitarıyla bu üçlüye eşlik eder. Böylelikle Grappelli'ye göre 'yeni bir jazz tarzı'nın kapıları çoktan açılmıştır bile...

Sonraları birçok değişik gitaristin de katılmasıyla 'beşli' olarak çalmaya başlayan bu grup Paris'in ünlü jazz kulübü Hot Club of France tarafından benimsenmiş, en nihayet Quintet du Hot Club de France adı altında jazz tarihine adımını atmıştır.

Bir anda sansasyonel bir başarı kazanan bu beşli, Grappelli ve Reinhardt'ın karakter çatışmalarından ötürü zaman zaman birçok sarsıntı geçirmişse de 2.Dünya Savaşı'nın patlak verdiği 1939 yılına dek aralıksız çalışmış, plaklar yapmış ve uluslararası üne kavuşmuştur. Savaş yıllarında Londra'da kalmayı yeğleyen Grappelli 1946 yılında tekrar Reinhardt'la çalışmalarına başlamıştır.

Kendini balık tutmaya ve resim yapmaya kaptıran Reinhardt savaş öncesi heyecanını biraz kaybetmiş ve planlanan Amerika turnesinden biraz önce ölmüştür. Django'nun ölümüyle sarsılan Grappelli yaşamını Paris, Londra ve İtalya arasında geçirmiştir. 1972 yılında Kanadalı gitarist Diz Disley Grappelli'yi Londra'ya getirmiştir. Bu sıralarda Grappelli, Diz Disley'le eski beşlisine benzer bir gurupla çalarak eski ününü yeniden kazanmıştır ve 1974 yılında başta Amerika olmak üzere dünyanın çeşitli ülkelerinde jazz kulüplerinde çalıp, konserler vererek yeniden superstar olmuştur.

Diskografi

Special ('47-'61)
Grappelli Meets Barney Kessel ('69)
Limehouse Blues ('69)
Venupelli Blues ('69)
Compact Jazz ('71-'79)
To Django ('72)
Joue George Gershwin Et Cole Porter
Stardust ('73)
Parisian Thoroughfare ('73)
Live In London ('73)
Steff & Slam Stewart ('75,'78)
Tivoli Gardens, Copenhagen, Denmark ('79)
Grappelli Plays Jerome Kern ('80)
At The Vinery ('80)
In San Francisco ('82)
To Django Vol 2
Grappelli & Martial Solal ('80)
In Tokyo ('90)
One On One (&McCoy Tyner) ('90)

Önemli Not: Grapelli'nin Django Reinhardt'la yaptığı çalışmalar Django Reinhardt diskografisinde daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilir.

Grappelli'nin 1947-1961 yılları arasında yaptığı çalışmaları 'Special' adlı diskine sıkıştırılmaya çalışılmıştır. 'Derleme' disk dediğimiz bu diskteki en önemli özellik, Grappelli'nin Django ile 2.Dünya Savaşı sonrasında tekrar bir araya gelişinin (yarım yamalak da olsa) belgelenmesidir.

Grappelli'yi 1969 yılında daha 'blues'vari bir gitarist sayılan Barney Kessel ve yine jazz tarihinin en önemli kemancılarından biri olan Joe Venuti ile yaptığı 'Venupelli Blues'da dinliyoruz. Plağın adından da hemen anlaşılacağı gibi bu çalışma jazz'daki iki ayrı 'okul'un önemli ve başarılı bir bileşimi.

Grappelli'nin 1970-79 yılında yaptığı çalışmalar 'Compact Jazz' adı altında üç ayrı diskte toplanmıştır. Bu disklerde özellikle bir Django Reinhardt müridi olduğunu söyleyen Belçikalı gitarist Philippe Catherine ile yine günümüzün önemli kemancılarından sayılan Jean-Luc Ponty ile yaptığı çalışmalar kayda değer.

1972'de yaptığı 'Joue Porter et Gershwin'in biraz şen şakrak, tatlı bir romantizm ve biraz da umursanmadan çalınmış havası veren parçalarla dolu olmasına karşın yine aynı yıl çıkan 'To Django' adlı plak 2.Dünya Savaşı öncesi Grappelli/Reinhardt günlerine öykünülen hasret giderme terapisi sanki.

1970-80 arası sayısız plak çalışması yapan Grappelli'nin belki de en iyi plağı gitarist Joe Pass ve kontrabasçı Niels Henning Oersted Pedersen ile gerçekleştirdiği konser kayıtlarından oluşan Tivoli Gardens, Copenhagen, Denmark adlı plaktır.

Grappelli'nin plakları dinlendiğinde kulağa çalınan ilk özellik onun 1930'lara saplanmayıp kendisini ve çalışını sürekli ilerletip mükemmelleştirdiğidir. Tıpki ilk bakışta olanaksız ikili denilebilecek piyanist McCoy Tyner/Grappelli diskinde duyulabileceği gibi.

Jazz tarihinin önemli trompetçilerinden Bill Coleman'dan Yehudi Menuhin'e kadar çalmadığı müzisyen hemen hemen kalmayan doğaçlamaları, görkemli tekniği, jazz'ın en önemli sense of humour unsurlarından sayılan nükte kabiliyeti ve nihilistik sevgiden arınmışlığı ile yıllanmış, eski Fransız şarabı gibi gün geçtikçe tadlanıyor, kıvamlanıyor...

Stephane Grappelli

RAKS MÜZİK

PolyGra

★★★★★★★★★★

1995 yılı rakamları itibariyle tüm dünyadaki mü

Jazz Müzik

VERVE, jazz müziğin bir numaralı markası olarak başarısını sürdürürken "JAZZ MASTERS" serisini yeni albümlerle zenginleştirmekte.
POLYGRAM JAZZ'ın 1995 yılındaki en çok satan albümü JOE HENDERSON'ın "DOUBLE RAINBOW" olurken, orijinal film müziği GET SHORTY ve DEE DEE BRIDGEWATER'ın "TRIBUTE TO HORACE SILVER" albümü de en başarılı albümler arasında yer aldı.
HERBIE HANCOCK ve JOHN SCOFIELD'in VERVE etiketi taşıyan yeni albümleri, "KANSAS CITY" orijinal film müziği ve PACO DE LUCIA - AL DI MEOLA - JOHN MCLAUGHLIN üçlüsünün yeni ortak çalışmaları PolyGram'ın 1996 yılı yayın planı içinde bulunmakta.

YAYINLANMIŞ JAZZ MASTERS SERİSİ

Vol. 1 Louis Armstrong
Vol. 2 Count Basie
Vol. 3 Chick Corea
Vol. 4 Duke Ellington
Vol. 5 Bill Evans
Vol. 6 Ella Fitzgerald
Vol. 7 Erroll Garner
Vol. 8 Stan Getz
Vol. 9 Astrud Gilberto
Vol. 10 Dizzy Gillespie
Vol. 11 Stéphane Grappelli
Vol. 12 Billie Holiday
Vol. 13 Antonio Carlos Jobim
Vol. 14 Wes Montgomery
Vol. 15 Charlie Parker
Vol. 16 Oscar Peterson
Vol. 17 Nina Simone
Vol. 18 Sarah Vaughan
Vol. 19 Dinah Washington
Vol. 20 Verve Jazz Masters Collection
Vol. 21 George Benson
Vol. 22 Billy Eckstine
Vol. 23 Gil Evans
Vol. 24 Ella Fitzgerald - Louis Armstrong
Vol. 25 Stan Getz - Dizzy Gillespie
Vol. 26 Lionel Hampton with Oscar Peterson
Vol. 27 Roland Kirk
Vol. 28 Charlie Parker Plays Standards
Vol. 29 Jimmy Smith
Vol. 30 Lester Young
Vol. 31 Cannonball Adderley
Vol. 32 Chet Baker
Vol. 33 Benny Goodman
Vol. 34 Coleman Hawkins
Vol. 35 Johnny Hodges
Vol. 36 Gerry Mulligan
Vol. 37 Oscar Peterson Plays Broadway
Vol. 38 Django Reinhardt
Vol. 39 Cal Tjader
Vol. 40 Dinah Washington Sing Standards
Vol. 41 Tal Farlow
Vol. 42 Sarah Vaughan: The Jazz Sides
Vol. 43 Ben Webster

LATEST EDITIONS TO THE SERIES

Vol. 44 Clifford Brown - Max Roach
Vol. 45 Kenny Burrell
Vol. 46 Ella Fitzgerald: The Jazz Sides
Vol. 47 Billie Holiday Sings Standards
Vol. 48 Oliver Nelson
Vol. 49 Anita O'Day
Vol. 50 Sonny Stitt
Vol. 51 Blossom Dearie
Vol. 52 Maynard Ferguson
Vol. 53 Stan Getz
Vol. 54 Woody Hermann

Klasik Müzik

Tüm dünyada klasik müzik satışlarının %40'ını PolyGram repertuarı oluşturmakta.
1995 yılının en fazla satan PolyGram albümleri arasında DEUTSCHE GRAMMOPHON markası ile yayınlanan ve "slow symphonic movements" düzenlemelerinden oluşan ADAGIO KARAJAN ilk sırayı almakta, ANNE SOPHIE MUTTER'den ROMANCE, PAVAROTTI'den "PAVAROTTI & FRIENDS 2, CECILIA BARTOLI'den "A PORTRAIT" 1995 yılının en fazla satan diğer albümleri arasında yer alırken DECCA etiketiyle yayınlanan "SYMPHONIC PINK FLOYD- US AND THEM" A.B.D.' classical crossover' listesinde 10 hafta süreyle 1 numarada kaldı.
1996 yılı için planlanan klasik repertuar arasında JESSYE NORMAN'dan "HEROINES", "PAVAROTTI & FRIENDS 3", SIR GEORGE SOLTI'den "COSI FAN TUTTE", BRYAN TERFEL'den "OPERA ARIAS" bulunmakta. JOHN ELLIOT GARDNER, ANNE SOPHIE MUTTER, CECILIA BARTOLI ve PHILIPPE GLASS'ın yeni çalışmaları da bu yıl içinde yayınlanacak.

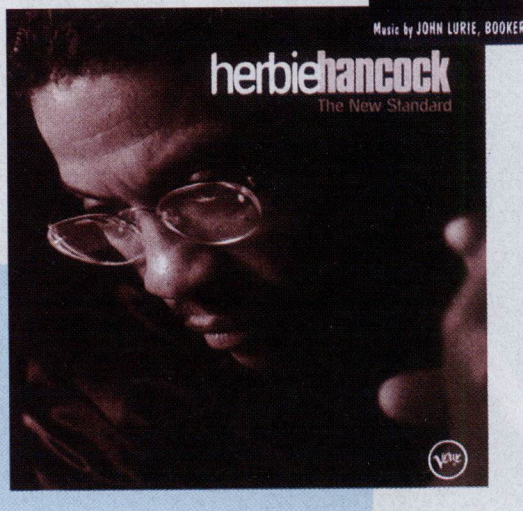

DECCA PHILIPS Classics BELART GITANES polyGram EDITIONS DE L'OISEAU-LYRE LONDON mercury metronome MO MOTOWN polydor VERTIGO

m

POP, JAZZ, CLASSIC, MUSIC PUBLISHING, FILM

★★

RAKS MÜZİK

ik satışlarının %17'si PolyGram artistlerine aittir.

Pop Müzik

1995 yılı rakamları itibariyle tüm PolyGram sakışlarının %66'sı pop müzik repertuarına aittir. STEVIE WONDER, ELTON JOHN, BON JOVI, ACE OF BASE, WET WET WET, BJORK ve EAST 17 gibi sanatçı ve toplulukların 1995 yılı başarılı albümleri yanısıra, 1996 yılı içinde PolyGram'dan yayınlanacak albümlerin sahipleri arasında STING, LIONEL RICHIE, BRYAN ADAMS, MARK KNOPFLER, METALLICA, DEF LEPPARD, SUZANNE VEGA ve THE CRANBERRIES yer almakta.

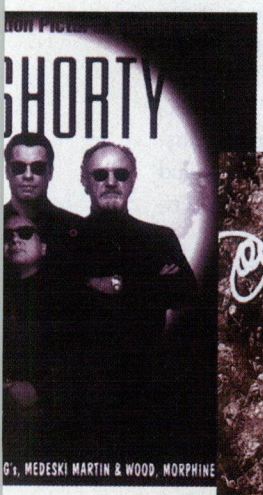

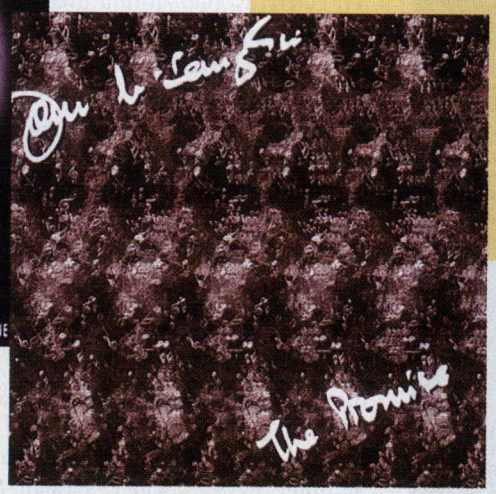

Bu formu doldurup-gönderirseniz, ücretsiz kataloğumuza sahip olabilirsiniz.

Adı, Soyadı:.....

Adres:.....

.....

Tel./Fax:.....

İlgilendiğiniz müzik dalı: ❑ Pop+Jazz ❑ Klasik

GITANES JAZZ PRODUCTIONS · JAZZ polyGram · VERVE

RAKS MÜZİK YAPIM SAN. VE TİC. A.Ş.
Korukent Sitesi A Blok Levent 80600 İstanbul
İrtibat Bürosu Tel: (0212) 274 4646 Fax: 274 2823
Satış/Dağıtım Tel: (0212) 512 5989 Fax: 512 6224

rocket · fontana · Fourth & Broadway · GEE STREET · ISLAND · TUFF GONG · BLUDGEON RIFFOLA · REALLY USEFUL RECORDS · WILDCARD · LIMELIGHT · Sambco

Klasik ve Çağdaş Müzik ile Jazz'ın Kesiştiği Nokta: ÜÇÜNCÜ AKIM

Hülya Tunçağ

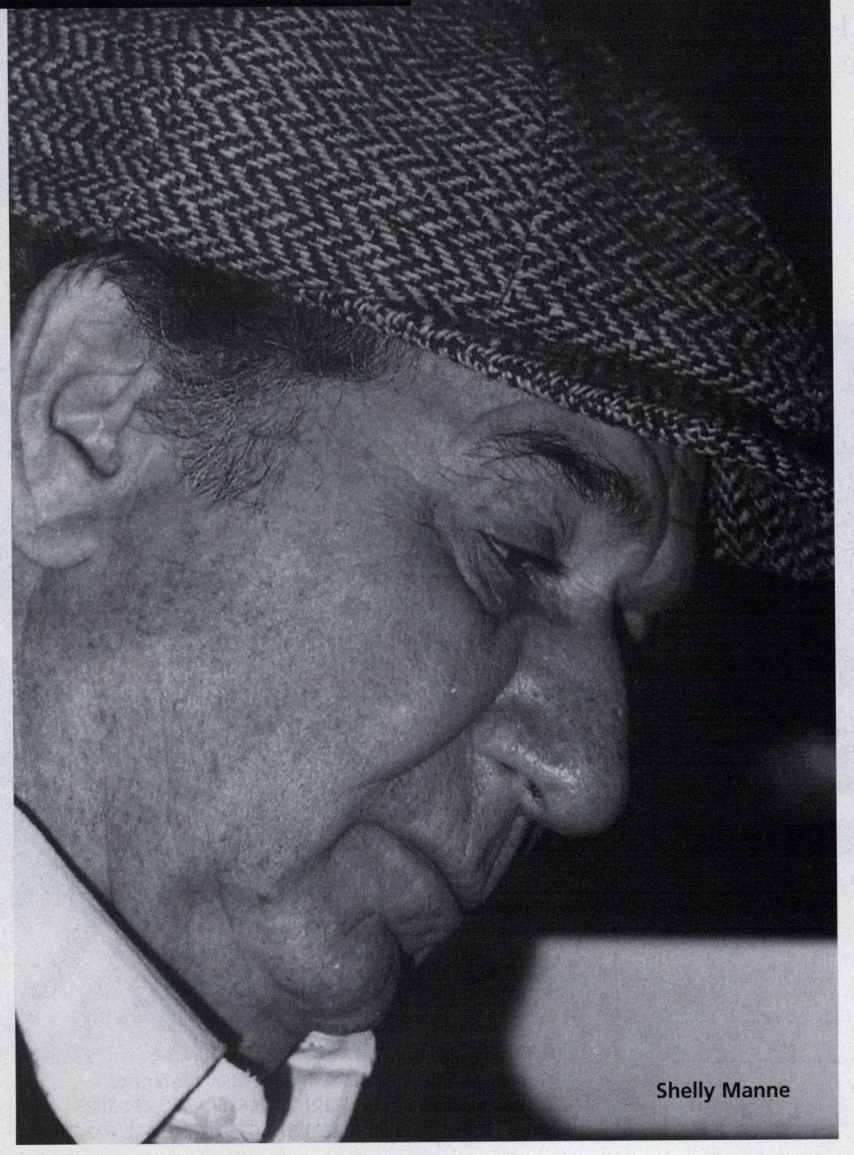

Shelly Manne

Jazz'la klasik müziğin flörtü, 1920'lere dek uzanır. İlk kez Paul Whiteman, orkestrası için yaptığı düzenlemelere **Symphonic Jazz** adını takmıştı. Bu dönemde bazı klasik besteciler, jazz'ın dinamizminden, blue-note'lardan ve doğaçlama özelliğinden yararlandılar. Özellikle ragtime müziğinde yaratıcılığın klasikte olduğu gibi yazılışta gerçekleşmesi, Stravinsky, Milhaud, Hindemith'in "Rag"in klasikten gelen "Rondo" formu üzerine çalışmalar yapmasına yol açtı. Yine Milhaud ve ardından Ravel, blues formunu içtenlikle kullandılar.

1940'lardan 1950'lere gelindiğinde, iki ana akımın devrini tamamladığını görüyoruz. 1945-1950 arası "Bop" ve 1950-1955 arası "Cool" devirleri. Bu aynı zamanda, jazz'da araştırmaların başladığı yıllar. George Russell ve Sonny Rollins'in önderliğinde yatay çokseslilige dayanan "modal" biçem yaratıldı. Bununla da yetinilmedi, köke bağlı kalınarak daha değişik biçemler arandı.

Bu dönemde Alman kornocu **Günther Schuller** dikkati çekmeye başladı. Manhattan Müzik Okulu'nu bitiren Schuller, Eugene Goossens şefliğindeki Cincinatti Senfoni Orkestrası'nda iki yıl çalıştıktan sonra on yıl Metropolitan Opera Orkestrası'nda birinci kornocu olarak çaldı. Jazz müziğine büyük bir ilgi ve sevgi duyan Schuller, (oğlu timpanici ve davulcu George Schuller, Orange Then Blue Orkestrasıyla geçtiğimiz yıllarda ülkemizde konseler verdi) Miles Davis'in

John Lewis

1940'lardan 1950'lere gelindiğinde, iki ana akımın devrini tamamladığını görüyoruz. 1945-1950 arası "Bop" ve 1950-1955 arası "Cool" devirleri. Bu aynı zamanda, jazz'da araştırmaların başladığı yıllar. George Russell ve Sonny Rollins'in önderliğinde yatay çokseslilige dayanan "modal" biçem yaratıldı. Bununla da yetinilmedi, köke bağlı kalınarak daha değişik biçemler arandı.

ünlü Birth Of The Cool plağındaki dokuzlu içinde de çalmıştı.

Schuller, bu iki eşsiz müziğin bir noktada birleşebileceğine inanıyordu. Bu çalışmalarına **Third Stream**, Üçüncü Akım adını koydu. İlk örneği 1959'da yazdığı Conversations'la verdi. Bu bestesini The Modern Jazz Quartet ile The Beaux Arts String Quartet'e çaldırdı. Ardından, Abstractions'ı 1960 yılında yazdı. Schuller'i piyanist **John Lewis** ile **J.J.Johnson** izledi. Üçüncü akım duraklama devrinden sonra 1960 sonlarında yeniden ilgi çekmeye başladı. Barok ögelerden yararlanırken Concerto Grosso biçimini, romantik dönemden etkilenirken sonat biçimiyle oda müziğinden, çağdaş Avrupa müziğinden yararlanırken dodekafoni (oniki ton sistemi) kullanıp, anotalliğe yöneldi Üçüncü Akım'cı'lar...

Avusturyalı klasik besteci ve piyanist **Freiedrich Gulda**, jazz'dan esinlenerek konçerto ve fantazi yazıp, ünlü jazz müzisyenlerine çaldırırken, 1960'larda sık sık Avrupa'ya gidip gelen jazzcı'lar da Penderecki, Xenakis, Stockhausen ve Boulez'i keşfettiler.

Tümüyle özgür doğaçlamaya yönelen **Ornette Coleman** gibi kıvrak müzikçiler, Üçüncü Akım'ın yanısıra Free Jazz'ın gelişmesini sağladılar. Jazz'ın biçem ve söylem olarak temelinden uzaklaşan Free Jazz'ın yorumcuları Avrupa'da çok ilgi gördü. Giderek ilk başkaldırı özelliğini yitirdi. Ancak Bop ve Cool akımlarından sonra Üçüncü Akım ve Free Jazz ekol'leşemediler. Üçüncü Akım'ın tek avantajı ise, her zaman klasikçilerin jazz'ı ilginç bulması, jazzcı'ların temel müzik olan klasiğe saygı duymalarıydı. Bu iki sanat müziği, 1960'lardan bu yana zaman zaman birbirlerini anımsadılar, birbirlerine dokundular. Bazen özentili, yüzeysel, bazen ciddi, artistik çalışmalar ortaya çıktı.

1920'lerden bu yana yapılan başlıca çalışmaları klasik bestecilerden başlayarak anımsamak gerekirse; 1922'de **Darius Milhaud**, W.C.Handy'nin ünlü St.Louis Blues'undan yola çıkarak La Creation Du Monde zenci balesini yazdı. Bu yapıtta, blue-note'lardan yararlandı. Üç Rag Kaprisi'nde ragtime'ı kullandı. 1924'de George Gershwin'in Rhapsody In Blue'da jazz ögelerini güçlü hissettirdi, **Ravel**, Sol El İçin Piyano Konçertosunda blue-note'lara yer verdi. Keman-piyano sonatı'nın orta bölümüne "Blues" adını koydu. Jazz müziğine en yatkın ve tutkun klasik besteci **Stravinski** idi. Askerin Öykü-

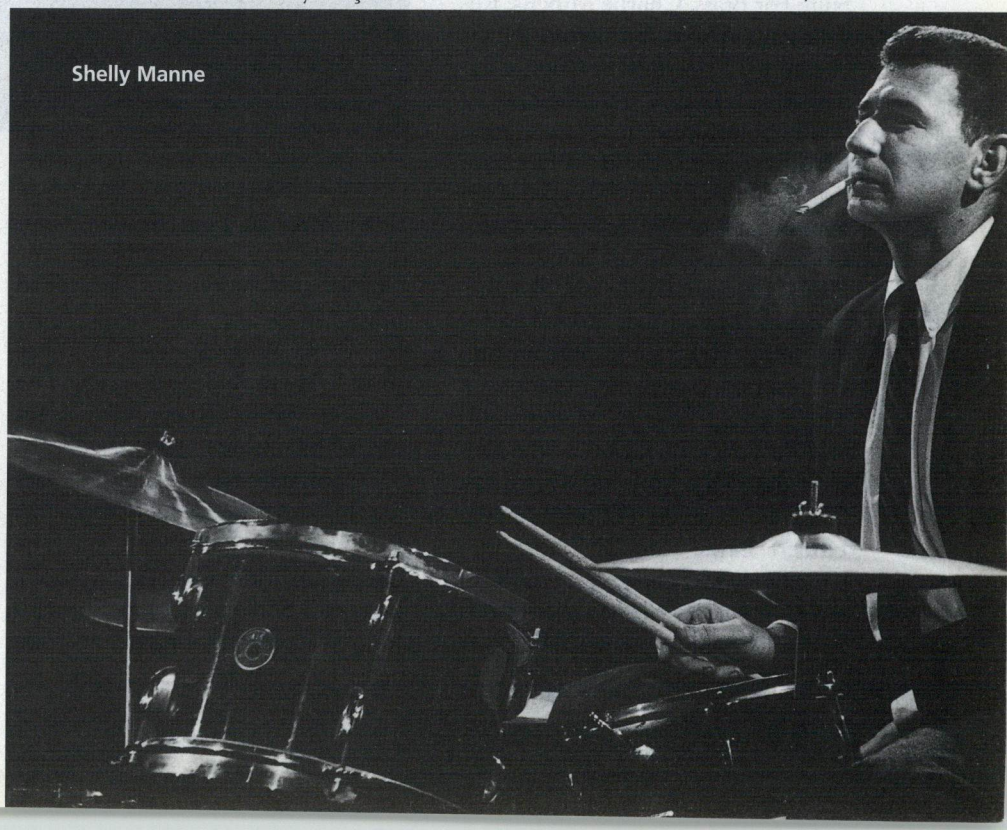

Shelly Manne

sü, Piyano Rag Music, Tango, Preludium, Pastoral, Ragtime For Eleven Instruments gibi yapıtlarında bluenote'larla ragtime'ı eritti. 1946 yılında da, Woody Herman ve Orkestrası için ünlü Ebony Concerto'yu yazdı ve yönetti.

Hindemith, Shimmy and Ragtime; İsviçreli besteci **Rolf Liebermann**, 1954'de 12 ton sistemiyle bir konçerto yazdı. Jazz ve senfoni orkestralarını birlikte kullandı. Bölümleri, Jump, Blues, Boogie-Woogie ve Mambo başlığını taşıyordu. 1948'de **Robert Graettinger**, Star Kenton Orkestrası için City Of Glass adlı yapıtını yarattı.

Jazz Müzikçilerine gelince; **Bill Russo**; An Image (Lee Konitz'le birlikte), **George Russell**; All About Rosie, Listen To The Silence, Electronic Sonata For Souls Loved By Nature, Othello Ballet Suite (Jan Garbarek'le), A Bird In Igor's Yard, **Eddie Sauter;** Focus (Stan Getz'le), **Shelly Manne** ve **Jack Montrose**; Porado X, **Shelly Manne**; The Gambit, **Milton Babbitt**; All Set, **Teo Macero**; Sounds Of May, **Bob Prince**; Avakianas Brasilieras, **Teddy Charles**; Swinging Goatsherd Blues, **Harold Shapero**; On Green Mountain, **Howard Brubeck**; Dialogues For Jazz Combo And Symphony Orchestra, **Andre Hodair**; Around The Blues (Modern Jazz Quartet'le), **John Lewis**; England's Carol, ayrıca Bach düzenlemeleri (Modern Jazz Quartet'le), **Jimmy Guiffre**; Pharoah, **J.J.Johnson**; Jazz Suite For Brass, **Charlie Mingus**; Revelations, **Duke Ellington**; Night Creature, Concerto Forr Cootie, Suites: Black, Brown and Beige, Deep South Suite, Liberian Suite, Virgin Islands Suite, **Claus Ogerman**; Symbiosis (Bill Evans Trio ile), **Don Sebesky**; Three Works For Jazz Soloists and Symphony Orchestra, **Chris Hinze**; Parcival, **Gil Evans**; Sketches of Spain (Miles Davis ile), La Nevada, **John McLaughlin-Mahavishnu Orchestra**; Apocalypse, Visions Of The Emerald Beyond, Mediterannian Concerto, **Chick Corea**; The Leprechaun, The Meeting (Friedrich Gulda ile), Children's Songs, Septet, **Hubert Laws**; Rite Of Spring (düzenleme Don Sebesky), **Stan Kenton**; Innovations In Modern Music, Artistry In Tango, New Concepts of Artistry ın Rhythm, Contemporary Concepts, Stan Kenton's West Side Story, Wagner, Stan Kenton Conducts The Los Angeles Neophonic Orchestra, Rhapsody In Blue, **Thad Jones-Mel Lewis Big Band**; Suite For Pops, With Manuel De Sica, **Josef Zawinul**; Stories Of The Danube, **Mathias Rüegg-Vienna Art Orchestra**; Beauty And The Beast, The Minimalism Of Eric Satie, Blues For Brahms, Innocence Of Cliche, Perpetuum Mobile, Suite For The Green Eighties, Concerto Piccolo, European Songbook, **John Surman-John Warren**; The Brass Project. Bu liste daha uzayabilir. Önemli olan jazz müziğinin özelliğini yitirmeden diğer müzik türleriyle kaynaşabilmesi. Çünkü insan ruhundan gelen, insanı anlatan bir müzik jazz. Zenci ruhunu bizlere taşımış. Önyargısız, içten, paylaşımcı, hiç de kolay olmayan ve evrensel boyuta uzanan bir anlatım biçimi...

Charles Mingus

Yararlanılan Kaynaklar:
Dictionnaire Du Jazz (Frank Tenot)
The Story Of Jazz (Rex Harris)
Cazın İçinden (Cüneyt Sermet)
The Guinness Who's Who Of Jazz

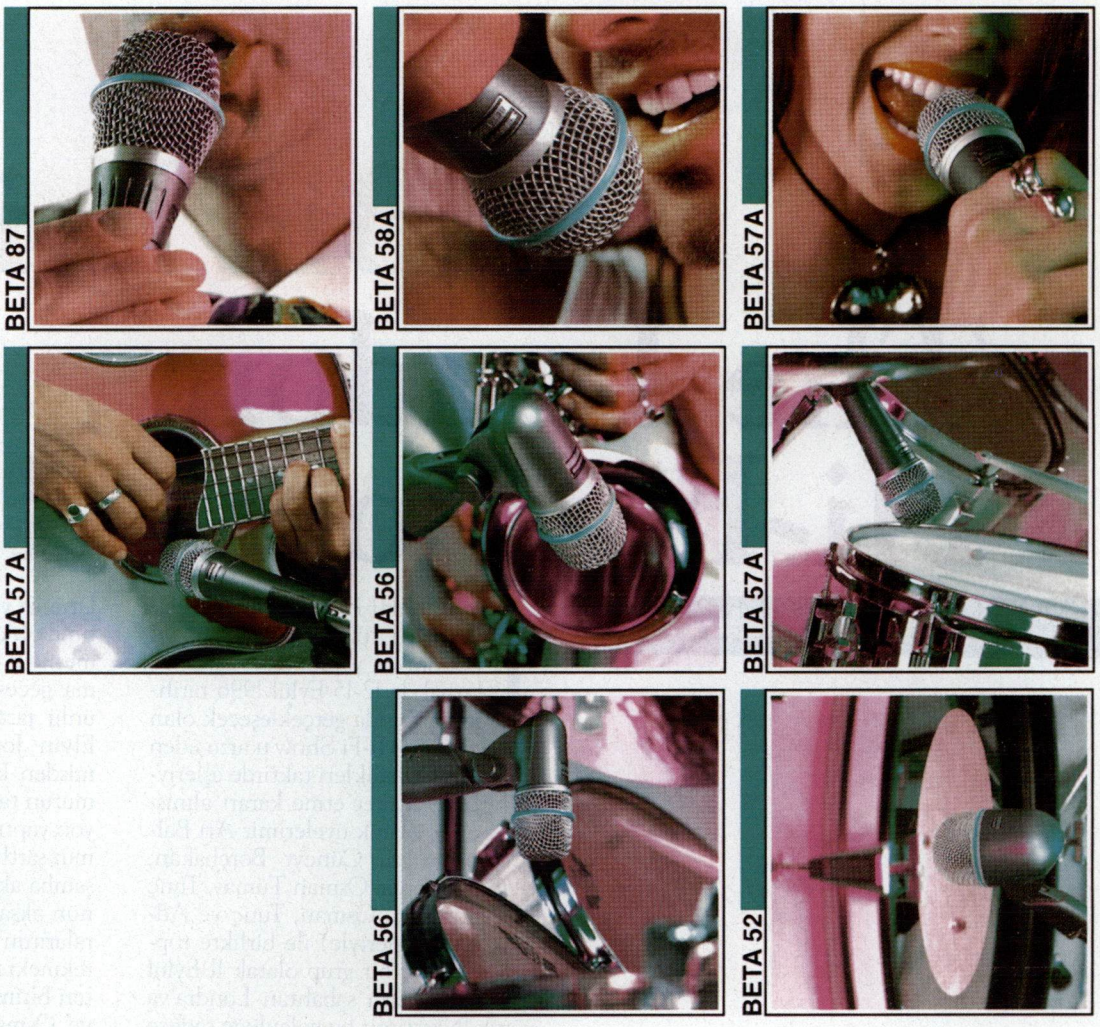

BETA LINE

THE ART OF ENGINEERING

Uzun yıllardır müzisyenlerin birinci tercihi **Shure**

şimdi yepyeni **Beta** serisi mikrofonlarla Türkiye'de

- Beta 87 Kondensatörlü vokal mikrofonu
- Beta 58A Dinamik süperkardiyoid vokal mikrofonu
- Beta 52 Dinamik bas ve enstrüman mikrofonu
- Beta 56 Enstrüman mikrofonu
- Beta 57 A Vokal ve enstrüman mikrofonu

SHURE®

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ

İstanbul: Çırağan Cad. 15/2 Beşiktaş Tel:(0212) 260 14 47-260 45 14 Fax:(0212) 260 23 09 **Dağıtım-Ankara:** Bülten Sok. No:62/3 Kavaklıdere Tel:(0312) 426 18 42 Fax:(0312) 426 37 76

Biz İkimiz?

The London Hi-Fi Show - 1996

Adnan Arduman

İstanbul Hi-Fi Klübü olarak Haziran ayı toplantımızda her yıl Londra'da yapılmakta olan ve bu yıl da 12-15 Eylül 1996 tarihleri arasında gerçekleşecek olan The London Hi-Fi Show'u arzu eden üyelerimiz diledikleri taktirde eşleriyle birlikte ziyaret etme kararı almıştık. Sonuç olarak üyelerimiz Arı Balcı, Can Elgiz, Cüneyt Borçbakan, Mahmut Yener, Osman Tümay, Tunç Bozoğlu (Can, Osman, Tunç ve Adnan beyler eşleriyle) ile birlikte toplam 11 kişilik bir grup olarak 11 Eylül Çarşamba günü sabahtan Londra'ya uçtuk. Niyetimiz bu yolculuğu sadece Hi-Fi ile kısıtlı tutmayıp ana hedefimiz olan müziği de ihmal etmemekti. Özellikle klasik müzik konusunda, mevsim dışı sayılabilecek bir tarihte dahi (mevsim Ekim ayında başlamakta imiş) orkestraları ve konser salonları ile dünyanın bir numaralı merkezi olan Londra'da gecelerimizi olumlu şekilde değerlendirmek istedik. Önemli konserlere son anda bilet bulmanın zorluğunu bildiğimiz için konser programları araştırmasını yola çıkmadan bir ay öncesinden tamamlamış ve telefonla kredi kartlarımızın numaralarını bildirerek rezervasyonlarımızı yapmıştık. Klasik müziğin yanında JAZZ da bizler için ihmal edilmesi zor bir alan olduğundan ve Cuma gecesi Soho'daki Londra'nın en ünlü jazz klübü "Ronnie Scott's"da Elvin Jones'un çaldığını öğrendiğimizden kaçırmak istemedik. Grubumuzun tamamı için yemekli rezervasyon yaptırmak istedik. Rezervasyonumuz şartlı olarak kabul edilmişti: Çarşamba akşamına (yani vardığımız günün akşamı) kadar herkesin giriş paralarının nakit olarak yatırılması gerekmekteydi (£15 - adam başı). "Zaten bizim burada işimiz ne ki?" dedik ve Osman Tümay ile birlikte Çarşamba öğleden sonra Soho'da hoş bir yürüyüşten sonra Ronnie Scotts'daki yerlerimizi garantiye almayı başardık. Diğer iki klasik konser Royal Albert Hall'da Daniel Barenboim yönetimindeki Chicago Senfoni Orkestrası (Bruckner 8'i çaldılar) ve Wigmore Hall'daki Skampa Kuartet'ti (Mozart ve Beethoven'den kuartetler çaldılar). Dolayısıyla Londra'da ilk gece dışındaki bütün gecelerimizi konserlerle doldurmuştuk. Ancak konumuz Hi-Fi fuarı olduğundan bu mükemmel konserlerin detayına daha fazla girerek bunu bir müzik eleştiri yazısına çevirmek istemiyorum.

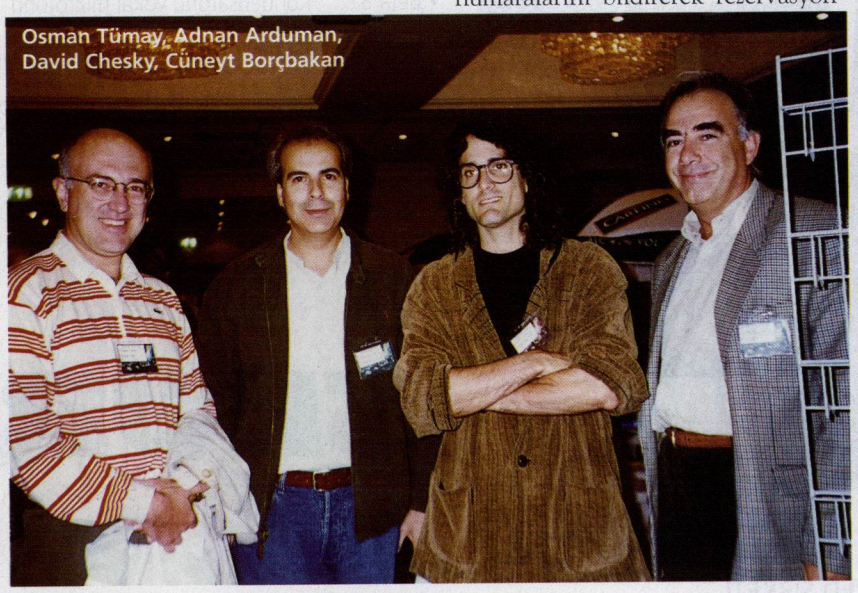

Osman Tümay, Adnan Arduman, David Chesky, Cüneyt Borçbakan

Fuar ya da Hi-Fi Show'un gerçekleştiği yer Londra Heathrow havaalanının çok yakınında bulunan ve kapladığı alan ve görüntüsüyle Selimiye Kışlasını çok andıran Ramada Oteli'ydi. Bizim kaldığımız otel ise şehrin merkezinde Knightsbridge diye anılan bölgede bulunan Chelsea Oteli'ydi. Fuar dışında olacağımız saatleri ve eşlerimizi düşünerek şehir içinde olmayı tercih etmiştik. Fuarın ilk günü olan 12 Eylül Perşembe sabahı gayet disiplinli bir şekilde 09:30'da otelin lobisinde buluşarak hemen yanı başımızda bulunan metro istasyonuna girdik ve yaklaşık 35 dakika sonra Heathrow yakınlarındaki Hatton Cross durağında inerek otel metro istasyonu arasında mekik dokuyan oto-

büsü beklemeye başladık. Ancak bir an önce fuara varma heyecanımız fazla beklememize izin vermeyince iki taksi tutarak Ramada Oteli'ne ulaştık. Fuarın ilk iki günü "profesyonellere" yani bu konunun ticaretini yapan bayi ve temsilcilere açık gündü. Bizim aramızda ise bu tanıma uyan sadece Tunç Bozoğlu beydi (Lotus Elektronik). Ancak bu engeli bildiğimiz için fuar organizasyonuna önceden yazı ile müracaat ederek bayiliklerimizin olduğunu yazmış ve bu ilk iki gün için geçerli olan ve üzerinde "Trade Only" yazan yaka kartlarımızı takmıştık. Bu sayede hiç bir engelle karşılaşmadan otel lobisine adımımızı attık. Lobi katı (ki şu ana kadar gördüğüm en büyük otel lobilerinden biri) çoğunlukla aksesuar satan firmalara (kablo, CD, kitap, mecmua, "tweak" gibi) ayrılmıştı. Ancak yine lobi katında bulunan bir kaç büyük toplantı odası Linn, Merdien, JM Lab gibi firmalar tarafından tutulmuştu. Fuar kapısından girer girmez JM Lab'ın odasında Stereophile dergisinin kapak konusu olmuş Utopia isimli hoparlörleri ile karşılaşmak bizlere çok hoş bir sürpriz oldu. Hemen karşılarına oturarak dinlemeye koyulduk. Wadia marka CD player ve Jeff Rowland'ın en büyük boy amplilerinin sürdüğü Utopia'lar hepimizin büyük beğenisini kazanmıştı. Ses son derece doğal ve sahne olabildiğince büyüktü. Hoparlörlerin boyutları ve fiyatı (eşlerin okuyabileceği varsayılarak herhangi bir rakam yazmanın sakıncalı olacağını düşünüyorum) onları bir an önce dinleme odasında görmek isteyen üyelerimizi oldukça düşünceli bir görüntüye sokmuştu. Eeee, W.A.F.'i (eşlerin kabul katsayısı) de unutmamak lazım tabii ki!!! Girer girmez bu sesi duyduktan sonra öbür sistemleri beğenemeyeceğimizi düşünmeye başlamıştık. Daha sonra lobi katında dolaşmamızı sürdürürken David Chesky ile karşılaşmamız ikinci hoş sürpriz oldu. Kendisine klübümüzden bahsederek İstanbul'a davet ettik ve bir de birlikte fotoğraf çektirdik. Kendisi de Türkiye'ye gelmeyi çok istediğini ve Internet'teki Chesky Web sayfasına mesaj bırakmamızı istedi (tabii İstanbul'a döner dönmez ilk yaptığım iş bu oldu). Daha sonra ise O bizi Chesky standına CD satın almaya davet etti. Hiç kırar mıyız!! Chesky'nin üretip de koleksiyonumuzda bulunmayan neredeyse bütün CD'lerini aldık. Tabii David Chesky'nin "Fantasies" isimli CD'sini alıp, kapağının üzerini imzalatmayı da ihmal etmedik.

Firmaların büyük bir kısmı birinci kattaki otel odalarını tutmuştu. Zaten bu tip Hi-End fuarlarının otellerde yapılmasının en büyük ve belki de tek nedeni her sistemin ayrı bir odada kurulabilmesi imkanı. Bu şekilde sesler birbirine karışmadan dinleti yapılabiliyor. Firmalar büyüklüklerine göre bir süit, bir toplantı odası veya ufak odalar tutuyorlar. Tabii odaların boyu büyüdükçe akustik şartları ve aynı anda içeride bulunan ilgili sayısı artabiliyor (fiyatıyla birlikte). Her ne kadar akustik şartlar büyük mekanlarda daha iyi oluyor ifadesini kullandımsa da, aslında hiç bir odada ideal akustik şartlar oluşmuyor ve bu sebepten fuarlarda bir sistem hakkında çok kesin bir yargıya varmak pek mümkün değil. Ancak sistemin karakteri hakkında bir fikriniz oluşmuş oluyor ve biliyorsunuz ki bu sistemin sesi ancak düzeltilebilir, daha fazla bozulamaz. Daha önce de bahsettiğim gibi, bu Selimiye Kışlası boyutlarındaki otelin birinci katına çıkılınca grup halinde dolaşmak olanağı kayboluyor (hatta buluşma sorunu ortaya çıkıyor) ve herkes kendisine daha ilginç gelen odalarda farklı sürelerde vakit geçirebiliyor. Benim ilgi alanım daha çok lambalı ampliler ve kendi "Single Ended" amplime uygun bir hoparlör aramak olduğu için bu tür standlarda daha fazla vakit geçirdim. Zaten Hi-Fi endüstrisi lambalıya doğru gidiyor gibi. Fuardaki amplilerin büyük bir çoğunluğu lambalıydı. Bu arada kendime ses özellikleri bakımından uygun hoparlörü de ProAc serisi içinde bulabildiğim için çok mutlu oldum. Tabii bu yazıda iştirak eden tüm firmaları tek tek ele alıp ürün çeşitlerinden bahsetmek ve kritliğini yapmak mümkün değil. Bunun yerine fuara iştirak eden üyelerimizin en beğendikleri üç sistem veya hoparlörü aşağıda sunmak istiyorum.

Arı Balcı'nın seçimi:
1- Alon
2- JM Lab Utopia
3- Impulse Lali

Can Elgiz'in seçimi:
1- JM Lab Utopia
2- Wilson Watt Puppy - Krell
3- Avantgarde Uno

Cüneyt Borçbakan'ın seçimi:
1- JM Lab Utopia
2- ProAc 3.5 - Tube Technology
3-A.E.

Mahmut Yener'in seçimi:
1- Wilson Watt Puppy - Krell
2- Alon
3- ProAc 2S

Osman Tümay'ın seçimi:
1- JM Lab Utopia
2- Monitor Audio Studio 60
3- Avantgarde Uno

Tunç Bozoğlu'nun seçimi:
1- JM Lab Utopia
2- Monitor Audio Studio 60
3- Audio Vecteur - Densen

Adnan Arduman'ın seçimi:
1- JM Lab Utopia
2- ProAc 3.5 - Tube Techonology
3- ProAc 2S - Michell

Rahatlıkla görülebileceği şekilde JM Lab Utopia çoğunluğun en beğenisini kazanmış hoparlör olmuştur. Ayrıca Wilson Watt Puppy, ProAc, Monitor Audio ve Avantgarde diğer kayda değer hoparlörler seçilmiştir. Farkettiğiniz şekilde burada sadece hoparlörden bahsedebiliyoruz çünkü CD Player, amplifikatör gibi diğer elemanları sadece bir sistem içinde dinleyerek değerlendirmek imkansız.

Yazıma son vermeden önce çok ilginç bir olaya daha yer vermek istiyorum. Fuarın ikinci gününde Audio Physics hoparlörlerinin dinletildiği odada son Hi-Fi News dergisinde kritiği yayınlanmış olan Sima - Maxi Dynamics firmasının bir çeşit plastik mandala benzeyen (ve mikro çip içerdiği söylenen) ve ceryan besleme kabloları ile sistedeki diğer her türlü kabloya uygulandığında sesi iyileştirdiği iddia edilen bir ürüne rastladık. Tabii biraz bunun kıvırarak bir test rica ettik. Seçilen CD'yi "mandalsız" dinledikten sonra sadece ceryan beslemelere iki adet "mandal" takıldı (ok yönüne dikkat etmek şartıyla!) ve bir daha dinledik. Maalesef çok önemli bir fark duyduk! Sesler zenginleşmiş ve şarkıcı sahnedeki yerini almış, kaşımızda duruyordu! Daha sonra bazı üyelerimiz bu mandallardan satın aldılar ve evlerinde yaptıkları testler de bu bulguları aynen teyid etti. Çok ilginç ve şaşırtıcı!!!

15 Eylül Pazar akşamı İstanbul'a dönerken bu kısa seyahatin şu ana kadar yaptığım en keyifli seyahatlerden biri olduğunu düşünüyordum ve sanıyorum bu grubumuzun müşterek görüşüydü. Darısı sizlerin, darısı yenilerinin başına.

RÖP:

Türkiye'nin En Eski Toprak Jazz'cısı: SELÇUK SUN

İ.Atıl İnaç

Türkiye'deki en eskitoprak jazz'cılardan 1934 İstanbul doğumlu Selçuk Sun 1949 yılında Ankara Devlet Konservatuarı'na girmiş. Konservatuar yıllarında gizli gizli jazz dinleyen ve çalan Sun, konservatuarı takip eden yıllarda İstanbul ve Ankara'da çeşitli gruplarda bas çalmış. 1960 yılında İskandinavya'ya gidip bir süre pekçok grupla birlikte çalışmış. 1960 yılının sonunda Stockholm'de yapılan Avrupa Kontrabascılar yarışmasında Niels Pedersen'den sonra ikinci olmuş. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda uzun yıllar kontrabas çaldıktan sonra, 1981 yılında emekli olmuş. Bir dönem TRT'de Atilla İlhan'ın hazırladığı Anıların Müziği programındaki parçaların düzenlemelerini yazıp, orkestrada görev aldıktan sonra tekrar İskandinavya'ya gitmiş. Çeşitli gruplarla çalıştıktan sonra 1984'de Türkiye'ye geri dönmüş. Halen Cafe Gramofon'da ve The Marmara Roof'da grubuyla jazz çalmaya devam ediyor.

• *Ankara Konservatuarı kökenli olduğunuzu, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda çaldığınızı, sonra emekli olduğunuzu biliyorum. Bir de İskandinavya'da çeşitli gruplarla uzun yıllar çalmanız var. Hangisinin ne zaman olduğunu açabilir misiniz?*

- 1949 yılından beri kontrabas çalıyorum. Ankara Devlet Konservatuarı... O yıllarda tabi konservatuarda jazz filan çalmak yasak. Gizli çalıyoruz. Hatta Tuna'yı (Ötenel) da jazz çalıyor diye atamadılar, bir punduna getirip "sen yeteneksizsin" diye konservatuardan attılar. Daha sonra da "konservatuara hoca ol" diye yalvardılar. Her neyse, konservatuardan sonraki yıllarda Erol Pekcan ve Melih Gürel ile birlikte uzun yıllar Ankara'da düzenli olarak jazz çaldık. Ankara'da Amerikan Astsubay ve Subay Klübü vardı. Bazı Amerikalılar da bizimle çalıyordu. Her hafta TRT'de düzenli radyo programlarımız vardı. 1958-60 arası radyoda jazz programları yaptık. Daha sonra 1960 yılında ben İskandinavya'ya gittim, orada uzun yıllar kaldım.

• *1960'larda Amerikalı jazz'cıların pekçoğu da İskandinavya ve Fransa'ya gitti. Jazz orada bir hayli dinleniyor, seviliyordu galiba.*

- Burada Avrupa'daki jazz bascıları arasında bir yarışma oldu. Yarışmaya girdim, ikinci oldum. Yıl 1960, Stockholm. O dönemin Norveç büyükelçisi Beşir Balcıoğlu Dışişlerine yazı yolladı, "Metin Oktay'ın kaç para transfer ücreti aldığını yazacaklarına, bunu yazsınlar. Hiç değilse bu sanat!" dedi. Ama Türkiye'de hiç bir yerde yazılmadı tabii.

Sevinç Tevs, Dizzy Gillespie ve Selçuk Sun (1955)

• *Birinci kimdi?*
- Birinci olan Danimarkalı Niels Pedersen.
• *Avrupa'dayken kimlerle çaldınız?*
- En fazla şey öğrendiğim grup Bud Powell'ın trio'suydu. 1961 yılında Copenhag'da Monmartre diye bir klüp vardı. Bud Powell'la birlikte 6 ay çaldık. Sonra saksofoncu Lucy Thompson ile birlikte çaldık. Thompson önce piyanisti, sonra davulcuyu kovdu. İkimiz kaldık, beni ne zaman kovacak diye bekliyorum. Tam 14 gün boyunca bir saksofon, bir bas olarak düet çaldık. Tenor saksofoncu Brew Moore. Başka bir zaman, sadece bir tek gece Dexter Gordon'la birlikte çaldım. Oslo'daydı. Yanında galonla beyaz şarap dururdu, çalmadığı zaman hemen kafaya dikiyordu. Harika güzel günlerdi, çok güzeldi...

Phil Woods, Billy Mitchell, Frank Relcaly, Joe Cordon, Selçuk Sun, Charlie Persie (1955)

• *İskandinavya'ya gitmeden önce Türkiye'de kimler jazz çalıyordu, siz kimlerle çaldınız?*
- Dizzy Gillespie İstanbul'a geldiğinde Saray Sineması'nda 9 konser verdi. 1955 veya 56 yılı galiba, tam hatırlamıyorum. Ama konserden sonra her akşam gelip, Taksim Belediye Gazinosu'nda birlikte çalıyorduk. Hatta çok kötü bir bascısı vardı da, hiç çağırmıyorlardı. Neden bunu getirdin diye sorunca, Dizzy "ucuz olduğu için" demişti. Daha sonra 1958 yılında Dave Brubeck grubuyla birlikte Ankara'ya geldi, birlikte çaldık. Amerika'ya döndükten sonra hemen bana burs çıkarttı. Boston'a gitmek için. Herşeyimi hazırladım. Ne yazık ki, Askerlik şubesinden tecil almam gerekiyordu, oradaki albay bana "önce askerliğini yap, öyle git. Böyle kaçaklık olmaz" dedi. Halbuki kaçaklık filan yok, öğrenciliğe gidiyorum. Sen bana izin ver, ben sonra gelip 4 sene yapayım. Ama sonra olmadı.
Brubeck'le konserden bir gece önce Barikan Oteli'nde birlikte çaldık. Çok hoşlarına gitti. Konser akşamı arada gelip Melih'le bana, şimdi birlikte çalacağız dedi. Anlamadık. Brubeck'le sahneye çıkıp, isminizi anons edeceğiz ve birlikte çalacağız dedi. Heyecandan elimiz ayağımız dolandı, hemen tuvalete koştuk. Adam o yılların en iyi piyanistlerinden ve bir konserde birlikte çalacağız diyor.
Bir de Maffy Falay'dan çok şey öğrenmiştim.
• *Hangi grupla Ankara'ya gelmişti?*
- Paul Desmond, Joe Morello ve şimdi senatör olan bascı Eugene Wright.
• *Hiç tereddütsüz, işte bu iyi jazz diye dinlediğiniz, keyif aldığınız jazz müzisyenleri ve grupları?*
- Duke Ellington Orkestrası her zaman, her yerde dinlerim. Woddy Herman, Count Basie Orkestralarını her zaman dinlerim. Bill Evans'ın en kötü kayıtlarını bile her yerde dinlerim. Çünkü onda bile çok öğretici şeyler vardır. Sonra saymakla bitmez, o kadar çok iyi grup varki, her birini dinlemek ayrı bir jazz dersi gibi. Freddie Hubbard'lar, Herbie Hancock'lar, bunlar muhteşem adamlar. İskandinavya'da Ron Carter, Wayne Shorter, George Benson'u birlikte çalarken dinlemiştim. Muhteşemdiler. Müziği bir bütün dinlemek lazım. Burada şu enstrüman iyi çalmış, şurada bu fena değil diye dinlemem jazz'ı. Bütün olarak bana keyif veriyorsa, onda swing de, armoni de, form da, birliktelik de vardır.
• *Peki yeni jazzcı'lardan kimi beğeniyorsunuz?*
- Tabii pekçok var. Mesela o trompetçi. Bu yıl İstanbul'a da geldi. Roy Hargrove. O çok iyi. Hargrove'un grubundaki bascıyla oturduk konuştuk. Adam yayla çalmayı beceremiyor. Ona biraz gösterdim. "Ben burada kalayım sen bana ders ver" dedi. Ama Amerikalılar'ın çoğu yayla çalmayı beceremiyor. Bir kere Ankara'da Ray Brown'la beraberdik, "bu kontrabasın şu teline basınca cızlıyor"

Selçuk Sun, Dave Brubeck, Melih Gürel, Paul Desmond, Erol Pekcan - 1958

dedi. Nasıl olur, dedim. Elinden aldım, baktım ne cızlıyor ne de birşey. "Sen yeterince kuvvetli basmıyorsun herhalde" dedim. O da baktı, şaşırdı, sonra bana hak verdi.

• *Beğendiğiniz bascılar?*

- Niels Pedersen tabii, büyük bascı. Sonra Marc Johnson'ı buraya geldiğinde dinlemeyi çok istedim. Hem Bilsak Festivali'ne geldiğinde, hem de geçen sene Brezilyalı piyanist kız, Elaine Elias'la birlikte geldiğinde kaçırdım. Hem Johnson çok iyi, hem enstrümanı, hem de kullandığı fevkalade hassas mikrofonu. Dört tane fiksi olan, her bir telin altında bir fiks var. Mikrofonuyla sesleri öyle bir ayarlayabiliyor ki, çok çok güzel.

Eddie Gomez, Eddie Gomez için ne söyleyebilirim ki? Eddie Gomez için tek bir şey söyleyeyim, 1983 yılında Norveç'de konserine gitmiştim. Konserden sonra adamı grubundan çaldım sabaha kadar evde hapsettim. Uzun uzun konuştuk. Bana pekçok şey gösterdi. Ondan sonraki yıl Türkiye'ye Weather Report grubuyla birlikte gelmişti. Hatta Norveç'te de Weather Report grubunda dinlemiştim. O zamanlar Bill Evans olmuştu, o zamanlar Gomez Weather Report'la çalıyordu. Çok büyük bascı, fakat tek beğenmediğim yanı bastan aldığı ton. Onun dışında harika bir bascı. Basın tellerini iki milim kaldırsa tonu da muhteşem olacak.

Selçuk Sun, Arif Mardin, Nejat Cendeli, İsmet Sıral, Garnie Wilkens, Hırat Lusikyan, Phil Woods 1958

• *Kontrabasın yanı sıra çaldığınız bir enstrüman?*

- Halen The Marmara Oteli'nde çalıştığım grupta piyano çalıyorum. Ne yazık ki, koskoca Türkiye'de kontrabas çalınacak bir-iki yer yok. Halbuki ben bascıyım, piyanist değil.

• *Kendinize ait besteleriniz var mı?*

- Bir tane yapmıştım. Bir arkadaşımı kaybettikten sonra. Siz de bilirsiniz Neşet Ruacan'la birlikte konserde çalmıştık. Müzik delisi, jazz delisi bir adamdı, Akgün Usta. Beste bir hayli de beğenilmişti. Ama fazla beste yapmıyorum. Yaparsam da hemen atıyorum. Neden yapayım ki, binlerce harika beste zaten yapılmış. Önce onları bir öğrenelim, sonra herhalde bir gün yaparım.

• *Konservatuara gitmeden önce jazz çalmak gibi bir hedefiniz olsa ve müziğe bugün baktığınız gibi bakabilseydiniz, jazz'da daha çok şey yapabilmek için başka bir enstrüman seçer miydiniz?*

- Hayır asla. Dedem beni konservatuara götürdüğünde, imtihanda kulağıma bakıyorlar, elime ayağıma bakıyorlar. "Bu adam kontrabas çalsın" diyorlar. Ama iyi ki de öyle demişler. Kontrabas benim enstrümanım meselesi değil. Şimdi koskoca bir orkestrada bu enstrüman olmasın, ses çıkmaz. Ses çıkar da renk çıkmaz. Quartet, trio'da da öyle. Hatta bir düet bile çaldığın zaman kontrabasın yeri bambaşka. Oradan kontrabası çek, bak bakalım çalınan şey neye benziyor. Müziği birleştiren bu alet.

• *Benim size sormayı unuttuğum şey varsa, son olarak kalan şeyler, ya da söylemek istediklerimiz...*

- Benim Türkiye'deki jazz'cılara söyleyeceğim; kimse tembellik etmesin, gelsin, birlikte çalışalım, hatta çalalım. Ben herkesle çalışmaya açığım. Bak, 1949 yılından beri bu enstrümanı çalıyorum, artık neresinden ne çıkıyor biliyorum. Tam istifade edilecek noktaya, müzikte belli bir olgunluk düzeyine geldim. Bütün bascılar gelsin, bildiklerimi öğreteyim. Para falan da istemiyorum, sadece bir güleryüz yeter.

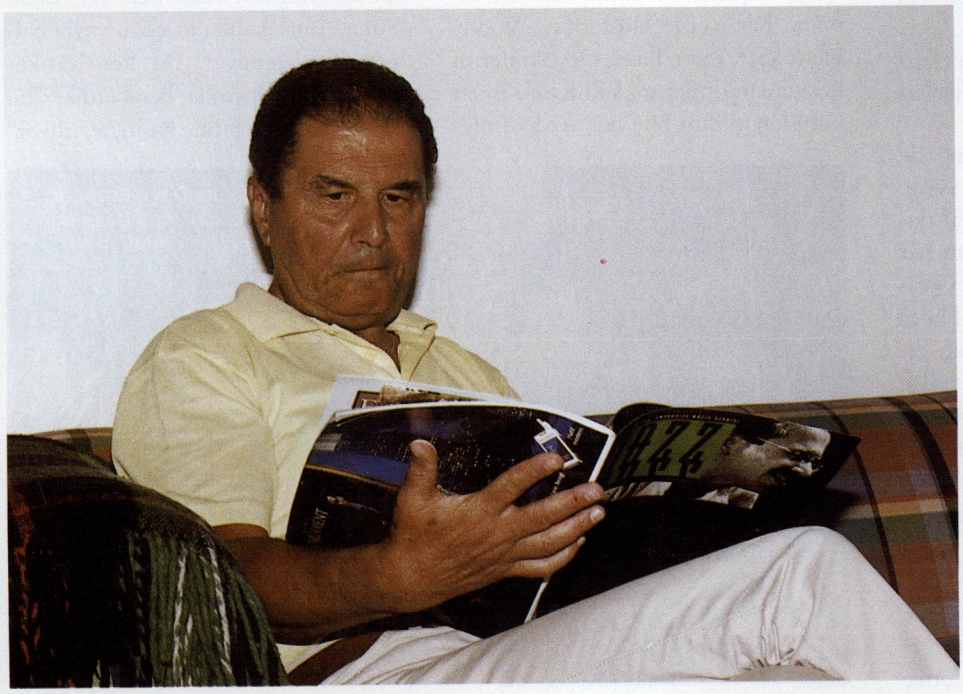

Kamil Erdem ile Asia Minor Üzerine Bir Öğleden Sonra

Tunçel Gülsoy

Onları ilk defa Migros'ta tanıdım. Hayır alışveriş yapmıyorlardı. Bölüm görevlisi arkadaş raftan mavi kapaklı bir disk çıkarttı ve bana gösterdi. Üzerinde Asia Minor yazıyodu. Hayırdır İnşallah, acaba majoru da var mı diye genç arkadaşa takıldım. Bir kaset aldım, şaşırarak dinledim. İstanbul Jazz Festivali'ndeki konserlerinden sonra onlar ile ilk defa gerçekten tanıştım ve sonunda sıcak bir Ağustos günü Ankara'da grubun bestecisi Kamil Erdem'i annesinin evinde doyasıya tanımak fırsatını buldum.

Kamil 1959 doğumlu, Koç burcu. Tek çocuk. 1983'de ODTÜ'den Elektrik Mühendisi olarak mezun olmuş ve yakın bir zamana kadar da mühendis olarak çalışmış. Ancak zamansızlığın baskısı ve müzik seviyesini aksatmamak için tercihini müzikten yana yapmış. Ama mühendislik eğitimine boşa geçmiş zaman olarak bakmıyor. Bas gitara olan ilgisi ilkokul çağında başladığı klasik gitar çalışmalarının içinden filizleniyor. Gitar çaldığı yıllarda klasik müziğin yanısıra o dönemin Modern Folk Üçlüsü'nün tarzında ancak vokalsiz Türk Müziği denemelerinde bulunuyor. Böylece Türk Müziğine olan ilgisi başlıyor. Kendi çağının çocukları gibi o da olanaklar çerçevesinde müzik dinlemeye başlıyor. Küçük pilli Philips pikapta dinlenen Beatles, Animals, Engelbert Humperdinck ve Tom Jones ile gelişen bir müzik zevki. Jazz ile, bas gitar çalmaya başladıktan sonra tanışıyor. İlk aldığı albüm 1979'da Bob James'in BJ4 albümü. Bu ilk jazz albümündeki tüm bas partisyonlarını ezberliyor. Pop jazz'ın jazz'a girmek için yumuşak bir iniş sağlayacağını düşünüyor. Ama bugün artık Bob James dinlemiyor.

Türk Müziği merakı sürmüş. Müzik kariyerinin bir dönüm noktası da Okay Temiz. 1981'de tanışmışlar ve beraber çalmışlar. O zaman Okay bu tarzın tek temsilcisi. Türkiye'ye her gelişinde ve her çalışında Okay, Kamil'i yanına alıyor ve sonunda 1986'da Avrupa turuna çağırıyor. Turnenin İsviçre ayağında bir prodüktör ile tanışıyor. Kendi adına birşeyler yapmak fikri bu noktada çıkıyor ve Asia Minor'un ilk albümü "Along The Street" İsviçre'de yayınlanıyor.

Asia Minor grubu hakkında konuşuyoruz. Jazz uluslararası bir sanatsa mihenginin de uluslararası piyasa olması gerekir diye konuya giriyor. Ancak uluslararası olmak bir 'yücelik' kriteri

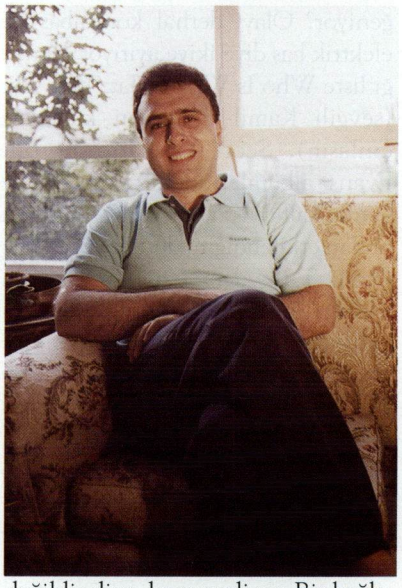

değildir diye devam ediyor. Bir bağlama virtuozunun yetkinliğini sadece Türkiye'de, aynı şekilde bir sitar ustasının da sadece Hindistan'da kanıtlayabileceğini buna karşılık jazz müzisyenleri için icra platformunun kendi ülkeleri dahil tüm dünya olması gerektiğini söylüyor. Kamil jazz standartlarını dinlemeyi ve çalmayı çok seviyor ancak bu parçaları andıran besteler yapmayı klasik müzikle uğraşan bir bestecinin barok tarzda besteler yapmasına benzetiyor. Barok müziğin en yetkin örneklerinin yüz yıllarca önce yapılıp bitirildiğini aynı şekilde John Coltrane, Miles Davis ve Cole Porter'ın geçtiği bir dünyada yeniden aynı tarz müziği bestelemenin olmadığına inanıyor. Bu açıdan bakılınca da yerel müzikten zevk almanın kendine özgü bir müzikal ifade yaratabilmek bakımından bir şans olduğunu vurguluyor. Bu çerçevede de Asia Minor Türkiye'ye ve dünyanın bu bölgesine ait değerleri tüm dünyanın anladığı ortak bir dille yani müzik ile ifade etmeyi amaçlıyor. Bunun tarif edildiği kadar kolay olmadığını çok iyi biliyor. Bazı örnekler de veriyor; Mozart'ın Türk Marşı'nı ud ile çalarak veya herhangi bir akorlar dizisinin içine derme çatma ney partisyonları koyarak bir sentez yakalanamayacağını düşünüyor. Zaten bu doğu batı sentezi tabirini de sevmiyor.

Asia Minor'un elemanları grubun kurulmasından önce de arkadaşmışlar. Grup bireylerinin de ötesinde bir kişiliği sahip. Yaptıkları işe derin bir sevgi ve saygı duyuyorlar. Aslında hepsinin ayrı ayrı işleri var ama grup için hayatlarında bir öncelik tanıyorlar. Dört kişinin yarattığı bir sinerji bu Asia Minor.

Müzik hakkında konuşmaya devam ediyoruz. Kamil'e göre müzisyenler, hele ki beste yapıyorlarsa sürekli bir birikim ve dışavurum süreci içindedirler. Müzik dinlemek müzisyenin birikiminin tek değilse bile en önemli unsurudur. Müzik dinlemeyi sadece bir zevk değil aynı zamanda bir görev olarak kabul etmek gerekiyor. Dinlediklerini harmanlayıp yeni bir müzik ortaya koyabilirsin. Ama bu zorlama ile olmayacağı gibi sadece ilginç bir şey yapıyor olmak için de yapılmamalı. Yaptığım beğenilsin ya da yaptığımın bir benzeri olmasın kaygısı ile yapılan bir beste en azından samimi değildir. Bugün "sentez" anlayışı ile yapılan şeylerin hem batı hem de doğu olabilmesi kadar ne batı ne de doğu olması da mümkün. Türkiye'de gördüğümüz örnekler daha çok ikinci kapsama giriyor ve ne yazık ki kabul görebiliyor. Buna da şaşmamak gerek zira eğiriyi doğruyu ayırt edemeyen bir toplum olduk ve böyle bir toplumda eğri doğru diye kabul ettirilebilir.

Yeter ki eğrinin tanımı iyi yapılsın. Sentez konusu ile ilgili bir benzetme yapıyor. Mutfak da bir kültürdür ve farklı mutfakların ürünleri ile lezzetli karışımlar elde edilebilir. Ama sentez yapıyorum diye kokoreçin üstüne böğürtlen sosu dökersen berbat birşey olur (kokoreççilere artık bir başka gözle bakmaya karar veriyorum).

Kamil, Asia Minor için yaptığı besteleri kendi müzikal birikiminin bir dışavurumu olarak görüyor. Yaptıklarım benim samimi olarak kendimi ifade tarzım. Bunun adının jazz olarak tanımlanıp tanımlanmaması da önemli değil ama şimdiye kadar sadece jazz festivallerinde çalmamız da herhalde tesadüf değildir diyor. Asia Minor'un performansına gelince genel olarak icrada mükemmellik olamayacağını çünkü mükemmel olanın tekamül etmeyeceğini söylüyor. Kamil'e göre önemli olan hep bugün dünden ve yarın da bu günden iyi çalmak ama bu da hiç kolay değil. Bunun için hem grup içindeki uyumun gelişmesi hem de müzisyenlerin sürekli bir bireysel gelişme sağlamaları ve bunu gruba yansıtmaları gerekiyor. Bir grubun bunu gerçekleştiremediği noktada tıkanacağını söylüyor. Özeleştirisinde de çok açık yürekli. Her şeyden önce kendisine bugüne kadar ciddi bir eleştiri gelmediğini belirtiyor. İkinci albümünde (Longa Nova) çok seslilik dozunun arttığını, bunun bazı parçalarda iyi oturduğunu ancak blues formunda müzik yapmanın Asia Minor için ne kadar doğru olduğundan hala emin olmadığını söyleyerek Mahur Blues ve Trakya Blues parçalarını örnek veriyor.

Asia Minor'da gelmek istediği nokta hem yeni projeler üretmek hem de dünyada ve Türkiye'de yılda 100 civarında konser verebilmek. Proje yönünden Kamil çok zengin. Asia Minor dışında Ensemble Ankara diye bir grup kurup Ankara Festivalinde de çalmış ama bu grubunu yakın bir zamanda Asia Minor ile birleştirmek istiyor. Mısırlı grup Sharkiat ile zaman zaman çalışıyor. Kamil bana bir CD'lerini hediye etti. Bir çeşit Arap-Jazz Fusion'ı diye tanımlayabilirsiniz. Kamil felsefe olarak müziği zaman zaman değişik kıyılarından içine girilmesi gereken bir okyanus olarak görüyor ve Sharkiat ile çalışırken onlardan çok şey öğrendiğini altını çizerek belirtiyor. Almanya'da çalarken tanıştığı bascı Martin Lillich'i çok beğeniyor. Martin'in tabiri ile birbirlerinin havuzlarında öğrenecek şeyleri varmış. Kendilerine BASSic Connection adını veren bu ikili sonbaharda Türkiye ve Almanya konserlerine başlayacaklar.

Peki Kamil bas aleminden kimleri beğeniyor? Olayı derhal kontrabas ve elektrik bas diye ikiye ayırıyor. Verdiği liste Who Is Who In Jazz Bass gibi (sevgili Kamil Şükun'un kulakları çınlasın). Scott La Farro'yu, Bill Evans albümlerinden tanımış. Bugünkü kalburüstü bascıların tümünün ondan etkilendiğini düşünüyor. Eddie Gomez'i ilk defa Chick Corea'nın yaptığı Mad Hatter albümündeki çalışında dinleyip çok etkilenmiş. Eberhard Weber, Ron Carter, Ray Brown, Niels Henning Oersted Pedersen, Stanley Clarke. Elektrik basda ilk üç tercihini rahmetli Jaco Pastorius. Jaco'nun dünyaya gelmesinin elektrik bas çalanlar için bir şans olduğunu onun sadece bir basçı değil aynı zamanda bir aranjör ve besteci olarak da çağımız jazz'ını bir basamak yukarıya çıkartan sanatçı olduğunu vurguluyor. Daha sonra Stanley Clarke'ı bu sefer de elektrik basa kimliğini kazandıran bir sanatçı olarak listesine alıyor. Listenin sonunda Marcus Miller var. Kamil ayrıca beğendiği bascılar olarak başka isimler de verdi. Bunlar Victor Wooten, Victor Bailey, Anthony Jackson, Jeff Berlin, Michael Manring, Ralph Armstrong ve Jimmy Haslip.

Son zamanlarda Bela Fleck (banjo) dinliyor. İş mülakatlarında kullandığım bir yöntemi denedim ve CD çantasını açtırdım. Açtı. Ron Carter'dan "Jazz My Romance", Bela Fleck'den "Tales From The Acoustic Planet", Marcus Miller'dan iki tane, "The Sun Don't Lie" ve "Tales", Roman Bunka'dan "Color Me Cairo", Glenn Moore'dan Dragonetti's Dream", Eberhard Weber'den "Orchestra", Jaco'dan "Blackbird", Victor Wooten'dan "A Show Of Hands", Bireli Lagrene'den "My Favorite Django" (kimin değil ki) ve Alman ve Polonyalı jazz'cılardan oluşan bir gruptan "New Way Out".

Kamil'e son bir şeyler de müzik dışından sormak istedim. Bekar, ama özel hayatı hakkında kesinlikle konuşmak istemiyor. Beşiktaşlı. Keşke Galatasaraylı olsa idi ama değil işte. Tarihe meraklı, hayvanlardan kedileri seviyor. Yemeklerden Ankara dönerini ve mantıyı seviyor ama prensipte herşeyi denerim diyor. Yani tutucu değil (bence çok tutucu ya!). Ailesinde müzisyen yok ama duvarlardan gördüğüm kadarı ile annesi amatör bir ressam. Acaba annesinin sanatsal yönü Kamil'de müzik olarak mı ortaya çıkmış? Gelecekte grubun diğer elemanlarını tanımak istiyorum ki aralarındaki sinerjiyi daha iyi olarak algılayabileyim.

Kamil bizzat beni havaalanına götürdü ve yolda da son çalışmalarının kasedini dinledik. Sonunda ayrıldık ama artık kesinlikle biliyorum ki müzikal yolculuğumda yeni bir dost kazandım. Sizlere Kamil'i mümkün olduğunca kendi ifadeleri ile tanıtmaya çalıştım. Düşüncelerinden paylaştığım da var, paylaşmadığım da. Bana düşen kıymetli olduğuna inandığım bir insanı sizlere tanıtmaya çalışmak. Çetin Altan'ın hep söylediği gibi kıymetli insanın da ülkemizde önemli insan olarak kabul edilmesi. Ancak bu şekilde ülkemizdeki sanat hayatının uluslararası düzeye daha yaklaşabileceğini düşünüyorum. Son sözüm de şu; sanatçı insanların birbirleri ile sıkı bir düşünce alışverişinde olması gerekiyor. Kamil bu konuda yurt dışında, yurt içinden daha başarılı gözüküyor. Yurt dışında yapabildiğimizi yurt içinde de yapamayalım? Bence diyalog her düzeyde ve her ortamda daha iyiye varmanın esas yoludur.

Sanchez Tenoru Ateşledi

Yavuz Baydar

Yaşlıca zayıf adam, yavaşça omuzuma dokunuyor. Gülümseyerek camdan dışarı bakan esmer genci gösteriyor ve paylaşırmasını istemediği bir sırrı aktarır gibi, kısık sesle anlatıyor: 'Bu çocuk bana Dizzy'nin hediyesi. Aramızdan ayrılmadan evvel buldu onu ve bana sahip çıkmamı söyledi. Herkes dikkat etsin ona. Çünkü geliyor ve kalacak.'

Dizzy'nin ölümüne kadar menajerliğini yapan kişi, konuşan. Şimdi dünyayı David Sanchez'le dolaşıyor. Puerto Rico'nun hararet saçan genç, delifişek tenorcusu Sanchez'le.

Sanchez 28 yaşında. Ama onu ilk dinlediğinizde, en az 50 yaşını geride bırakmış, olgunluğunu yerli yerine oturtmuş bir tenor ustası sanabilirsiniz. John Gilmore, Charlie Rouse, Sonny Rollins, Joe Henderson ekseninin nüfus alanından feyz almış bir tenor bu. Adaleleri boğum boğum, nefesi derin, rezonansı güçlü. Hayalgücü şaşırtıcı ölçüde geniş. Doğaçlamalarının her biri, gelecekteki yerini şimdiden güvence altına almış bir müzisyenin habercisi. Yaşı 28 ama yirmi yıldır müziğin içinde, Sanchez. Doğduğu kent Guaynabo'da Puerto Rico'nun ulusal çalgılarından kongaya sardırmış önce. Saksofona 12 yaşındayken geçmiş. Irakere, Eddie Palmieri, Libre dinlemiş önceleri. Guajira, merengue gibi ritmler eşliğinde ısınmış yeni çalgısına. Ve günlerden bir gün, ablasının eve getirdiği iki albüm hayatını geğiştirmiş: Biri Miles Davis'le John Coltrane'in klasik icraatlarını 'Basis Miles' derlemesiymiş, öteki ise, Billie Holiday'in 1958'de Ray Ellis yönetimindeki orkestrayla kaydettiği 'Lady In Satin' albümü. 'Müthiş çarpılmıştım. İşte benim müziğim bu dedim. Anlamadan çalmaya başladım. Jazz artık hayatım olmuştu' diye anlatıyor Sanchez, utangaç tebessümünü yüzünden eksik etmeden. 1986'da Puerto Rico'nun Hato Rey kasabasında La Escola Libre de Musica (Hür Müzik Okulu) eğitimini tamamlayan Sanchez, Rio Piedras'taki üniversitede psikoloji okurken 'tam gün' profesyonel müzisyen olmaya karar vermiş ve 1988 yılında New York'a yerleşmiş. New Jersey'deki Rutgers University'de müzik eğitimini tamamlamış. Bu arada Kenny Barron, John Purcell ve Ted Dunbar'dan dersler almış. Tabii bu arada Manhattan'da Paquito D'Rivera, Eddie Palmieri, Daniel Ponce ve Claudio Roditi gibi latin ustalarla pişmeyi de eksik etmemiş. Tam bu sırada, yani 23 yaşındayken, Dizzy Gillespie tarafından keşfedilmiş David Sanchez. Dizzy'nin United Nation Orchestra'sına girmiş, maestro ölene kadar onun küçük grup formatlarında da yer almış.

1990'lara büyük hızla girdiği malum: İlk albümü **The Departure** ile büyük ilgi çeken Sanchez, ustaları bir araya getirdiği (Roy Hargrove, Jerry Gonzalez, Milton Cardona, John Benitez, David Kikoski ve Larry Grenadler) ikinci albümü, **Sketches Of Dreams** ile yerini pekiştirdi. Sırada, yaz aylarında çıkması beklenen üçüncüsü var: **Street Scenes**.

Sanchez, tipik bir Puerto Rico yurttaşı: Bitirim, hareketli, şakacı, sıcak. İç dinamizm düzeyi çok yüksek. Hayata büyük ilgi ve çoşkuyla bakıyor. jazz'ın anlamını kavramış, ona gönül vermeye hazır bir genç kalbin tutkusunu hemen yakalıyorsunuz.

Hala, jazz labirentlerine dalmanın şaşkınlığı içinde. 'Bugün bile hayretle kendi kendime soruyorum' diyor, gülerek. 'Neden bu kargaşanın içine girdim, diye. Ama şunu biliyorum: İlk duyduğum anda ruhumda birşeyler kıpırdadı. Biliyorsun ki, hayatta herşeyin bir nedeni var. Ablamın Miles'in o albümünü getirmesi de böyle birşeydi. Ablam müzisyen değildi, ama nerden aklına geldi ise gelmişti, o albümü almak. Dinlediğimde şoke oldum. Seviyorum bunu, dedim. Dinledikçe merakım arttı. Trane, Cannonball, Wayne... hepsi bu albümde vardı. Ve daha çok jazz dinlemeliyim, ne varsa hepsini dinlemeliyim, diye karar verdim.

İngilizceyi bile doğru dürüst konuşamayan genç müzik öğrencisinin yaşadığı şoku tahmin etmek güç değil. Herbiri tenoru kendi alanlarına çeken, ona güç katan ustalar. Sanchez,

tümünü -özellikle Dexter Gordon ve Clifford Jordan'ı saygıyla anıyor. Ruhuna en yakın bulduğu usta, Sonny Rollins.

'Her zaman Sonny idi, ama Coltrane'e de çok yakın oldum. İlk başlarda o iri sound'u ile Dexter diyordum da başka birşey demiyordum. 15 yaşındaydım. Sonra Sonny geldi. Ancak onu dinleyip kavradıktan sonra Coltrane'e ulaşabildim. O, başka bir yerde çünkü; Trane'e gerçekten erişmek çaba ve derin anlayış ister'.

Sanchez'in doğal bir yetenek olduğu kuşkusuz. Kendi müziğinin zenginliğine gömülü Puerto Rico'dan 'arı' jazz müzisyeni kolay kolay çıkmadı. Kendiside bu özelliğinin farkında.

'Herşey doğal bir şekilde gelişti. Jazz'ın kapladığı alan herşeyi aştı. Malum bu aşk meselesi! Gözün başka birşey görmez, başka şeyleri duymazsın. Benimki de öyle oldu. Şimdi kendimi çok rahat hissediyorum. Devamlı beste yapıyorum ve gittikçe daha fazla köklerime, ritme dönüyorum. İki ayrı dil tek bir dile dönmeye başlıyor. Latin ve jazz. Tabii zorlu bir iş bu. Devamlı uyanık olmak, aramak gerek'.

Gelenek ve tarih, Sanchez'i de yalnız bırakmıyor, bırakmayacak. Kimseyi kolay kolay bırakmadı zaten. Her jazz müzisyeni, derinlerde bir yerde, halk müziği etkisine -en azından- bir pencereyi açık bırakıyor.

'Halk müziği ifadenin en ham ve doğal yolu. Puerto Rico için 'bomba' halk müziği, Küba için "son montino"; Louisiana için 'zydeco'... Malzemenin asıl kaynağıdır halk müziği. Galiba, bir besteci için... çok yalnız kaldığında girmesi gereken bir sığınak da olabilir. Çünkü halk müziği kalple, ruhla çok yakın bağlantılar içinde'.

Sanchez üretken bir besteci. Şimdiye kadar yüze yakın beste yapmış. Müziği yazmayı kolayda bulmuyor, zor da... İçinde bulunduğum ruh hali önemli. Bazı dönemlerde birden birşeyleri çok kuvvetli duymaya başlıyorum. Başka dönemlerde sükunet, bazen tembellikten ötürü, başka müzikleri, tarzları dinlemeyi, sadece dinlenmeyi, müzik bilgisine kendimi açık tutmayı seviyorum. Yeni tatlar tatmak için zorlamam gerekmiyor kendimi'.

Sanchez, New York gibi rekabettin had safhada olduğu; pek çok usta jazz müzisyenin para toplamak için sokaklarda çaldığı bir kentte varlığını kanıtlamayı başarmış durumda. Her gün bir ayrı hesaplaşma, orada. Bu günkü durumda acaba eğitimli olmasının bir payı var mı? Başka değişle, eğitim jazz içinde söz sahibi olmada önemli mi?

'Bence önemli. Özellikle günümüz jazz dünyasında çok önemli. Kendimizden önce büyük bir gelenek var. Jazz ataları ve onların atasözleri!.. Kocaman tarihin içinde yığınla bilgi, malzeme... Bence jazz özgürlük, rüyalar, umutlar ve gelecek adımlarla ilgili bir sanat, bir ifade türü. Jazz herkese kendi hikayesini yazdırır. Ama geleneğe geri dönmemiz gerek. Dizzy hep şunu söylerdi: Bir ayağın geçmişte, bir ayağın gelecekte olmalı. O zaman genel resmi görebilirsin. Eğitim tabii en önemlisi değil, ama yaptığın şeyi bilerek yapman ile bilmeden yapman arasında ki fark, jazz içinde sürekli ilerleme ile biryerlerde takılıp kalma arasındaki farka eşit.

Peki jazz içinde daha önemli şeyler var mı?

'Bence duygular. Duyarlılık. Tüm antenlerin açık olması. Bunları sana kimse öğretmez. Bunları geliştirmek tümüyle sana bağlı. Geliştirdin mi, dünya seni tanır'.

Sanchez'in hem eğitime, hem de benliğindeki duyarlılığa yeterince hakim olduğu bilinen bir gerçek artık. Ama bu sadece bir başlangıç tabii. Saksofonda hala kaba noktalar var, besteleri de zamanla gelişecek. İşin bir yanı, kendisinin peşinde olduğunu söylediği kişisel sound'unu nasıl gördüğünde.

'Valla ben ritmleri çok duyuyorum içimde. Herhalde bunun asıl nedeni, eskiden vurmalılar çalmam. En azından şimdiye kadar müziği böyle duyuyorum. İlerisini bilemem. Önce ritm ve melodi, sonra armoni. Benim için hep böyle oldu. Ritm ve melodi... veya melodi ve ritm... Çalgıların kullanımına gelince, eğer ikinci bir nefesli kullanmak gerekirse herhalde bir diğer saksofonu tercih ederim. Gitarı da çok seviyorum'.

Sanchez, sıkı bir 'pratisyen': Her gün bir kaç saat tenoru üflüyor. 'Yapmak zorundasın. Başka çaren yok. Ustalaşmak zorundasın. Zayıflıklarını gidermenin ve armoni anlayışını geliştirmenin esas yolu bu'.

İşin temellerini öğrenmek Sanchez'e göre, her genç saksofoncunun asli ödevi.

YAMAHA
POWER
SPECIAL
YAPALI GROUP CO.
Emirhan Cad. Beyaz Saray Apt. No:2/2
Dikilitaş, Beşiktaş/İstanbul, Türkiye
Tel: (0212) 259 46 87 (Pbx) Fax: (0212) 259 58 82
SHEILA E.
YAMAHA

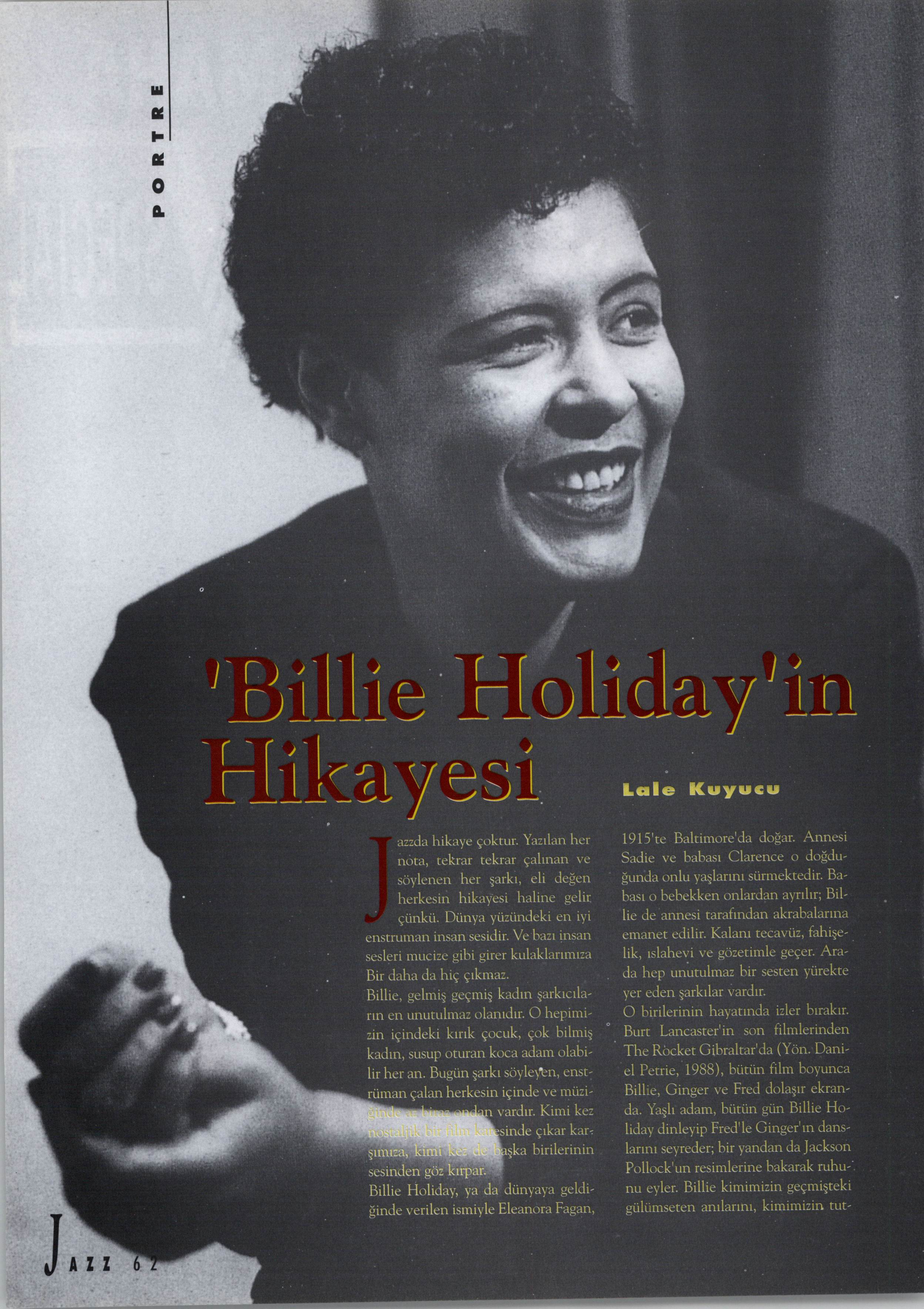

'Billie Holiday'in Hikayesi

Lale Kuyucu

Jazzda hikaye çoktur. Yazılan her nota, tekrar tekrar çalınan ve söylenen her şarkı, eli değen herkesin hikayesi haline gelir çünkü. Dünya yüzündeki en iyi enstruman insan sesidir. Ve bazı insan sesleri mucize gibi girer kulaklarımıza Bir daha da hiç çıkmaz.

Billie, gelmiş geçmiş kadın şarkıcıların en unutulmaz olanıdır. O hepimizin içindeki kırık çocuk, çok bilmiş kadın, susup oturan koca adam olabilir her an. Bugün şarkı söyleyen, enstrüman çalan herkesin içinde ve müziğinde az biraz ondan vardır. Kimi kez nostaljik bir film karesinde çıkar karşımıza, kimi kez de başka birilerinin sesinden göz kırpar.

Billie Holiday, ya da dünyaya geldiğinde verilen ismiyle Eleanora Fagan, 1915'te Baltimore'da doğar. Annesi Sadie ve babası Clarence o doğduğunda onlu yaşlarını sürmektedir. Babası o bebekken onlardan ayrılır; Billie de annesi tarafından akrabalarına emanet edilir. Kalanı tecavüz, fahişelik, ıslahevi ve gözetimle geçer. Arada hep unutulmaz bir sesten yürekte yer eden şarkılar vardır.

O birilerinin hayatında izler bırakır. Burt Lancaster'in son filmlerinden The Rocket Gibraltar'da (Yön. Daniel Petrie, 1988), bütün film boyunca Billie, Ginger ve Fred dolaşır ekranda. Yaşlı adam, bütün gün Billie Holiday dinleyip Fred'le Ginger'ın danslarını seyreder; bir yandan da Jackson Pollock'un resimlerine bakarak ruhunu eyler. Billie kimimizin geçmişteki gülümseten anılarını, kimimizin tut-

kusunu, kimimizin de umutlarını söylemektedir.

Şarkı söylemeyi çok isteyen Billie, hayran olduğu film yıldızı Billie Dove'un adını alır ve bir klüp yöneticisiyle birkaç şarkı için anlaşarak yola çıkar. Sonra John Hammond tarafından keşfedilir. Zaten bütün müzisyenleri, özellikle de o çağların şarkıcılarını keşfeden birilerine borçluyuz bazı keyifleri. 1933'te Hammond onun için Benny Goodman'la anlaşır. O dönemin bütün şarkıcıları büyük orkestralarla oradan oraya dolaşarak şarkıcılık kariyerine başlamaktadır. Benny Goodman'ın orkestrasında şarkı söylerken aralarında Roy Eldridge'in de bulunduğu birçok önemli isimle çalışır. Kendine özgü sesi, o yıllarda öne çıkmaya başlar.

Billie, sade, olduğu gibi bir şarkıcıdır. O şarkı söylerken, kalbi kırılmış, evinde pencerenin önündeki koltukta kendi kendine mırıldanan bir kadını dinlediğiniz hissine kapılırsınız. Aklınıza gelebilecek her türde ve şiddette acıyı görüp geçirmiş olan bu kadının sesinde hüznü duymamak imkansızdır. Billie'nin hüznü bazen en şakacı şarkının içinden göz kırpar. Çocuk bir anneyle çocuk bir babanın kızı olarak dünyaya gelip düşe kalka, hatta sonlara doğru daha çok düşe düşe yaşamıştır. Ama yüzeyde gördüğümüz ne olursa olsun, kulağımıza gelen, son günlerinde bile bir şarkıyı eğip büküp kendi şarkısına dönüştüren, sakin ama müziği doğru hissedip doğru ifade eden Billie ve onun eşsiz sesidir. Bu ses oktavlar boyunca uzanmaz. Teknik cambazlıkları da pek umursamaz herhalde. Ama jazz sahnesinde hem dili, hem de müziğin dilini bu kadar ustaca kullanan başka bir ses daha duymayız. Jazz standartları bir yana, en çok bilinen şarkılar bile Billie söyledikten sonra başkalaşır. Onun vibratolarında her notayı başka bir boyuttan duyarız.

Benny Goodman'dan sonra, Teddy Wilson ve Count Basie'yle de çalışır. Lester Young'la yaşam boyu müzik ilişkisi olur. Count Basie onu çok dikbaşlı ve bağımsız olduğu için bırakır. 1939'da Strange Fruit ve God Bless the Child'ı söyler. God Bless The Child tabii ki onun hikayesini anlatır. Jazzcı'ların hayatında trajedi pek çoktur. Billie Holiday'i dinlerken insanın bu trajedilerin besleyici yanına inanası geliyor. Lady Sings the Blues derken kırılan sesiyle yaptığı vurgu, Come Rain Or Come Shine'da koşulsuz sevginin hem tadını hem de acısını anlatır. Özel hayatındaki iniş çıkışların her birinde alkol ve uyuşturucu bağımlılığı biraz daha derinleşen Billie Holiday, son kayıtlarında bile sesini kolay erişilemeyecek bir ustalıkla kullanmıştır. Herbie Hancock'un jazz'a son hediyesi olan The New Standard'da tartışmaya açtığı gibi, jazz standartları aslında bir dönemin popüler şarkılarıdır. Billie bu şarkıların pek çoğunu sesiyle şenlendirmiştir. Onun söylediği her şarkı artık başka bir şarkı olur.

Billie Holiday en uzun süreli ve en önemli müzikal beraberliğini tenor saksofoncu "Lester Young"la kurar. Seslendirdiği şarkının sözlerini kullanmadan dinleyene doğrudan yansıtmayı ve hissettirmeyi hedefleyen Lester "Pres" Young'la swing şarkıcılarının divası Billie Holiday sözcükleri ve notaları birlikte onurlandırır. Pres, Billie'ye "Lady Day"der. İkilinin uyumu jazz şarkıcılığında hala geçerli olan tanımları koyar. Birlikte seslendirdikleri en önemli şarkılar Time On My Hands, Without Your Love ve Me, Myself And I.

Diskografi

The Voice of Jazz: The Complete Recordings 1933-40 (Affinity) 8 CD set

The Complete Original American Decca Recordings (1944-50 GRP) 2 CD set

The Complete Billie Holiday On Verve (1945-59) 10 CD set (Verve)

Lady in Autumn (1946-59) 2 CD set (Verve)

Lady in Autumn (1946-59) 2 CD set (Verve)

Complete Jazz: Billie Holiday 1955-6 (Verve

Songs For Distingué Lovers 1957 (Verve)

Billie Holiday, kendi başına bir ekolün bayrağıdır. Bu ekolde jazz adına ne yapıldığından çok nasıl yapıldığı önem taşır. Bunun en tipik örneklerinden biri, şarkıcının 1935'te Teddy Wilson'la kaydettiği "What A Little Moonlight Can Do" şarkısıdır. O güne kadar sıradan bir şarkıyken Billie Holiday'in söylemesinin ardından sanatsal bir sınıflamaya dahil olur. Billie blues şarkıcısı değildir ama, ne de olsa Lady ne söylese içindeki blues ortaya çıkar.

Yaptığı 350 kayıttan 70'i Teddy Wilson'la kaydettikleridir. En güzel şarkılarını 30'lu yıllarda Teddy Wilson ve Lester Young'la söyler. Özellikle de Lester Young-Billie Holiday ikilisinin seslendirdiği şarkılar o kadar başarılıdır ki, solistle eşlikçi ayrılmaz bir ikili olarak sahnededir. Sesle sözün en jazz'ca bileşimlerinden biri Lady Day'le Pres'in şarkılarında yakalanır bir dönem.

Billie Holiday'in sesinde Bessie Smith'in sesindeki o soylu ton ve güç yoktur. O sade, duyarlı ve dinleyeni kapıp götüren sesi ve yorumuyla ırk ayrımına karşı da aykırı bir ses olarak duyulur. Dönem, müzisyenlerin de bu ayrımcılıktan nasibini fazlasıyla aldığı bir dönemdir. İlk kez 1939'da seslendirdiği Strange Fruit, acı bir öykünün ortaya konmasından ibarettir. Ne eksik, ne fazla; tam Billie'ce.

Billie Holiday, sevilesi bir kadındır. İnce, narin, sıcacık, dokunsanız kırılacakmış gibi bir şarkı söyleyişle; olduğu gibi ve olanca duyarlılığıyla ve naifliğiyle karşınızda. Melodram yok; her şey çok yalın ve bir o kadar da sanatsal. Onun şarkı söyleyişinde Lester Young'ın tenor saksofonundaki esneklik vardır. Hem de onunla karşılaşmadan çok öncesine dayanır bu esneklik. Saksofon birçok jazz şarkıcısının temel etki kaynağıdır. Ama işin ilginç tarafı, Billie'nin ilk kaydında, daha tenor saksofonun jazzdaki etkisi tanımlanmamışken bile bu esinin gözlenmesidir. Modern jazz, kaynağını yani şarkı söylemeyi, Billie Holiday'e borçludur. Bu kaynak sonraları bütün enstrümanların esin kaynağı olmuştur.

İnsan sesinin mikrofonu doğru kullanarak neler neler ifade edebileceğini ilk keşfedenlerden biri de Billie Holiday'dir. Bu keşfini son günlerine dek kullanan Billie Holiday'in çöken bedeninden çıkan ses, son yıllarında artık yaratıcılığın, ifade gücünün ve şarkıcılık ruhunun canlı kanıtıdır. Şarkı söyleyen, müzik üreten herkesin sesinde ve enstrümanında hala yer edecek kadar canlı, içimizde bir yerlere en hızlı gitmenizi sağlayacak kadar yakın ve minicik detaylarda jazz'ı tanımlayacak kadar duyarlı bir ses Lady Day.

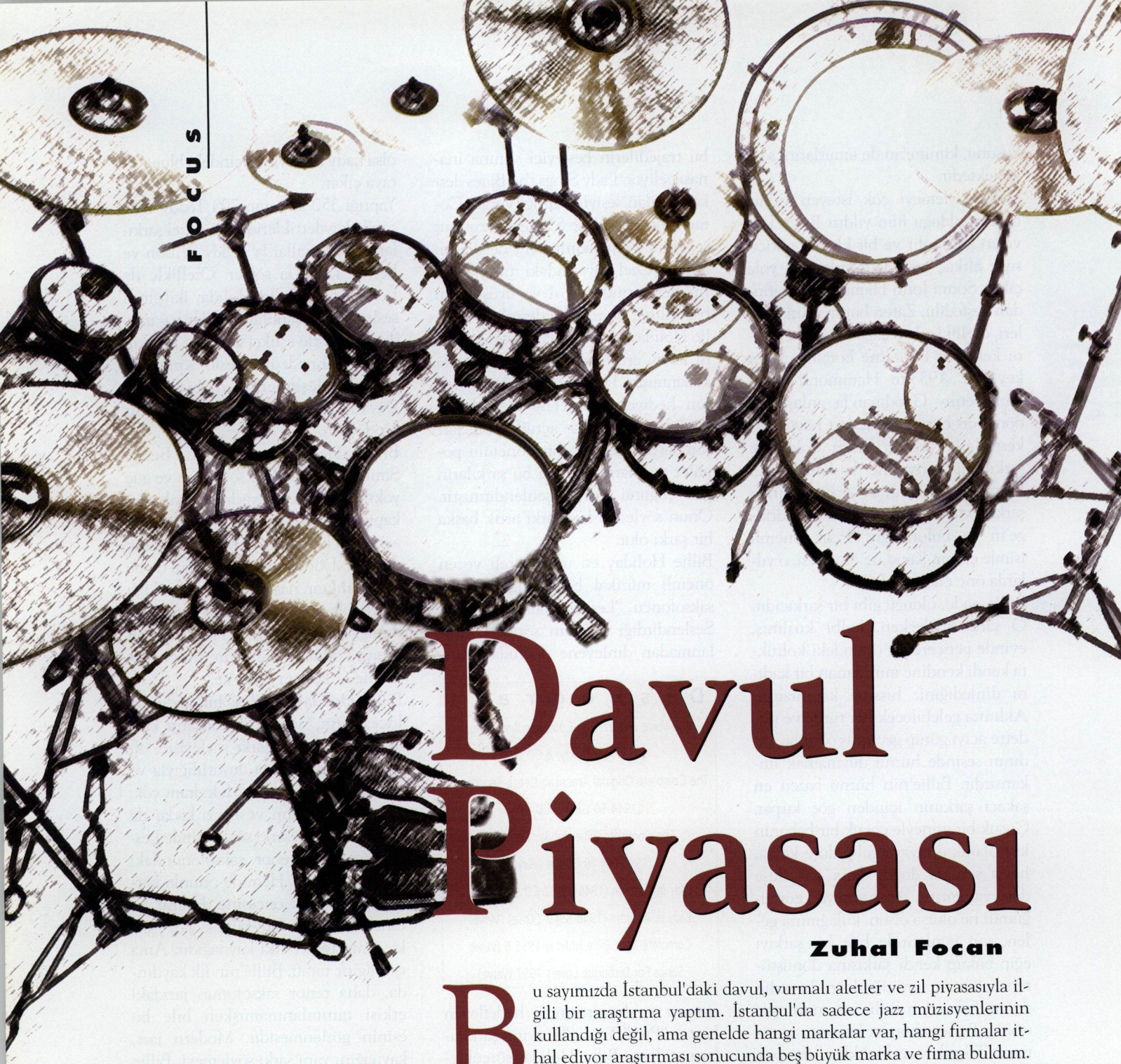

Davul Piyasası

Zuhal Focan

Bu sayımızda İstanbul'daki davul, vurmalı aletler ve zil piyasasıyla ilgili bir araştırma yaptım. İstanbul'da sadece jazz müzisyenlerinin kullandığı değil, ama genelde hangi markalar var, hangi firmalar ithal ediyor araştırması sonucunda beş büyük marka ve firma buldum. Jazz müzisyenlerinin seçimi olan ve oldukça fiyatlı olan Gretsch davullarını istek üzerine tüm firmalar diğer müzik aletlerinde olduğu gibi ithal edebiliyor.

İstanbul'da Yamaha, Tama, Pearl-Meinl, Premier gibi büyük markalar var. Davul ve aksamı ve tüm perküsyon çeşitlerini ve Türkiye'nin her zaman gururu olan Zilciyan zillerini tüm mağazalarda bulabiliyorsunuz.

Yamaha marka davulları Yapalı Grup getiriyor. Müzik enstrümanı yapımcılığında yüz yıllık bir deneyimi olan firma genelde davulları ahşap ve metal olmak üzere iki grupta topluyor.

Ahşap Davullar; Yamaha'nın ahşap seçimindeki ve shell (kabul) imalatındaki nitelikli işi, zarif vernikle yansıtır.

Maple (Akçaağaç) Custom Vintage; Bu davullar 7 kat 7mm maple shell ile başladı, ama bu onu ileri teknolojiye götürdü. Ahşap enstrümanlar özellikle neme karşı hassas olup, geniş dinamik özelikli, kaliteli tonlu olurlar. Maple Custom Vintage de aslında klarinetler için üretilen ve neme direnen özel bir tür cila ile, çok aşamalı süreçlerden geçerek üretilirler. Daha da ötesi

bu davullar geleneksel strainer (yay) ile, küçük yapı, altın kaplama kilit yerleri, ahşap ciladan oluşmuş bir bütündür.Maple Cutom Vintage'ın MSD-0114, MSD-0115, MSD-0116 gibi modelleri var. Bu davulların kullanıcıları arasında Peter Erskine, Al Foster ve Larry Mullen var. **Maple Custom**; Zengin ve temel ses tonu sağlar. Yamaha'nın bu ağaç türü yüksek kalitede bir sesi yansıtmak için idealdir. Son derece dayanıklı olan bu davullar orijinal air-seal system'ine karşı koyabilecek güçtedir. Şık vernikli maple custom davulların yüzeyleri dayanıklı, ekstra düz kabuklu, küçük yapılı, altın kaplı kilitli olup akustik dizaynla kabuk bölümüne uygulanmıştır.Maple Custom'ın MSD-0104, MSD-0105, MSD-0106 modellerinin kullanıcıları arasında ise Alex Acuna, Gerry Brown var.

Club Custom davullar birch (huş) ağacının kırmızımsı kabuğuna, ses kalitesiyle bağlıdır. İç kabuk ve kenarlar el yapımı olup kabuğu nemden ve yüksek dozlu yankıdan koruyan özel vernikle verniklenmiştir. CSD-075, CSD-076 modelleri var. Kullanıcıları arasında ise Richie Morales de var.

Birch Custom; The Recording Custom serileri birch shell kullanılımıyla 20 yıldan beridir müzik endüstrisinde bir standart oluşturmuştur. Bu davullar Birch Custom olarak tekrar imal edilmiş, ekstra düzgün yay, üç misli katında çemberi ile dayanıklı bir şekilde oluşturulmuştur. Kenarları 35 derecelik açıyla kesilmiş olup, Yüksek ses kalitesini arttırmak için ağır hi-carbon çelik tel kullanılmıştır. Böylece 6 kat 6mm'lik birch shell'in ses kapasitesi artar. Bazı modelleri BSD-094, BSD-095, BSD-096.

RTC; güçlü ses kalitesiyle birleşen hızlı bir atak gücüne sahiptir. Bu özellik Birch'ün Filipin maun kabuğuna uygulanan fondan kaynaklanır. RSD-086, RSD-088 bazı modellerindendir. Mickey Curry (Bryan Adams), Mike Bordin (Faith No More) T.L.Carrington (Wayne Shorter) kullanıyorlar.

Metal Davullar; çelik, pirinç ve alüminyum yüzeylere sahiptir. Daha çok rock gruplarının tercihi olan bu tip davullar keskin sesler elde etmeye daha uygun olurlar. Yamaha'nın buradaki üstünlüğü her tip metale uyguladığı vernikleme tekniğidir.

Brass (pirinç) Shells; bu davullar, dinamik düzen boyunca, iyi denge niteliğinde zengin ve renkli ses kalitesi sağlar. Özel verniği onun parlaklığını koruyup arttırır. SD4103, SD-4105, SD-4106 modelleri mevcuttur.

Aluminium Shells; bu davullar sanatçıya, hassas parçaları bile çabuk ve dikkatli bir şekilde ifade edebilmesinde olanak sağlar. Krom'a uygulanması oldukça zor olan vernikleme içinde de Yamaha'nın üstünlüğü hemen görülür. Aluminium Shell'e de çelik olanlara uygulanan ciladan tatbik edilmiştir.

Steel (çelik) Shells; keskin metalik sese sahip olan bu davullar, cılız sesi kesen sert ataklarıyla brass ve aluminium davullardan daha uzun süreli kullanım gösterir. Krom vernik ise çeliğin metalik özelliğini arttırır. SD-2096, SD76B, SD2095, SD2075B bazı modelleridir.

Yamaha'nın özel serisi Signature Davullar'dan The Manu Katche' Signature; siyah kaplaması, geleneksel yayları ile kontrollü ses üretmek için yaratılmış bir model. Ağır, hi-carbon

çelik bir çemberden oluşan bu davulun modelleri mevcut. The Dave Weckl Signature Davulları, 2 yay, 2 davul dizaynından oluşmuş. Alüminyum davul versiyonu davulcunun hassas ve açık performansına yeni sesler ekleyebiliyor.

Genel olarak Yamaha davullardaki bölümler The Shell (dış yüzey), The Vintage (eski görünümü veren vernik), davul bölümünde ise kilitler (ki davulun sesini çok etkileyen kritik rolleri var. Yaylı dizayn edilirler, ayrıca akustiği engellememesi için geniş ve ağır olmaması gerekir. Uzun kullanım için çok hafif ve küçük de olamaz). Yay kısmı ise küçük ses kayıplarını önlemek ve çalma sırasında esnek durumlar oluşturmada işlev kazanır. Hoops (kavis) davulun üst bölümüne bağlanan kısmıdır ve iyi ses tınısı oluşturmada etkili bir elemandır. Tama davulların bütün modellerinde kasnaklar dokuz kat ahşaptan imal edilir. Presleme sırasında her katın

ağaç elyafları çapraz olarak üst üste getirilir. Bu da kasnağa güç ve sağlamlık kazandırır. Rockstar modellerde her kasnağın ilk sekiz katı Filipin maunu ve sonuncu kat kayın ağacındandır. Bu birleşim ses kalitesi yüksek olan Filipin maununa kayın ağacının sağlamlığını katar. Starclassic model kasnakların üretiminde birkaç farklı ağaç kullanılmıştır. Bunlardan ilki bütün katları akçaağaç olanıdır. Yumuşak darbeli çalışlar için tasarlanan bu kasnaklarda ekstra bir sağlamlaştırıcı unsura gerek duyulmamış, tamamen ses kalitesi üzerinde durulmuştur. Yine aynı sistemle dokuz kat huş ağacından üretilen kasnaklar da mevcuttur. Son seçenek ise, sekiz kat Filipin maunu ve bir kat huş ağacından olanlardır. Artstar modellerde de Starclassic'lerde kullanılan ağaçlar kullanılmıştır. Bu aşamada modeller arasındaki farklılığı (diğerlerinde de olduğu gibi) kasnakların dizayn ve ebatları belirlemektedir. Starclassic modellerde altolar kasnaklara monte edilen ayrı bir ek kuşakla aksama bağlanırlar. Böylelikle kasnak üzerinde oluşan rezonans aksama iletilmemiş olur. Star Cast Mounting System adı verilen bu konstrüksüyon, Purecussion patenti altında Tama tarafından üretilmektedir. Aynı anlayış Tama'nın kendi prodüksüyonu olan yeni Air Ride Snare System trampet sehpalarında da mevcuttur. Bu sistem de Star Cast Mounting System ile birlikte uygulanabilmektedir.

Tünel'deki Senkop Müzik Mağazası davul, perküsyon ile bunların aksamlarını çok çeşitli olarak bulabileceğiniz yerlerden biridir. Yamaha, Pearl, Premier, Tama ve Century marka davulların yanısıra Meinl ve Rhythm-Teck marka perküsyonları bulabilirsiniz. Vicfirst, Promark ve Zildjian bagetler ile Evans ve Remo deriler, İstanbul ve Zildjian zil çeşitlerini de mevcut. Senkop'un Türkiye dağıtımını üstlendiği Pearl davulların başlıca dört değişik serisi var. Pearl Masters serisi en üst model. Ömer Hakim, Dennis Chambers, Tico Torres, Steve Ferrone gibi ünlü davulcuların tercihidir. Master serisinin ağaç seçeneği ise %100 Maple ve %100 Birch olmak üzere iki tanedir. Her iki davulda da davul kalınlığı dört kattan oluşmuştur. Maple davul da Master Custom Gold ve Masters Custom olmak üzere iki çeşittir.Bu seride metal kısım ile ağaç kesinlikle birbirine temas etmez ve tom tom'ları kasnaktan tutan Integrated Suspension System (ISS) kullanılır. Masters Custom Gold'da kasnak, cross ayağı ve ISS 24k altın kaplamadır. Masters Custom'da ise kasnak ve diğerleri paslanmaz çeliktir. Birch (huş) ağacıyla üretilen seçeneği Masters Studio adı altındadır.

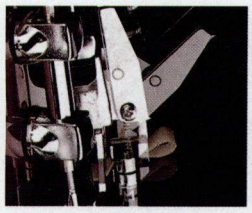

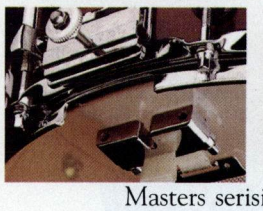

Masters serisinde cross üzerinde tom holder yoktur. Tom tomlar ya sehpayla ya da rack system'le kurulur. En son teknoloji ile üretilmiş olup, davul sustain'ini arttıran, ağaçla derinin birbiriyle temas ettiği yer içeriden ve dışarıdan 45 derece açıyla kesilmiştir. Tonları son derece yumuşaktır. Davul ölçüleri ve trampet seçenekleri çoktur. İmzalı seri trampetleri de mevcut. Pearl Prestige Session modelinin ağacı birch ve mahogany birleşiminden oluşup yedi kattır. Birch ağacının attack ve punch tonlara sahip olması ve mahogany ağacının ılık tonlarıyla birleştiği zaman maple tonlara yaklaşmış bir davuldur. Tonlaması geniş ve her türlü müziğe uygundur. Pearl'ün ürettiği davullar arasında en akustik olarak nitelendirilen bir modelidir. Özelliklerinden biri davulun akustiğinin çok iyi olması için geliştirmiş olduğu ISS özelliğiyle ağaç kısmında hiçbir delik olmadan tom holder'a bağlanan ISS tom tomları kasnaktan tutar. Renklerde pekçok seçenek sözkonusudur.

Hardware'leri üst seriden kurulmuştur. Derileri ise Remo Clear Ambassador'dur.

Session Series Model ise mahogany ve ladin ağaçlarının kombinasyonu ile kurulmuştur. Ağaç kalınlığı 7.5mm olup, sekiz kattır. Ağır hizmet davulu da denilebilir zira taşınmaya uygundur, çünkü ağaç üzerinde boyalı kaplama vardır. Session serisinde de ISS mevcuttur. Tonları yumuşak, derin sustain'li olup her müziğe uygundur. Export Serisi ise Pearl'ün en ucuz serisidir.

Tünel'deki Zühal Müzik Mağazasının dağıtımını üstlendiği Premier Perküsyonları ise 1922 yılından beri imal edilmektedir. Oldukça ekonomik fiyatlara sahip olan bu markada APK ve XVK modelleri en oturaklı performansı gösteren modelleri arasındadır. Genista Classic ve Signia Modelleri ise üst düzey davul setleri arasında bulunurlar. APK Merranti, XPK Merranti ve Birch, Genista Birch ve Signia ise %100 Maple'dan imal edilirler.

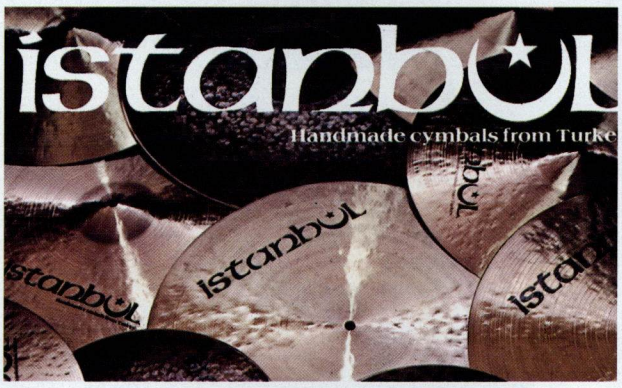

Günümüzde Zildjian sözcüğü zil ile eş anlamda kullanılmaktadır. Gerçi her zaman da öyle olmuştur. Bu zillerin tarihçesini merak ettiğimden fabrikayı ziyaret ederek bazı bilgiler edindim. Türkiye'de zil üretimi 1623'e dayanıyor. Mehter takımı için imalat yapan ve bir simyager olan Avedis, sesi son derece güçlü ve net olan zilleri üretmek için gizli bir yöntem uygulamış zamanla bunu geliştirmiş. 19.yy'ın sonlarına doğru da Amerika'ya göçetmiş. İstanbul'da yaşamaya devam eden meşhur Korepes Zildjian'ın torunu olan Mikail Zildjian işi sürdürmüş. 8 yaşlarında birer çocuk olan Mehmet Tamdeğer ve Agop Tomurcuk (bu yıl bildiğiniz gibi Agop Bey'i

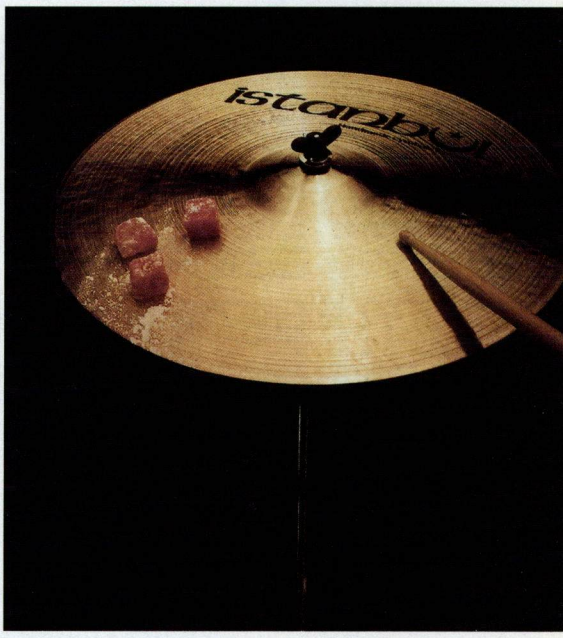

talihsiz bir deniz kazasında yitirdik) Mikail Zildjian'ın yanında çalışmaya başlamışlar. Fakat 1950'lerde Mikail Zildjian firmayı Amerikan Gretsch firmasına, dolayısıyla yeniden Avedis Zildjian'a satmış. Zillerin ihracat imkanı yokolunca Avedis ile Mikail arasındaki bağlar da kopmuş. Mikail Zildjian 1977'de fabrikayı kapatarak alet ve makinaları sağa sola dağıtmış. 1 yıl sonra da ölmüş. 1981'de Agop Tomurcuk ve Mehmet Tamdeğer fabrikayı yeniden aşmaya karar vermişler. Eski ve yeni fabrikayı da kullanarak özellikle iç pazara hitap ederlerken 1982'de ihracata başlamışlar. Avrupa, Amerika, Asya, Afrika ve Okyanus ülkelerine ihracata başlamış olan İstanbul Zilleri'nin pekçok ülkede distribütörü var.

İstanbul Zilleri, Türk zillerinin tüm dünyada meşhur olduğu yıllardaki gibi halen o eski metotlarla yapılıyor. Başarılı formüllerindeki ölçüm detayları çok az insan tarafından biliniyor. Formülde bakır, kalay ve az bir miktarda altın (metali ağırlaştırmaya yarayan) var. Sesi belirlemek için metale değişik basınçlar uygulanıyor ve meşhur Türk zilinin sesini elde edebilmek için elle çekiçleniyor. Hiçbir zil bir diğerine benzer şekilde çekiçlenmemektedir. Her zilin kendine özgü sesi var. Ve İstanbul Zilleri dünyada tek olmaya devam ediyor.

ELLA FITZGERALD

O sadece ELLA. Dünya çapında bilinen bir isim. Bu nazik bayan jazz müziğinde birçok teknik üretmiş ve her zaman aynı düzeyi korumayı başarmıştır.

Chick Webb zamanının en iyi gruplarından birine sahipti, kimsenin paha biçemediği bir gruba. Chick 1939'da öldüğü zaman gruptaki herkes bu topluluğu bir arada tutmaya çalıştı. Ella grupta uzun süre şarkı söyledi fakat başı çeken o değildi. Sonra grubun bir kişi tarafından yönetilmesinden vazgeçilip beraber grubu bir arada tutmaya çalıştılar. Ella için iyi bir okuldu grup. O yıllara ait anılarını kendisiyle yapılan bir söyleşide şöyle aktarıyor; "Pistte şarkı söylemekten çok dans ediyordum. Bazı insanlar bana erkekmişim gibi davranıyorlardı. Çünkü izin günlerimde top oynamaya giderdim. Her zaman dansçı olmayı istedim. Dans için 'Amatörler Saati'ne giderdim ve kız arkadaşımla Apollo Tiyatrosu'nda bir gün hepimizin işe alınacağına dair iddiaya girdim. Ancak red mesajını alan da ne yazık ki ben oldum. Sonra Yankers'da yaşadım. Sahneye çıktığımda iyi bir gösteri yapmak istiyordum. Çıktım ama o kadar insanı görünce bütün cesaretimi kaybettim. Biri 'Oradasın işte! Hadi bişeyler yap!! diye bağırınca ben de Connee Boswell'in Judy The Object Of My Affection adlı şarkısını söylemeye başladım. Çok zor olmuştu".

Hiçbir zaman şarkıcı olacağımı düşünmedim. Kuzenim "Hadi sinemaya gidelim" dediği zaman bu benim sokakta dans etmem ve insanların verdikleri para ile sinema biletini alabilmem demekti. O zamanlar insanlar büyük partiler verirdi ve ben de gidip dans ederdim. Apollo'daki yetenek sınavına çağrıldığımda çok şaşırmıştım; çünkü o zamanın en iyi dansçısı da oradaydı. Ben sıralamada ilk amatördüm. Connee Boswell gibi söylemeye çalıştım ve birincilik ödülünü aldım. Bir adamın radyo programına çıkabilmem için annemin imzası gerekiyordu çünkü henüz ondört yaşımdaydım. Sonraları bir amatör yarışmadan diğerine gittim ve kazanmaya devam ettim. İlk olarak New York'daki Lafayette Tiyatrosu'ndaki yarışmada kaybettim. Lost In The Fog'u söylemiştim. Ancak piyanist doğru akorları basamamıştı.

50'li yıllarda değişik tarzlarda söylemeye başladım. Böyle olmasının sebebi Norman Granz'ın benim sesimde şarkı söylemenin yanında değişik birşeyin olduğunu hissetmesiydi. Basin Street ve Birdland kapatılmıştı ve ben nerede çalışacağımdan endişeliydim. Bütün bop ve jazz kulüpleri yok olmuştu. Bu arada yeni bir stil denedim: Şarkı yazarlarını toplayıp onların şarkılarını bir arada söyledim. Cole Porter ilkiydi. Herşeye yeniden başlamak gibi gelmişti bana. Beni hiç dinlememiş olanlar bir anda onları şaşırtan şarkıları duydular çünkü bunları benden beklemiyorlardı. Cole Porter Song Book öyle bir hit oldu ki... Daha sonra Gershwin'le denedik. Sonra Harold Arlen sonra da Irwing Berlin... Bir şarkı yazarından diğerine gittim. Tüm mükemmellere. Ve bu bana yeni bir dinleyici kitlesi sağladı. İnsanlar "Biliyor musun? Bu bayan ne söylerse söylesin tatlı bir melodi ile söylüyor" diyorlardı.

Çalışmaktan hiçbir zaman yılmadım. Apollo'daki adam "Eğer bu sefer kazanırsan sana bir hafta vereceğim" demişti. Nihayet Apollo'da bir hafta program yapabildim. Sonra Harlem Opera House'a gittim. Orada hep bir numara oyuncular vardı. Nicholas Brothers gibi oyuncular ve beni gösterinin sonunda çıkardılar. "Şimdi Apollo'da söyleyen küçük bir kız var!" dediler. Şarkının bitiminde büyük tezahürat vardı. Ben Judy ve Believe It, Beloved'ı söyledim. Chick Webb orada çalışıyordu ve daha önce beni dinlemeyi reddetmişti. Sonunda yenilgiyi kabullenip beni dinleyeceğini söyledi. O, zamanın en büyüğü idi benim için.

Bir yerlerde bir DJ ile bir program yaptık ve "Simple Melody" adlı şarkının üzerinde ben "du-du-du-du du-udly du" eklemesi yaptım. Yer yerinden oynadı. DJ benim scat yaptığımı söyledi. Bunun jazz ya da bop olduğunu düşünmemiştim. Bu şekilde şarkı söylemeyi Dizzy Gillespie'den öğrendim. New York'daki birçok after-hour kulüpleri vardı ve oradaki çocuklara takılarak o tekniği öğrenmiştim. İnsanların bu tekniği nasıl adlandırdıkları beni pek ilgilendirmiyordu. Bu komik değil mi?

Birçok büyük insanla çalıştım. Bence Louis Armstrong sevgi hakkında iyi bir dersti. Ne yaparsa yapsın herkesin sevdiği bir insandı. O stile ve isteğe sahipti. Karşılaşıp birşey söylediğinizde güzellikle cevap alacağınızı bildiğiniz nadir insanlardan biriydi. Louis'in kayıtlarını yaparken hep karıştırırdım çünkü çorapları her zaman aşağıya sıyrılmış dururdu ve ben bunu görünce gülmeye başlardım. Ya da tam kayıt yaparken komik birşey söylerdi ve ben kahkahayı basardım. Kayıt zamanlarını hep eğlenceye çevirirdi.

Count Basie de Louis gibiydi. Herkes onu da çok severdi. Onun karşısına hangi sorunla çıksam bana yardım ederdi. Ona "avukatlarımdan biri" demeye başlamıştım. Çok güzel tavsiyelerde bulunurdu ve bunları küçük deyişlere çevirirdi. Kocamla ayrıldığımızda bana "bu diş ağrısına benzer, şimdi acır, dişi çektirirsen onu kaybedersin ama kendini daha iyi hissedersin" demişti.

Eskiden iyi bir dansçı ve şarkıcı olduğumu düşünürken annemin söylediği şu sözü hatırlarım; "asla ve asla başkalarını küçük görme, çünkü sana yardım edebilecek kişi yol kenarında yatıyor olabilir bu yüzden herkesle konuşmaya çalış".

Çeviren: Cihat Şener

Tonikli Tayyare

Yıllar önce Boston'da sakin bir akşamüstü mutfakta otururken, tek motorlu pervaneli bir uçağın **Doppler** olayını (kaynaktaki frekansın aynı olmasına rağmen, kaynak ya da alıcının yahut her ikisinin de yer değiştirmesi yüzünden frekansın değiştiğini düşünmemiz...) ispatlayarak gökten geçip gittiğine şahit olmuştum.

Uçak uzaklaştıkça motorunun sesi pesleşiyordu. Burada ilginç olan konu şuydu: Ben, hakim olan frekansla birlikte onun doğuşkanlarını da duyuyordum ve uçak uzaklaşıp ses pesleştikçe doğuşkanlar da o anın sesine göre değişiyorlardı. O vakitler bir de Tibetli rahiplerin manastırlarına yardım toplamak için çıktıkları turnenin Boston konseri vardı. Onlar gür ve kalın sesleriyle uzun uzun aynı seslerde kalıp, bazı ağız-gırtlak haraketleri ve ağızlarının önündeki hava sütununu manipule eden el hareketleriyle doğuşkanları gayet açık seçik bir biçimde duyurabiliyorlardı. Bunu ben de denemiştim ve birkaç sefer sonra onlarınkine benzer sesler çıkarabilmiştim.

Bu fenomen müzik aletlerinde de ortaya çıkar. Özellikle üflemeli çalgılarda, hakim olan sesle birlikte doğuşkan üreten müzisyenler vardır.

Ses çıkartmaya müsait herhangi bir nesneye vurulduğunda yahut içine üflendiğinde ortaya çıkan ses beraberinde mutlaka doğuşkanlarını da verecektir. Bu evrenin neresinde, hangi zamanda (geçmiş, şu an, gelecek) olursa olsun böyledir. Doğada kendiliğinden oluşan sesleri bir tarafa koyarsak, insanoğlunun müzik için ürettiği ve birbirinden oldukça farklı kabul edilen kültürlerden çıkan "ayrı ayrı" sesler hep aynı doğuşkanlar dizisini oluşturuverirler. Bu bizim kontrolümüz dışında gelişen bir fenomendir. Nefesli bir çalgıyı ne zaman hangi şiddette, hangi perdede ve hangi duygu yüklemesiyle üflemek bize kalmış olsa da ortaya çıkan doğuşkanlar dizisi bizim müdahale edemeyeceğimiz ilahi bir kanuna göre sıralanır.

Bu bana çok heyecan veriyor. Fütursuzca kullandığımız ses paletimizin aslında ne kadar muazzam ve derin birşey olduğunu hatırlatıyor bana. Vızır vızır ve bazen de dünyevi kaygılarla çaldığımız müziğin içinde keşfedilecek neler neler barındırdığını, bu gayet süptil sesleri algılamakla ve onların tadını çıkartmak için sakin ortamlar, sakin iç dünyaları yaratmaya ihtiyacımız olduğunu düşünüyorum bu sayede.

Çalgımızın başına geçip de egzersizlerimize başlamadan önce uzun uzun sesler çalmamız ve o seslerin **içini** dinlemeye yönelmemiz, daha sonra çalışacağımız **hammaliye** (gam, arpej, v.s) kısmını da başka bir kulakla dinlememize yardım edecektir.

Modları, değişik dizileri ve arpejleri hangi tonalitede çalışıyorsak, o tonalitenin pedal sesi, yani tonik notasını duyarak çalışmak, rölatif kulağı geliştirmeye çok faydalı olacaktır. Aslında ben bu tonik-pedalı mümkün olduğunca duymak veya hissetmek taraftarıyım.

Tonik-pedal sesten ilk heyecanlanışım 1980 senesinde Boğaz'da bir vapurun makine dairesinin yanından denize baktığım ana rastlar. Makinenin sesi hep aynı frekansta çıktığından bende ona dayanıp, üzerine irili ufaklı bir sürü aralık terennüm etmiştim. Ortaya çıkan renkler çok güzeldi. Daha sonra da şunu öğrenmiştim ki Hint musikisinde Tanpura adı verilmiş ve mütemadiyen belli bir ses ara-

lığını veren çalgı aslında Tanrı'yı simgelermiş. Tanpura diğer çalgılardan önce başlar ve herşey çalındıktan sonra, müziği yalnız başına bitirir. Yani tanpura, herşeyden önce ve sonra da var olan yaratıcı gücü ifade eder. Öteyandan, çalınan melodi ve emprovizasyon fani dünyayı, hayatı simgeler.

Zaten bir müzik parçası, doğuş gelişim ve sona erişiyle minyatür bir yaşamı anlatmaz mı? Parçaya (hayata) bir şekilde hasbel kader başlamış bile olsak, onu huzurlu bir şekilde sona bağlamak, onu nasıl geliştirdiğimize birebir tekabül etmez mi?

Son olarak bahsetmek istediğim birşey var; kulüplerde çaldığımız birçok gece, bir parça biter bitmez gruptan birisi "şimdi de şunu çalalım" der, ama bir diğeri de "yahu demin çaldığımız parça da aynı tondaydı, başka tondan bir parça çalalım" der (aslında herkes anında transpoze edebilse, o parça başka bir tondan çalınıverir, çünkü aynı ton diye o parça gümegidiyor... Neyse...) O zaman başka tondan bir parça bulunur yahut bir blues mlues çalınır. Ben bu hali oldukça tuhaf bulmaya başladım. Diyelim ki Fa Majör tonalitesinden çalmışız... Arkadaşlar, biz Fa Majör'ün yahut o parçanın hakkını verdik mi de, şimdi başka bir tona geçelim deme hakkını kendimizde bulabiliyoruz? Hindistan'da müzisyenler bütün bir ömür boyu Do Diyez pedaldan çalıyorlar, kimse sıkılmıyor... Bir bildikleri yok mu?

Bilirsiniz, pop parçalarında eskiden "lal lal la" kısımlarında bir iki tane modülasyon yapılıp, tekrar edilen melodi bir şekilde tazelenirdi. Tamam, bu sabırsız ve koşullandırılmış kulaklara yapılmış bir zanaat oyunudur. Ama belli bir düzeye gelmiş müzisyenlerin böyle ticari kaygılarla haraket etmeleri yersizdir.

Eğer jazz Türkiye'de festival zamanları dışında hemen tavsıyor ve iş haline gelmeye başlıyorsa, bunda ilk suçlular müzisyenlerdir. Ne zaman ki birbirlerine ve yaptıkları müziğe inanmış güçlü orkestralar çıkacak, o zaman Türkiye'nin kulüpleri ve seyircisi ihya olacaktır. Şimdilerde ne müzisyenler çaldıkları müziğe inanıyor ne de seyirciler dinlediklerine... Herkes ithal edilmiş bazı görüntü, ses ve davranış biçimlerinden beslenerek, ithal hayatlar yaşıyor.

Şu ülkede çaldığımız seslerin "kontrolümüz dışında" doğurduğu doğuşkanların hakkını verelim ve belki de bütün bir gece Re pedaldan çalıp, ne kendimizi ne de seyirciyi sıkmamayı başarabilelim.

Mahmut Yalay

Big Band Anıları

Buddy Rich

(1917-1987)

Buddy Rich jazz dünyasının en tanınmış, en büyük davulcularından biri, belki de birincisidir. İlk önemli işi Bunny Berigan Orkestrası'nda başladı. Bu orkestra dağılınca, 1938 yılı sonlarında Artie Shaw Orkestrası'na katıldı. Bir yıl kadar çalıştığı bu orkestra ile adını jazz severlere duyurduğu gibi, Shaw topluluğunu da o günlerin en iyi swing çalan orkestrası haline getirdi. Artie Shaw, 1939 sonlarında ani bir karar ile orkestrasını terk edip Meksika'ya gidince, pusuda bekleyen Tommy Dorsey, Buddy Rich'i, Glenn Miller de aranjör Jerry Gray ile trompetçi Johnny Best'i kaptılar.

Tıpkı Artie Shaw örneğinde olduğu gibi, Buddy Rich davul iskemlesine oturduğu andan itibaren Tommy Dorsey Orkestrasını coşturdu ve o günlerin en iyi büyük orkestrası haline getirdi. İstanbullu müzik severler, Buddy Rich'i bu orkestra ile birlikte en az üç filmde gördüler ve dinlediler. Rich zaman zaman Dorsey'den ayrılarak küçük gruplarla da çaldı. Bu arada Jazz At The Philarmonic topluluklarına katıldı.

Buddy Rich, 1950'lerin başlangıcında kendi ilk orkestrasını kurdu. Count Basie repertuarından bazı parçalar da çalıyordu. İyi bir takım kurmasına rağmen mali sebeplerle fazla yürütemedi ve orkestrayı dağıtıp Harry James'e katıldı.

Rich, Harry James Orkestrası ile devleşti. Artık kendisine, "dünyanın en iyi big band davulcusu" deniyordu. Bakır sazları yönlendiren atakları, ara vuruşları ve soloları ile James Orkestrasını ve dinleyicileri coşturuyordu. Bu orkestrayı New York'da dinlediğimde dört saatin nasıl geçtiğini anlayamamıştım.

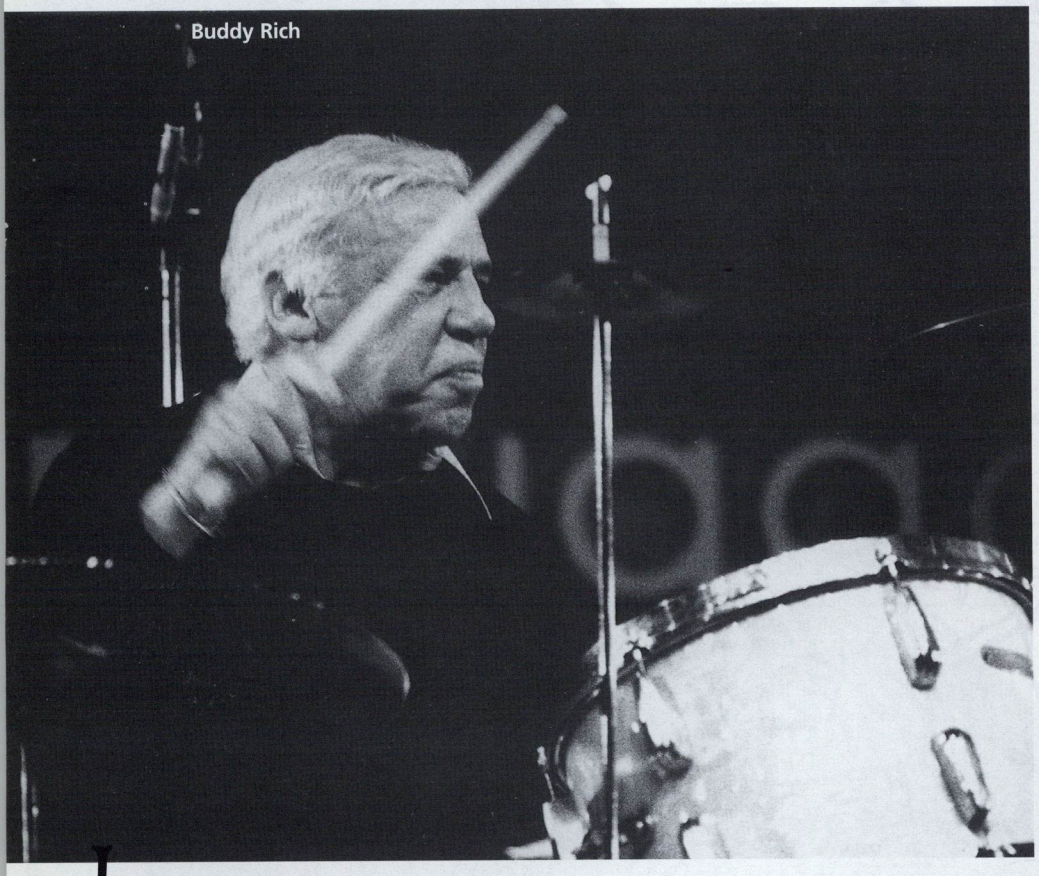

Buddy Rich

Buddy Rich-Harry James birlikteliği, zaman zaman ayrılmalar dışında, 1967 yılına kadar sürdü. O yıl Rich, ikinci orkestrasını kurdu. Rock ve Funk Jazz tipi müzikler çaldığı gibi, orta kuşak dinleyicilerinin beğendikleri Big Band jazz parçaları da çalıyordu. Bu orkestrayı da 1974 yılında Disneyland'de dinledim. İlk yarım saat yanımdaki genç kalabalığın coşkusuna bir türlü katılamamıştım. Fakat daha sonraki saatlerde ben de orkestranın ve özellikle Buddy Rich'in etkisine girmiştim.

Buddy Rich komple bir sanatçı, showmen, vokalist, kalp krizleri geçirmesine rağmen büyük bir enerji sahibi, karate uzmanı bir müzisyendi. Orkestrasını öldüğü ana kadar yönetti. Frank Sinatra, Sammy Davis Jr. gibi vokalistlere eşlik etti. Jazz dünyasında bir ekol yarattı.

Orhan Argun

Rene Macaroğlu

Dr. Jazz

Jazz'da Form Takip Edebilmek

Sevgili Jazz severler,

Bundan seneler önce, henüz tecrübesiz bir gitarist iken, çaldığımız klübe ünlü Brezilyalı saksofoncu Hermetoa Pascal ve arkadaşları gelmişti. Onlarla kaptırma fırsatı çıktığı için sevine sevine kendilerini sahneye davet ettik. Herkesin iyi bildiği bir jazz standardı olan Autumn Leaves (Les Feuilles Mortes) şarkısını çalmaya karar verdik. Ben de sesimi kısıp kendilerine eşlik edecek, sıram geldiğinde de solomu çalacaktım. Ancak parçanın akışı içinde hepimizin iyi bildiği esas melodi deforme olmaya başlamıştı. Piyano çalan Hermetoa Pascal orijinal akorları da değiştirmeye başlayınca artık parçanın neresinde olduğumu bilemediğimi farkettim. Melodi ve akorlar değiştirilince, kırk yıllık parçanın içinde bir çocuk gibi kaybolmuştum. Halbuki diğer müzisyenler nerede olduklarını bilir gibi gözüküyorlardı. Kendimi o kadar kötü hissettim ki, bu sorunu çözmeye ve bir müziğin akorları ve melodisine bağımlı kalmadan içine oturduğu salt formu bulup, kimseye muhtaç kalmadan parçayı istediğim gibi çalabilmeye karar verdim.

Müzik ve form üzerine bulabildiğim bütün kitapları okudum; ayrıca şarkı sözlerinin de müziğe olan ilişkisi bariz olarak parçanın formu ile de ilgiliydi. Bu melodi/söz ilişkisini de çözebilmek için basit çocuk şarkılarından başlamak üzere yüzlerce sözlü parçayı analiz ettim.

Bu çalışmalar sonunda "keşfettiğim" bazı bilgilerin hiçbir kitapta bulunmadığını ve bana hocalarım tarafından öğretilmediğini farkettim: Müziğin iç yapısını keşfetmiş, bütün notaları taşıyan gizli "iskeleti" bulmuştum.

Müziği götüren gizli saatin tik-tak'larına vuruş diyoruz. İki ya da daha fazla vuruşun bir araya gelmesinden ise bir ölçü (mözür) oluşuyor. Biz mözürlerin varlığını tanıyor ve Rönesans'tan itibaren onları çizgilerle birbirinden ayırıyoruz. Bu sayede, müziği okuyan kişiyi rahatlatmış oluyoruz. Bütün tavuk midesine dokunacağından, onu küçük parçalara ayırarak yemesini sağlıyoruz!.

Bir mözürün ilk vuruşu en kuvvetli vuruş olup yüksek enerjiyi temsil ediyor, ancak 2. ve 3. ve 4. vuruşlara geldikçe bu enerji zayıflamaya başlıyor. Mözürü bitirip yeni bir mözüre girdiğimizde ise ilk vuruşla birlikte tekar bir enerji yükselmesi olmaktadır.

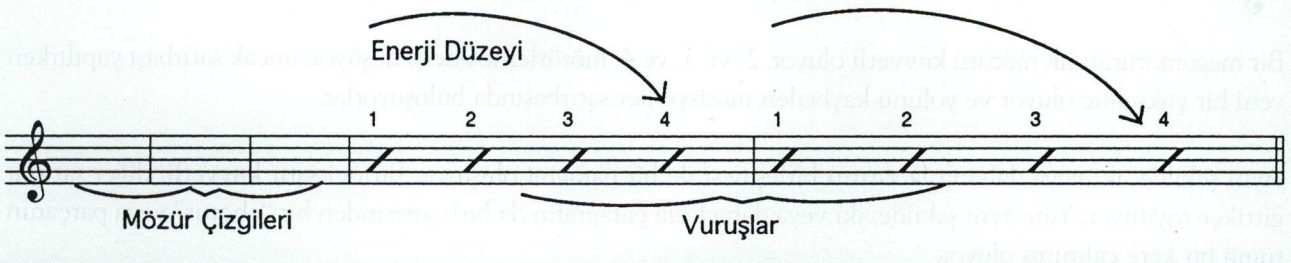

Mözürleri tanıyoruz, ancak iki ya da daha fazla mözürün bir araya gelmesinden doğan ve benim "megamözür" diye isimlendirdiğim gerçeği ancak bazı teori kitaplarından kısaca "4 mözürlük cümle" veya "period" diye isimlerle okuyoruz ancak herhangi bir notanın üzerinde göremiyoruz. Bu yüzden de çoğu kez parçanın şekli hakkında çok yetersiz bir imaj kafamızda oluşuyor. Halbuki aynı megamezüre bağlı mözürleri bir satıra sığdırmaya özen gösterirsek, parçanın şeklinin de "cam" gibi ortaya çıktığını görebiliriz.

Aşağıda Bob Dylan'ın Blowin' In The Wind parçasının akor şifreleri görülüyor. Birinci yazılımda mektup yazar gibi serbestce yazılmış. Halbuki ikinci versiyonda her satıra özenle dört mezür sığdırmak suretiyle parçanın şekli ortaya çıkarılmış oluyor. Birbirine benzeyen ilk üç satır ve çeşitleme görmüş dördüncü bir satır var; parça 4 megamezür'den (satır'dan) oluşan, tek paragraflı bir forma sahip:

Blowin' In The Wind 1

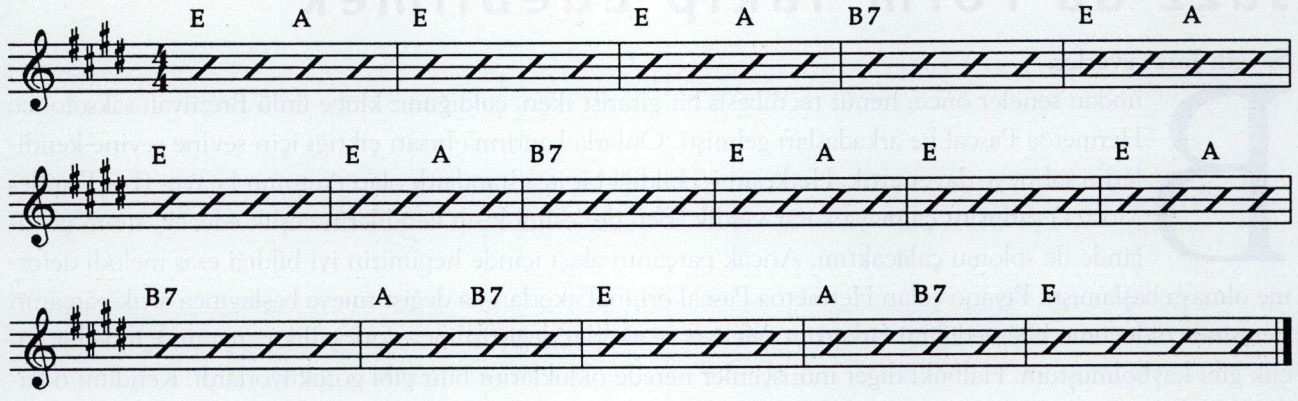

Blowin' In The Wind 2

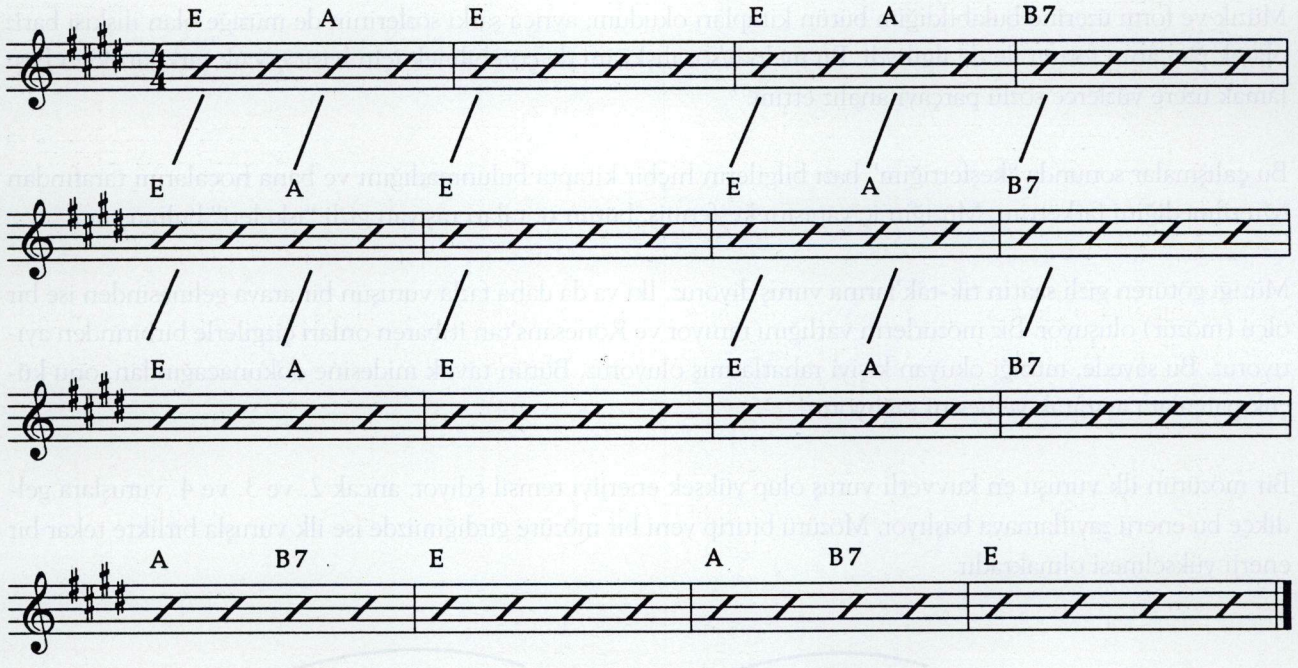

Bir megamözürün ilk mözürü kuvvetli oluyor, 2. ve 3. ve 4. mözürlerde enerji düşüyor; ancak satırbaşı yapılırken yeni bir yükselme oluyor ve yolunu kaybeden müzisyenler satırbaşında buluşuyorlar.

Aynı şekilde, iki veya daha fazla satırın birleşmesi ile bir paragraf oluşuyor. Birinci satır kuvvetli, diğer satırlar gittikçe zayıflıyor. Yine aynı şekilde, iki veya daha fazla paragrafın da birleşmesinden bir "chorus" veya parçanın tümü bir kere çalınmış oluyor.

Aşağıda, bir parçanın tablo veya şiir şeklinde mısra mısra nasıl yazılacağı gösteriliyor. Siz de bildiğiniz bir parçanın fotokopisini çektirip makasla dörder mözürü bir satıra sığdıracak şekilde keserek ve beyaz bir kağıda yapıştırarak parçanızı "format"layabilirsiniz.

İçi Boş Parça

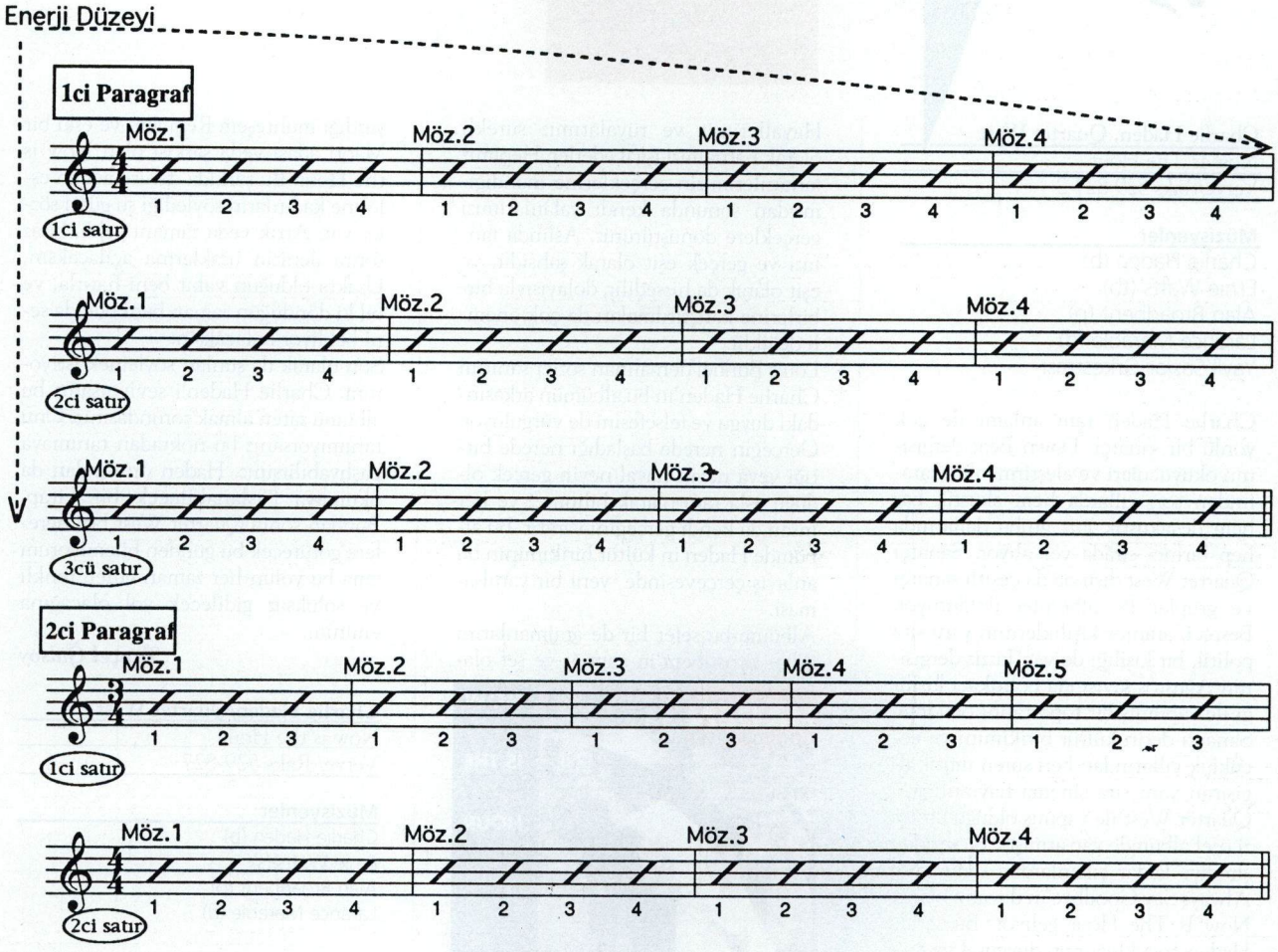

Şimdi de bir alıştırma: drum machine veya metronomunuzu rahat bir tempoya ayarlayınız; eğer metronomunuz yoksa sağ ayağınızı bir saat gibi kullanarak vururken yukarıdaki boş parçanın formunu aşağıdaki gibi yüksek sesle sayınız.

-1.paragraf 2-3-4, 2.mözür 2-3-4, 3.mözür 2-3-4, 4.mözür 2-3-4.
-2.satır 2-3-4, 2.mözür 2-3-4, 3.mözür 2-3-4, 4.mözür 2-3-4.
-3.satır 2-3-4, 2.mözür 2-3-4, 3.mözür 2-3-4, 4.mözür 2-3-4.
-2.paragraf 2-3-, 2.mözür 2-3-, 3.mözür 2-3, 4.mözür 2-3, 5.mözür 2-3.
-2.satır 2-3-4, 2.mözür 2-3-4, 3.mözür 2-3-4, 4.mözür 2-3-4.

Şimdi de enstrümanınızı kullanarak serbest bir doğaçlama yapınız (bütün notalar serbest); ancak bir taraftan çalarken diğer taraftan da ayağınızı vurarak yüksek sesle yukarıdaki saymayı yapınız.

Bu şekilde çalarak düşünmeye kendinizi alıştırdığınız takdirde bu dünyada kimse size çaldığınız parçanın formunu kaybettiremez artık.

CD REVIEW'LARDA KULLANILAN KISALTMALAR
Vokal (v)
Trompet (tpt)
Flugelhorn (fh)
Klarinet (clt)
Flüt (ft)
Soprano Saksofon (ss)
Alto Saksofon (as)
Tenor Saksofon (ts)
Bariton Saksofon (bs)
Trombon (tbn)
Tuba (tu)
Piyano (p)
Synthesizer (synth)
Elektrik Gitar (eg)
Akustik Gitar (ag)
Slide Gitar (sg)
Mandolin (m)
Vibrafon (vb)
Elektrik Bas (eb)
Akustik Bas (ab)
Davul (d)
Perküsyon (perc)
Violin (vi)

Charlie Haden, Quartet West
Now Is The Hour
Verve/Raks 529 827-2

Müzisyenler
Charlie Haden (b)
Ernie Watts (tb)
Alan Broadbent (p)
Larance Marable (d)
Yaylı Sazlar Orkestrası

Charlie Haden tam anlamı ile çok yönlü bir sanatçı. Down Beat dergisinin okuyucuları ve eleştirmenleri tarafından son yıllarda hem akustik bas hem de akustik jazz grubu dallarında hep birinci sırada yer alıyor. Sanatçı Quartet West dışında da çeşitli sanatçı ve gruplar ile albümler dolduruyor. Besteci, aranjor kişiliklerinin yanı sıra politik bir kişiliği de var. Jazziz dergisinin Ağustos sayısında politikacı kişiliği ile yapılmış bir roportajını okudum. Sanatçı derin kültür birikimini ve çocukluk yıllarından beri süren müzik ilgisinin yanı sıra sinema hayranlığını Quartet West ile yapmış olduğu bir dizi özel albümde yansıtmıştı. Bu seriden şimdiye kadar çıkanlardan sonuncusu Always Say Goodbye'ın devamı olarak Now Is The Hour geliyor. Bu seride Haden çocukluğunun duygusal ve müzikal atmosferini yansıtıyordu. İlk albümlerinde bu duygu 1940'lı yılların stili ile çalarak gerçekleştiriliyordu. Daha sonra bu seriden Haunted Heart'da Woody Allen'in Radio Days filmindeki nostaljiyi çağrıştıran bir atmosfer Haden'in müzik koleksiyonundaki eski albümlerinde kayıtlarda kullanılması ile elde edilmişti. Burada zaman zaman Haden'in grubundan eski bir kayda aynı parça olarak geçildiğini görmüştük. Haden bu çalışmalarını "güzelliğe bir ithaf (dedication)" olarak nitelendirmişti.

Son albüm bu çizginin bir başka boyutta devamı. Bu sefer albümün kapağını İkinci Dünya savaşından sonraki günlerin Amerikasının fotoğrafları süslüyor. Herkesin asker olduğu ve savaşın henüz yeni bittiği, acı ve ağır savaş yıllarının yerine zafer ve barış günlerinin geldiği zaman.

Albümün kitapcığını karıştırırken şu sözleri okuyoruz:

Hayallerimiz ve rüyalarımız sürekli olarak hafızamızı işgal ederler. Hepimiz fantazilerimizin gerçeklerine inandığımızdan sonunda kendi yalanlarımızı gerçeklere dönüştürürüz. Aslında fantazi ve gerçek eşit olarak şahsidir, ve eşit olarak da hissedilir, dolayısıyla birbirlerine karıştırılmaları da çok önemli değildir.

Louis Bunuel'den alınan sözler sanırım Charlie Haden'ın bu albümün arkasındaki duygu ve felsefesini de vurguluyor. Gerçeğin nerede başladığı nerede bittiği veya neyin hayal neyin gerçek olduğu asla tam olarak bilinmez ve her insan da kendi gerçeğini yaratır. Bu albümde Haden'in kültür birikiminin bu anlayış çerçevesinde yeni bir yanılsaması.

Albüme bu sefer bir de arajmanlarını Alan Broadbent'in yaptığı ve şef olarak idare ettiği bir yaylı sazlar orkestrası eşlik etmiş. Bu orkestra Haden'in dörtlüsüne mükemmel eşlik etmenin yanı sıra inanılmaz güzel bir yumuşaklık ve derinlik veriyor. Albümün o romantik ve nostaljik havasını bu seferde eski plak kayıtları yerine bu güzel orkestra çiziyor.

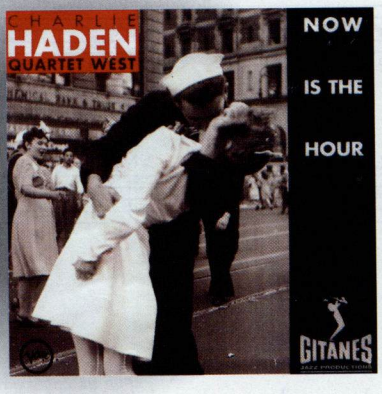

Parçalara bakıyoruz. Üç tanesi bizzat Haden'e ait. Here's Looking at You, There In A Dream, ve Marable's Parable. Charlie Parker bestesi Back Home Blues, Cole Porter bestesi All Through the Night, Bud Powell bestesi Blue Pearl, Lee Konitz bestesi Palo Alto sadece dörtlü tarafından çalınıyor ve klasik jazz dörtlüsü olarak yorumlanıyor. Benim özellikle dikkatimi çeken parçalar ise Lennie Tristano'nun Charlie Parker'in ölüm haberini alınca yazdığı muhteşem Requiem ve eski bir Maori adası veda şarkısı olan Now is the Hour. Bu şarkıda denize açılan eşlerine kadınların söylediği şu güzel sözler var: Artık veda zamanı geldi, biraz sonra denizin uzaklarına açılacaksın, Uzakta olduğun vakit beni hatırla, ve bil ki döndüğün zaman beni burada seni bekliyor bulacaksın.

Son olarak da şunları söylemek istiyorum. Charlie Haden'i seviyorsanız bu albümü zaten almak zorundasınız. Onu tanımıyorsanız bu noktadan tanımaya başlıyabilirsiniz. Haden ortasından da okumaya başlanabilecek bir kitap. Bundan sonra Quartet West bizi nerelere götürecek bu günden bilemiyorum ama bu yolun her zaman güzel, renkli ve soluksuz gidilecek yol olacağına eminim.

Tunçel Gülsoy

Charlie Haden/Quartet West
Now is the Hour
Verve/ Raks 529-827

Müzisyenler
Charlie Haden (b)
Ernie Watts (s)
Alan Broadbent (p)
Larance Marable (d)

Basçı, besteci ve grup lideri Charlie Haden'ın Quartet West'le çıkardığı beşinci albüm olan Now Is The Hour'un konusu 'güzellik'. Daha iyi bir dünyaya duyduğu özlemi jazzla ifade etmeyi seçen ve buna bir yaşam adayan Haden'dan yine bir albüm dolusu duyarlılık ve bas sesli şarkılarla karşı karşıyayız. Ornette Coleman Quartet'ten Liberation Music Orchestra'ya uzanan çizgide, yenilikçilikten insan hakları ve özgürlük arayışlarına uzanan ifadeler arasında Charlie Haden'ın en uzun sürmüş müzikal beraberliği Quartet West'le kurduğudur. Haden ve Quartet West'in çizgisinde somutlaşan öğe, müzisyenin bilinen anlamda teknik bir virtüöz olmaktan çok akustik basa getirdiği çizgi ve ona kazandırdığı ifadedir. Always Say Goodbye'dan sonra dörtlünün lirik çizgisine çok uygun düşen ve hedefine kesinlikle ulaşan bir albüm bu. Charlie Haden ve Quartet West'in sadeliğin güzelliğinde yakala-

dığı lirik ifade olağanüstü. Güzelliği anlatmak ne kadar zorsa bu albümün verdiği izlenimi somut olarak anlatmak da o denli zor.
Albümde Charlie Haden'ın ve dörtlünün piyanisti Alan Broadbent'in bestelerinin yanı sıra Charlie Parker'dan Lee Konitz'e jazzın büyüklerinden unutulmaz şarkılar var. Bu albümün iddiası zamanla sınırlı olmayan bir güzelliği anlatmak. Dörtlüye kalabalıkça bir yaylılar orkestrası da eşlik ediyor. Yaylılar şarkıların puslu ve buğulu ifadesini daha da derinleştiriyor. Orkestranın düzenlemesini ve yönetimini piyanist Alan Broadbent üstlenmiş. Özellikle de Charlie Haden'ın politik ve sanatsal görüşlerinin sürekli birbirini şekillendirdiğini düşünürsek, albümün kapağındaki fotoğrafın ve içlikteki göndermelerin de anlamı büyük. Kapakta İkinci Dünya Savaşı'nın bitişini kutlayan bir denizciyle bir hemşire var. Haden'ın daha iyi bir dünya özlemiyle savaşsız yaşama isteği bu fotoğrafla ortada. İçlikte ise Luis Bunuel'den ve bir Maori şarkısından alıntılar var. Hayal gücü ve yaratıcılığın sınırlarında gerçekle düşün birbirine karıştığı bir anı yaşadığımızı anlatan bu alıntılar, Haden'ın koyu, atonal bas renkleriyle boyanmış albüm boyunca.
İlk şarkı Here's Looking At You bir Charlie Haden bestesi. Always Say Goodbye albümündeki şarkıların çizgisinde ve Charlie Haden'ın 'jazz noir'ın ustası olarak anılmasını haklı çıkarıyor. Teknik virtüözite bir yana, zamanımızın en zengin ifadeli saksofoncularından biri olan Ernie Watts'la Haden'ın rezonant notalarıyla örülmüş bir şarkı bu. Önce Ernie Watts'tan, sonra da Alan Broadbent'ten çok başarılı sololar içeriyor. The Left Hand Of God, bir Victor Young bestesi. Yaylıların girişinden sonra Charlie Haden'ın basıyla başbaşayız. Şöyle bir durup şarkının tadını çıkarmamız gereken bir an bu. Intro Alan Broadbent'e yerini bırakınca Quartet West de bizimle artık. Requiem, Lennie Tristano'nun Charlie Parker'ın ölümünü öğrendiğinde yazdığı şarkı. Yaylıların da varlığıyla gerçek bir ağıt bu. Jazz dünyasından fırtına gibi gelip geçen Bird için kısacık ama vurucu bir tema. Back Home Blues, Bird'ün şarkılarından biri. Şarkı, Ernie Watts'ın lirik saksofon yorumunun üstüne önce Alan Broadbent'in, sonra da Charlie Haden'ın sololarıyla noktalanıyor. There In A Dream, Charlie Haden'ın duyarlı bestelerinden bir örnek. Sanatçının jazza hediyelerinden biri olan ve çoktan standartlar arasına katılan First Song (For Ruth)'u anımsatıyor. All Through The Night, Cole Porter'dan bir örnek. Ernie Watts'ın melodisini Quartet West'in ustaca ördüğü bir yorum bu. Alan Broadbent'in solosu sade, ama usta işi. Detour Ahead, albümün şöyle bir nefeslendiği bir şarkı. Hemen ardından Bud Powell bestesi Blue Pearl geliyor. Eski toprak Larance Marable'ı daha önce farketmeyenler için iyi bir fırsat. When Tomorrow Comes, bir Alan Broadbent bestesi. Intro yine Ernie Watts'tan. Altyapısı güçlü bir melodi ve yaylıların düzenlemesi şarkıya çok şey katıyor. Palo Alto, Lee Konitz'in bir şarkısı. Quartet West'in ne kadar esnek olabileceğini merak edenler için biçilmiş kaftan. Alan Broadbent'in solosu çarpıcı. Marable's Parable, Charlie Haden'dan Larance Marable'a keyifli, şaka dolu bir gönderme. Bu şarkıda, Charlie Haden'ın eşzamanlı yürüttüğü Liberation Music Orchestra'dan derin izler var. Ernie Watts'tan sonra şarkıyı Larance Marable sürüklüyor. Now Is The Hour, bu albüme yakışır bir kapanış. Charlie Haden'ın temelde dünya müziğine ne kadar yakın durduğunun canlı kanıtlarından biri. Bu eflatun bas tonlarını nerede duysanız tanırsınız. Tüm jazz severlerin edinmesi gereken bir çalışma; her dinleyişte yeni keşiflerle keyiflenmek için bire bir.

Lale Kuyucu

Kerem Görsev
For Murat
Marş Müzik Yapım/8691024004871

Müzisyenler
Allan Harris (v)
Kerem Görsev (p)
İlhan Erşahin (ts)
Kamil Özler (g)
Ricardo Moyano (g)
Önder Focan (g)
Eric Revis (b)
Jozi Levi (perc)
Can Kozlu (d)

Ülkemizin en üretken besteci ve piyanistlerinden Kerem Görsev bir yıl içinde ikinci albümü For Murat'la yine karşımızda.
Daha önce çıkardığı Hands&Lips ve I Love May albümleriyle adından övgüyle sözettiren, ülkemizin üretken jazz müzisyenlerinden olan Görsev, For Murat'la geçmiş tecrübelerinin başarılı bir bileşkesini oluşturuyor. Sanatçının bir trafik kazasında yitirdiği arkadaşı Murat Ersen'e ithaf ettiği albümün tüm besteleri kendisine ait. Davulda Can Kozlu ve kontrabasta Eric Revis'den oluşan çekirdek üçlüyle kayıtları gerçekleştirerek jazz'da önemli olan bir geleneği de sürdürmüş. Fakat albüm birçok konuk ve sürprizlerle de dolu. Görsev'e yukarıda isimlerini saydığımız sanatçılardan başka trombonlarda Ali Emre Kayhan, Hakan Çimenot, Levent Çoker, korno'da Hüseyin Coşkun, ayrıca yaylı çalgılardan oluşan bir grup daha eşlik ediyor.
Albümdeki 10 parçada genelde üçlü, büyük orkestrayla çalınan iki parça dışında ya birlikte çalıyorlar, ya da bir enstrüman eklenmesiyle (iki de vokalli parça var) farklı noktalara ulaşıyorlar.
Albümün açılış parçası White Sea, lirik ve ritmik bir hava taşıyor. Görsev'in sürekli çalıştığı trombonculardan Ali Emre Kayhan, üçlüye başarıyla uyum göstererek partisyonunu yorumluyor. Dance of Clouds yavaş tempolu bir parça. Burada Can Kozlu'nun asla gereksiz süslemelere gitmeyen ve küçük ataklarla bezeli saat gibi hiç aksamayan estetik çalım stiline bir kez daha tanık oluyoruz. Bu parçanın konuk sanatçısı Önder Focan ise gitarının güzel tonlarını Dance Of Clouds'la sarmallıyor. Abbaco'nun konuğu ise Amerika'da yaşayan, son iki yıldır Türk Jazz dinleyicilerinin yakından tanıdığı tenor saksofoncu İlhan Erşahin. Bill Evans'a yazılmış Waltz for Bill, akılda kalıcı canlı melodisi ve ritmik yapısıyla albümün en dinamik ve muzip parçası olan Color Change ve final parçası Expectations, üçlü olarak seslendirilen diğer parçaları oluşturuyor. Özellikle bu parçalarda, jazz dünyasında tecrübesiyle adından sıkça sözettiren Eric Revis, bas çalımındaki melodik ve arka planı oluşturmaya yönelik sağlam yapısıyla Görsev'in albümünde yine harikalar yaratıyor. Albümün büyük orkestrayla seslendirilen

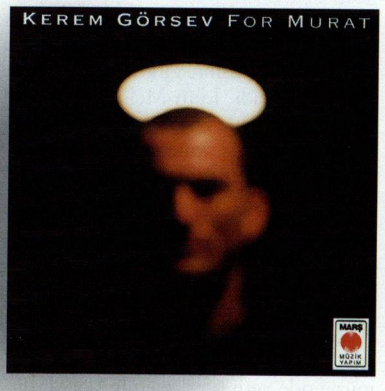

ilk parçası For Murat Kamil Özler'in düzenlemesi, yaylı ve nefesli çalgıların katılımıyla değişik bir yapı üzerine kurulmuş. Müziği duyduğumuzda orkestrayla piyanonun adeta köşe kapmaca oynadıklarını hissediyoruz. Sanki herşey uzaktadır, bu gezegende ölüm yoktur ve hiç olmamıştır. Müziğe egemen olan hüznü, parçanın daha ilk notalarından anlayabiliriz. Albümün ikinci kalabalık kadrolu parçası Mistake adını taşıyor. Daha önce Kerem Görsev'in ilk CD'sinde yorumladığı Baroness ve Hands &Lips adlı bestelerin Allan Harris tarafından sözlerinin yazılıp yorumlanışıyla albümün vokal eksiği de gideriliyor, hem de Harris'in mükemmel sesiyle.
Besteleri, düzenlemeleri, yorumu, çalıştığı müzisyenlerle çizgisinde kararlı

adımlarla giden, Türkiye'de çalınan Jazz'a gençliğinin dinamizmini de katan bir öncü jazz müzisyeni Görsev. Klasiğe olan bağımlılığı, onu adeta "ankiteye" olan gönül borcunu ödeyen bir Rönesans sanatçısına dönüştürüyor.

Merih Akoğul

Al DiMeola
World Sinfonia
(Tomato, 1990)

Müzisyenler
Al DiMeola (ag)
Dino Saluzzi (bandoneon)
Arto Tunçboyacıyan (perc, ses)
Gumbi Ortiz (conga, perc)
Chris Carrington (cg)

Al DiMeola ilk World Sinfonia albümünü 1990'da kaydetti. Teknik açıdan tam bir gitar virtüözü olan Al DiMeola'nın ikinci World Sinfonia albümü 1993'te Heart of the Immigrants adıyla piyasaya çıktı. Her iki albüm de efsanevi bandoneon ustası Astor Piazzollla'ya adanmış. Hızıyla ve bu hızın içinde oluşturduğu duyarlılıkla dinleyen herkesi şaşırtan Al DiMeola'dan ününe yakışır bir albüm World Sinfonia. Müzisyenlere bakıldığında da tam bir dünya karması görüyoruz. Ve tabii ki en büyük sürprizlerden biri, Arto Tunçboyacıyan. Her zaman Latin temalarına ve ritimlerine yatkın olan Al DiMeola'ya bu albümde ayrıca ünlü bandoneoncu Dino Saluzzi de eşlik ediyor.
70'lerin hızlı fusion gitaristi, 80'lerde değişimi yaşadı. John McLaughlin ve Paco de Lucia ile kurduğu üçlünün ardından içe bakış dönemi geldi. Bu albümde karşımızda kusursuz bir akustik topluluğu var. Al DiMeola'dan duymaya alışık olduğumuz bas ritimli vurguların yerini Gumbi Ortiz ve Arto Tunçboyacıyan'nın oluşturduğu çoklu ritimler almış. Ve tabii ki Dino Saluzzi'nin varlığıyla biçimlenen bir kimyası var bu çalışmanın. Al DiMeola'nın müziğinde yeni bir dönemin habercisi olan bu albüm, kendi deyişiyle "Latin ve Afrika ritimlerini Orta Doğu armonisiyle ve jazzın emprovizasyonuyla yorumlayan yetkin bir akustik topluluk" sunuyor bize.
Açılış parçası olan Perpetual Emotions, Al DiMeola'nın vurgulu gitarında sağ elin hünerlerini görmemiz için yapılmış sanki. DiMeola yine çok hızlı. Arto Tunçboyacı'nın sesi şarkıya çok iyi oturuyor. Joe Zawinul'un 1996'da çıkardığı ve son yılın en ilginç albümlerinden biri olan Stories from the Danube'da da bu hissi yaşatıyor Tunçboyacıyan. Orient Blue, Al DiMeola'nın ilk kez McLaughlin ve Lucia ile kaydettiği Passion, Grace and Fire albümünde de yer almıştı. Bu yorumda McLaughlin ve Lucia'nın flamenko gitarlı yorumlarının yerini Dino Saluzzi'nin bandoneonu alıyor. Beste sadece bu nedenle bile çok değişik bir tınıya kavuşuyor. Bir sonraki şarkı, Astor Piazzolla'nın ünlü bestesi Tango Suite Part 1. Hem Al DiMeola, hem de grup üyeleri için gerçek bir müzik sınavından herkes alnının akıyla çıkıyor. Bu şarkıdaki gitar-bandoneon ikilisi doyulmaz güzellikte. Astor Piazzolla'nın neden çok önemli bir müzisyen olduğunu anlamamız için de çok iyi bir fırsat. Falling Grace'in çok zengin bir armonisi var. Al DiMeola bu şarkının her notasının tadını çıkarıyor. Last Tango For Astor, Piazzolla'ya adanmış bir DiMeola bestesi. Modern tangonun babası kabul edilen Piazzolla için yazılan bu şarkıda Dino Saluzzi ve Al DiMeola'nın unisonları çok başarılı. No Mystery, albümün en ilginç duraklarından biri. Şarkı, Chick Corea'nın Return to Forever dönemine ait. Al DiMeola'nın düzenlemesiyle grup yorumuna çok iyi aktarılan şarkının en önemli anı da sonlarda Arto Tunçboyacıyan-Al DiMeola arasındaki ritmik atışmada yaşanıyor. Lustrine, emprovizasyon açısından tam bir başyapıt. Dino Saluzzi'nin melodisi üzerinde gitar ve vurmalı çalgılardan usta işi notalar dinliyoruz. Bu şarkı albümün en parlak yıldızlardan biri, buna hiç kuşku yok. Little Cathedral, kısa bir solukla son şarkı olan La Cathedral'e bağlanıyor. Al DiMeola'nın gitar yorumuyla yaman bir tırmanış ve alışveriş içeren bu şarkıyla albümden ayrılıyoruz.
World Sinfonia, Al DiMeola'nın müzik serüveninde çok önemli bir kilometre taşı. Dört yıllık bir aradan sonra sanatçının ulaştığı noktayı ve bundan sonra gideceği yönü işaret etmesi açısından da ayrı bir önem taşıyor. Akustik jazzın dünya müziğini bu kadar iyi kavradığı bir çalışmayı kaçırmamak gerek.

Lale Kuyucu

Harvey Mason
Ratamacue
Balet/Atlantie 82904-2

Müzisyenler
Bdo James (p, syn)
Lee Ritenour (g)
Jimmy Haslip (b)
Harvey Mason (d, perc)

Ratamacue, büyük harflerin 'pop'a gittiği bir pop-jazz çalışması. Çok fazla stüdyo işi kokan albümün havası bir oksijen çadırının içini andıran yapay bir temizlik sunuyor ve hiçbir virütik unsur olmadığından aksırıp tıksırmanız bile mümkün olamıyor. Şaşırtıcı veya heyecanlandırıcı öğelerin olmadığı düz bir albüm. Yine de, jazzdan gerçekten nefret eden bir arkadaşınızın kulaklarını ısındırmak için veya uzun otomobil yolculuklarının dikkat gerektiren gece etaplarına fon müziği olarak önerilebilir.

Serdar Karabatı

David Sanchez
The Departure
Sony/476507 2

Müzisyenler
David Sanchez (ts, ss)
Tom Harrell (trp)
Danilo Perez (p)
Peter Washington (b)
Leon Parker (d)
Milton Cardona (perc)

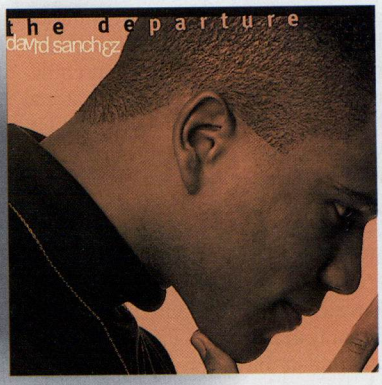

1996 yılında ülkemizde konser veren jazz müzisyenlerinden biri David Sanchez Yapı Kredi Festivali'nde çaldı. Puerto Rico'lu 28 yaşındaki tenor ve soprano saksofoncunun 1993'de kaydettiği bu albüm herkes tarafından çok iyi bildiği kabul edilen iki türün "bebop" ve "latin jazz"ın örneklerini taşıyor. 1991 ve 1992 yıllarında birlikte çaldığı ve müzikal gelişimine büyük etkisi olduğunu söylediği Dizzy Gillespie'ye adanmış izlenimi veren bu albümde Sanchez bestelerinin yanısıra piyanist Danilo Perez, Jimmy Heath, Dizzy Gillespie, A. Wilder ve H. Barbosa imzalı parçalara da yer veriliyor. David Sanchez vurmalılar eşliğinde iki kısa interlüdü de dikkat çekici.

Önder Focan

Cassandra Wilson
New Moon Daughter
Blue Note, CDP 7243 8 37183 2 0

Muzisyenler:
Cassandra Wilson (v)
Brandon Ross(aog)
Kevin Breit- Akustik ve Resophenic Gitar, Irlanda Buzukisi, Tenor Banjo
Lannie Plaxico (b)
Dougie Bowne (d)

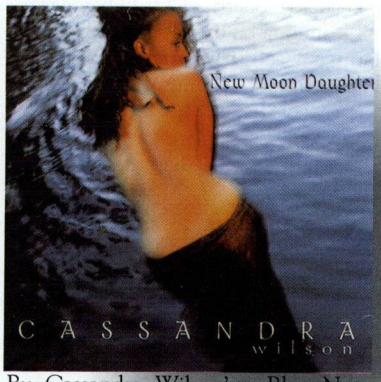

Bu Cassandra Wilson'un Blue Note markası ve başarılı prodüktör Craig Street ile yapmış olduğu ikinci albümü. 1994'de yayınlanan ilk albümü "Blue Night 'Till Dawn" hem çok başarılı olmuş hem de şarkıcıyı Down Beat dergisinin okuyucu anketinde kadın şarkıcılar katogorisinde birinci sıraya oturtmuştu. Bu albüm yaklaşık 300.000 adet satarak o güne kadar hiç bir yaşayan kadın jazz şarkıcısının erişemediği bir başarıya ulaşmıştı.

Wilson'un koyu kontralto sert sesi ilk dinleyişte kulakları tırmalayıcı gelse bile zaman içinde insani saran ve çeken bir mistisizime sahip. Hani bitter çikolata, ekşi sos veya acılı ketçap gibi bir duygu bu. Alabildiğine derin ve büyüleyici. Wilson bu albümünde hem pop şarkılarını hem de kendi bestesi orjinal parçaları seslendiriyor. Ancak melodinin kaynağı ne olursa olsun Wilson için her bir notanın ve her bir sözcüğün önemi var ve hepsi itina ile ele alınıyor. Tek bir sözden veya notadan vazgeçmek imkansız. Kendisi ile yapılan Jazziz dergisi roportajında Wilson yeni albümü için şunları söylüyor: Tüm albüm cycle(devreler) hakkında. İlişkilerin devreleri, inişler, çıkışlar, akışlar ve bitişler. Tıpkı ay ve ayın devreleri gibi. Albümün ismi olan New Moon Daughter sanırım Wilson'un kendi profosyonel kariyer evresinin en üst noktalarından birinde olduğunu vurguluyor.

Bu çerçevede seçilen tüm parçalar Wilson'un kendi orjinal besteleri olan beş tanesi de dahil insan ilişkilerinin çesitli evrelerini anlatan aslında birbirinden ayrı ama bir araya gelince bir anlam ve bütünluk kazanan parçalar. Bu parçalarda Wilson'un hayranı olduğu ve Betty Carter ve Joni Mitchell'in izlerini görmek mümkün. Hoagy Carmichael'in " Skylark" ini burada dinleyin ve artık "Standart" olmuş olan bu parçanın bu albümdeki ağır ve derin yorumuna hayran olacaksınız. Gene dikkati çeken bir başka parça da U2 grubunun " Love is Blindness" I bu albümde zarif bir dans olarak yorumlanıyor. Bana en etkileyici gelen "Last Train to Clarksville" oldu. Yıllarca önce meşhur Monkees grubundan dinlediğimiz bu unutulmaz parça Wilson'un yorumunda bambaşka bir tad almış. Wilson bu şekilde 1970'lerin müziğine olan tutkusuna bir gönderme yapıyor. Blu Night albümünde prodüktör Craig Street piyano ve nefesli sazları kaldırarak Wilson'un Kontralto sesinin daha iyi ortaya çıkabileceği gitar ağırlıklı bir eşlik grubu kullanmıştı. Aynı anlayışı burada da sürdürerek cok değişik akustik enstrümanlara yer vermişler. Ancak tüm bu yapının odak noktası ve bağlayıcı öğesi Wilson'un sesi ve kendi orjinal besteleri.

Cassandra Wilson çok değişik ve özgün bir sanatçı. Bundan sonraki albümünün de değişik ve derin olacağından şüphem yok. Bakalım acaba onun evresi gercekten en üst noktasına ulaşmış mı yoksa ayın dolunay olmasına daha var mı.

Tuncel Gülsoy

Kenny Barron-Mino Cinelu
Swamp Sally
Verve/Raks 532268-2

Müzisyenler
Kenny Barron (p, e keyb, synt)
Mino Cinelu (g, synt, d, per)

Bu çalışma için söylenebilecek ilk şey, Barron ve Cinelu'nun çok fazla ön hazırlık yapmadan ortaya çıkardığı parçaların, albüm boyunca gelişen içtenlikli bir hava yarattığı. İki kişilik yakınlıkta, ama müzikal zenginliğin sayılardan bağımsız olduğunu gösterebilecek bir yetkinlik düzeyi sunan albüm, yer yer fusion-bop yörüngeli denemeler, bazen blues veya folk, bazen de uzakları çağrıştıran balladlardan oluşmuş. Swamp Sally, çok bariz bir kaygıyla tasarlanmamış, biraz da içedönük dürtülerle şekillenmiş bir çalışma.

Serdar Karabatı

Trumpets In Modern Jazz
Enja 80002

Müzisyenler
1. Will You Still Be Mine (Dennis-Adair)
Art Farmer (tpt)
Geoff Keezer (p)
Kenny Davis (b)
Lewis Nash (d)
2. For Now (David Friedman)
Chet Baker (tpt)
David Friedman (vib)
Buster Williams (b)
Joe Chambers (d)
3. Swingin' The Blues (Count Basie-Eddie D.)
Clark Terry (tpt)
Red Mitchell (b)
4. Bubba and The Whale (Marty Sheller)
Benny Bailey (tpt)
5. Adriatica (Dusco Goykovich)
Dusco Goykovich (tpt)
Jimmy Heath (ts)
Tommy Flanagan (p)
Eddie Gomez (b)
Mickey Roker (d)
6. One Bright Glance (Jony D'Earth)
Jony D'Earth (tpt)
John Abercrombie (g)
Marc Johnson (b)
Howard Curtis (d)
7. Jeffuso (Woody Shaw)
Woody Shaw (tpt)
Roy Brooks (d)
8. Little Song (Winterschlade-Kott)
Reiner Winterschlade (tpt)
Alois Kott (b)
Peter Eisold (d)
9. Kush (Dizzy Gillespie)
Dizzy Gillespie (tpt)
James Moody (as)
Ed Cherry (g)
10. Body and Soul (J. Green)
Nicholas Payton (tpt)
George Mraz (b)
Elvin Jones (d9
11. Fairy Boat to Rio (F. Ambrosetti)
Franco Ambrosetti (tpt)
Phil Woods (as)
Hal Galper (p)
Mike Richmond (b)
Billy Hart (d)
12. Siempre Junto A Ti (Pepe Delgado)
Jerry Gonzales (tpt)
The Fort Apache Band

Enja bir iyilik yapmış ve albümlerini çıkarttığı çağdaş trompetçilerin kayıtlarından oluşan bir CD çıkartmış. Enja'ya teşekkür ediyorum, çünkü bazı şeyleri keşfetmek için literatürü tarayıp bir sürü de masraf yapmamı engelliyor. Değişik sanatçıları dinleyip, beğenip ona yönelme şansım oluyor. Ben bu albümü dinlediğimde iki nefes keşfettim. Biri Dusco Goykovich diğeri de Nicholas Payton. Yanısıra çeşitli sanatçıların farklılıklarını, benzerliklerini sırayla değerlendirmek mümkün. Parçaların alındığı albümler CD'nin arka kısmında yazılmakta. Albümü beğeninize sunarak yorumu size bırakıyorum.

Dr. Metin Kalender

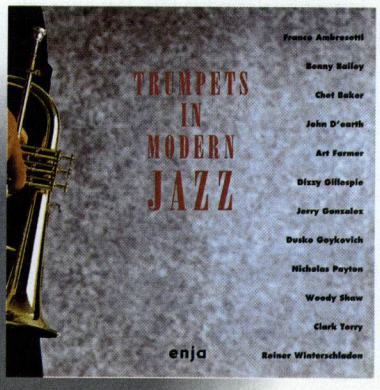

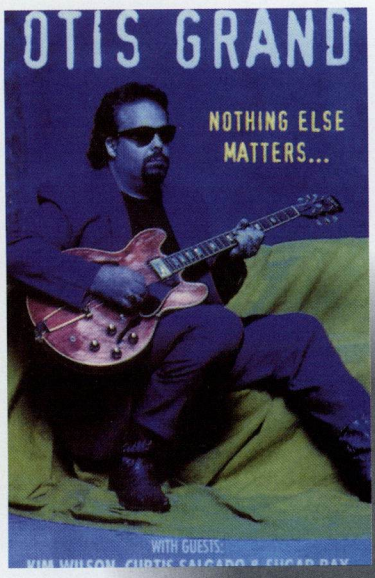

Otis Grand
Nothing Else Matters
Seguel Record/Major

Müzisyenler
Otis Grand (g)
Kim Wilson (v)
Curtis Solgodo (v)
Sugar Ray (v)

Ülkemizde bir çok kez konserler veren, İngiltere'de arka arkaya beş kez 'Yılın En İyi Blues Gitarcısı' unvanını kazanan Otis Grand'in baştan sona kusursuz ve mükemmel albümü 'Nothing Else Matters' modern blues'un tüm tarzlarında geziniyor. Otis, bu albümde Sugar Ray Norcia ve Curtis Salgado önemli vokalistlerle birlikte çalışmış. Olağanüstü bir gitar tekniğine sahip gitarcının ülkemizde yayınlanan bu albümü kaçmaz.

Mike Stern
Between The Lines
Balet/Atlantic Jazz 82835-2

Müzisyenler
Bob Malach (ts)
Mike Stern (g)
Jim Beard (kb)
Jeff Andrews (b)
Lincoln Goines (b)
Dave Weckl (d)
Dennis Chambers (d)

Mike Stern günümüzün en önemli jazz gitaristlerinden biri. Jazz gitar tekniğini ve bilgisini rock ve çağdaş elektrik gitar uslubuyla yoğurup üstün tekniğini modern tonlarla bezemekte son derece usta. Mike Stern'in Between The Lines adlı son albümünde bu büyük müzisyenin ayrıca besteci yanını da izlemekteyiz. Albüm Sunnyside ile açılıyor. Kıpır kıpır fokur fokur bir modern fusion parçası. Dave Weckl'ın dominant davul çalışının üstüne Mike Stern'ün distortion'lu gitar solosu kadar Bob Malach'ın tenor saksofon solosu da nefes kesici. The Vine, funk hissiyatlı, parçanın girişi 70'lerde jazz-rock parçaları havasında, melodi ise oldukça Monk'vari. Solosu Mike Stern'in tüm özelliklerini ortaya koyuyor. Jazz'a ve jazz tarzına hakimiyet, rock ve blues bilgisini ayrıca gitar klavyesindeki teknik yetkinliği, melodik cümleleri, bu parçada da Bob Malach'ın tenor solosuna heyecanlanmamak mümkün değil. Wing and A Prayer, Joe Lovano ve John Scofield birlikteliğindeki balladları hatırlatıyor. Ancak gitar, solo jazz gitar çalmayı öğrenmiş Eric Clapton gibi. Jazz rafinasyonundan geçmiş Eric Clapton lezzeti. İsim benzetmeyi ben de çok sevdim ve bu parçadan bir jazz ve gitar sever olarak çok zevk aldım. Lose The Suit, "wah wah Watson"ı hatırlatan ritm gitar rifleri ile yine 70'lerin jazz-rock üslubunu çağrıştırıyor. Gitar solo yine melodik, yine üstün seviyede. You Never Know çok hoş bir minör melodiye sahip. Rock hissiyatlı bir medium ballad. Eşlikteki Hammond Org sound'u ve lirik gitar solosu büyüleyici. Bu parçada yalnız ötekiler gibi jazz başlıyor, rock devam ediyor. Aynı esprinin sürekli tekrarlaması biraz rahatsız edici (sübjectif görüş) ama ne gam, güzel parçalar, güzel sound, güzel performans. 6. parçada Tell Me, medium tempo bir fusion. Tenorun çaldığı çok hoş bir melodisi var. 7. parça With A Twist bu albümde gitar+tenor unison'ları ile yakalanan o güzel sound'la çalınan melodisi ile ve heyecanlı gitar soloları dikkat çekici, belki de albümdeki en mükemmel solo. 8. parça True Enough yine tipik bir fusion örneği. Hava olarak 70'li yılların R&B parçalarını çağrıştırıyor. Bu parçada soloda hiçbir zaman distortion'lı tona geçmiyor Mike Stern (belki de albümdeki tek örnek). Jim Beard'in piyano ve Hammond eşliği bence olağanüstü. 9. parça Pages, Pat Metheny melodilerini andırıyor. Son parça Bait Tone Blues modern bir jazz blues'u. Stern'in jazz cümleleri albümde en iyi duyduğumuz parça bu. Bu parça ile ne kadar iyi bir gitarcı olduğundan başka ne kadar iyi bir jazz solocusu olduğunu da bir kez daha gösteriyor Stern. Eşliğini tatsız (swing'siz) bulduğum basçı Jeff Andrews'un güzel bir solosu var bu parçada (modern elektrik basçıların bir kısmında bu özellik var, solist yanlarını çok geliştiriyorlar, ancak eşlikteki lezzeti sunmayı unutuyorlar).

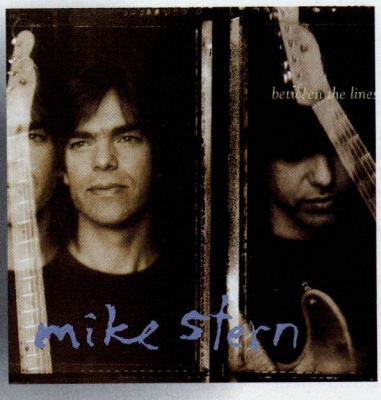

Kısaca çok başarılı bir albüm. Çalan müzisyenleri sevenlere, jazz, fusion ve gitar tutkunlarına hararetle tavsiye ederim.

Önder Focan

Rabih Abou-Khalil
Arabian Waltz
Enja, Enj- 90592

Müzisyenler
Rabih Abou Khalil (ud)
Michel Godard (Tuba, Serpent)
Nabil Khaiat (Tef)
Balanescu Dortlusu
Alexander Balanescu (v)
Clare Connors (v)
Paul Martin (Viyola)
David Cunliffe (Cello)

Abou Khalil Lübnan asıllı bir müzisyen ve son yıllarda jazz dünyasına yeni bir soluk ve renk getirdi. Lübnan'ın en iyi ud ustasından ders alırken aynı zamanda jazz meraklısı olan babasının albümlerini dinleyerek büyümüş. Lübnan zaten Ortadoğu'nun (geçmişte) Parisi diye adlandırılan bir ülke. Yapı

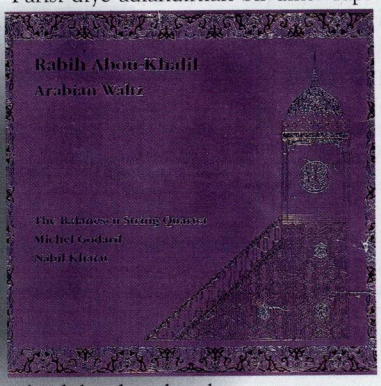

olarak bir doğu batı köprüsü ve sentezi. Her dinin her dilin var olduğu bir yer. Böyle bir kültür birikiminin içinde büyüyen Khalil iç savaştan sonra gittigi Almanya'da jazz müziğine daha yakın olmuş. Sonuç sadece kendisine benzeyen ve her gün gelişen bir orjinal müzik.

Enja markası altında bu güne kadar yaptığı şu albümler var:
Al- Jadida, Blue Camel, Tarab, The Sultan's Picnic.

Arabian Waltz Abou Khalil'in Enja markası altındaki son albümü. Bu albümünde de geçmiş albümlerinden bildiğimiz çizgisini sürdürüyor. Ancak bu sefer Khalil'in grubunun yanında bir yaylı sazlar dörtlüsü eşlik ediyor. Jazz ve yaylı sazlar arasında beraberlik yeni bir şey değil ancak bu sefer durum biraz değişik. Balanescu dörtlüsü klasik müzik ile kendi aralarına ciddi bir mesafe koymuş bir grup. Balanescu'nun dünyasında klasik müzik ülkesi Romen folklorunu ve çingene müziği-

ni de kapsayan daha büyük bir müzikal alemin sadece bir parçası. Dolayısı ile yaylılar dörtlüsü için Khalil'e eşlik etmek yerine onun ile birlikte çalıyorlar ifadesini kullanmak daha doğru oluyor. Abou Khalil her zaman olduğu gibi kendi ud çalışındaki geleneksel arap müziği etkileri ile batı jazz müzigi arasında bir ortak doğaçlama platformu oluşturarak ortak bir müzik dili yaratmaya çalışıyor. Khalil'in üçlüsü bu ortak müzigin ritm temelini oluşturuyor. Tüm besteler Khalil'e ait. Aslında Khalil besteci, aranjör ve icracı olarak kendine has özel bir yere varmış. Çalışmalarının ilhamı da gene kendi yarattığı geçmiş eserleri. Bu şekilde de kendi sınırlarını kendi koyup gene onları kendi geliştiriyor.

Peki Khalil'in müziği jazz mıdır?. Aslında günümüzde neyin jazz olduğu neyin olmadığı da karışık bir konu. Dünyadaki eğilim tüm müzik formlarının kalıplarının erimesi ve her şeyi içine alan ve adına genel olarak müzik denen tek bir formun ortaya çıkması. Ancak Khalil'in müziğini anlamada Türk olmanın belirli bir avantajı olduğuna inanıyorum. Ülkemiz geleneksel olarak hem Batı hem de Doğu müziğinin dinlenildiği bir yer. Kulaklarımızda Arap müziği ve ritimlerine kaçınılmaz olarak bir aşinalığı var. Bu albümünde sanatçı jazz da dahil tüm bu köklerden yola çıkarak kendi dili ile mükemmel bir albüm yaratmış. Yazın İstanbul festivaline de gelen sanatçının bakalım gelecek albümünde neler dinleyeceğiz.

Tunçel Gülsoy

Bob James Trio
Straight Up /Warner Bros,
Balet 45956-2

Müzisyenler
Bob James (p)
Brian Blade (d)
Christian McBride (b)

Straight Up, son yıllarda ardarda çıkardığı çalışmalarla dikkatleri çeken Bob James'ten kulaklara ziyafet bir jazz albümü. Yeni neslin en başarılı isimlerinden başçı Christian McBride ve davulcu Brian Blade'in de varlığıyla akustik jazzın nitelikli örneklerinden biri karşımızda. Albümdeki bestelerin çoğu Bob James imzalı. En çok göze çarpan özellik de Bob James'in piyanodaki dingin ama ifadeli yaklaşımı. Son yıllarda, Güher-Süher Pekinel'den Fourplay'e kadar birçok değişik müzikal birliktelik içinde izlediğimiz Bob James jazzın en bildik ve tercih edilen akustik bileşimiyle karşımızda: Piyano-davul-bas üçlüsü.

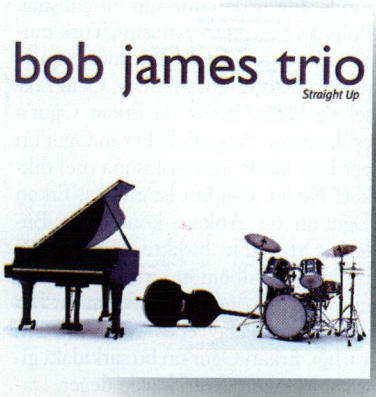

Nightcrawler, yeni bir albüm için fişek gibi bir giriş şarkısı. Bu şarkıdaki bestenin tadı, Christian McBride'ın basıyla birleşince ortaya büyük bir keyif çıkıyor. Brian Blade de ikiliyle tam bir ifade uyumu içinde. Bu şarkının dinamiği basla yürüyor. Ambrosia'da Bob James başrolde. Şarkıya çok uygun düşen piyano solosunda en önemli desteği de davuldan alıyor. İçüncü şarkı olan James, Pat Metheny-Lyle Mays işbirliğinin en önemli ürünlerinden biri. Pat Metheny'nin seslendirdiği gitar partisyonları bu kez Bob James'in piyanosundan geliyor. Christian McBride ve Brian Blade şarkının altyapısındaki temayı büyük bir lezzetle yürütüyor. Christian McBride'ın bas solosu gerçekten çok başarılı. The Jody Grind'da koyuca atılmış bir Christian McBride imzası duyuyoruz. Akustik basın son yıllardaki en büyük şansı olan bu genç adamı dikkatle izlemek gerek. Horace Silver'ın bestesine layık bir trio yorumu bu. Bas-piyano konuşması da duymalara seza. Lost April, dingin ama ne istediğini bilen bir piyano yorumuyla başlıyor. Brian Blade'in fırçaları ve McBride'ın basıyla şekillenen şarkı, yine piyanonun sözleriyle bitiyor. Three Mice Blind'da piyano ve bas yine bol bol konuşuyor. Piyanonun bas notaları koyulaştıkça Christian McBride da bir görünüp bir kayboluyor. Hockney, tam bir üçlü şarkısı. Her bir enstruman hem tek başına karşımızda, hem de üçlünün uyumuyla keyfi yerinde bir şarkı ortaya çıkıyor. Bu şarkıda da piyanonun bas renkleriyle basın çenesi çalışıyor. Christian McBride'ın bas solosu son derece akıcı ve başarılı. Shooting Stars'da hafif hafif esen bir Latin rüzgarının üstünde üçlünün üyelerinden sırayla gelen sololar dinliyoruz. Şarkının başrolünde bu kez Brian Blade'in ritmi var. Quiet Now, adeta üçlünün sakince sahneyi kapatıp çekildiğini anlatıyor. Bu şarkının introsunda da piyano var. Notalar önce ortaya saçılıyor, sonra da dikkatle ve sessizce toplanıyor. İşte son yılın nitelikli akustik albümlerinden Straight Up'ın perdesi de böylece kapanıyor.

Lale Kuyucu

Gary Thomas
Till We Have Faces
JMT/Raks 514000-2

Müzisyenler
Gary Thomas (ts,f)
Tim Murphy (p)

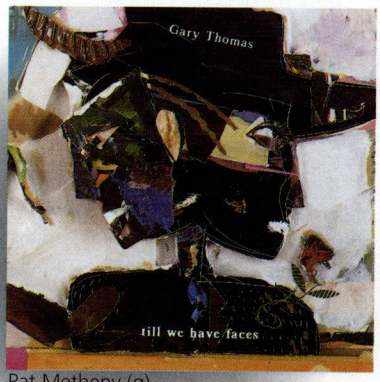

Pat Metheny (g)
Anthony Cox (b)
Ed Howard (b)
Terry Lyne Carrington (d)
Steve Moss (perc)

Gary Thomas, bebop'tan yansıyan tavırlı ve gerilimli unsurları günümüz akımları ile birleştiren bir müzisyen. Sanatçı, standardları yorumladığı bu albümde de benzer bir bileşke çevresinde dolanmış. Thomas'ın kesik cümleleme tarzının ve gerilimin öne çıktığı bir yaklaşımla şekillenmiş Till We Have Faces, akıcılık ve duruluktan hoşlanan dinleyiciler için yorucu gelebileceği gibi, çokça alışılmış sunumlara seçenek yaratmak ve daha koyu anlatımlara kulak vermek isteyenler için doyurucu da olabilir.

Serdar Karabatı

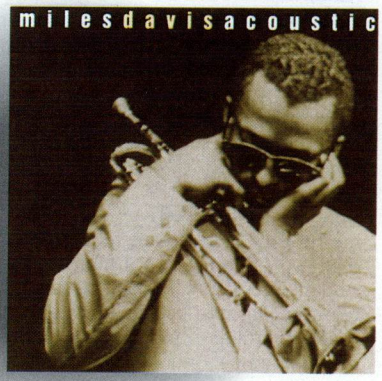

Miles Davis
Acoustic
Columbia/01-064616-10

Müzisyenler
Miles Davis (tpt)
Bernie Glow (tpt)
Ernie Royal (tpt)
Wayne Shorter (ts)
John Coltrane (ts)
George Coleman (ts)
Cannonball Adderley (as)
B. Banks (ss)
Frank Rehak (tbn)
Jimmy Cleveland (tbn)
Joe Bennet (tbn)
Tom Mitchell (btbn)
Bill Barber (tuba)
Bill Evans (p)
Red Garland (p)
Herbie Hancock (p)
Wynton Kelly (p)
Wictor Feldman (p)
Ron Carter (b)

Paul Chambers (b)
Philly Joe Jones (d)
Tony Williams (d)
Jimmy Cobb (d)
James Cobb (d)
Art Taylor (d)

Eğer jazz'ın gelişimini merak ediyor ve dinleyerek bu süreci tanımak istiyorsanız size önerim bu albümü mutlaka dinleyin. Miles Davis'in son derece verimli olduğu bir dönemin değişik örneklerini Acoustic'te bulabilirsiniz. Dinlerken iki kazancınız olacak. Hem bop'tan, jazz fusion'a jazz'ın dönüm noktalarına atılan imzaları göreceksiniz hem de Miles Davis'i gerçekten tanımış olacaksınız. Ben Miles'ı son albümlerinden başlayarak dinlemeye başlamıştım. Bunun bir hata olduğunu eski albümlerini dinleyerek anlıyorum. Bir sanatçının gelişimini ve kendi sesini oluştururken seçtiği aşamaları ancak o sırayla incelersek görebiliriz. Her birkaç yılda bir ilerici ve değişken stiliyle jazz'a radikal değişimler getiren Davis, hiçbir zaman kendine özgü yaratıcı, farklı ve canlı sesini yitirmemiştir.

Dr. Metin Kalender

Charlie Musselwhite
In My Time
ALC/Major 4818 MC

Müzisyenler
Charlie Musselwhite (h,v)
Mike "Junio" Watson (g)
Gene Taylor (p)
Larry Taylar (b)
Steven Hodges (d)

Bu yıl Yapı Kredi Festivali'nde de izleme fırsatını bulduğumuz modern blues'un en önemli beyaz armonikacılarından biri olan Charlie Musselwhite'ın bu çalışması bence gerçekten en iyisi. Albümüde Blind Boys of Alabama gibi gospel gruplarının da eşliği var. Dört akustik parçada da gitar çalan Charlie Musselwhite neredeyse bir siyah delta bulescu kadar başarılı bunlarda. Diğer elektrikli parçalarda da kendisine Little Charlie & the Nightcats grubu eşlik etmiş. Billboard 'fantastik armonika teknifi... kavurucu dümdüz blues' derken, Rolling Stone ise görüşüme katılıyor:'Musselwhite'ın şu ana kadar yaptığı en iyi albüm'.

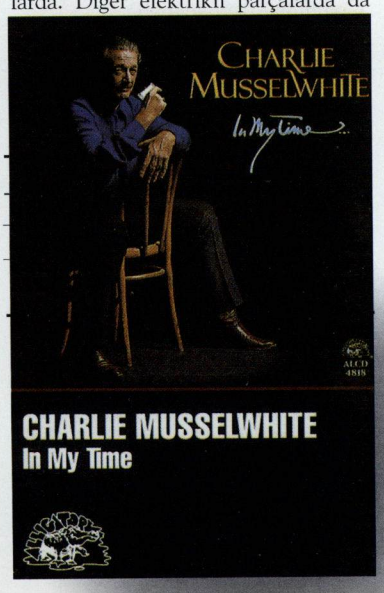

Eyüp İblağ

Erkan Oğur
Bir Ömürlük Misafir
Balet Plak, 6123-2

Müzisyenler
Erkan Oğur
Bülent Ortaçgil (ag)
Philip Catherine (ag)
Arto Tunçboyacıyan (perc)
Melik Yirmibir (b)
Gürol Ağırbaş (b)
Cem Aksel (ziller)
Aydın Esen (keyboard)
Francis (keyboard)
Ercan Irmak (ney)
Erdem Sökmen (kg)
Osman Şahlıoğlu (nagara)
Ferruh Yarkın (darbuka)
Halil Yoruç (d)
Necdet Çolak (d)
Nedim Yalnız (d)
Mustafa Göral (d)
Zinnur Gerek (d)
Cenap Güngör (d)

Bazı müzisyenleri kategorize edemezsiniz. Onlar kendi başlarına ve kendi müzikleriyle başlı başına bir kategoridir zaten. Erkan Oğur da bu müzisyenlerden biri. Türk dinleyicilerin bugüne kadar özellikle de Mazhar-Fuat-Özkan, Bülent Ortaçgil, Fahir Atakoğlu ve Sezen Aksu başta olmak üzere diğer müzisyenlerle duyduğu özgün perdesiz gitar sesi, önce Almanya'da basılan ilk kişisel albümüyle sonunda Türkiye'deki raflarda da yerini aldı. Tam bir müzik şöleni olan albüm aslında bir öykünün notalarını içeriyor. Özgün bir ìlutiyeî olan Erkan Oğur'un perdesiz gitarından dökülen notalar dinleyiciye doyulmaz keyifler sunuyor.

Doğaçlama müziğin ve özellikle de jazzın en keyifli yanlarından biri, bir öykünün müziğini dinlemek ya da bir müziğin öyküsünü okumaktır. Erkan Oğur'un bize hediyesi bu. Elazığ'da başlayan ve şekillenen bir yaşam o yörenin folklorundan, havasından ve suyundan izleri her notayla birlikte kulağımıza döküyor. Sarp dağlardan akan buz gibi suları Mor Dağlar'la görüyorsunuz. Şarkının eşsiz bestesi ve düzenlemesi, Erkan Oğur'un perdesiz gitarı, şarkının sonlarında yer alan sesi, Melik Yirmibir'in bası ve Arto Tunçboyacıyan'ın vurmalı çalgılardaki yorumlarıyla müthiş bir resim sunuyor bizlere.

Albümün en belirleyici yanı bu kadar özgün bir kültürden çıkıp da bu kadar çok insanda bu kadar çok noktayla örtüşmesi. Özellikle de anonim eserlere Erkan Oğur'un getirdiği düzenlemelerin ve diğer müzisyenlerle yapılan çalışmanın değerini böyle açıklamak mümkün.

Erkan Oğur'un yarattığı enstrümanın bileşiminde Türk sazlarındaki karakteristik ses özellikleri bir gitarın üstünde son derece etkileyici bir ses ortaya koyuyor. Ney, gitar, ut, saz ve tabii gitar arasında gidip gelen bu sesle bugüne kadar tanımını yapamadığımız doğanın bütün sesleri hakettiği anlatıma kavuşuyor. Albümde Elazığ'dan başlayan yolculuk Van'a, Tokat'a, İsküp'e kadar uzanıyor. Philip Catherine'in de yer aldığı Ağırlama'dan sonra Hey Onbeşli Onbeşli'ye geliyor sıra. Şarkının doygun girişinden sonra yaman bir gitarlı tırmanış var.

Dördüncü şarkı olan Giz'de Erkan Oğur ve Bülent Ortaçgil, asılı kalmış ve aslında hiç çözülmeyecek bir gizden sözediyor. Mamoş, anonim bir ağıt ve gücünü en çok da Erkan Oğur'un sesinden alan bir şarkı. Perdesiz gitarın ne kadar önemli bir enstrüman olduğunu bu şarkıda daha da derinden hissediyorsunuz. Homecomings, bir Philip Catherine bestesi. Erkan Oğur şarkıyı Bülent Ortaçgil ve Philip Catherine'le birlikte seslendiriyor. Yumuşak dokusu içinde güçlü bir ifade ve müzik arkadaşlığının bütün dinamiklerini barındırıyor. Gitar soloları çok başarılı. Bir Ömürlük Misafir, mistik akışıyla iyi dinlenmesi gereken bir Erkan Oğur bestesi daha. Gayda, Üsküp yöresinden bir şarkı ve perdesiz klasik gitarda Erkan Oğur var. Bir müzisyenin tek başına ve tek bir enstrümanla ne kadar doyurucu bir ses elde edebileceğine ilişkin iyi bir örnek. İki Keklik'le Elazığ'a geri dönüyoruz. Albümün yüreğe en çok değen şarkılarından biri kuşkusuz. Çayın Öte Yüzünde, Elazığ'dan anonim bir çalışma. Bülent Ortaçgil'in yanı sıra, Türk müzik sahnesinin en önemli müzisyenlerinden olan Gürol Ağırbaş, Cem Aksel ve Ercan Irmak da Erkan Oğur'a eşlik ediyor. Bu şarkıda Erkan Oğur'un perdesiz klasik gitar solosuna özel dikkat! Neden Geldim İstanbul'a, Erkan Oğur'un bir Ankara konserinde Bülent Ortaçgil'le birlikte seslendirdiği bir şarkı ve albümün habercisi olduğu için ayrı bir önemi var. Sis'in en büyük sürprizi klavyede Aydın Esen'in varlığı. Erkan Oğur'un bu şarkıdaki gitar solosu gerçekten kayda değer. Da-

vullar Çalar'da Erkan Oğur'un bestesini sanatçıya ek olarak nagara, darbuka ve davullar seslendiriyor. Bütün enstrümanların Erkan Oğur'un perdesiz klasik gitarıyla alabildiğine konuştuğu ve hatta kıyasıya atıştığı bir albüm sonu.
Bir Ömürlük Misafir meraklısına hiç kuşkusuz bir ömür misafirlik edebilecek kadar yetkin, duyarlı ve değişik bir çalışma. Tadına varmak isteyen herkese hararetle önerilir.

Lale Kuyucu

Ray Brown-Jimmy Rowles
Tasty
Concord Jazz, CCD-4122

Müzisyenler
Jimmy Rowles (p)
Ray Brown (b)

Eski tüfekler hiçbir zaman ölmez. Tabiki mecazi anlamda yoksa maalesef Jimmy Rowles kısa bir zaman önce vefat etti. Bu albüm tam anlamı ile jazz'ın iki ulu çınarının çok güzel bir beraberliği. Sanatçı olarak gerek Brown gerek

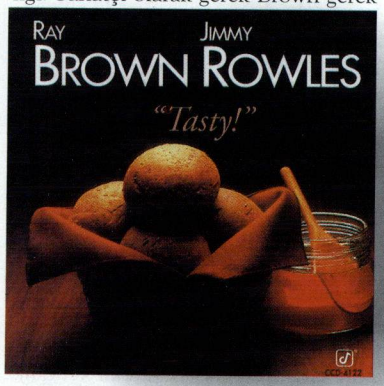

de Rowles jazz'ın unutulmazlar tarihinde yerlerini çoktan aldılar. Her ikisi de yıllar içinde değişik gruplar ve kurgular içinde çaldılar.
Jimmy Rowles 1950-60 yılları arasında sivrilen piyanistlerden biri. Kimseye benzemeyen kısa kopuk, sürprizli ve espirili cümleleri, kendine mahsus ritmik anlayışı ve cümlelerin arkasında beklenmedik mesafeler bırakan az ve öz çalışı ile orjinal bir stil yaratmıştır. İlk olarak 1940'larda Woody Herman orkestrası ile ortaya çıkmış, 1950'lerde Ben Webster-Harry Edison gruplarında parlamıştır. Düşünce itibari ile mainstream akımı içinde kalmış bir piyanisti.Yıllarca big band'ler içinde ve vokalistlere eşlik olarak yaptığı çalışmalardan sonra 1970'lerden itibaren tanınmış bir piyanist olmuş.
Ray Brown için ise beraber çaldığı sanatçıları sıralamak beraber çalmadıklarını sıralamakdan daha kolay diyebiliriz. Bass da jazz'in en yüksek kalibreli sanatçılarından biridir. "Penguin Guide to Jazz" da çeşitli sanatçılar ile yapmış olduğu değişik çalışmalardan ötürü kitapta en çok kendisinden bahsedilen sanatçı olmuş.
Tasty ikilinin 1977'de yapmış olduğu As Good As It Gets albümünün 1980'de yayınlanmış bir devamı. İki sanatçının ortak noktaları arasında Brown'un Ella Fitgerald'in(toprağı bol olsun) eski eşi olması Rowles'in da Billie Holiday'in uzun yıllar piyanisti olması var. Yani her ikisi de jazz tarihinin iki efsanevi kadın şarkıcısına yakın olmuşlar.
İkiside dolayısı ile lirik ve sakin çalmaya alışıklar.
"Tasty" yıllarca kendi ayrı yollarından gitmiş iki mükemmel müzisyenin eskiden bir kere kesişen yollarının yeniden kesişmesi. Hani karşılaşılınca kaldığı yerden devam eden eski dostluk gibi bir şey.
Parçalardan "A Sleepin' Bee" bir Harold Arlen bestesi ve albümün açılış parçası. I'm Gonna Sit Right Down and Write Myself A Letter yıllarca önce Fats Weller'in meşhur ettiği bir Fred.E.Ahlert bestesi.
Kadın besteci Dana Suesse'nun eseri The Night is Young and You're So Beautiful'da Brown inanılmaz güzellikte bir ballad çalıyor. My Ideal, 1930'lardan kalma bir Richard Whitling klasiği.
Come Sunday Duke Ellington'un 1944 suiti unutulmaz Black Brown and Beige'den. Close Your Eyes gene 1930'ların jazz standartlarından, bestecisi Bernice Petkere bu albümdeki ritmik yorumu beğenirmiydi bilemem. Nancy Frank Sinatra için yazılmış bir Jimmy Van Heusen bestesi. Albümün sonunda büyük Charlie Chaplin'in unutulmaz bestesi Smile yer alıyor. Bu benim favori parçam.
Albümün kapak notlarını yazan Gordon Raddue bu bitiriş cümlesinde "Bu fevkalade ikiliden yeni bir porsiyon" ifadesini kullanırken belli ki üçüncü bir albümü bekliyormuş. Ne yazık ki hepimiz daha çok bekleyeceğiz. Jazz seven veya jazz'a inisiye olmak isteyen herkese tavsiye edebileceğim bir albüm. Hem derinlemesine hem de misafir gelirse evinizin atmosferini tatlı bir hava ile ısıtmak için mükemmel bir albüm bu.

Tunçel Gülsoy

Tribute to Bob Marley
One Love
Verve/Raks 532 062-2

Müzisyenler
Courtney Payne (ss,ts)
Gary Crosby (db)
Cameron Pierre (g)
Anthony Tidd (Ham. B3)
Kevin Robinson (tpt)
Jason Yarde (tbn)
Pater Levinson (d,keyb)

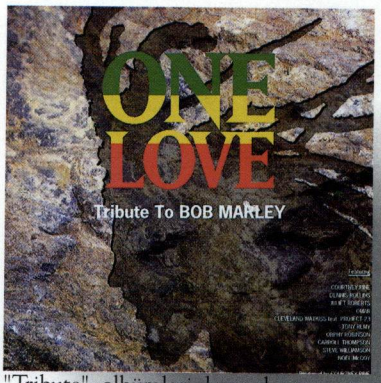

"Tribute" albümleri bana her zaman çok anlamlı gelmiştir. Müzisyenlerin dayanışması, saygı duyduğu, hürmet ettiği sanatçının bir parçasını kendi yorumunu katarak seslendirmesi ve bir araya gelerek bunları tek bir albümde toplaması çok hoş bir şey. Yaşadığı süre içinde ortaya koyduğu birbirinden güzel yapıtlarla müzik dünyasında bir çığır açan Bob Marley'in anısına bugüne dek Reggae, Rock, Jazz gibi farklı türlerden müzik icra eden bir çok sanatçı bir araya gelmiş ve tribute albümleri yayınlamıştır. Bunların arasında müzikal açıdan başarılı olanların yanı sıra olamayanlar da çıktı karşımıza. "One Love" adlı tribute albümüne şöyle bir göz attığımızda, müzikaliteden yoksun tek bir sanatçıya rastlamıyoruz. Hepsi kendini kanıtlamış, bir yere gelmiş, son derece başarılı müzisyenler. Fakat önemli bir unsur var: Rastafarian'ların inançlarını benimseyen, insanların ırkçı çıkarımlarına karşı hep bir mücadele içinde olan ve "marijuana"yı legalleştirmeye çabalayan Bob Marley'in müziğine yansıttığı o ruhu tekrar yaşatmak belki de olanaksız. İşte albümde eksik olan da bu...
CD'nin açılış parçası Courtney Pine'dan "Nice Time". Alto, soprano ve tenor saksofonlar müziği kesinlikle zenginleştirmiş. Fakat bir buçuk iki dakika geçtikten sonra giren davul programları müziğe tamamen farklı bir boyut katıyor. Burası eleştiriye açık tabi. Ben Bob Marley'in müziğini hayat felsefesini ve inançlarına saygı duyarak dinlerken; bir başkası sadece melodisini beğendiği için dinleyebilir. Hoşuma giden bir başka uyarlama ünlü tromboncu Dennis Rollins'in kaydettiği "Night Shift". Juliet Roberts, Omar, Cleveland Watki000ss, Tony Remy, Orphy Robinson, Carroll Thompson, Steve Williamson ve Noel McCoy albümde yer alan diğer sanatçılar. Bu kadar değerli insanların bir araya gelip Bob Marley için onun parçalarını yorumlamaları çok anlamlı. Fakat insanın aklından ister istemez şu soru geçiveriyor: "Peter Tosh, The Wailers, Aswad gibi bu "cephede" mücadele eden Rasta'lar daha mı başarılı olurdu acaba?"

Nisso Niyego

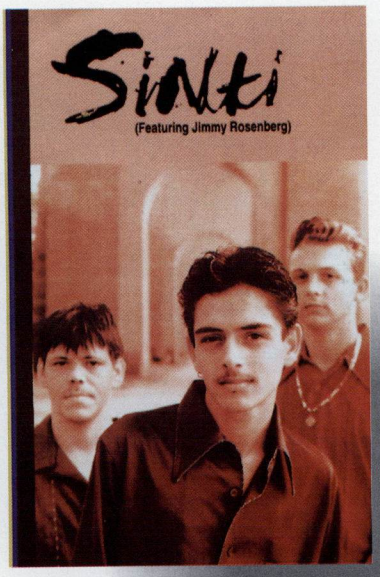

Rosenberg Trio
Sinti
Sony/483745-4

Müzisyenler
J. Rosenberg (g)
J. Rosenberg (g)
R. Steinbach (g)

Rosenberg Trio Django Reinhardt müziğini günümüze taşıyan bir grup. Rosenberg'lerin çocukları ise başta solo gitarcı Jimmy Rosenberg olmak üzere onların son nesil temsilcisi. Avrupa çingene jazz'ının gitardaki peygamberi Django Reinhardt'ın tekniği, repertuarı, hatta soloları bir gelenek olarak özellikle Avrupa'da çingene gitarcılar arasında sürdürülüyor, aslında bu tür jazz Avrupa'da çok da seviliyor. Birçok ülkede adı Hot Club olan, sadece Reinhardt ve Grappelli müziği çalınan kulüpler bile var. Baba Rosenberg'ler 1995'de İstanbul Jazz Festivali'nde çalmışlardı. Oğulları ise Gypsy Kids adı ile 1995'de Montreaux'de ve Pori'de çaldılar ve çok beğeni topladılar. 15 yaşlarındaki müzisyenlerden kurulu olan bu grup özellikle solo gitarcı Jimmy Rosenberg tekniği yüksek Django kopyası soloları ile ilgi çekmişti. Bu satırların yazarı da çaldığı bir açıkhava konserine konuk olarak katılan bu olağanüstü müzisyenlerle birkaç parça jam-session yapma olanağı bulmuştu.
1996 yılında ise Gypsy Kids adını Sinti olarak değiştirmiş. Yaptıkları albümde neredeyse hiç Django Reinhardt repertuarına yer vermemişler. Demek ki Jimmy Rosenberg'in soloları kopya değil, orijinal The Flintstones, Isn't She Lovely, Limehouse Blues ve Caravan gibi popüler ve standart parçalar dışında albümdeki 17 parçanın 9'u grubun ortak çalışması.
Yıllar önce Birelli Lagrene de aynı şekilde çok genç bir müzisyen olarak Django Reinhardt stili çalarak jazz dünyasına adım atmıştı, fakat bu stilde çalmayı sürdüremedi. Jimmy Rosenberg ve Sinti ise aynı stil içinde özgün çalışmalara yer veriyor. Günümüzün ve geleceğin çok iyi bir gitarcısını merak edenlere hararetle tavsiye ederiz.

Önder Focan

Jimmy Smith
Damn
Polygram/Raks 527 631-2

Müzisyenler
Jimmy Smith (org)
Roy Hargrove (tpt)
Nicholas Payton (tpt)
Abraham Burton (as)
Ron Blake (ts)
Mark Turner (ts)
Tim Warfield (ts)
Mark Whitfield (g)
Christian McBride (b)
Bernard Purdie (d)
Arthur Taylor (d)

Jimmy "Organ Grinder" Smith, uzun aradan sonra tekrar gün ışığında. Pekçok ünlü ve genç ekiple kaydedilen albüm pekçok açıdan da ilginç. 23 yıl sonra Verve Records'dan çıkan ilk albüm olması, Smith besteleri yerine James Brown, Horace Silver, Dizzy Gillespie, Gene Ammons, Herbie Hancock, Boobby Timmons, Charlie Parker, Randy Weston ve Curtis Fuller gibi büyük isimlerin bestelerine yer verilmesi, 6 Şubat 1995'de kaybettiğimiz davulcu Arthur "Art" Taylor'ın son

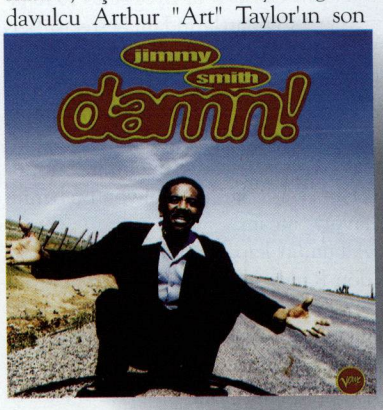

kaydı olması gibi (1 ve 5. parçalar hariç dokuz parçanın yedisinde çalıyor). Smith'in 60'lar boyunca siyah hareketin spiritüel gücünden beslenmiş radikal tekniği artık yumuşamış, daha akıcı ve kontrollü çalıyor. Albümdeki parçalar Don Sickler tarafından seçilmiş ve düzenlenmiş, Smith'in daha önce çalmadığı şeyler. Art Taylor'a adanmış albümde herşey çok keyifli.

Sarp Keskiner

Nicholas Payton
From This Moment
Polygram/Verve 527073-2

Müzisyenler
Nicholas Payton (tpt)
Mark Whitfield (g)
Mulgrew Miller (p)
Reginald Veal (b)

Monte Croft (vibes)
Lewis Nash (d)

Birgün telefon çalar. Payton telefonu açar ve karşıdaki ses babasını ister. Arayanın Wynton Marsalis olduğunu anlayan Payton trompeti kaptığı gibi çalmaya başlar. Çalınanları duyan Wynton görüşmek ister ve Payton'ı daha çok tanımak istediğini söyler. Böylece dostlukları başlar. Wynton ile tanıştığında henüz 13 yaşında olan Payton aynı zamanda klasik piyanisttir ve pekçok övgü almıştır. Bu allbüm çağdaş trompetçilerden biri olan Nicholas Payton'ın ilk solo çalışması. Birlikte çalıştığı ustaların katkılarını iyi değerlendirmiş ve ilerisi için bunları son derece güzel özümsemiştir.
Payton jazz geleneğine katkıda bulunmayı şöyle tarifliyor "ustalarla çalışıp birşeyler kapmak, onları özümsemek, teknik performansı yüksek tutmak birgün kendimi ifade edebilmem için izlemem gereken yollardır". Clark Terry, Elvin Jones ve Wynton Marsalis gibi sanatçılarla çalışan ve sürekli kendini geliştiren Payton karşımıza bir trompet virtüözü olarak çıkıyor.

Dr. Metin Kalender

Hakan Atala

LALE PLAK
KASET,CD

Tünel, Galipdede Caddesi No:1
80050 Beyoğlu-İstanbul
Tel: 0 (212) 293 77 39

Otis Rush
Lost In The Blues
ALC/Major 4797

Müzisyenler
Otis Rush (g, v)
Bob Levis (rg)
Lucky Peterson (p, org)
Bob Stroger (b)
Jesse Lewis Green (d)
Allen Batts (p, org)

Modern blues'un bu büyük ustasından bulunması zor olan 1977 yılı İsveç kayıtları büyük bir özenle yeniden mix edilmiş, piyanoda Lucky Peterson eklenmiş ve kapak tasarımı yapılmış. Kayıtları turne grubunun eşliğinde Stockholm'de yapılan bu albümde Otis Rush tarafından o güne ve bugüne kadar kayıtları hiç yapılmayan 9 parça var. Otis Rush henüz 22 yaşındayken ünlü Cobra plak şirketi için 'Double Trouble', 'I Can't Quit You Baby', 'All Your Love', Keep On Loving Me Baby' gibi modern blues'un gitar sözlüğünde kendine sağlam yer edindiren parçalarını yapmıştı. Freddie King ve Magic Sam ile birlikte Chicago Blues'daki Batı Yakası soundunun mimarlarından olan Otis Rush efsanesinin ender yaptığı albümlerden hangisini bulursanız alın. Bu fırsatı da kaçırmayın. Living Blues dergisi bu çalışma için:'Yaşayan en zarif bluesculardan biri...olağanüstü güzel gitar... neredeyse ezip geçen bir güç' diyor.

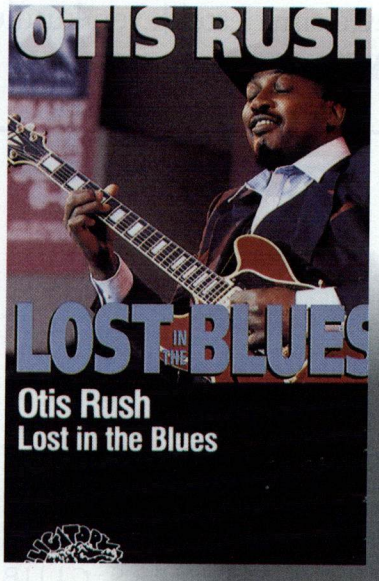

Eyüp İblağ

Emin Fındıkoğlu
Sinir Standard & Other Dog Songs 3,4
Müzikotek/MUZ0007

Müzisyenler
Emin Fındıkoğlu (p, syn, v)
Mahmut Yalay (b)
Ateş Tezer (d)
Hasan Kocamaz (arm)

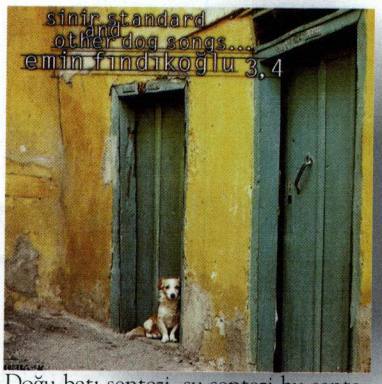

Doğu-batı sentezi, şu sentezi bu sentezi, kim ne derse desin bu Emin Fındıkoğlu'nun öz sentezi. Yıllar önce Jazz Now'da (Bodrum) ılk kez birlikte çalan Ateş, Mahmut ve Emin Fındıkoğlu yıllar süren Amerika ve Hindistan yaşantılarından sonra bir aradalar.
Ateş ve Mahmut'un akrabalaşmış dostluklarından oluşan sağlam zemin yeni yetişmiş piyanistler arasında başı çeken Fındıkoğlu'na çalabilmesi için bol oksijenli enerjik ve güvenli bir ortam sunmuş.
2, 4, 6, 8. parçalarda tılsımlı entrümanı ile Hasan Kocamaz devreye giriyor. Aranje edilmiş müziğe alışık olan dinleyiciler Fındıkoğlu'nun aranjör ruhunu dörtlü bir kadro ile dahi yoğunluğunu kaybetmeden ifade edebildiğini duyacaklardır.
Ruhundaki müzik tutkusu gücünden bulaşıcı hale gelmiş ve dörtlüyü bir bütün haline sokmuş. Gitarist Tahsin Endersoy'un arkadaki synthe partisi için yaptığı atıf'dan adını alan "Sinir Standart" albümün ilk parçası. Ateşin yaratıcı ritimleri ve tavrı (groove) adına yakışır biçimde (müziği ateşleyen daima davulculardır denir ya!). Üçüncü parça "Dört An Duran Vals" bu hüzünlü vals'de Fındıkoğlu'nun sevdiği tınıları, armoni yürüyüşlerini ve akor pozisyonları belirgin. Bye Bye Blackbird'de 60'lı yılların Hammond tonu ile Tamla-Motown sound'u girip girip çıkıyor, bu ise güçlü bir uyarıcı etkisi yapıyor. Turquoise Sword Fish Alley (Green Dolphin Street'in modern arajmanı) Emin Fındıkoğlu'nun solosu arkadaki yastık tonlar ile kucaklaşıp parçayı yükseltiyor. Hasan Kocamaz armonikanın varlığının vazgeçilmez derinliğine bizi köşeli'den ziyade dairesel bir zaman kavramı içinde çalınmış "Stella By Starlight" ile götürüyor.
Bir köpeğe yazılmış en güzel parçadır umarım "Love Song To A Dog". Arkada kullanılan synthe tonu melodi hüzünlü olmasına rağmen her girdiğinde gülümsememe sebep oluyor. Fındıkoğlu'nun yaratıcı ve cesur solosundan sonra vamp üzerine davul solo ile fade out oluyor parça. Now's The Time, müzikteki orta direğin vazgeçilmez temsilcisi Mahmut Yalay'ın solosu ile bütünlük kazanıyor, bu solo dinleyiciye Yalay'ın tonu ve entonasyonunun düzgünlüğü hakkında daha kesin bir bilgi veriyor. En son parça (Fındıkoğlu'nun kendi tabiri ile); dehşet veren eşşek şakası, aslında ilk dinlediğimde ne lisan olduğunu anlamayıp şokundan kurtulmak için tekrar tekrar dinlediğim, samimiyet ötesi bir içtenlikle söylenmiş olan bu parçayı, kapaktaki resmi seçen göze sahip bir söyleyebilir ancak diye düşündüm (yirmi sene önce Bursa'da çekilmiş bir sokak köpeği fotoğrafı).
Bu kayıtta çalıp çırpılmış notalardan ziyade çalıp bütünleşmiş bir müzik bulacaksınız. Piyasaya Kasım başlarında çıkacak olan bu çalışmayı muhakkak alın!. No time to lose!.

Nilüfer Ruacan

Koko Taylor
Force Of Nature
ALC/Major 4817

Müzisyenler
Koko Taylor (v)
Criss Johnson (g)
Calvin Vino Louden (g)
Jeremiah Africa (keyb)
Jerry Murphy (b)
Ray "Killer" Allison (d)
Brody Williams (d)
Buddy Guy (g, v)
Cerey Bell (harm.)

Geçen yıl ülkemizde başarılı bir konser veren blues'un kraliçesi Koko Taylor'ın son albümü 'Force of Nature'da büyük gitarcı Criss Johnson, Buddy Guy ve Carey Bell gibi konuk sanatçılar var. Bu sanatçılarla birlikte bir saatten fazla funky, yüksek enerjili blues ile kükrüyor gibi Koko. Chicago Blues'un funky ritmli ve zaman zaman sert ritmli parçalarının kraliçesi Koko Taylor'ın neden defalarca Grammy'e aday gösterildiğini bu albümle anlayabilirsiniz. 'Mother Nature', 'Elvis'in ünlendirdiği 'Hound Dog' ve 'Let the Juke Joint Jump' gibi hoş parçalar var. Rolling Stone şöyle demiş bu albüm için:'Saf vokal gücü... Muddy Waters'ın üstesinden gelebileceği bir hakimiyet.'

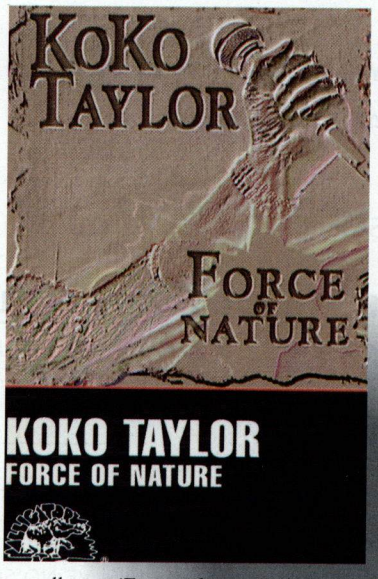

Eyüp İblağ

JAZZ. BLUES. EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

Artık sizin de bir jazz *derginiz* var...

JAZZ müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

JAZZ müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlar ile birlikte **JAZZ** dergisi kapatacak...

ABONE FORMU

YILDA DÖRT SAYI YAYINLANAN JAZZ DERGİSİNE ABONE OLMAK İSTİYORUM

ADI. SOYADI: ..... ADRESİ: .....

..... POSTA KODU: .....

ŞEHİR:..... TEL:..... FAX:.....

KREDİ KARTI İLE

KREDİ KARTI HESABIMA 600.000.TL.'Yİ BORÇ KAYDEDİNİZ

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

KREDİ KARTI NO ⌊⌊⌊⌊⌋ ⌊⌊⌊⌊⌋ ⌊⌊⌊⌊⌋ ⌊⌊⌊⌊⌋

ADI SOYADI ⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌋

GEÇERLİLİK TARİHİ ⌊⌊⌋ ⌊⌊⌋ IMZA: .....

ŞİRKET İSE VERGİ DAİRESİ VE NO'SU: .....

HAVALE İLE

ABONE BEDELİ 600.000. TL.'Yİ BOYUT YAYINCILIK A.Ş.'NİN

❑ Boyut A.Ş. Posta Çeki 344648 no'lu hesabına yatırdım fotokopisi ektedir.
❑ Dışbank İstanbul şubesi 1488 no'lu hesabına yatırdım fotokopisi ektedir.
❑ İş Bankası Altınbakkal şubesi 30421-243949 no'lu hesabına yatırdım fotokopisi ektedir.
❑ Vakıflar Bankası Harbiye şubesi 2007557 no'lu hesabına yatırdım fotokopisi ektedir.

BOYUT YAYIN GRUBU

Cumhuriyet Cad. No.317 Harbiye -İstanbul Tel. 0.212.231 40 80 (5 Hat) 225 85 41 (6 Hat) Fax. 0.212. 240 48 24

KÖRLEME

Serdar Karabatı

Tahsin Ünüvar

Charles Mingus
Hora Decubitus-Mingus Mingus Mingus Mingus Mingus (1963)-Impulse!
Eddie Preston, Richard Williams-trompet
Britt Woodman-trombon
Don Butterfield-tuba
Jerome Richardson-soprano, bariton saksofon, flüt
Dick Hafer-tenor saksofon, klarinet, flüt
Booker Ervin-tenor saksofon
Jaki Byard-piyano
Mingus-bas
Walter Perkins-davul
Parça blues. Modern saksofon düzenlemeleri yapılmış. Sanıyorum kayıtlar 1950-60 dönemi arasından. Önceki bariton solosu Gerry Mulligan düzenlemesi olabilir. Şimdi tenor..sonra alto...Altocunun solosu çılgınca, geniş aralıklarla çalıyor; Eric Dolphy'yi çağrıştırıyor. Çok serbest. Dinlemesi çok zevkli bu müziği. Böyle bir kombinasyonu kurmak zordur, son derece organize olmak gerekir. Güzel bir çalışma.

Bennie Wallace
Skanctified (Wallace/Rebennack)-Bordertown-Blue Note (1988)
Wallace-tenor sax
Ray Anderson-trombon
Dr. John-piyano
John Scofield-gitar
Eddie Gomez-bas
Herlin Riley-davul, vurmalılar
Bu da çağımıza daha yakın, ritmik öğeler içeren, funky bir blues. Burada en çok dikkatimi çeken davulcunun performansı oldu. Sololar ne az, ne fazla.; herşey olması gerektiği kadar. Gitaristin fusion kontrastını da beğendim. Amerika'da böyle çalan yüzlerce saksofoncudan vardır, bu parça Bennie neydi...onu hatırlattı.
SK: Bennie Wallace
Tamam, biz bu adamın bir parçasını çalardık klüplerde.

Joshua Redman
Turnaround (Ornette Coleman)-Wish-Warner Bros. (1993)
Redman-tenor saksofon
Pat Metheny-gitar
Charlie Haden-bas
Billy Higgins-davul
Bu da bir blues. Saksofoncu eskiyi çok iyi biliyor, ama sanırım yeni kuşaktan. Gelenekselle bugünkü stilleri çok iyi yakalamış. Gitarist kafama çok uygun çalıyor; tonu da harika, çok da modern bir solo yaptı. Alışılagelmiş bir blues; his olarak çok çarpıcı olmamakla beraber, modern bir anlayışta. Özellikle saksofoncu ve gitarist aynı kafada.

Eric Marienthal
Schmooze (Frank Gambale)-Crossroads-GRP (1990)
Marienthal-tenor saksofon
Dave Witham-piyano
John Beasley-synth
Dave Weckl-davul
Alex Acuna-vurmalılar
John Patitucci-bas
İşte bu benim ideal müziğim. Çalanın sapına kadar beyaz olduğunu söyleyebilirim. Fusion'ın en güzel örneklerinden biri, latin ve jazz birleştirilmiş. Orkestranın tamamı aynı kafada ve çalıcıya çok güzel yer açıyorlar. Aslında bu cümleleri Michael Brecker yaptı ilk defa, sonra herkes onu takip etti. Bu yüzden de biraz biyonikleşti saksofoncular, harika çocuklar gibi aynı kalıptan çıkma oldular. Yine de güzel bir çalışma.

Oregon
Beneath an Evening Sky-45th Parallel-Portrait (1989)
Ralph Towner-gitar, synth, piyano
Paul McCandless-piccolo saksofon, soprano saksofon, obua, korno
Trilok Gurtu-tabla, davul, vurmalılar, ses
Glen Moore-bas
Ralph Towner mı gitarist? Saksofon da Oregon'un Paul McCandless'ı olmalı. Bu müzik beni çok etkilemiştir. Müziği kesinkes Amerikan kokmayan, klasikten çok etkilenmiş bir tarz. Yüksek tekniğe önem veriyorlar. Entenasyonu bu kadar iyi saksofoncu azdır. Ve tabii Towner. Bu müziği daha yakın hissediyorum ve bu tarzı daha iyi çalabileceğimize inanıyorum. Amerika'dan sonra biraz soğuk belki ama olsun. Ayrıca, ticari kaygılarla yapılmamış olması da önemli.

BULMACA

Serdar Karabatı

Soldan sağa

1- Büyük orkestra geleneğinin öncülerindendir (fotoğraf).
2- Bir nota /..... Parker. (Bebop döneminden bariton saksofoncu) / Don ..... (vurmalılar).
3- Fotoğraf filminin hızını belirtir/Peter Gabriel'ın dünya müzikleri ağırlıklı plak şirketi. Real ..... /Monty Alexander'ın baş harfleri.
4- Bir kamış markası/Tenor saksofonun günümüzdeki en önemli isimlerinden biridir. Gary .....
5- Connie ..... Özellikle Modern Jazz Quartet'le tanınan davulcu./Jazz'la sıkı fıkı bir Brezilya şehri/Piyanonun en önemli isimlerindendir. ..... Waller.
6- Telli bir folklorik çalgı/Tasavvuf müziği çalgısı.
7- Pete LaRoca'nın baş harfleri/..... for Two (V. Youmans standardı)/Bir ortaçağ çalgısı/Bir bağlaç.
8- ..... marvelous for words (bir standard)/ Türkiye'deki çarpık kentleşme sürecinin müziği.
9-..... Jordan. Hiphop gitaristi. / ..... Dream (Sonny Rollins bestesi).
10- Dingil/..... Adu (kadın pop şarkıcısı)/İsyankar.

Yukarıdan aşağı

1- ..... Terry (trompet ve flugelhorn)/Bottom's ..... (Basçı Victor Bailey'nin bir albümü)/Davul üstadı Blakey'nin ön adı (tersi)
2- Keith Jarrett'ın Sacred Hymns albümünden bir parça. Orthodox hymn from ..... minor./Davulcu Kenny Clarke'ın takma adı.
3- Soprano saksofonun en önemli isimlerindendir. Steve ..... /Bir ortadoğu çalgısı/Kullanmadığımız bir ağırlık birimi.
4- Jazz'ın köklerinin yattığı bir şehir.
5- Monk bestesi. Little Rootie ..... / Operaya has şarkı formu.
6- Eğlence veya canlı müzik mekanı/Akustik basın en önemli isimlerindendir. Dave .....
7-..... ..... me (Simons/Marks standardı)/..... Blake (1883-1983) Piyanistlerin piyanisti.
8- Jumpin'with symphony ..... (Lester Young bestesi)/..... (Dizzy Gillespie'nin Afro-Cuban stille özdeşleşmiş bestesi).
9-..... .... fool to want you (Chet Baker bu parçayı çok söylemiştir)/Yurtdışındaki başarıları ve scat tekniği ile tanınmış, 1976 yılında erken yaşta aramızdan ayrılmış jazz vokalistimiz. Sevinç ..... /Archie Shepp'in baş harfleri.
10- Manhattan Transfer'ın Offbeat of Avenues albümünden bir parça./Artının karşıtı.

Geçen Sayıdaki Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	T	H	E	L	O	N	I	O	U	S
2	H	I	R	A	M	O	S	P	T	T
3	I	P	I	S	A	B	O	L	E	E
4	E	H	C	O	R	E	A	I	S	I
5	L	O	F	T	G	A	F	G	B	N
6	E	P	İ	K	O	N	S	H	O	W
7	M	R	A	Z	S	A	İ	T	R	A
8	A	A	G	O	P	L	T	O	N	Y
9	N	S	U	R	E	T	A	Y	O	U
10	S	T	A	N	L	O	R	E	N	Z

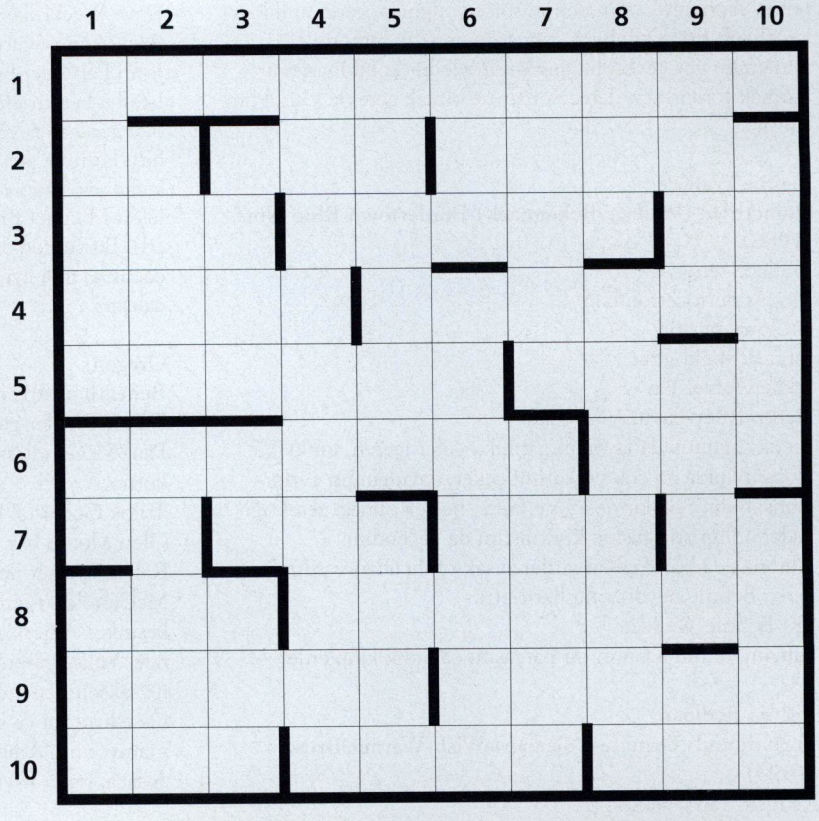

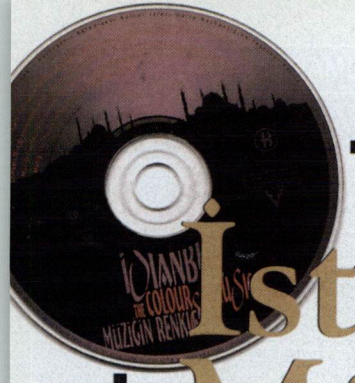

İstanbul, Müziğin Renkleri

Boyut Yayın Grubu-Tarih Vakfı işbirliğiyle gerçekleştirilen "İstanbul, Müziğin Renkleri" isimli CD/Kitap, Osmanlı'nın kültürel dokusunda önemli yeri olan Ortodoks-Rum, Ermeni, Musevi ve Müslüman cemaatlerin dini ve dindışı müziklerinden örnekler sunuyor. İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanan bu çalışma, iki bölümden oluşuyor. Birinci bölüm, Bülent Aksoy'un hazırladığı, Osmanlı müziğine İstanbul merkezli bir bakış. İkinci bölüm ise, CD'deki kayıtların yapıldığı 2 Mart tarihli CRR-"İstanbul Ayrıcalığı" konseri. Bu bölümü hazırlayan Gönül Paçacı, konserden sonra bile dinmeyen heyecanını anlattığı sunuş yazısında şöyle diyor: "...Cumhuriyetle tercih edilen ulus-devlet kavramının kökeninde yatan zenginliği yeniden keşfedeceğiz..."

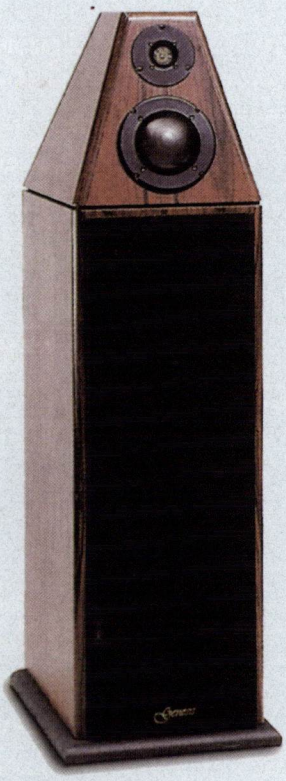

Audio Research
California Audio Labs.
Classe Audio
Dunlavy Audio Labs.
Energy
Faroudja Labs.
Forte Audio
Genesis Technologies
Mirage
M.I.T.
Monitor Audio
Pass Laboratories
Rotel Hi-Fi
Snell Acoustics
Sound Dynamics
StraightWire
Stewart
Theta Digital
Threshold
Transparent Audio

lotus

HIGH - END AUDIO & VIDEO SYSTEMS

Tepecik Yolu, Alkent Parkshop F: 2 - 3 Etiler 80630 İSTANBUL
Tel: (212) 257 26 96 Faks: (212) 257 26 97 e-mail:lotusa@ibm.net

		PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
AÇIK RADYO/94.9	06.00-07.00	**SABAHLIK** • Osman Tümay (Günün ilk saatlerine uygun her tür müzik)						
	09.30-11.00						**ASANSÖR** Aykut Altın Jazz	
	11.45-12.30	**JAZZ STANDARTLARI** • Atilla Aksoy-Artun Çinetçi (Jazzın ölümsüzleşmiş ama mumyalaşmamış besteleri, eski ve yeni yorumları ile)						
	13.00-14.00	**ÖĞLE VAKTİ** • Mehmet Güzelbeyoğlu (Acid Jazz) **ŞEKERLEME** • Yavuz Saklı						**YÖRÜNGE** Yavuz Baydar Modern Meditasyon
	14.00-15.00							**DALDAN DALA** Osman Tümay Çeşitlemeler
	20:00-21.00	**ARZIN MERKEZİNE SEYAHAT** Gökhan Akçura Blues - Rock	**GİTARESK** Jak Kohen Rock ve Blues (Müziğin lokomotif enstrümanı gitar ve gitar ustaları)		**SİYAH BEYAZ** Sarp Keskiner Blues	**YAŞAYAN BLUES** Eyüp İblağ Blues		
	21:00-22:00			**DAMARDAN** Uğur Yücel Dünya Müzikleri			**RUB - A - DUB** Cem Yegül Reggae, Afrika	**TAM TAM KAPTAN** Jazz / Ruggero Calich Andante Jazz
	22:00-23-00	**MAVİ NOTA** Cengiz Işılay Jazz ve Fusion	**GECE SİNEĞİ** Kaan Yüceil Acid Jazz		**MODERN MÜZİK** Nedim Tanyolaç Jazz - Rock			
	23.00-00.00	**DAVUL TOZU** Can Kozlu Jazz	**VOODOO ZONE** Cem Yegül Post-Bop	**CAZIRTI** Mehmet Uluğ Jazz ve Ötesi	**EKİNOKS** Hülya Tunçağ Jazz-Klasik, Jazz Etnik İlişkisi		**KAPALI DEVRE** Müge Bütüner Parti Müzikleri	**ÖBÜR DÜNYA** Ahmet Uluğ Melodik ve Armonik Boyutuyla
	00.00-01:00	**CAZ SAATİ** Volkan Terzioğlu Sabri Erdem Deneysel Jazz	**ÖTE MÜZİK** Yıldırım Arıcı Avant-Garde			**DÜNYA RADYOLARINDAN** Berlin Radyo Multikulti		
TRT3 / 88.2	16:00-17:00	**CAZDA ALTIN YILLAR** (İzmir Radyosu)	**DÜNYADA CAZ** (Ankara Radyosu)					
	17:20-18:00			**CAZ DÜNYASI** (Ankara Radyosu)		**TRT CAZ ORK.** (İstanbul Rad.)		
	20:00-21:00	**ŞU CAZ DEDİKLERİ** Ali Sönmez			**DÜNDEN BUGÜNE CAZ MÜZİĞİ** (Ankara Radyosu)			
HÜR FM / 92.5	16:00-17:00							**CAZ DÜNYASINDAN** Teoman Baber
	17:20-18:00						**CAZ ŞARKICISI** (İzmir Radyosu)	
	20:00-21:00							**CAZ PANORAMASI** Ahmet Berker
FOREKS 95.3	21:00-22:00						**GÜNÜMÜZDE CAZ** Hülya Tunçağ	
	20:00-21:00						**CRR'DE BU HAFTA** Atıl İnaç	
CAPITOL 95.9	21:00-22:00						**MECAZ** Cihat Şener	**JAZZ SAATİ** Cihat Şener
	22:00-23:00			**SİHİRLİ HALI** Oldies&Goldies/ Hakan Çelik	**GECE MAVİSİ** (Blues) Kaan Çetintürk	**GRAMOFON CAFE** Atıl İnaç		
	19:00-20:00			**ALTERNATİF** Levent Öget (Modern, Etnik Jazz, Dünya Müziği)				
RADYO ODTÜ 103.1	20:00-24:00				**JAM SESSION** Cem Çınlar			**JAZZİNO** Orhan Argun Bigband'ler, Vokalistler
	21.00-22.00							**CAZNAME** Lale Kuyucu Jazz Akımları Jazz Müzisyenleri
YAPI RADYO 102.2	23:00-2400	**KİNETİK** Önder Focan (Canlı Yayın)	**KİNETİK** Önder Focan					

Jazz radyolar

9 gün boyunca sadece sanat!

Müzik, tiyatro, sinema, bale, dans, resim, fotoğraf... Kariyerinin zirvesindeki sanatçılar, genç ustalar, özgün yapıtlar, yorumlar. Bir sanat etkinliğini gerçek bir "festival"e dönüştüren atmosfer 12-20 Ekim arasında Eskişehir'de. Sanatın uluslararası gücünü, heyecanını bir kentin özgün yorumuyla duymak, yaşamak isteyenler için sıradışı 9 gün!

2. Uluslararası **Eskişehir** Festivali

12 - 20 Ekim 1996

Festival biletleri, 1 Ekim'den itibaren satışta.

Bilet satış yeri: Eskişehir Devlet Güzel Sanatlar Galerisi

Zeytinoğlu Eğitim, Bilim ve Kültür Vakfı

Festival sponsorları: Arçelik • Esbank • Esçim • Eskişehir Sanayi Odası • Zeytinoğlu Eğitim, Bilim ve Kültür Vakfı

Gece Mavisi

PARLIAMENT

Paylaşılan Anların Rengi

Hafif,
modern.